

Pharmacologia chirurgica sive doctrina de medicamentis, quae ad curationem morborum externorum adhiberi solent / Josephi Jacobi Plenck.

Contributors

Plenck, Joseph Jacob, Ritter von, 1738-1807.
Royal College of Physicians of Edinburgh

Publication/Creation

Viennae : Apud Rudolphum Graeffer, 1782.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/sg7qmmyr>

Provider

Royal College of Physicians Edinburgh

License and attribution

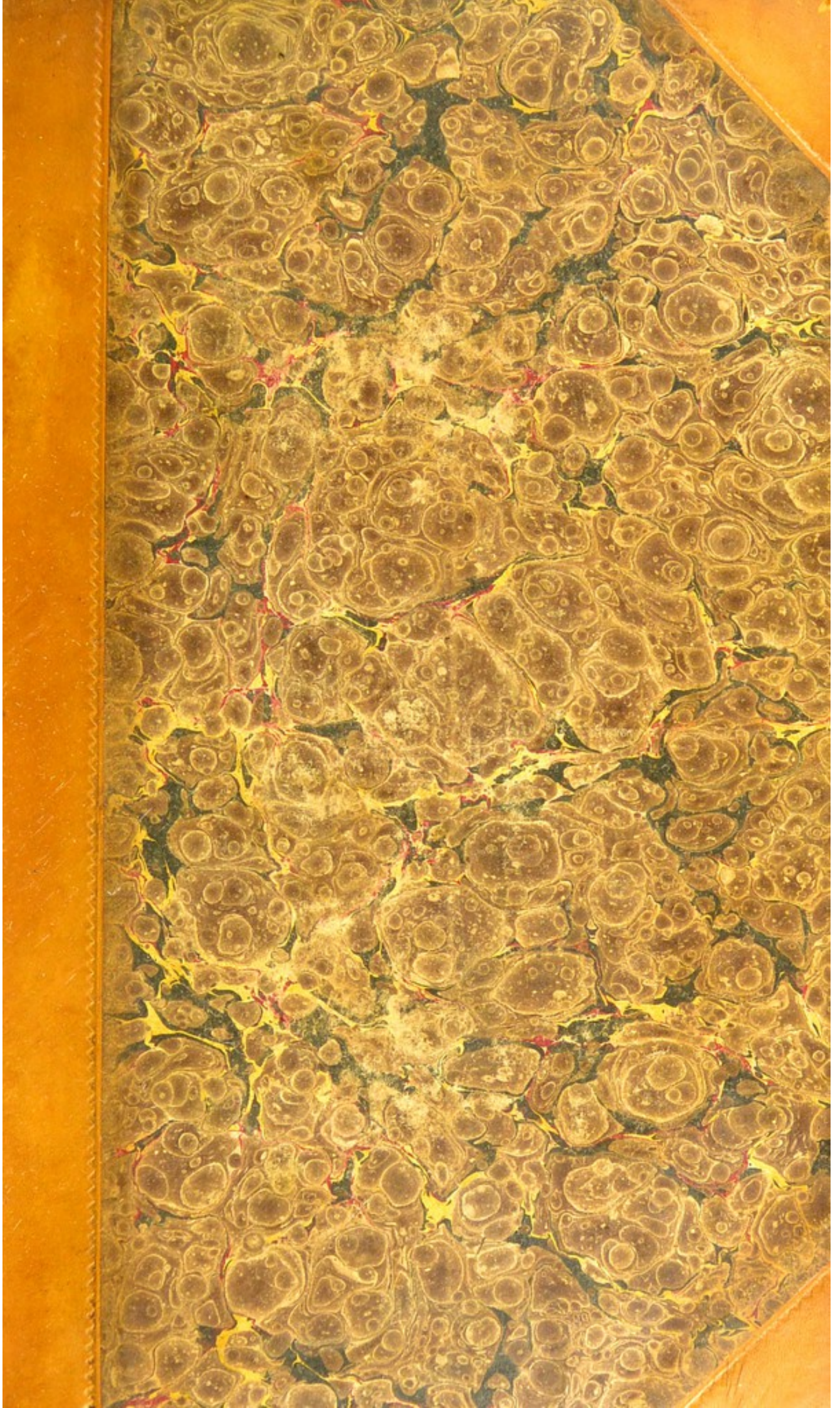
This material has been provided by This material has been provided by the Royal College of Physicians of Edinburgh. The original may be consulted at the Royal College of Physicians of Edinburgh. where the originals may be consulted.

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

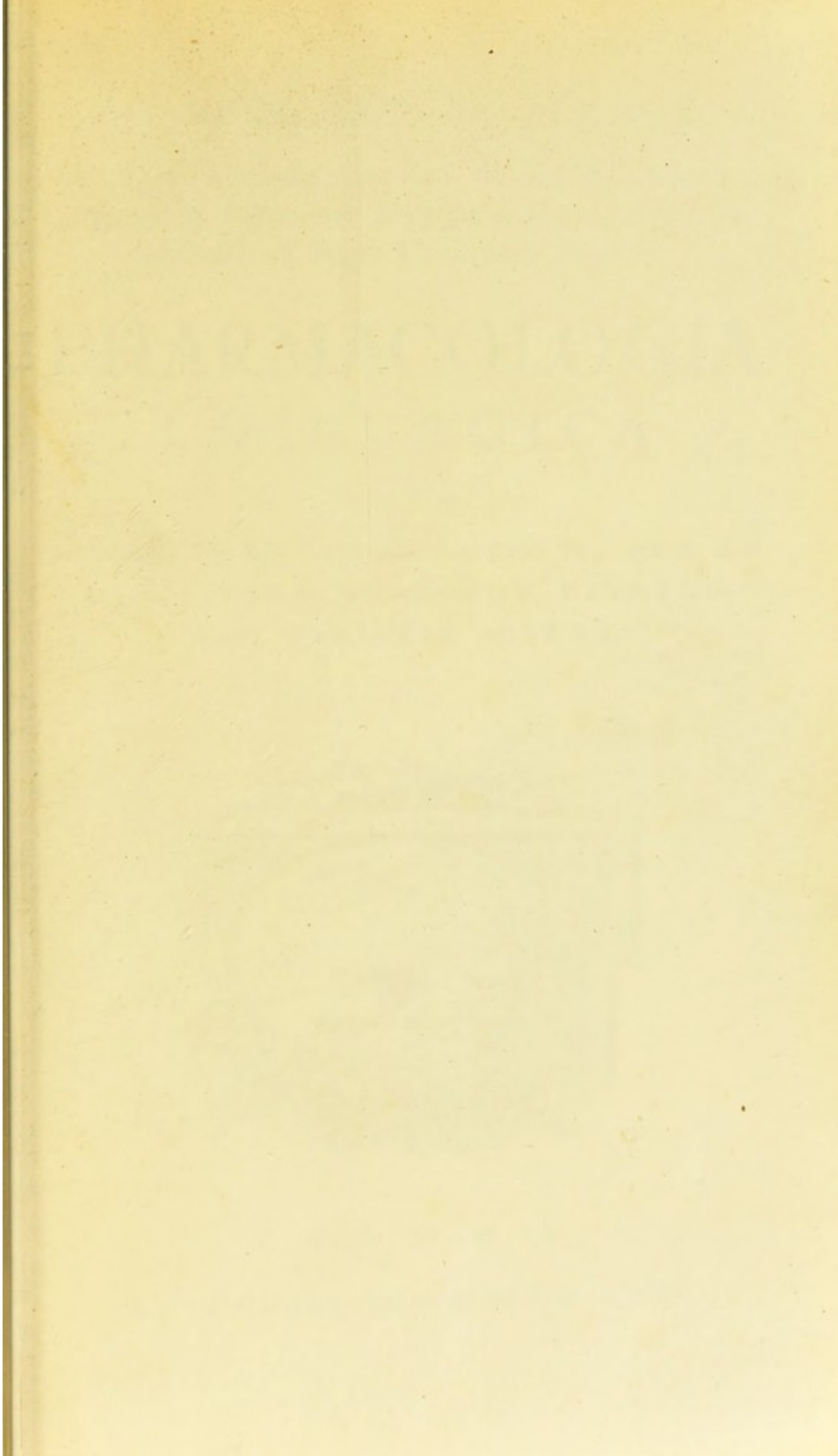
P 6/36

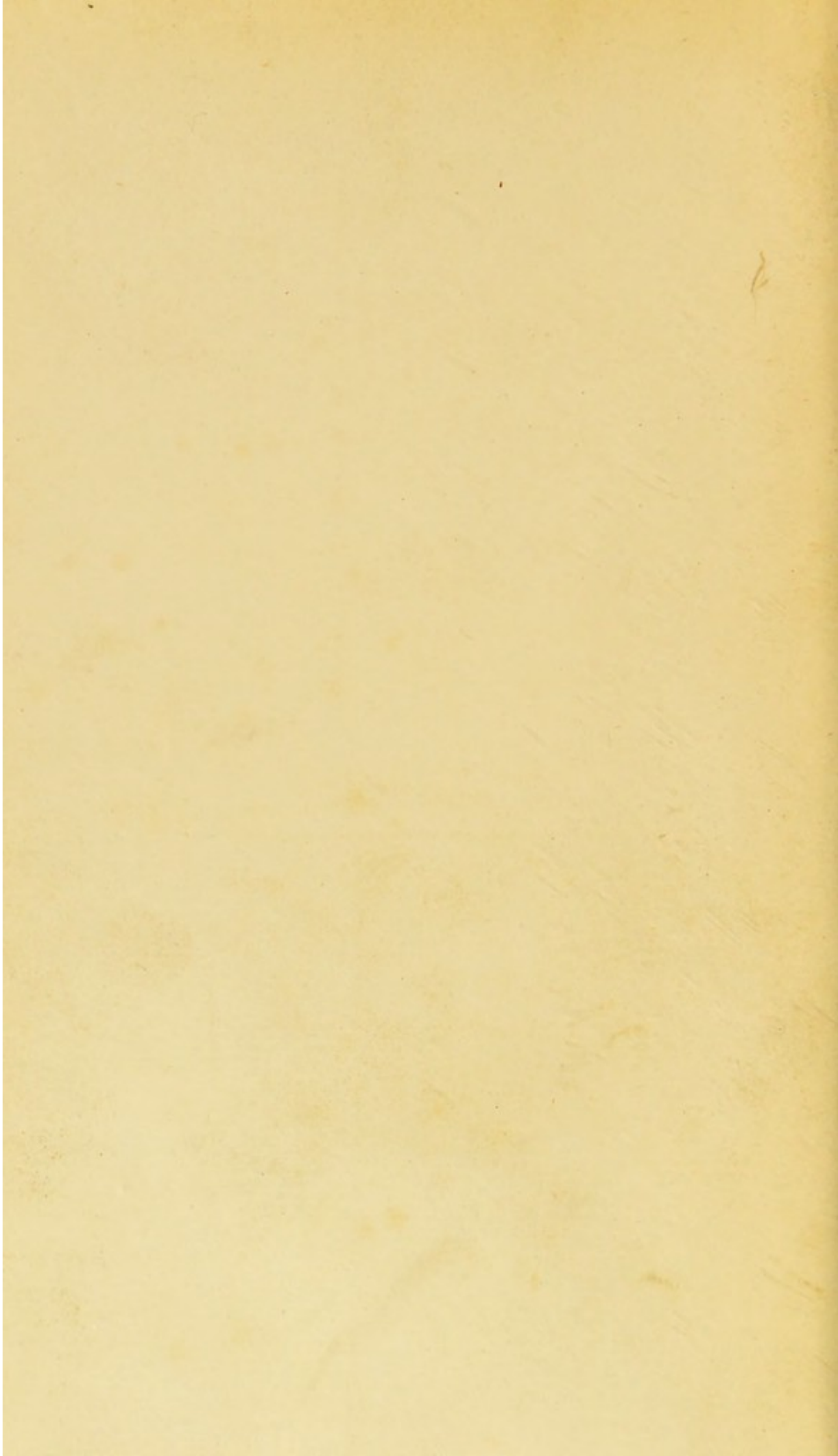

Digitized by the Internet Archive
in 2015

<https://archive.org/details/b21960379>

R. M. 37.
JOSEPHI JACOBI PLENCK

*Chirurgiæ Doctõris, nec non Chirurgiæ, Anatomes
atque artis obstetriciæ Professoris Regii, publici ac
ordinarii in Regia Universitate Budensi.*

PHARMACOLOGIA
CHIRURGICA

SIVE

DOCTRINA DE MEDICAMENTIS, QUÆ AD
CURATIONEM MORBORUM EXTERNO-
RUM ADHIBERI SOLENT.

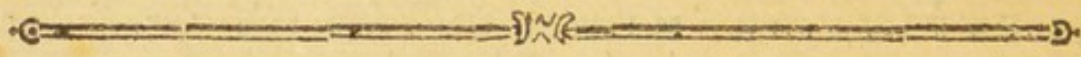

V I E N N Æ,

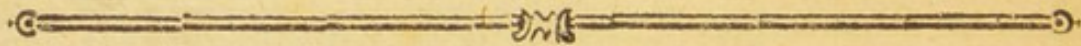
Apud Rudolphum Græffer. 1782.

Lib. Coll. Med. Univ. Bud. 1782.

Non ex vulgi opinione , sed ex sano iudicio
Bacon.

Handwritten text on the right margin, partially visible and difficult to read.

E X C E L L E N T I S S I M O

A C

I L L U S T R I S S I M O

D O M I N O

F R A N C I S C O

E C O M I T I B U S

E S Z T E R H Á Z Y

D E G A L A N T H A

P E R P E T U O C O M I T I I N F R A K N O ;

A U R E I V E L L E R I S ,

A C U N A I N S I G N I S O R D I N I S S . S T E -
P H A N I R E G I S A P O S T O L I C I

M A G N Æ C R U C I S E Q U I T I ,

S A C R A T I S S I M Æ C Æ S A R E O - R E G I Æ
A P O S T O L I C Æ M A J E S T A T I S

C A M E R A R I O ,

E T A C T U A L I I N T I M O S T A T U S

C O N S I L I A R I O ,

I N C L Y T I C O M I T A T U S M O S S O -
N I E N S I S

S U P R E M O C O M I T I ,

PER INCLYTUM REGNUM HUNGARIÆ
AULÆ,

PROUT ET DICTI ORDINIS S. STE-
PHANI

CANCELLARIO,

NEC NON

PER IDEM INCLYTUM REGNUM
HUNGARIÆ CURIÆ REGIÆ

MAGISTRO.

HOC SUI CULTUS MONUMENTUM

SACRUM ESSE VOLUIT

AUCTOR

PRÆFATIO.

IN nulla chirurgiæ parte tam parum laboris ac operæ posuerunt rerum chirurgicarum scriptores, neque ulla in scholis tam parce traduntur, quam Pharmacologiæ chirurgicæ elementa, unde fit, ut potissima chirurgorum pars non nisi levem quamdam & empyricam solummodo habeat suorum medicamentorum notitiam; undeque etiam evenit, ut inconcinna ratione utplurimum ea præscribat.

Multi quidem insignes Materiæ medicæ scriptores in operibus suis immemores haud fuere remedium chirurgicorum. Verum hæc adeo sparsa, distracta, extraque chirurgicum ordinem posita deprehenduntur, ut tiro chirurgiæ claram de suis medicamentis notionem ex his libris sibi parare nequeat. Huc accedit, quod novelli chirurgi rarius vasta materiæ medicæ opera, quatenus hæc Materiam chirurgicam tangunt, legere soleant.

Hæc ratio est, cur jam anno 1771, cum cathedra chirurgiæ mihi benignissime ab immortalis

P R Æ F A T I O.

memoriæ Principe MARIA THERESIA collata esset, ante omnia systema quodpiam Pharmacologiæ chirurgicæ adornare tentarim. Fuit hoc opus ab illo tempore ter jam prælo renovatum; at cum jam intelligam complures discipulorum meorum idioma, quo liber ille conscriptus est, omnino ignorare, aliquos non satis callere, eo factum est, ut librum hunc latine redderem, quo ejus utilitas latius manaret et eundem infimul, ut usibus scholasticis esset adcommodatior, in meliorem ordinem redegei.

Addidi demum præsentì editioni classes illorum remediorum, quæ ad sanandos morbos chirurgicos interne adhiberi debent. Voco hanc novam doctrinam *Materiam medico-chirurgicam*, ut a simplici *Materia chirurgica*, quæ externa solummodo spectat remedia, discreparet.

Debuissèm forsan in hac lucubratione non adeo multorum sed usitatissimorum solummodo remediorum injicere mentionem, ut nonnulli voluere, at novellus chirurgus etiam inertium, obsoletorum & nondum plane quoad vires medicas notorum remediorum notionem acquirat, necesse est, ut far-

P R Æ F A T I O.

raginem inconcinnam quarumdam formularum compositarum certius dijudicare valeat, utque cum medicamentis, quorum virtus medica nonnisi parum adhuc perspecta est, nova instituere possit tentamina atque vires illorum detegere.

Tironi sufficere existimabam, si præter singulorum medicamentorum nomen, quo ea in officinis pharmaceuticis, & quo in systemate *Illustris* LINNÆI insigniri solent, odorem, saporem, vim medicam & morbos, in quibus remedium singulum cum vel absque fructu adhibitum fuit, stilo aphoristico adnotarem. Ne vero opus sua natura jam amplum, magis adhuc sine utilitate excresceret, eos solummodo citavi auctores, qui remedium aliquod peculiari tentamine illustrarunt, nullius autem mentionem feci, si sermo erat de medicamento, cujus virtutem medicatam omnes uno ore indicant *Materiae medicæ* scriptores. Inter quos *Illustrium Virorum* CRANZII, SPIELMANNI, GEOFFROI, CARTHEUSERI, GLEDITSCHII, HALLERI, LINNÆI, BERGII lucubrationes egregias ac quod his pal-

P R Æ F A T I O.

mam præripit, Illustris MURRAYI opus omni laude majus intelligo.

Illud autem vos observare velim, Auditores optimi, præsentem libellum, quod libris, qui in usum scolasticum scribuntur, commune omnibus sit oportet, primas solum lineas scientiæ hujus complecti; Cætera vero, quæ aut omnino desiderantur aut nonnisi carptim perstringuntur, viva voce in commentario scholastico percepturi estis.

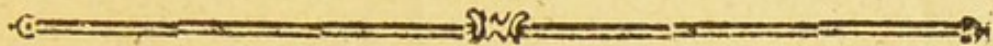

ELENCHUS

ELENCHUS

PHARMACOLOGICÆ CHIRURGICÆ.

De Pharmacologia chirurgica generatim.

ALTERANTIA PARTIUM
SOLIDARUM.

Emollientia

Adstringentia.

Roborantia.

Consolidantia.

Cicatrisantia.

Anodyna.

Comprimentia.

Adhæsiva.

Dilatantia.

Irritantia.

Rubefacientia.

Vesicantia.

Caustica.

Depilatoria.

Excitantia.

A L T E R A N T I A P A R T I U M
F L U I D A R U M.

Resolventia.

Antiphlogistica.

Inspissantia.

Coagulantia.

Maturantia.

Digestiva.

Detergentia.

Exsiccantia.

Humectantia.

Lubricantia.

Obvolventia.

Abluentia.

Hæmostatica.

Refrigerantia.

Calefacientia.

Revellentia.

Attrahentia seu derivativa.

Repellentia.

Antiseptica.

Septica.

E V A C U A N T I A.

Deplentia sanguinis.

————— feri.

————— puris.

————— urinæ.

————— materiæ perspirabilis.

————— lactis.

————— mucii narium.

————— salivæ.

————— mucii faucium.

————— ventriculi.

————— intestinorum.

S P E C I F I C A.

Antivenerea.

Antiscabiosa.

Anticancrosa.

Anticariosa.

Antidota.

Anthelmintica.

Antipthyriaca.

Sympathetica.

Aërem depurantia.

DE PHARMACOLOGIA.

CHIRURGICA GENERATIM.

Scientia, quæ medicamentorum ad morbos chirurgicos profligandos aptorum virtutem, usum & applicationem docet *Pharmacologia chirurgica* vocatur.

Dividitur hæc scientia in tres partes

1. in *materiam chirurgicam*, quæ medicamenta simplicia *externe* applicanda tradit.
2. in *materiam medico-chirurgicam*, quæ medicamenta simplicia *interne* ad curandos morbos externos adhibenda considerat.
3. in *pharmaciam chirurgicam*, quæ medicamentorum *præparatorum & compositorum* ad morbos chirurgicos applicandorum vires expendit.

MEDICAMENTUM EXTERNUM vocatur ens, quod morbum alicujus partis, cui applicatur, sua virtute medicata aufert.

Agunt medicamenta externa suis principiis constitutivis quadruplici via in partem, cui applicantur. Principia constitutiva medicamenti nempe se infinuant

1. *Poris inorganicis fibrarum*, quæ epidermidem & cutem constituunt.
2. *Poris inorganicis*, quæ a cute *in telam cellulofam* pergunt. Hac via possunt medicamenta a cellula in cellulam usque ad ossa pervenire.
3. *Venis absorbentibus vasorum absorbentium* ope quorum per vasa lymphatica sanguinis massæ inferuntur.
4. *Vasis exhallantibus* saltem vacuis, quæ vim bibulam, ut omnia vasa capillaria exercent.
5. *Nervis cutaneis*, qui consensu suo in vasa partis affectæ & quandoque in partes remotiores agunt.

DIVIDUNTUR medicamenta

1. Respectu *regni naturalis*, e quo depromuntur
  - in *vegetabilia*, quæ e vegetabili
  - *animalia*, quæ ex animali.
  - *mineralia*, quæ e minerali regno desumuntur.
2. Respectu *præparationis*.
  - in *simplicia*, quæ immutata, prout natura offert, adhibentur.
  - *præparata*, quæ arte pharmaceutica immutantur.
  - *composita*, quæ e pluribus simplicibus vel præparatis conflantur.
3. Respectu *indolis* principiorum constitutivorum dividuntur in oleosa, aquosa, aromatica, austera, &c.

4. Respectu autem *virium medicatricium* habentur sequentes medicamentorum classes.

E M O L L I E N T I A.

Sunt medicamenta, quæ fibras partis reddunt laxiores.

INDICANTUR in morbis, qui a fibrarum rigiditate, robore nimio, tensione vel spasmo oriuntur. Hinc conveniunt in contractura, indurationibus, dolore, ulceribus callofis, vulneribus contusis &c.

EMOLLIENTIA sunt

Aquosa tepida ut

Aqua tepida.

Vapor aquæ.

Oleosa.

Oleum lini.

—— amygdalarum

—— olivarum.

Pinguia

Sevum hircinum

Butyrum vaccinum

—— Cacao.

Axungia porcina.

Lactea.

lac vaccinum

Cremor lactis.

Mucilaginea

Herba malvæ

Herba verbasci

Radix althææ.

Semen lini.

Amylacea

Farina tritici

—— hordei

—— avenæ.

A D S T R I N G E N T I A.

Quæ fibras partium sine stimulo contrahunt.

INDICANTUR in morbis, qui a nimia laxitate fibrarum proveniunt, ut sunt herniæ, prolapsus, laxitas uvulæ, articuli, inflammatio ab atonia vasorum.

ADSTRINGENTIA sunt

Austera vegetabilia ut

Radix bistortæ

—— tormentillæ.

Cortex granati

—— querci

Gallæ turcicæ.

Flores balauftiorum

—— rosarum rubrarum.

Metallica.

Vitriolum

Saccharum saturni

Ferrum.

Zincum.

Acida mineralia.

Spiritus vitrioli

—— falis.

Alumen.

Aquosa frigida

Aqua frigida

—— calcis

Glacies

Nives.

R O B O R A N T I A.

Quæ fibras partium stimulo aromatico vel amaro contrahunt.

INDICANTUR in morbis ab inertia nervorum & fibrarum ortis.

ROBORANTIA sunt

1. *Aromatica* ut

Salvia

Mentha

Mellissa

Rosmarinus

Flores lavendulæ

—— arnicæ

—— chamomillæ

Anethum

Thymus

Serpillum

Origanum.

2. *Amara*

Absynthium

Marrubium
 Ruta.
 Trifolium fibrinum
 Centaureum minus
 Chamædris
 Chamæpitis
 Carduus benedictus
 Cortex peruvianus

3. *Spirituosa.*

spiritus vini simplex
 ——— ——— camphoratus
 spiritus rosmarini.
 vinum album
 ——— rubrum

4. *Aquosa frigida.*

Aqua frigidissima, quæ frigore suo ut stimulo agit.

C O N S O L I D A N T I A.

Quæ vulnerum & ulcerum sanationem promovent.

INDICANTUR in vulneribus & ulceribus puris.

Hæc remedia aerem a vulnere arcent, ne illo exsiccentur vel inflammetur, resistunt corruptioni puris in vulnus effusi, vasa soluta in diametro conservant, quæ nec nimis ampla nec nimis stricta sit.

Veteres hæc remedia dicebant *sarcotica*, seu *carnem generantia*, at hanc sola *Natura* sub blando pure regenerat.

CONSOLIDANTIA sunt

1. *Balsamica emollientia* seu Balsama nativa ovi vitello, vel pinguibus temperata, ne nimis irritent. Conveniunt hæc in vulnere ficciori.

Balsamus peruvianus

———— de mecca,

———— Arcæi

Unguentum de florace

———— digestivum

2. *Balsamica roborantia*, quæ in vulnere laxiori conveniunt.

Aqua vulneraria simplex

———— Thediana

Balsamus Commendatoris

Essentia myrrhæ.

———— succini

———— corticis peruviani.

———— mastichina.

3. *Balsamica detergentia*, quæ acritate quadam agunt. Conveniunt in vulneribus & ulceribus impuris. Vide *Detergentia*.

C I C A T R I S A N T I A.

Quæ vulnerum & ulcerum cicatrisationem promovent.

INDICANTUR in vulneribus & ulceribus carne impletis quidem, at tamen sua sponte cicatricem non contrahentibus.

CICATRISANTIA sunt

1. *Terrea* ut
bolus armena
2. *Calces metallicæ.*
flores zinci
Minium
Cerussa
Extractum saturni
lapis infernalis.
3. *Corpora sicca.*
lintheum carptum.
4. *Adstringentia*
alumen ustum.
Aqua Thediana.

A N O D Y N A.

Quæ dolorem in quadam parte fistunt.

INDICANTUR a dolore quocunque admodum gravi, ut in ulceribus & tumoribus valde dolentibus.

ANODYNA propria sunt plantæ narcoticæ, ut
Folia hyosciami
—— stramonii.
Capita papaveris.
Opium
Laudanum liquidum.

Anodyna *impropria* sunt omnia emollientia, obvolventia & plumbata, quæ ultima dolorem inflammatorium sæpe fistunt.

COMPRIMENTIA.

Quæ vi mechanica partes molles comprimunt.

INDICANTUR in morbis a laxitate partium natis: ut oedemate, varice, aneurismate, carne fungosa ulcerum, hernia.

COMPRIMENTIA sunt remedia mechanica ut

Fascia circularis
 — expulſiva
 Laminæ plumbeæ.
 Tornaculum.

ADHÆSIVA.

Quæ cuti & aliis partibus tenaciter adhærent.

INDICANTUR, ſi labia vulneris futura emplaſtica unienda, ſi cruſtæ tineoſæ capitis detrahendæ.

ADHÆSIVA ſunt

Pix
 Refina
 Calx plumbi oleo ſoluta
 Cera

DILATANTIA.

Quæ orificia nimis anguſta dilatant.

INDICANTUR in nimia anguſtia vulnerum, ulcerum, orificiorum, aut canalium, ut urethræ, vaginæ, ani.

DILATANTIA sunt

Radix gentianæ

Spongia filo involuta, quibus orificia fistulosa

—— *cerata*

Injectio.

Cereolus, quo urethra contracta dilatatur.

I R R I T A N T I A.

Quæ nervos, vasa & fibras nimis torpidas ad validiorem actionem stimulant.

INDICANTUR in morbis a torpore & inertia fibrarum obortis. Ut in suppuratione nimis parca, in exfoliatione cariei acceleranda.

IRRITANTIA sunt

Acria ut

Ruta

Sinapis.

Scordium.

Sal ammoniacum.

Tinctura cantharidum

Arum

Euphorbium.

R U B E F A C I E N T I A.

Quæ suo stimulo parti, cui applicantur, ruborem inducunt.

INDICANTUR ab *inertia* vasorum, & nervorum, a *revulsione* facienda ab aliis partibus.

RUBEFACIENTIA sunt

Allium
 Euphorbium
 Esula
 Flammula
 Piper
 Sinapi
 Ruta
 Pyrethrum.
 Fermentum panis.
 semivesicatorium
 Galbanum
 Alumen plumosum.

V E S I C A N T I A,

Quæ cuti applicata epidermidem in vesicam aqua plenam elevant.

INDICANTUR. Si nervorum & vasorum inertia *stimulum* exigit.

si *revulsio* facienda e locis distitis

— *derivatio* humorum in quamdam partem facienda: ut in erysipelate vel morbo cutaneo retrogresso.

— *evacuatio feri* e quadam parte facienda: ut in tumore rheumatico vel albo articulari, in vulnere a cane rabido inflicto.

— *epidermis* separanda: ut in callo, clavo, herpete V. *Cantharis*.

VESICANTIA seu *epispastica* sunt

Pulvis cantharidum.

Quæ partem cui applicantur, consumunt.

INDICANTUR si abscessus aperiendus, hydrocele evacuanda, caro fungosa auferenda, caries extirpanda.

CAUSTICA sunt

1. *Acida mineralia.*

Oleum vitrioli.
Spiritus salis concentratus,
Spiritus nitri fumans.
Liquor Bellostii
Oleum camphoræ causticum.
Alumen ustum.
Arsenicum album.
———— citrinum.
Auripigmentum.

2. *Alcalina.*

Lapis causticus.
Spiritus salis ammoniaci causticus.
Lixivium saponariorum.
Liquor nitri fixi.
Oleum tartari per deliquium.

3. *Metallica.*

Butyrum antimonii.
Vitriolum cupri.
Viride æris.
Lapis infernalis.

Mercurius

Mercurius præcipitatus ruber
 ————— sublimatus corrosivus.

Animalia.

Cantharides.

Vegetabilia.

Gummi Euphorbii.

Flammula jovis.

Oleum caryophyllorum.

Terrea

Calx viva.

D E P I L A T O R I A.

Quæ pilos e cute auferunt.

INDICANTUR in hirsutie præternaturali alicujus
 partis.

DEPILATORIA seu *PSYLOTRA* sunt

Calx viva.

Auripigmentum.

Ranunculus.

Spiritus salis dulcis.

dropaces e pice vel resina.

E X C I T A N T I A.

Quæ syncopicos excitant.

INDICANTUR, si syncope, sopor, asphyxia
 quempiam corripit.

EXCITANTIA sunt.

Sal volatilis nasalis.

Spiritus salis ammoniaci.

Acetum concentratum, seu Naphtha aceti.

Spiritus mellissæ.

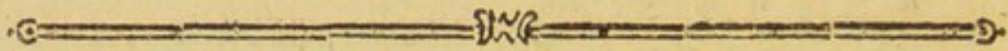
Adpersio aquæ frigidæ.

Balneum calidum.

Inflatio pulmonum.

Frictio corporis.

Electrisatio.

A L T E R A N T I A
P A R T I U M F L U I D A R U M.

Quæ maximam partem in humores agunt.

RESOLVENTIA TUMORUM FRIGIDORUM.

Quæ tumores frigidos resolvunt.

INDICANTUR in tumoribus induratis, cysticis,
aquosis.

RESOLVENTIA sunt.

Amara.

Absynthium

Marrubium

Trifolium fibrinum

Centaureum minus

Chamædrys

Chamæpytis

Carduus benedictus.

Aromatica.

Mentha
 Mellissa
 Salvia.
 Rosmarinus.
 Ruta.
 Arnica
 Chamomilla.
 Flores sambuci.
 Melilotus.
 Betonica.
 Lavendula
 Hyssopus.

Amaricantia.

Alliaria
 Scordium
 Millefolium
 Abrotanum
 Lupulus
 Cortex peruvianus
 Matricaria
 Aristolochia

Saponacea

Sapo venetus
 — Starkeanus
 Saponaria.

Empyreumatica.

Oleum tartari foetidum
 — philosophorum

Fuligo

Oleum animale Dippelli

Gummi-resinosa.

Gummi ammoniacum.

Asa foetida.

Opopanax

Bdelium.

Galbanum.

Camphora.

Aloë

Mercurialia

Solutio aquosa sublimati

Unguentum neapolitanum

Emplastrum de ranis. cum mercurio.

Acria.

Cantharidum tinctura, emplastrum

Bryonia.

Aerëa

Aer fixus.

— inflammabilis.

Narcotica.

Opium

Crocus

Mandragora

Belladona.

Cicuta.

Nicotiana.

Aquosa.

Vapor aquæ calidæ.

Fomentum ex aqua calida.
Thermæ aeratæ

Acida.

Acetum vini

Alcalina.

Sal tartari

— sodæ

Spiritus falis ammoniaci valde dilutus

Unguentum volatile.

Salsa

Spiritus Mindereri

Sal ammoniacum

Nitrum

Borax

Sulphurea

Sulphur

Petroleum

Thermæ sulphureæ.

Hepar antimonii.

A N T I P H L O G I S T I C A .

Quæ inflammationem auferunt.

INDICANTUR in tumoribus inflammatoriis.

ANTIPHLOGISTICA repellentia, quæ in inflammatione a vasorum atonia orta: ut a commotione cerebri, contusione, distorsione, luxatione, fractura, conveniunt, sunt

Aqua frigida.
 Solutio falis ammoniaci & nitri.
 Oxycratum
 Vinum album — rubrum
 Saccharum saturni.
 Alumen
 Aqua Vegetomineralis
 ——— Thediana valde diluta.
 Vinum cum herbis amaris vel
 ——— ——— ——— aromaticis infusum
 Spiritus vini dilutus
 Foeces vini aqua dilutæ.
 Decoctum corticis.

ANTIPHLOGISTICA emollientia, quæ in inflammatione, quæ cum nimia fibrarum tensione, dolore & duritie stipatur, aut quæ in suppurationem abire debet, conveniunt, sunt anodyna cum emollientibus ut

Mica panis in lacte cocta
 Semen lini in lacte coctum
 ——— ——— in aqua vegeto minerali coctum.

ANTIPHLOGISTICA anodyna. sunt,

Folia hyosciami
 ——— stramonii.
 ——— cicutæ.
 Crocus.
 Capita papaveris cum lacte cocta.

I N S P I S S A N T I A.

Quæ humores inspissant.

INDICANTUR in pure nimis tenui , in acrimonia
 saniei.

INSPISSANTIA sunt

Mucilago gummi arabici
 ————— feminum cydoniorum
 Amylum.
 Bolus armena.
 Spongia sicca.

C O A G U L A N T I A.

Quæ sanguinem coagulant.

INDICANTUR in hæmorrhagia compescenda.

Alcohol vini
 Acidum vitrioli.
 Vitriolum album
 ————— coeruleum
 Alumen.

M A T U R A N T I A.

Quæ pus seu suppurationem in tumoribus mo-
 vent.

INDICANTUR in tumoribus inflammatoriis non
 resolvendis.

MATURANTIA tumorum sunt emollientia cum
 irritantibus mixta.

Leniora.

Mica panis albi in lacte cocta,

Butyrum.

Vitellus ovi.

Semen lini

Hb. malvæ

— althææ.

Caricæ pingues in lacte coctæ.

Radix lilii albi

Emplastrum diachilon simplex.

————— cum gummatibus.

Unguentum basiliconis.

Farina cum melle subacta

Acriora

Cepa vel

Allium, cum melle vel oleo cocta

Gummi galbanum oleo solutum.

Tinctura cantharidum.

D I G E S T I V A.

Quæ pus in vulneribus & ulceribus movent.

INDICANTUR in vulneribus contusis & aliis, quæ per suppurationem sanari oportet, demum in ulceribus ficcis.

DIGESTIVA sunt, quæ emolliunt & simul leni stimulo irritant

Balsamus Arcæi

Therebinthina cruda vitello ovi subacta.

Unguentum basiliconis.

Balsama nativa sevo subacta.

Mel.

D E T E R G E N T I A.

Quæ ulcera et vulnera detergunt.

INDICANTUR in vulneribus & ulceribus sordidis, ut semimortua vasorum extrema, superficiem ulceris constituentia, a vivis abscedant partibus.

D E T E R G E N T I A sunt quæ leni stimulo irritant, solvunt.

Amaræ.

Carduus benedictus
Centaureum minus
Aristolochia.
Trifolium fibrinum
Gentiana.

Balsamica.

Myrrha
Aloe
Balsamus copaivæ.

Acrida.

Iris
Ari radix.
Sabina.
Flammula jovis
Viride æris
Unguentum ægyptiacum

Dulcia

Mel.
Saccharum.

Salina.

Sal ammoniacum.

Mercurialia.

Mercurius dulcis

————— præcip. ruber.

Solutio sublimati corrosivi.

Aqua phagadenica.

E X S I C C A N T I A.

Quæ nimiam ulceris humiditatem absorbent.

INDICANTUR in vulneribus & ulceribus pus
nimis tenue plorantibus.

EXSICCANTIA sunt

Plumaceola ficca.

Bolus armena.

Lapis calaminaris

Tutia

Pompholix

Flores zinci.

Cerussa

Minium

Lythargyrus.

Saccharum saturni.

Camphora

Olibanum

Mastiche.

H U M E C T A N T I A.

Quæ partem siccam reddunt humidam

INDICANTUR in ficcitate vulnerum, ulcerum, cutis, oris, linguæ

HUMECTANTIA sunt

Aqua tepida

Lac.

Decoctum hordei.

LUBRICANTIA.

Quæ parti lubricitatem inducunt.

INDICANTUR in ficcitate partium, quæ lubricæ esse deberent, ut vaginæ, ani, oesophagi.

LUBRICANTIA sunt

Oleosa.

Oleum lini

—— olivarum

—— amygdalarum

Pinguia.

Butyrum

Axungia.

Mucilaginosæ.

Mucilago gummi arabici.

———— seminum psillii.

———— rad. althææ.

O B V O L V E N T I A.

Quæ acrimoniam vel partem excoriatam involvunt.

INDICANTUR in acrimonia, dolorem vel exco-riationem inferente.

OBVOLVENTIA sunt

Mucilaginosæ

Mucilago gummi arabici

———— rad. altheæ.

Oleosæ.

Oleum lini

———— olivarum

———— amygdalarum.

Pinguia.

Butyrum

Axungia.

A B L U E N T I A.

Quæ sordes a quadam superficie abluunt

INDICANTUR in sorditate corporis, capitis, vulnerum, ulcerum.

ABLUMENTIA sunt

Aquosæ.

Aqua simplex

Balneum.

Saponaceæ.

Sapo venetus in aqua vel lacte solutus.

H Æ M O S T A T I C A.

Quæ hæmorrhagiam sistunt.

INDICANTUR in hæmorrhogia vulnerum.

HÆMOSTATICA five *ISCHÆMA* sunt

Spirituosa

Alcohol vini.
Aqua Thediana.
Spiritus terebinthinæ.

Acida mineralia

Oleum vitrioli
Aqua Rabellii

Austera

Alumen
Vitriolum

Exsiccantia

Linteum carptum siccum

Comprimantia

Fungus agaricus
Spongia præparata.

R E F R I G E R A N T I A.

Quæ parti frigus actuale inducunt.

INDICANTUR in calore morboſo vel actuali alijus partis : ut in ambuſtione , in inſolatione , in pernione , in commotione cerebri vel alius partis.

REFRIGERANTIA sunt

Aqua frigida.
Aer frigidus.
Sal ammoniacum vel
Nitrum parti applicatum & aqua adfuſum.

C A L E F A C I E N T I A.

Quæ parti calorem inducunt.

INDICANTUR in frigore morboſo alicujus partis.

CALEFACIENTIA actualia ſunt corpora humida vel ſicca valde calefacta ut

Linteam ſiccum calefactum.

Cataplaſma calefactum.

Fomentum valde calidum.

Oleoſa diutius calorem conſervant, quam *aquoſa*, *Cataplaſmata* diutius quam *fomenta*.

CALEFACIENTIA potentialia ſunt omnia acria, quæ corpori applicata ruborem cum calore inducunt. *V. irritantia.*

R E V E L L E N T I A,

Quæ humores a quadam parte revellunt.

INDICANTUR in morbis, qui a congeſtione, inflammatione vel fluxu alicujus humoris producuntur.

REVELLENTIA ſunt, ſi in parte diſſita

1. *vaſorum relaxatio* per emollientia vel balnea fiat vel

2. *vaſorum evacuatio* per venæ ſectionem, ſcarificationem, hirudinem, enemata evacuantia &c. inſtituatur.

3. *Vaſorum & nervorum irritatio* per ſynapiſmos, veſicatoria, &c. fiat.

ATTRAHENTIA SEU DERIVANTIA.

Quæ humores majori copia in aliquam partem alliciunt.

INDICANTUR in defectu affluxus humorum: ut in aridura alicujus partis, in suppuratione difficili vel nimis parca.

ATTRAHENTIA seu *DERIVANTIA* sunt

1. *Relaxantia vasorum & fibrarum* ope emollientium & calidorum
2. *Irritantia vasorum & nervorum* ope irritantium, rubefacientium, vesicantium, urticationis, frictionis.

REPELLENTIA.

Quæ humores e parte repellunt

INDICANTUR in congestione humorum, in inflammatione incipiente, in ophthalmia, in commotione cerebri.

REPELLENTIA sunt

1. *Frigida*

Aqua frigidissima
 Nix — Glacies
 Solutio nitri
 — salis ammoniaci.

2. *Adstringentia*

Alumen
 Vitriolum album

Flores zinci.
 Saccharum saturni.
 Extractum saturni.
 Vinum rubrum.
 Aqua Thediana

3. *Comprimentia*

Fascia circularis.

A N T I S E P T I C A.

Quæ humorum & partium solidarum putredini resistunt.

INDICANTUR in morbis a putredine ortis : ut in gangræna, ulcere foetido.

ANTISEPTICA sunt

Amara

Cortex peruvianus

Aromatica

Ruta

Scordium.

Flores chamomillæ.

Alliaria.

Balsamica

Terebinthina

Gummi - resinosa

Camphora.

Myrrha.

Austera

Alumen

Vitriolum

Sacharum

Saccharum saturni.

Gallæ turcicæ.

Frigida.

Aqua frigida.

Nix.

Glacies.

Spirituosa.

Spiritus vini.

Vinum.

Acida vegetabilia.

Succus citri.

Acetum.

Acida mineralia.

Spiritus vitrioli.

—— nitri.

—— falis.

Butyrum antimonii.

Olea ætherea.

Spiritus terebinthinæ

Salina quædam.

Sal ammoniacum.

Ærea.

Aër fixus.

S E P T I C A.

Quæ putredinem humorum augment.

INDICANTUR, si putredo promovenda vel inducenda.

SEPTICA sunt

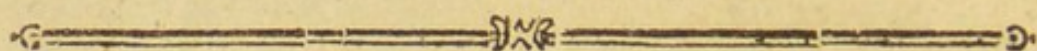
Lapides cancrorum.

Sal communis.

Aër putridis.

Calor.

Calx viva.

EVACUANTIA EXTERNA.

Quæ humoris alicujus evacuationem procurant.

DEPLENTIA SANGUINIS EXTERNA.

Quæ sanguinem e vasis evacuant.

INDICANTUR in congestione sanguinis, in inflammatione, in plethora, in febre phlogistica, in suppressa sanguinis excretionem.

DEPLENTIA SANGUINIS generalia sunt

Venæ sectio.

DEPLENTIA topica

Arteriotomia.

Scarificatio cruenta.

Hirudinum applicatio.

DEPLENTIA SERI.

Quæ serum e vasis evacuant.

INDICANTUR in morbis a congestione vel effusione serosa aut lymphatica: ut in morbis rheumaticis, hydropicis, serosis.

DEPLENTIA SERI sunt

Vesicatorium.
 Fonticulus.
 Setaceum.
 Exutorium.
 Orbiculus e radice bryoniæ.
 Scarificatio partis oedematosæ.
 Paracenthesis.
 Causticum.

DEPLENTIA PURIS.

Quæ pus ex abscessu evacuant.

INDICANTUR in abscessu maturo.

Huc pertinet

Incisio abscessus.
 Lapis causticus.

DEPLENTIA URINÆ.

Quæ urinam e vesica urinaria evacuant.

INDICANTUR in urinæ retentione cujus, causa medicamentis intra paucum tempus auferri nequit.

DEPLENTIA URINÆ sunt

Catheterismus.
 Punctura vesicæ.
 Vesicatorium supra ossa pubis.
 ——— ad regionem renalem in ischuria renali.
 Semicupium.

DEPLENTIA MATERIÆ PERSPIRABILIS.

Quæ transpirationem promovent.

INDICANTUR in morbis a transpiratione suppressa: ut in tumoribus hydropicis, rheumaticis.

DIAPHORETICA externa sunt

Balneum calidum.

Frictio totius corporis.

Vapor aquæ.

— spiritus vini accensi.

Arenatio.

DEPLENTIA LACTIS.

Quæ lac e mammis evacuant.

INDICANTUR in lactis congestione nimia ad mammas.

DEPLENTIA LACTIS sunt

Folia menthæ.

Folia alni.

Cerefolium.

Petroselinum.

Antlia mammaria.

Suctio mammæ.

DEPLENTIA MUCI NARIUM.

Quæ mucum e naribus cum vel sine excitata sternutatione eliciunt.

Hæc remedia etiam *errhina* vel *ptarmica* vel *sternutatoria* dicuntur.

INDICANTUR, si mucus vel insectum in naribus vel sinu pituitario hærens aliquem morbum in-

fert: si abscessus faucium rumpendus: si corpus heterogenum e trachea vel oesophago excutendum: si surditas a mucō tubam Eustachianam opplente adest.

STERNUTATORIA mitiora sunt

Pulvis asari.
 ——— majoranæ.
 ——— salviæ.
 ——— mari veri.
 ——— nigellæ.
 ——— florum arnicæ.
 ——— ——— lavendulæ.
 ——— ——— convalliorum.
 ——— fol. nicotianæ.
 ——— rad. ptarmicæ.
 Vitriolum album.

STERNUTATORIA fortiora sunt

Radix hellebori nigri,
 Euphorbium.

DEPLENTIA SALIVÆ.

Quæ salivam movent.

INDICANTUR ab indole quorundam morborum.

SALIVATORIA seu *SIALOGOGA* externa sunt

Inunctio mercurialis.
 Ablutio cum solutione mercuriali.
 Masticatoria.
 Fumigatio cinnabarina.

A P O P H L E G M A T I S O N T A .

Quæ pituitam e faucibus masticando eliciunt.

INDICANTUR in angina pituitosa , in odontalgia rheumatica , in incipiente cataracta vel amaurosi , in chronica ophthalmia.

APOPHLEGMATISONTA sunt

- Radix pyretri.
- pimpinellæ.
- calami.
- zingiberis.
- Folia nicotianæ.
- Cubebæ.
- Piper.
- Sal ammoniacum.

DEPLENTIA VENTRICULI EXTERNA

Quæ externe applicata ventriculi contenta per os evacuant.

INDICANTUR , si oesophagus corpore heterogeneo obturatus est , vel alia causa vomitorii deglutitionem prohibet.

EMETICA externa sunt

- Irritatio faucium ope digiti vel barba pennæ oleo tincta.
- Enema ex fumo tabaci.
- — solutione tartari emetici.

DEPLENTIA INTESTINORUM CRASSORUM.

Quæ foeces intestinorum crassorum evacuant.

INDICANTUR, si interne purgantia dari non possunt, vel dare non licet.

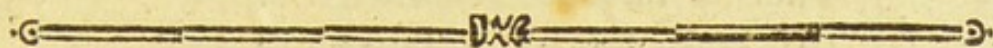
PURGANTIA externa sunt

Unguentum de arthanita.

Enema ex infuso vel decocto purgante.

Suppositorium.

Tinctura aloes ulceri vel vulneri applicata.

SPECIFICA.

Quæ specificè in morbum aliquem agunt, ut

ANTIVENEREÆ.

Quæ miasma venereum delent.

INDICANTUR in morbis venereis.

ANTIVENEREÆ externa sunt

Solutio sublimati corrosivi.

—— mercurii gummosi.

Aqua phagadænica.

Essentia mastichina mercurialis.

Unguentum e præcipitato rubro.

—— neapolitanum.

Emplastrum de ranis c. mercurio.

A N T I S C A B I O S A .

Quæ scabiem & alios morbos cutaneos curant.

INDICANTUR purgatis primis viis & sanguine
in mox dictis morbis.

ANTISCABIOSA externa sunt

Unguentum ex sale ammoniaco.

———— — sulphure.

———— — præcipitato albo.

———— — helleborro albo.

———— — enula.

Thermæ sulphuræ naturales.

Balnea ex hepate sulphuris.

lotio cum sapone nigro.

———— — decocto enulæ.

———— — hellebori albi.

A N T I C A N C R O S A .

Quæ virus cancrorum domare dicuntur.

INDICANTUR in cancro aperto & occulto.

ANTICANCROSA censentur

Cicuta.

Arsenicum flavum.

Belladona.

Succus onopordi.

Folia laurocerasi.

Aqua calcis.

A N T I C A R I O S A .

Quæ ossis cariem emendant.

INDICANTUR in ossis corruptione cariola.

ANTICARIOSA mortificantia, seu quæ os corruptum plane mortificant, sunt *

Spiritus vini.

Tinctura myrrhæ.

—— succini.

—— euphorbii.

Liquor anodynus mineralis HOFFMANNI.

Aqua Thediana.

Oleum camphoræ causticum.

—— cinamomi.

—— caryophyllorum.

Liquor BELLOSTI.

Lapis causticus.

ANTICARIOSA os non mortificantia, sed ossis mortui separationem promoventia, sunt

Cataplasma ex dauco.

Aqua calcis.

Vinum.

Myrrha.

Mastix.

Mel cum

pulv. corticis peruviani,

—— scordii,

—— millefolii,

—— florum chamomillæ.

Aer fixus.

---

* *Ill. RICHTER Anfangsgründe der Wundarzneykunst. Göttingen. S. 545.*

Unguentum digestivum vel
Balsamus Arcæi cum myrrha.

A N T I D O T A

Quæ venenum externe applicatum domant.

INDICANTUR, si venenum animale, minerale,
vel vegetabile applicatum fuit.

ANTIDOTA

in morſu <i>canis rabidi</i> ſunt	pulvis cantharidum.
— — — Preſteris	oleum olivarum.
— — — Aspidis	} Spiritus ſalis ammo- niaci lacteus.
— — — Peri	
— — — Crotali	
— — — Cherſeæ	folia fraxini.
— — — Najæ	radix mungos.
— ictu furie infernalis.	coagulum lactis.
in applicato arſenico	} ſolutio ſalis alcalini fixi vel lixivii.
— — — ſublimato	

De reliquis antidotis vide *Toxicologiam*.

A N T H E L M I N T I C A.

Quæ larvas vermiformes in ulceribus & vulneribus
necant.

INDICANTUR in mox dicto morbo. Huc pertinent
Elixir. vitrioli.
Aqua Thediana.
Spiritus terebinthinæ.

Aloe.

Mercurius dulcis.

ANTHELMINTICA, quæ externe applicata vermes ex intestinis expellunt, sunt:

Folia tanaceti.

—— absynthii.

Unguentum de arthanita.

A N T I P T Y R I A C A.

Quæ pediculos aliaque insecta fugant.

INDICANTUR in ptyriasi capitis, pubis, aut si hæc insecta lectum & vestimenta inficiunt.

ANTIPTYRIACA sunt

Mercurius vivus.

Folia tabaci.

Semen sabadillæ

—— petrosellini

Oleum anisi.

S Y M P A T H E T I C A.

Quæ solo attactu aut eminus applicata sine effluviis corpus ægroti tangentibus in distans agere dicuntur: ut pulvis sympatheticus gladio vel sanguini e vulnere promananti applicatus: ut manus regis vel os cadaveris scrophulas tangens: ut caro sub terra defossa ad abigendas verrucas.

Hæc remedia vel fallacia sunt , vel imaginaria , vel excitato animi pathemate in morbum agunt.

A E R E M D E P U R A N T I A .

Quæ aërem putridum in nosocomiis depurant , sunt

Aeris perflatio ope fenestrarum , portarum , ventilatorum , caminorum , sibi e directo respondentium.

Lustratio aëris ope ignis flammantis , vel accensi pulveris pyrii.

Fumigatio aromatica : ut juniperina.

Exhalatio vaporis aceti , acidi muriatici , aëris dephlogisticati.

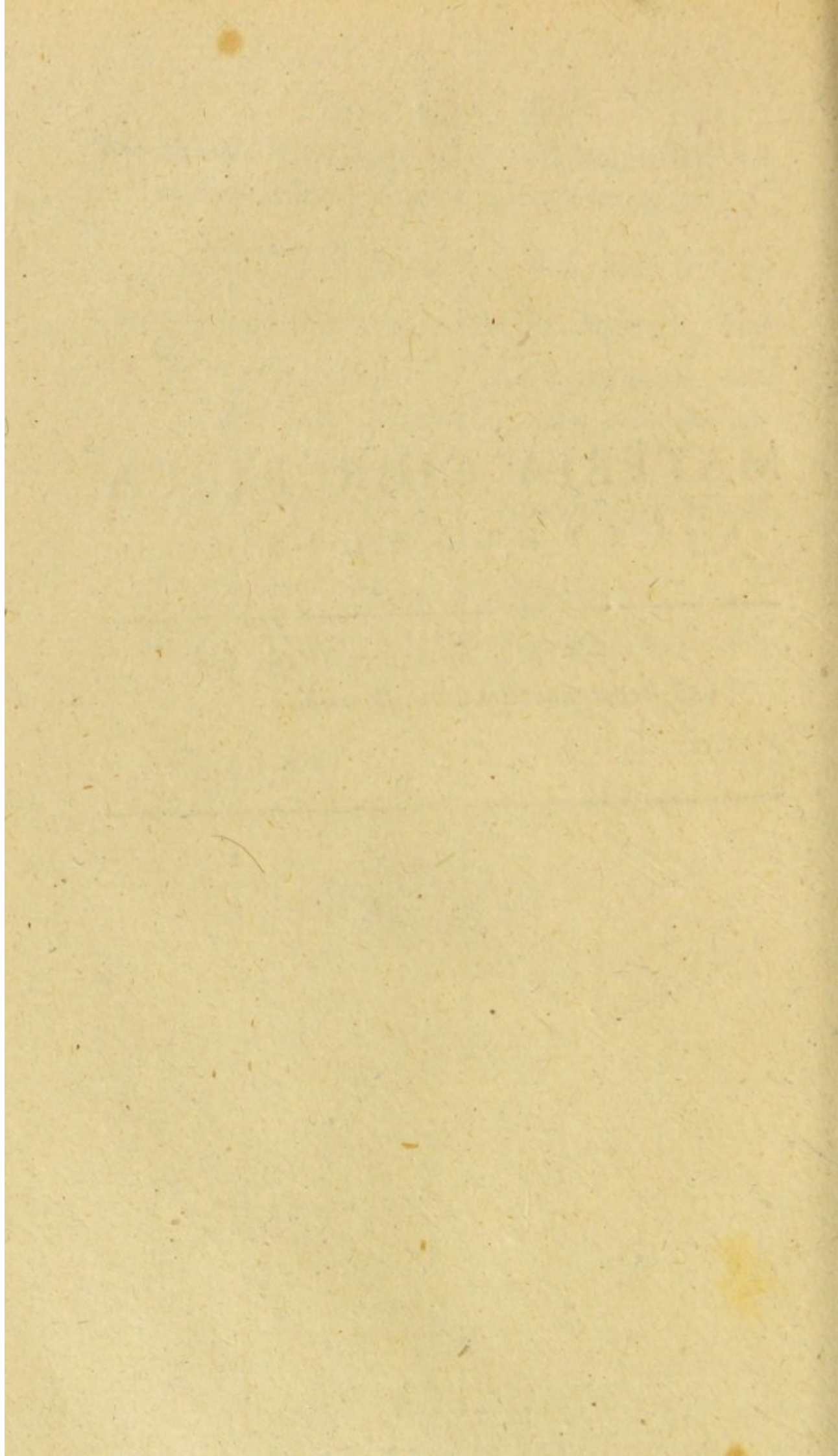
MATERIA CHIRURGICA
SPECIALIS.

— — — *Seht ins innere Wesen hin,
und lernet aus Erkenntniß wählen*

VON HALLER.

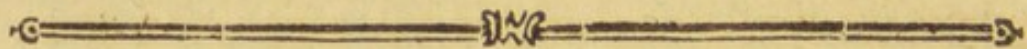

E L E N C H U S

G E N E R A L I S.

Amylacea.
Mucilaginea.
Lactea.
Oleosa.
Pinguia.
Gelatinosa.
Gummosa.
Gummi - resinosa.
Balsamica.
Bituminosa.
Sulphurea.
Ceracea.
Oleosa empyreumatica.
—— atherea.
Spirituosa.
Adstringentia.
Amara.
Amaricantia.
Aromatica.
Acrida.
Narcotica.
Inspida.
Saponacea
Dulcia.
Acida vegetabilia.

Acida mineralia.
—— dulcificata.
Alcalina fixa.
—— volatilia.
Terrea.
Metallica
Caustica.
Calida.
Frigida.
Aquosa.
Aërea.
Deplentia sanguinis.
—— feri.
Mechanica.

ELENCHUS SPECIALIS.

AMYLACEA.

Triticum.
Hordeum.
Avena.
Secale.
Oryza.
Faba.
Lens.
Lupinus.
Miliun.
Hypocastanea.
Amylum
Mica panis.

MUCILAGINEA.

M U C I L A G I N E A.

Althea.

Symphytum.

Malva.

Alcea.

Branca urfina.

Lilium album.

Semen cydoniorum.

— psyllii.

— hormini.

— lini.

— foenugræci.

— cannabis.

Cortex unguentarius.

— ulmi campestris.

L A C T E O S A.

Lac vaccinum.

Cremor lactis.

Amygdalæ dulces.

O L E O S A.

Oleum olivarum.

— Lini

— amygdalarum.

— ceræ.

— ovorum.

— palmæ

— been.

Folia ricini.

P I N G U I A.

Axungia porcina.

Axungia anserina.

—— viperina.

—— anguillæ.

—— cati sylvestris.

—— taxi.

—— canis.

—— piscina.

Sevum cervinum.

—— vervecinum.

—— hircinum.

—— bovinum.

Medulla offium.

Butyrum vaccinum.

—— cacao.

Sperma ceti.

G E L A T I N O S A.

Ichthyocola.

Albumen ovorum.

Vitellus ovorum.

Gluten scriniariorum.

Sperma ranarum.

Caseus.

Album græcum.

G U M M O S A.

Gummi arabicum.

—— tragacanthæ.

G U M M I R E S I N O S A.

Gummi ammoniacum.

- Gummi bdellium.
 ——— guajacum.
 Olibanum.
 Styrax calamita.
 Opopanax.
 Sarcocolla.
 Ladanum.
 Galbanum.
 Myrrha.
 Sagapenum.
 Afa foetida.
 Gummi animæ.
 Benzoe.
 Gummi elemi.
 Mastix.
 Tacamahaca.
 Sandaraca.
 Resina vulgaris.
 Pix solida.
 Colophonium.
 Sanguis draconis.
 Gummi carannæ.
 Aloe.
 Gummi Guttæ.
 ——— hederæ arboreæ.
 Camphora.

B A L S A M I C A.

- Balsamum copaivæ.
 ——— de Mecca.

Balsamum de Tolu.
——— peruvianum.
Storax liquida.
Pix liquida.
Balsamus hungaricus.
——— carpaticus.
Terebinthina.

BITUMINOSA.

Ambra.
Succinum.
Petroleum.
Maltha.
Asphaltum.

SULPHUREA.

Sulphur.
Phosphorus.

CERACEA.

Cera.
Farina lycopodii.
Gummi laccaë.

OLEOSA EMPYREUMATICA.

Oleum succini.
——— animale DIPPPELLII
——— lateritium.
Fuligo.

OLEOSA ÆTHEREA.

- Oleum terebinthinæ.
 — cinamomi.
 — caryophyllorum.
 — lavendulæ.
 — cajeput.
 — anisi.
 — fabinæ.
 — laurinum.
 — ligni fassafras.
 — templinum.
 — juniperi.
 — betulinum.

SPIRITUOSA.

- Spiritus vini.
 Alcohol vini.
 Vinum album.
 — rubrum.
 Vinacea.
 Foeces vini.
 Cerevisia.

ADSTRINGENTIA.

- Radix tormentillæ.
 — bistortæ.
 — pentaphylli.
 — alchimillæ.
 — alkannæ veræ.

Herba prunellæ.
 ——— ajugæ pyramidalis.
 ——— euphrasiæ.
 ——— equiseti.
 ——— anserinæ.
 ——— plantaginis.
 ——— vincæ pervincæ.
 ——— perfoliatæ.
 Folia vitis.
 Terra japponica.
 Flores rosarum rubrarum.
 Radix primulæ veris.
 Flores balauftiorum.
 Cortex granati.
 Herba caprifolii.
 ——— querci.
 ——— suberis.
 ——— salicis albæ.
 Gallæ turcicæ.
 Folia pyrolæ.
 Herba uvulariæ.
 Cortex nucis juglandis.
 Folia alni.
 Fungus melitenfis.

A M A R A.

Herba absynthii vulgaris.
 ——— marrubii albi.
 ——— eupatorii.

Herba rutæ.

- trifolii fibrini.
  - tanaceti.
  - centaurii minoris.
  - chamedryos.
  - chamæpityos.
  - cardui benedicti.
  - gratiolæ.
- Folia hederæ arboreæ.
- Radix gentianæ.
- Fel tauri.
- lucii piscis.

A M A R I C A N T I A.

Herba alliariæ.

- scordii.
  - onopordi.
  - millefolii.
  - abrotani.
  - matricariæ.
  - hederæ terrestris.
  - anagallidis.
  - linariæ.
- Flores lupuli.
- Radix aristolochiæ longæ.
- ——— rotundæ.
- Folia xantii.
- Cortex peruvianus.
- pini.

Baccæ alkekengi.
 Gemmæ populi.
 Folia myrti brabantici.

A R O M A T I C A.

Flores chamomillæ romanæ.

————— vulgaris.

————— calendulæ.

————— meliloti.

————— sambuci.

————— arnicæ.

————— cheiri.

————— jasmini.

————— lavendulæ.

————— lili convallii.

Herba hysopi.

————— origani.

————— menthæ.

————— mellissæ.

————— majoranæ.

————— anethi.

————— basilici.

————— rosmarini.

————— rosmarini sylvestris.

————— falviæ.

————— mari veri.

————— thymi.

————— serpilli.

————— betonicæ.

————— cerefolii.

Folia myrti.

Folia lauri.
 Radix contrajervæ.
 ——— serpentariæ.
 ——— impèratoriæ.
 ——— enulæ.
 Semen petroselini.
 Baccæ juniperi.
 ——— foeniculi.

A C R I A.

Radix pyrethri.
 ——— ptarmicæ.
 ——— bryoniæ.
 ——— arthanitæ.
 ——— scillæ.
 ——— armoracææ.
 ——— hellebori albi.
 Herba cochleariæ.
 ——— nasturtii hortensis.
 ——— plumbaginis.
 ——— asari.
 ——— pimpinellæ albæ.
 Bulbus allii.
 ——— cepæ.
 Radix iridis florentinæ.
 Semen fabadillæ.
 ——— staphisagriæ.
 ——— sinapis.
 ——— piperis.
 Herba nicotianæ.

Herba flammulæ jovis.
 ——— fabinæ.
 ——— esulæ.
 ——— sedi acris.
 Folia rhododendron.
 ——— phytolaccæ.
 ——— urticæ.
 ——— chelidonii.
 ——— digitalis purpureæ.
 Radix ceanothi
 ——— raphani nigri.
 Fermentum panis.

N A R C O T I C A.

Capita papaveris.
 Opium.
 Crocus.
 Folia hyosciami nigri.
 ——— belladonæ.
 Herba stramonii.
 ——— linariæ.
 ——— solani nigri.
 Radix mandragoræ.
 Herba cicutæ.
 Folia verbasci.
 Herba mercurialis.

S U B I N S I P I D A.

Folia brassicæ albæ.

Folia betæ rubræ.
 ——— sempervivi.
 ——— fedi telephii.
 ——— boni Henerici.
 Herba lycopodii.
 ——— fideritidis.
 ——— beccabungæ.
 ——— fenecionis.
 Radix anchusæ.
 Folia opuntia:

S A P O N A C E A.

Sapo venetus.
 ——— niger.
 Herba saponaria:

D U L C I A.

Saccharum.
 Mel virgineum.
 Pulpa pomorum.
 Mora.
 Ficus.
 Rapa.
 Succus liquiritia.
 Daucus.

A C I D A V E G E T A B I L I A.

Acetum vini.

Cremor tartari.
Folia acetosæ.
—— acetosellæ.
Succus citri.

A C I D A M I N E R A L I A.

Spiritus vitrioli.
—— falis
—— nitri.

A C I D A D U L C I F I C A T A.

Spiritus vitrioli dulcis.
—— falis dulcis.
Naphtha vitrioli.
—— aceti.

A L C A L I N A F I X A.

Sal tartari.
Oleum tartari per deliquium.
Sal sodæ.
Liquor nitri fixi.
Cinis bufonum.

A L C A L I N A V O L A T I L I A.

Spiritus falis ammoniaci simplex.
Sal volatile ficcum.

S A L I N A N E U T R A.

Sal ammoniacum.
Nitrum.

Sal culinare.

— marinum

— gemmæ.

Spiritus Mindereri.

Borax veneta.

Alumen crudum.

T E R R E A.

CALCAREA

Lapides cancrorum.

Testæ concharum.

—— ostrearum.

Mater perlarum.

Margaritæ.

Testæ ovorum.

Os sepiæ.

Creta alba.

Lapis calcareus.

Lac lunæ.

Osteocolla.

Glacies mariæ.

Gypsum.

Alabastrum.

Corrallium rubrum.

———— album.

Bolus armena.

—— rubra.

—— alba.

Terra sigillata.

Terra tripolitana.
 Rubrica fabrilis.
 Talcum album.
 Alumen plumosum.
 Pumex.
 Cryfallus montana.
 Vitrum.

M E T A L L I C A.

Aurum.
 Argentum
 Cuprum.
     Vitriolum coeruleum.
 Stannum
 Ferrum.
     Magnes.
     Hæmatites.
     Colcothar vitrioli.
     Terra vitrioli dulcis.
     Vitriolum viride.
 Zincum.
     Flores zinci.
     Pômpholix.
     Tutia.
     Lapis calaminaris.
     Vitriolum album.
 Bismuthum.
     Magisterium marcasitæ.
 Antimonium.

Crocus metallorum.

Hepar antimonii.

Plumbum.

Extractum saturni.

Minium.

Lithargyrium.

Cerussa alba.

Plumbum ustum.

Saccharum saturni.

Mercurius.

Mercurius gummosus.

———— alcoholifatus.

———— dulcis.

———— præcipitatus albus.

———— ————— ruber.

———— sublimatus corrosivus.

Cinnabaris.

Aethiops mineralis.

C A U S T I C A.

ACIDA.

Oleum Vitrioli.

Spiritus falis concentratus.

———— nitri fumans.

Liquor BELLOSTI.

Oleum camphoræ causticum.

Alumen ustum.

Arsenicum album.

———— citrinum.

Auripigmentum.

ALCALINA

Lapis causticus.
 Spiritus salis ammoniaci causticus.
 Lixivium saponariorum.
 Liquor nitri fixi.

METALLICA

Butyrum antimonii.
 Vitriolum cupri.
 Aerugo.
 Lapis infernalis.
 Mercurius sublimatus corrosivus.
 ——— præcipitatus ruber.

ANIMALIA

Cantharis.

VEGETABILIA

Gummi euphorbii.
 Flammula jovis.

TERREA

Calx viva.

C A L I D A.

Calor carbonum ardentium.
 ——— radiorum solarium.
 Scintilla electrica.
 Mova.
 Cauterium.

F R I G I D A.

Aqua frigida.
 Nix.
 Glacies.

A Q U O S A.

Aqua calcis.

— marina.

— calida.

Thermæ aeratæ.

— sulphuræ.

Balneum ferri granulati.

A E R E A.

Aer fixus.

— inflammabilis.

— muriaticus.

Tartarus cerevisiæ.

D E P L E N T I A S A N G U I N I S.

Venæ sectio.

Arteriotomia.

Scarificatio cruenta.

Hirudinum applicatio.

D E P L E N T I A S E R I.

Vesicatorium.

Fonticulus.

Setaceum.

Cortex thymelææ.

M E C H A N I C A.

Gossypium.

Linteum carptum.

Charta.

Spongia marina.

———— præparata.

Agaricus præparatus.

Bovista.

Refina elastica.

PHARMACOLOGIA CHIRURGICA SPECIALIS.

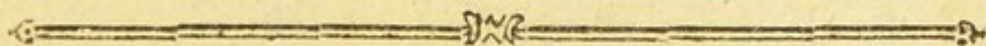
Scientia, quæ singuli medicamenti virtutem & usum in morbis externis tradit, *Pharmacologia chirurgica specialis* vocatur.

Quodlibet medicamentum virtutem *generalem* seu pluribus medicamentis communem, & virtutem *specialem* seu sibi soli propriam habet.

Virtus *generalis* odore, sapore, analysi chemica & experimentis in corpore sano & ægroto institutis eruitur.

Virtus autem *Specialis* solo casu vel experimento fortuito in corpore ægroto instituto detegitur.

Cum vero omnia medicamenta sola vi suorum principiorum, quibus constant, agere possint, hinc medicamenta a diversitate suorum principiorum constitutorum in sequentes dividuntur *classes*.

A M Y L A C E A.

Sunt medicamenta, quæ maximam partem ex principio *amylaceo* constant.

Est vero *amylum* principium vegetabile sui generis, quod maximam partem in seminibus cerealibusprehenditur. Est inodorum, insipidum, accensens, aqua frigida non, ut gummosa corpora, solubile.

Ad *classsem* medicamentorum amylaceorum pertinent.

T R I T I C U M.

TRITICUM hybernum LINNÆI. Weizen. Farina est pars maxime usualis.

ODOR farinæ nullus; SAPOR farinaceus, subinsipidus.

VIRTUS resolvens, emolliens.

USUS. Farina *sicca* aliquantum calefacta *fomentum* exhibet *siccum*, quod transpirationem partis, cui applicatur, auget & absorbet atque suo calore humores resolvit; hinc applicatur in tumoribus erysipelatosi, serosis, oedematosi, arthriticis, rheumaticis. Hi enim tumores raro fomenta humida ferunt.

Farina cum *lacte* cocta constituit *cataplasma emolliens*, quod tumores induratos & inflammatorios egregie emollit, aut in suppurationem ducit.

Farina cum *aqua vegeto-minerali* cocta dat *cataplasma antiphlogisticum*, quod tumores inflammatorios efficacissime resolvit.

Farina cum *aqua & melle* subacta & calore in incipientem fermentationem acta præbet *cataplasma fermentans*, quod suo aëre fixo per fermentationem extricato putredini resistit ac emollit.

Convenit in gangræna sicca & ulceribus gangræ-
nosis. * *Furfures tritici* pediluviiis & balneis
emollientibus incoquantur.

H O R D E U M.

HORDEUM distichum L. Gerste.

ODOR nullus; SAPOR farinaceus, insipidus.

VIRTUS & USUS farinæ tritici. *Decoctum hordei* ve-
hiculum injectionum emollientium & obvolven-
tium præbet.

A V E N A.

AVENA sativa L. Haber.

ODOR nullus; SAPOR farinaceus.

VIRTUS & USUS farinæ tritici. *Avena integra* leviter
tosta & sacco inclusa herniis incarceratis cum
fructu quandoque sub initium morbi adhibetur. **

S E C A L E.

SECALE cereale L. Roggen.

ODOR nullus; SAPOR farinaceus.

* *Cel. POWER* von dem Nutzen gährender Breyumschläge
bey dem Absterben der Glieder. Vide *Arzneykundige Abh.*
von collegio der Aerzte in Londen, 3. B. 48. S.

** *Cel. HAFNER* id sæpius observasse testatur. Vide
Ill. HAEN prælectiones in BOERHAAVII institutiones
T. v. p. 150.

VIRTUS, farina resolvens decoctum cito acescens.

Usus. Farina cum tartaro cerevisiæ in pulvem redacta, colloque affixa cito curat anginam & asperitatem faucium. Sub fermentatione propulsus aër fixus resolvere videtur. *

O R Y Z A.

ORYZA sativa. L. Reifs.

ODOR nullus; SAPOR farinaceus, insipidus.

VIRTUS emolliens, detergens.

Usus. Farina pro *pulvere manuali* adhibetur.

F A B A.

VICIA Faba L. Gartenbohne.

ODOR & SAPOR leguminosus, farinaceus.

VIRTUS resolvens, discutiens.

Usus. Farina ad erysipelas & tumores calidos mammarum & testiculorum, nec non ad hydrocelen discutiendam, applicatur. *Aqua destillata* storum immerito cosmetica censetur.

L E N S.

ERVUM Lens. L. Linse.

ODOR & SAPOR leguminosus, farinosus.

---

* *Cel. BERGIUS mat. med. p. 48.*

VIRTUS emolliens.

USUS. Decocto lentium facies ad foedas post variolas cicatrices arcendas, dum variolæ ficcari incipiunt, a mulierculis crebrius foveri solet. *

L U P I N U S.

LUPINUS albus L. Feigbohne.

ODOR nullus; SAPOR amaricans

VIRTUS discutiens & emolliens.

USUS ad cataplasmata discutientia.

O R O B U S.

ERVUM Ervillia L. Waldwike. Semina Ervi.

ODOR nullus; SAPOR farinaceus subinsipidus.

VIRTUS resolvens & emolliens.

USUS ad cataplasmata resolventia & maturantia.

M I L I U M.

PANICUM miliaceum L. Hirse. Breyn.

ODOR nullus; SAPOR farinaceus.

VIRTUS emolliens.

USUS. Farina prolapsui intestini recti a mulieribus inspergi solet. Etiam ad cataplasmata emollientia adhibetur.

H Y P O C A S T A N E A.

AESCULUS Hypocastanea L. wilde Castanien.

ODOR nullus; SAPOR amarus.

---

* *Cel. CHOMEL pl. usuell. T. 3. p. 61.*

VIRTUS roborans, abstergens

Usus. Farina ad pulverem manuaem adhibetur.

A M Y L U M T R I T I C I.

AMYLUM tritici. Stärke. Kraftmehl. Est pars amylacea ex tritico extracta.

ODOR nullus; SAPOR farinaceus. Coctura sola in aqua solubile.

VIRTUS obvolvens, glutinans,

Usus. Amylum aqua coctum dat *Gelatum amyli*, quod aqua dilutum pro gargarismate obvolvete in asperitate faucium inservit.

Pulvis cyprius, Haarpuder est amyllum in tenuissimum pulverem redactum. Inspergitur excoriationibus subaxillaribus, inguinalibus & scrotalibus infantum ac papillis excoriatis mammaram.

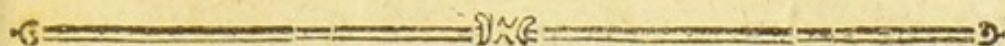
M I C A P A N I S A L B I.

MICA PANIS filiginei. Semelschmolle.

ODOR nullus; SAPOR farinaceus.

VIRTUS emolliens.

Usus. Mica cum *lacte* cocta dat pulmentum emollientissimum, quod in mammaram induratione & inflammatione laudatur. Mica cum *aqua vegeto-minerali* cocta constituit cataplasma antiphlogisticum, quod in omni tumore inflammatorio convenit.

MUCILAGINEA.

Sunt medicamenta, quæ multo muco vegetabili gaudent.

A L T H E A.

ALTHEA officinalis L. Eibish.

ODOR nullus; SAPOR herbaceo - mucilagineus.

VIRTUS emolliens, lubricans, involvens.

USUS. In cataplasmatibus emollientibus ad emolliendos tumores. *Decoctum* pro fomento emollienti in ophthalmia ficca, in rigiditate partium.

S Y M P H Y T U M.

*SYMPHYTUM officinale L. Wallwurz, Schwarz-
wurz,*

ODOR nullus; SAPOR subdulcescens; INDOLES magis glutiuosa quam radicis althææ.

VIRTUS obtundens, glutinans, at simul subadstringens.

USUS. In forma cataplasmatibus ad vulnera & ulcera consolidanda laudatur, hinc *Consolida major* dicebatur. Pulvis naribus attractus immodicam earundem hæmorrhagiam compescuit. *

M A L V A.

MALVA rotundifolia L. Kießpappel.

ODOR nullus nec florum nec foliorum; SAPOR herbaceo - mucilagineus.

---

* *Cel. PFANN in Samml. merkw. Fälle. p. 249.*

VIRTUS emolliens, obvolvens.

Usus ad cataplasmata emollientia. Decoctum *florum* ad hypopyum pro fomento vel balneo ophthalmico laudatur. *

A L C E A.

ALCEA rosea L. Gartenpappel. *Malva arborea*.

ODOR nullus; SAPOR herbaceo - mucilagineus.

VIRTUS emolliens.

Usus. Flores ad fomenta & cataplasmata emollientia recipi possunt.

B R A N C A U R S I N A.

ACANTHUS mollis L. Bärnklaue.

ODOR debilis; SAPOR herbaceo - glutinosus.

VIRTUS emolliens, demulcens.

Usus ad clysmata emollientia.

L I L I U M A L B U M.

LILIUM candidum L. weisse Lilie.

ODOR nullus; SAPOR vix ullus; INDOLES valde glutinosa, plastica.

VIRTUS emolliens.

Usus pro cataplasmate emolliente ad tumores inflammatione induratos.

---

* *Cel. JANIN Memoires & observat. sur loeil.* p. 454.

S E M E N C Y D O N I I.

PYRUS Cydonia L. dat hæc femina. *Quittenkeern.*

ODOR nullus; SAPOR mucilagineus.

WIRTUS obvolvens, leniens.

USUS. Mucilago in ophthalmia, tenesmo & aphthis ardentibus applicatur.

S E M E N P S Y L L I I.

PLANTAGO Cynops L. hæc femina præbet. *Flöhsaamen.*

ODOR nullus; SAPOR nullus. INDOLES mucilaginea. Seminis ℥j libram integram aquæ mucilaginosam reddit.

WIRTUS obvolvens.

USUS. Mucilago in ophthalmia ardenti adhibetur.

S E M E N H O R M I N I.

SALVIA Horminum L. Scharleysaamen.

ODOR fragrans; SAPOR subamaricans, masticatione mucilaginosus.

WIRTUS obtundens, obvolvens.

USUS. In ophthalmia mucilago laudatur.

FORMA. Mucilago ex feminum ℥j in aquæ puræ ℥℔ infusione vel levi decoctione paratur.

S E M E N L I N I.

LINUM usitatissimum L. Leinsaamen - *Flachssaamen.*

ODOR vix ullus; SAPOR fatuus. INDOLES oleoso-mucilaginea.

VIRTUS emolliens, relaxans, obvolvans.

USUS. Farina seminum cum lacte cocta dat *cataplasma emollientissimum*, quod ad emolliendos tumores inflammatorios & induratos adhiberi solet. Farina cum aqua vegetominerali cocta exhibet optimum cataplasma antiphlogisticum pro mammis aut testiculis aut alia parte inflammata, ut multoties sum expertus.

S E M E N F O E N U G R Æ C I.

TRIGONELLA Foenugræcum L. Bockshornsaamen.

ODOR fragrans unguentarius; SAPOR leguminosus, INDOLES valde mucilaginea.

VIRTUS emolliens, lubricans, obvolvans.

USUS ad cataplasmata emollientia, clysmata lubricantia & unguenta similia recipitur.

S E M E N C A N N A B I S.

CANNABIS sativa L. Hanfsaamen.

ODOR vix ullus; SAPOR subfatuus, INDOLES oleoso mucilaginea.

VIRTUS emolliens, relaxans.

USUS. Semina contusa & cum lacte cocta cataplasma emolliens constituunt.

CORTEX UNGUENTARIUS.

CORTEX *unguentarius*, an * *Ulmi* species? *Salbenrinde*.

ODOR vix ullus; SAPOR vix ullus, glutinosus masticatione. Cortex cum aqua coctus dat spissam mucilaginem rubram.

WIRTUS glutinans, consolidans.

USUS. Barbari Americani vulnera & ulcera pura hoc cortice sibi consolidant.

FORMA. Cortex bene pulverifatus miscetur cum lacte bubulo tepido & agitatur valide, donec in electuarii consistentiam coeat. Hoc electuarium vulnere imponitur, quod mane ac vesperi iterari debet. Antiqua vulnera satis est semel per diem deligare, ne nimis acceleretur consolidatio. Ante supurationem vulneris cortex non est adhibendus **

CORTEX ULMI CAMPESTRIS.

ULMUS *campestris* L. *Ulmrinde*. *Weisse Rüsterrinde*. Cortex intermedius sumi debet.

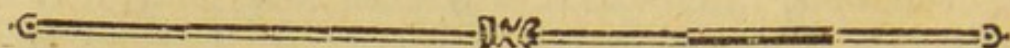
ODOR nullus; SAPOR subamaricans, masticatione valde glutinosus.

WIRTUS subadstringens, consolidans.

* *Jll. BERGII* m. m. p. 182.

** *Jll. BERGIUS* l. c. dicit: vulnera hac medela bene consolidata vidi, quamvis, ubi caries subsuit, consolidatio tarda apparuerit.

Usus. Mucilago ex cortice parata, ut cortex unguentarius, in vulneribus & ambuſtionibus adhibetur.

L A C T E A.

L A C V A C C I N U M.

CHYLUS ex uberibus vaccæ secretus. *Kuhmilch.*

ODOR nullus ; SAPOR gratus, dulcescens. INDOLES aqueo - oleosa.

VIRTUS emolliens, relaxans.

USUS pro vehiculo fomentorum, & cataplasmatum emollientium ad tumores inflammatione induratos. Pro collyrio in ophthalmia sicca. Pro lavacro in capite scabioso. Pro gargarismate in angina suppuratoria.

C R E M O R L A C T I S

Est *butyracea* lactis pars, *dulcis* vel *acidula*. *Milchram. Sahne.*

ODOR nullus ; SAPOR pinguis vel dulcis vel acidulus.

VIRTUS emolliens, aciduli cremoris simul refrigerans.

USUS. In crusta lactea, in ambuſtione cremor dulcis cum vel sine ovi vittello applicatur. Gingivis a dentitione inflammatis illinitur. In ambuſtione faucium & oesophagi a cibis nimis adhuc calentibus deglutitis cremorem *acidulum* optimo cum successu deglutiendum præbui.

A M Y G D A L A D U L C I S.

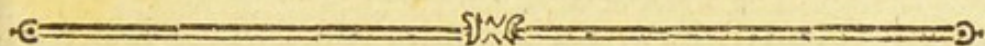
Nucleus *AMYGDALI communis dulcis L. Süsse Mandeln.*

(ODOR debilis; SAVOR dulcescens, mitis. INDOLES. Nuclei cum aqua triti emulsionem dant, in qua oleum blandum mediante mucilagine cum aqua combinatum est.

WIRTUS emolliens, antiphlogistica.

USUS. Emulsio frigide applicata in ophthalmia & tepide adhibita in angina & asperitate faucium profuit.

Furfures amygdalarum amararum in manuum lavacro fordes ut sapo abstergit. Hinc pro pulvere manuali.

O L E O S A.

O L E U M O L I V A R U M.

Fructus *OLEÆ europææ L. dat expressione hoc oleum. Olivenöl*

(ODOR olei recentis vix ullus; SAVOR mitis.

WIRTUS relaxans, lubricans, obvolvans.

USUS. In morfu viperæ anglicæ vulneri & membro juxta carbones ardentes inungitur; in punctura scorpionis, apum, vesparum, aliorumque insc-

ætorum laudatur ; in his puncturis spiritus falis ammoniaci oleo olivarum additur. * In ascite abdomini inundum profuit.

Ad emplastra , unguenta injectiones , & enemata emollientia recipitur. Ad enemata emollientia ano , ad calculi urinarii dolorem vesicæ injicitur.

Amurca seu massa post expressionem olei in facis residua utiliter applicatur in paralyfi & rheumatismo chronico , unde sudor abunde pellitur, ita ut, si universalis ejus applicatio fiat , in synopen ægrum cadere observatum fuerit. **

OLEUM LINI.

Oleum, quod ex semine *LINI usitatissimi* L. exprimitur. *Leinöl.*

ODOR & SAPOR olei etiam recentis aliquantum ingratus.

VIRTUS emolliens, relaxans, obvolvens.

USUS ad clysmata emollientia præsertim in herniis a spasmo incarceratis. Odontalgia quandoque mereri dicitur.

---

* *Jll. MURRAY Ap. m. T. 2. p. 49. & Cel. LEHR diss. de olea europæa. Gött. p. 63.*

** *Cel. FOURNIER in RICHARD DE HAUTE-SIERCK Recueil d'observ. T. I. p. 69.*

O L E U M A M Y G D A L A R U M.

(Oleum ex nucleis *AMYGDALI communis L.* expressum. *Mandelöhl.*

(ODOR nullus; SAPOR blandus, subdulcis five ex amygdalis *dulcibus* five ex *amaris* fit pressum.

VIRTUS emolliens, lubricans, relaxans.

USUS ad injectiones lenientes: ut in ischuria, dysuria. Ad anchylosin a rigiditate ligamentorum & tendinum.

O L E U M C E R Æ.

(Oleum butyraceum ex *CERA APIS mellificæ* destillatione obtentum. *Wachsöl.*

(ODOR & SAPOR aliquantum ingratus.

VIRTUS emolliens & resolvens.

USUS in pernionibus, fissuris papillarum mammæ aut labiorum oris, in anchylosi.

O L E U M O V O R U M.

(Oleum e VITELIS OVIUM tostis expressum. *Eyeröl.*

(ODOR aliquantum ingratus; SAPOR blandus.

VIRTUS emolliens, demulcens,

USUS. Ad ambusta, hæmorrhoides dolentes, & fissuras papillarum mammæ, labiorum & genitalium applicatur. Ad implendas vero cicatrices vario-

lofas male adhibetur: quia maculas flavescentes post se relinquit.*

O L E U M P A L M Æ.

Oleum sebaceum ex fructu *PALMÆ oleosæ L.* decoctionis ope elicatum. *Palmöl.*

ODOR suavis, gratus, fere iridis florentinæ. SAPOR pinguis, validus, odori congruens.

VIRTUS emolliens & resolvens.

Usus in pernionibus, tuberibus arthriticis,** in rhagadibus a frigore, a podagra, a lotura inductis. In duritie abdominis tum infantum cum adultorum***.

O L E U M B E E N.

Est oleum e nuce *GUILANDINÆ Moringæ L.* *Beenöl. Oleum balaninum.*

ODOR & SAPOR fere nullus. Diu absque rancore servari potest.

VIRTUS emolliens, cuti nitorem & lavitatem concilians, sepiens prurimum.

* *Pharmacia rationalis. Cassellis. 1779. p. 207.*

** *Bemerkungen vom Nutzen des Palmöls in den Frostbeulen und Gichtknoten. Vide Fränkische Sammlung I. B. 229. S.*

*** BERGIUS m. m. p. 882. Venter totus hoc oleo illinatur, dein panno tegatur, qui hocce oleo densius superunctus est. Præstantissimum dicitur in duritie abdominis a morbis acutis vel chronicis relicta remedium.

U^sus in pruritu senili , cicatrices a variolis relictas delere dicitur * Cera alba cum oleo balanino *basis* est balsamorum fragrantium, cui oleum stillatitium vel balsamus nativus pro arbitrio instillatur.

F O L I A R I C I N I.

R I C I N U S *communis* L. *Wunderbaum. Cataputia major.*

O^dOR nullus ; S^APOR mollis, subacris tamen.

V^IRTUS emolliens , maturans.

U^sus. Folia cum lacte cocta optime maturant furunculos ; nullum emplastrum adeo cito & facile suppurationem in his tumoribus movet. Plagæ vesicatoriis relictæ his foliis facile sanantur. Folia in aceto macerata herpetem, scabiem & tineam infantum curant. **

P I N G U I A.

A X U N G I A P O R C I N A.

P^Inguædo *S U I S Scrofæ* L. *Schweinschmalz.*

---

* *Cel. BRUCKMAN diss. de nuce Peen. Helmst. 1750. Memorabilia hujus rei exempla p. 27. sq. recenset.*

* *Cel. CAVANE diss. on the oleum Palmæ Christi seu Oleum ricini. London 1779.*

ODOR nullus; SAPOR pinguis.

VIRTUS emolliens, lubricans.

Usus. Unguentis & balsamis variis dat basim.

A X U N G I A A N S E R I N A.

Pinguedo *ANATIS Anseris L. Gänsefeschmalz.*

ODOR nullus; SAPOR pinguis, gratus, sapidus.

VIRTUS emolliens, relaxans, tenuior & penetrantior
quam axungiaë porcinaë.

Usus in rigiditate & aridura membrorum.

A X U N G I A V I P E R I N A.

Pinguedo ex *COLUBRO Vipera L. Vipernfette.*

ODOR nullus; SAPOR pinguis.

VIRTUS emolliens, penetrans ob tenuitatem olei.

Usus in maculis corneaë. Ingreditur

Unguentum de tutia D. SLOANE quod ex sequentibus componitur: ꝝ. tutiaë præparataë ʒj, lap. hæmatit. præparati ʒj, Aloes gr. xii, margaritarum præparatarum gr. iv. bene terantur cum pinguedine viperarum, ut fiat linimentum, quod lentis magnitudine aliquoties de die oculo non inflammato illinatur. *

---

* *Cel. HOME Clinische Versuche* p. 175. tribus feliciter curatis casibus efficaciam hujus linimenti demonstrat.

A X U N G I A A N G U I L L Æ.

Pinguedo *MURÆNÆ Anguillæ L. Aalfett.*

ODDOR nullus; SAPOR pinguis.

WIRTUS emolliens.

USUS. Etiam ad linimenta ophthalmica adhibetur.

A X U N G I A C A T I S Y L V E S T R I S.

Pinguedo *FELIS Cati L. Katzenfett.*

ODDOR nullus; SAPOR pinguis.

WIRTUS. Præter vires emollientes aliquam vim resolventem & acrimoniam ob catorum victum animale & vitam valde agilem, possidere videtur.

USUS. Hinc ad tumores frigidos emolliendos & resolvendos adhibetur.

A X U N G I A T A X I.

Pinguedo *URSI Melis. L. Dachsfett.*

ODDOR nullus; SAPOR pinguis.

WIRTUS emolliens.

USUS ad unguenta & linimenta emollientia.

A X U N G I A C A N I S.

Pinguedo *CANIS familiaris L. Hundeschmalz.*

ODDOR nullus; SAPOR pinguis.

WIRTUS emolliens, lubricans.

USUS ad unguenta emollientia.

A X U N G I A P I S C I N A .

Pinguedo *BALÆNARUM* vel *PHYSETERUM*
& *DELPHINORUM* L. *Fischschmalz*, *Fisch-*
thran.

ODOR & SAPOR ingratus, pinguis, piscinus.

VIRTUS emolliens, resolvens.

USUS in tinea vera capitis. * Caput illinendum, donec
crustæ secedunt, dein lixivio aliquoties lavandum

S E V U M C E R V I N U M .

Pinguedo *CERVI Elaphi* L. *Hirschinschlit*.

ODOR nullus; SAPOR pinguis.

VIRTUS emolliens, relaxans, involvens.

USUS ad emplastra. Laudatur in pernionibus, in ex-
coriatione femorum & ani ab equitatione.

S E V U M V E R V E C I N U M .

Pinguedo castratæ *OVIS Arietis* L. *Hamelinschlit*.

ODOR nullus; SAPOR pinguis.

VIRTUS emolliens.

USUS ad unguenta emollientia.

---

* Bemühungen fürs Wohl seiner Nebenmenschen aus der
Arzneykunde. Zweyter Theil, Leipzig. 1780. p. 148. Diese
neue außerordentlich wirksame Mittel ist Schuhleder-fet-
dicit *Cel. Author*.

Lana flaccida e collo & abdomine pendens & pinguedine farta calore partes, quibus applicatur, relaxat, hinc mammis induratis & membris rigidis inponitur.

S E V U M H I R C I N U M.

Pinguedo *CAPRÆ Hirci L. Bockstalg.*

ODOR nullus; SAPOR pinguis.

VIRTUS emolliens.

USUS ad excoriationes ab equitatione & unguenta emollientia; cum oleo laurino mixtum ad per-
niones.

S E V U M B O V I N U M.

Pinguedo solida ex omento *BOVIS Tauri L. Rind-
talg, Rinderunschlitt.*

ODOR nullus; SAPOR pinguis.

VIRTUS emolliens, relaxans.

USUS ad unguenta emollientia.

M E D U L L A O S S I U M.

Pinguedo *MEDULLÆ ossium bovinorum. Kno-
chenmark.*

ODOR nullus; SAPOR mitis, pinguis.

VIRTUS emolliens, lubricans, penetrans.

USUS in anchylosi a rigiditate ligamentorum & contra-
ctura muscutorum.

B U T Y R U M V A C C I N U M.

Est *pars oleosa* lactis vaccini. *Butter.*

ODOR nullus; SAPOR mitis, gratus.

VIRTUS emolliens, lubricans, relaxans.

USUS ad relaxandam vaginam sub partu, ad enemata & cataplasmata emollientia aut maturantia, ad ulcera, vesicatorio facta, cum vel sine unguento basiliconis applicatur.

B U T Y R U M C A C A O.

Pinguedo ex fructu *THEOBROMA Cacao L. Cacaubutter.*

ODOR vix ullus; SAPOR gratus, oleosus. INDOLES sebacea, duriuscula, diu non rancescens.

VIRTUS emolliens, relaxans.

USUS. In excoriationibus & fissuris labiorum, papillarum mammæ, ani illinitur & in hæmorrhoidibus inflammatis, in vaginæ inflammatione forma suppositorii ano vel vaginæ immittitur.

S P E R M A C E T I.

Pinguedo e ventriculis cerebri *PHYSETERIS Macrocephali L. Wollrath.*

ODOR pinguedinis recentis nullus; SAPOR pinguis gratus. INDOLES facile rancescens.

VIRTUS emolliens, relaxans.

USUS. Ingreditur ceram ad labia & emplastrum de spermate ceti.

G E L A T I N O S A .

I C H T H Y O C O L L A .

Gelatina ex vesica natatoria piscium præsertim *ACCIPENSERIS* *Hufonis* L. *Hausenblase*.

ODOR nullus; SAPOR glutinosus.

VIRTUS glutinans.

USUS. Emplastra adhæsiva, ut *anglicanum*, ad unienda vulnera exinde parantur. In narium hæmorrhagia ope torundæ applicatur.

A L B U M E N O V I .

Pars albuminosa *OVI* *gallinacei*. *Eyweifs*.

ODOR nullus; SAPOR fatuus, gelatinosus. INDOLES glutinosa.

VIRTUS plastica, demulcens.

USUS. Cum *alumine* conquassatum oculis inflammatis applicatur, at conglutinando cilia & palpebras incommodum est & lachrymas retinet. Cum *Spiritu vini* conquassatum linimentum format in exoriatione a decubitu utile.

V I T E L L U S O V I .

Pars flava *OVI* *gallinacei*. *Eyerdotter*.

ODOR nullus; SAPOR gelatinosus; INDOLES gelatinoso-oleosa.

VIRTUS emolliens , relaxans , subigens oleosa cum aquosis.

Usus ad cataplasmata emollientia , ad ambustiones & ulcera vesicatorio induc̃ta. Ad diluendas resinas & olea : sic terebinthina cum ovi vitello in *linimentum digestivum* subigitur.

G L U T E N S C R I N I A R I O R U M .

Gluten gelatinosum ex tendinibus & membranis animalium paratum. *Shreinerleim.*

ODOR nullus ; SAPOR gelatinosus. INDOLES gelatinosa.

VIRTUS plastica , glutinans.

Usus. Scriniarii vulnera hoc glutine sibi uniunt & feliciter sanant.

S P E R M A R A N A R U M .

Est substantia glutinosa , germina ovulorum *RANÆ temporariæ L.* gerens , tempore verno aquis innatans. *Froschlauch.*

ODOR nullus ; SAPOR glutinosus. INDOLES glutinosa.

VIRTUS glutinans , uniens.

Usus. Ob glutinositatem ad emplastra recipitur.

C A S E U S .

Est pars glutinosa - oleosa lactis. *Käs.*

ODOR subfoetidus ; SAPOR subacris.

VIRTUS emolliens , suo sale volatili resolvens.

Usus. Furia infernalis , cuti immerfa , caseo *recenti* infecti puncturæ applicato allicitur, ut in caseum exeat. Caseus *rancidus* tophos podagricos resolvit.

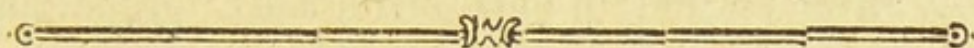
A L B U M G R Æ C U M.

Est foex alvina CANIS. *Familiaris L.* ossa rodentis.
Weisser Hundekoth.

ODOR & SAPOR mollis.

VIRTUS maturans, septica.

Usus in maturando tumore indurato mammarum. *

G U M M O S A.

G U M M I A R A B I C U M.

Gummi ex *MIMOSA nilotica L.* *Arabisches Gummi.*

ODOR nullus; SAPOR insipidus. INDOLES in aqua, non vero in spiritu vini solubilis.

VIRTUS obvolvens. Olea, resinas, balsama & mercurium vivum cum aqua subigens.

Usus. Pulverisatum gummi cum saccharo mixtum inspergitur papillis mammarum aut aliis partibus excoriatis. *Mucilago oculis*, urethræ, vaginæ,

---

* *Jll. LINNÆI amoenitat. academic. Vol. IV. p. 61.* dicit *Jllustris* vir non dari præstantius remedium suppurationem movens quam album græcum.

ano ad inviscandam acrimoniam vel medicamenta acria obtundenda applicatur. *Gargarisma* ex mucilage arabica ardorem faucium a salivatione excitatum corrigit.

FORMA Gummi arabici ℥j in libra aquæ solvitur pro gargarismate.

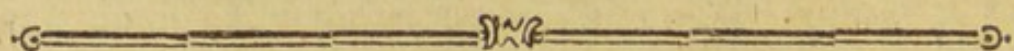
G U M M I T R A G A C A N T H Æ.

Gummi ex *ASTRAGALO* *Tragacantha* L. *Gummi Dragant.*

ODOR nullus; SAPOR insipidus, gummosus. INDOLES valde viscosa: ℥j libræ civili aquæ syrupi spissitudinem inducit.

VIRTUS obvolvens, glutinans.

USUS. Fissuras papillarum & labiorum consolidat. Collyriis obvolventibus additur.

G U M M I R E S I N O S A.

G U M M I A M M O N I A C U M.

Gummi-resina ex ignota quadam *FERULÆ* specie stillans. *Gummi Ammoniak.*

ODOR fragrans, gravis, in galbanum incidens; SAPOR amaricans, graviusculus, linguæ inhærens. *Trituratione* solvitur in aqua, vino, aceto.

VIRTUS resolvens & simul emolliens.

Usus. Aceto in formam emplastri solutum solvit tumores articulares, ganglia, lupias, tumores induratos. *

G U M M I B D E L L I U M.

Gummi-refina ex *arbore* nondum satis cognita. *Bdelium*.

ODOR gravis; SAPOR amaricans, in terebinthinam incidens. *Digestione* in aqua calida ad dimidium solvitur.

VIRTUS maturans, vulneraria.

Usus ad unguenta maturantia & balsama vulneraria.

G U M M I G U A J A C U M.

Gummi-refina, ex ligno vel arbore *GUAJACO officinali* L. *Franzosenholz - Harz*.

ODOR resinæ nullus, at prunis injectæ gratus, aromaticus. SAPOR amaricans, acriusculus.

VIRTUS resolvens.

Usus. Tinctura in odontalgia & ulceribus laudatur.

O L I B A N U M.

Gummi-refina ex *JUNIPERO Lycia* L. *Weyrauch*.
Thus.

ODOR balsamicus, resinosus; SAPOR balsamicus, subamaricans.

---

* *Jll. RICHTER Chir. Bibl. 4. B. 4. St. 749. S'*

VIRTUS vulneraria.

Usus ad essentias vulnerarias & suffimigia discutientia. Ovi albumine liquatum olibanum maculas & cicatrices cutis delere dicitur.

S T Y R A X C A L A M I T A.

Gummi - refina *STYRACIS officinalis L. Storax.*

ODOR fragrans, fortis, unctuosus; SAPOR resinofus vix amaricans. INDOLES magis resinofa quam gummosa.

VIRTUS vulneraria, balsamica.

Usus ad balsama vulneraria & suffimigia discutientia. *Unguentum de Styrace* in vulneribus ligamentorum, membranarum & in gangræna, at cum camphora mixtum, laudatur.

G U M M I O P O P A N A X.

PASTINACA Opopanax L. dat hanc gummi - refinam. *Gummi Opopanax.*

ODOR gravis ad gummi ammoniacum accedens. SAPOR amaricans, nauseofus, diu faucibus & ori inhærens. INDOLES in aqua trituratione solubilis.

VIRTUS vulneraria, resolvens.

Usus in tumoribus frigidis forma emplastri, in vulneribus & ulceribus forma balsami vel aquæ vulnerariæ.

S A R C O C O L L A.

PENÆA mucronata L. dat hanc gummi - refinam. *Fleischleim.*

ODOR debilis ; SAPOR primum subdulcescens , tum amaricans , acriusculus. INDOLES in aqua frigida omnino solubilis , in spiritu vini non nisi ad partem.

VIRTUS vulneraria.

USUS ad vulnera & ulcera. Lacte solutum gummi in maculis corneæ laudatur. *

L A D A N U M.

CISTUS creticus L. fundit hanc refinam. *Gummi Ladan.*

ODOR balsamicus gratus ; SAPOR debilis balsamicus. INDOLES in solo vini spiritu solubilis.

VIRTUS roborans , resolvens.

USUS ad essentias vulnerarias.

G A L B A N U M.

BUBON Galbanum L. hanc gummi - refinam lachimatur. *Mutterharz.*

ODOR gravis , ad ammoniacum accedens ; SAPOR gravis amaricans. INDOLES in spiritu vini & maximam partem in aqua & aceto solubilis , non vero in oleis.

VIRTUS stimulans , resolvens , maturans.

USUS. *Emplastrum de galbano* ad furunculos , bubones aliosque tumores maturandos adhibetur.

---

* *Cel. SCHRÖDER Pharm. p. 752,*

M Y R R H A

Gummi-refina *arboris hucusque ignotæ. Myrrhe.*

ODOR fragrans, vix ingratus; SAPOR amarus, odori congruens. INDOLES multum resinosa, vix aqua solubilis.

VIRTUS antiseptica, anticariosa, vulneraria, anthelmintica.

USUS in gangræna, carie, ulceribus verminosis, putridis, antiscorbuticis.

S A G A P E N U M.

Gummi-refina plantæ, cujus notitia adhucdum botanicos fugit. *Gummi Sogapen.*

ODOR graveolens, foetidus; SAPOR gravis in asam foetidam incidens. INDOLES. Gummosa pars non major est resinosa.

VIRTUS resolvens.

USUS ad solvendos tumores induratos & scrophulas.

A S A F E O T I D A.

Gummi-refina ex radice *FERULÆ Asæ foetidæ. L. stinkender Asond. Teufelsdrek.*

ODOR foetidissimus, alliaceus; SAPOR amaricans, acris, mordens, diutissime inhærens. INDOLES duplo plus gummosa quam resinosa.

VIRTUS resolvens, & emolliens.

Usus

Usus. Ad scrophulas , parotides & alios tumores induratos solvendo adhibetur. Pediculos inguinales suo foetore abigit. Enema ex asa foetida in tympanitide proficuum fuit.

G U M M I A N I M E.

HYMENÆA Courbaril L. largitur hanc resinam.
Gummi Anime.

(ODOR fragrans , balsamicus , in baccas juniperi incidens ; SAVOR debilis , resinofus. INDOLES. Solvitur in spiritu vini & oleo ; in aqua vix solvitur. Prunis injecta non accenditur , at fumo grato consumitur.

WIRTUS vulneraria.

Usus ad balsama vulneraria ; ad suffimigia grata.

G U M M I B E N Z O E.

(*CROTON Benzoë. L.* hanc resinam lachrymatur.
Benzoë. Asa dulcis.

(ODOR fragrans , balsamicus , non ingratus ; SAVOR subdulcescens , resinofus , balsamicus. INDOLES in spiritu vini solubilis , in aqua non perfecte.

WIRTUS vulneraria , balsamica , albo - cosmetica.

Usus. *Tinctura benzoës* ad vulnera & ulcera pura adhiberi potest. *Tinctura* hæc aquæ instillata hanc lactescere facit ; hæc aqua *lac virginis* audit , quia albo pigmento cutem obducit.

G U M M I E L E M I.

AMYRIS elemifera L. hanc largitur resinam. *Wild*
Oelbaumharz. Elemi-gummi.

ODOR fragrans ad galbanum accedens; SAPOR gravis,
amaricans. INDOLES, solvitur in Spiritu vini
sed non in aqua, in oleo expresso ad partem
solvitur.

VIRTUS vulneraria.

Usus. Ingreditur *Arcæi balsamum*, quod adeo fre-
quenter ad vulnera sananda adhiberi solet.

M A S T I X.

PISTACIA Lentiscus L. lachrymatur hanc resinam.
Mastix. Mastiche.

ODOR debilis, balsamicus. SAPOR debilis, gratus, vix
manifeste balsamicus. INDOLES. Non solvitur in
aqua, solummodo odorem ei communicat. In spi-
ritu vini solvitur remanente decima parte non so-
lubili. Solvitur in oleo destillato non autem in
oleo expresso.

VIRTUS est vulneraria, roborans.

Usus. Pulvis vel suffimigium in prolapsu intestini re-
cti applicatur, eodem emphysema dissipatur. *Es-*
sentia mastiches ad vulnera & ulcera sananda est
egregium medicamentum, nec non ad ossa nuda-
ta aut læsa; hæc pellicula balsamica aërem arcendo
incrassat & sic a carie præservat. *Essentia masti-*
china, cum sublimati granis quibusdam mixta, est

efficacissimum remedium in ulceribus venereis. Pulveribus dentifriciis additur. Feminae turcicae resinam mastiches crebro mandunt, ut albedinem dentium servent gratumque oris halitum spirent.*

T A C A M A H A C A.

FAGARA oclandra vel *POPULUS balsamifera*.
L. hanc gummi - resinam dat *Takamahak*.

ODOR gratus, fragrans, validus in flores lavandulae incidens. SAPOR leniter amaricans, odori conformis. INDOLES. Solvitur in oleo expresso, imperfecte autem in spiritu vini & oleo terebinthinae

VIRTUS roborans, resolvens.

USUS ad *emplastrum odontalgicum*. Suffitus in doloribus aurium, dentium & artuum a rheumatismo chronico natis laudatur.

S A N D A R A C A.

JUNIPERUS communis L. hanc plorat resinam.
Wacholderharz.

ODOR balsamicus, gratus, fere mastiches; SAPOR debilis. INDOLES. Solvitur in spiritu vini, sed non in aqua. In oleo solvitur imperfecte.

VIRTUS balsamica, vulneraria.

USUS ad suffimigia discutientia. Demum pulvis & tinctura ad ulcera & cariem, sanandam adhibetur.

---

* *Cel. HASSELQUIST. Resa p. 523.*

Scribæ pulvere sandaracæ solent chartam cultra-
rasam fricare ne atramentum penetret.

R E S I N A V U L G A R I S.

Resina e caudicibus variarum *PINORUM* præci-
pue *PINI Abietis L.* collecta, non cocta sed
ad solam depurationem ignis ope liquefacta. *Fich-*
tenharz, weisses Pech. Resina alba. Pix alba.

ODOR, si accenditur, ingratus. SAPOR balsamicus, in-
gratus.

VIRTUS adhæsiva, irritans.

Usus emplastri forma ut rubefaciens inter scapulas affi-
gitur in variis capitis & oculorum morbis. For-
ma *Dropacis* ad tineam separandam sequenti
modo adhibetur.

Resina alba cum admixta pauca farina fecalina, ut
ductilior evadat, linteo carasso inducitur, istud-
que in longas lacinias parvum digitum latas scis-
sum, & calore prunarum ardentium emollitum,
ut melius adhærescat, locis tinea affectis, abci-
sis ante forfice capillis, imponitur, laciniæque,
ubi refrixere (quod brevi admodum evenit)
denuo lente, ne multos creent dolores, auferuntur,
quas capilli quoque morbofi iis adhærescentes
sequuntur. Tum litus ex oleo lini & liquore
Bellosti adhibetur, quo loca affecta bis in die
imbuuntur. *

---

* *Cel. FRITZE Medic. Annalen. 1. B. p. 311.*

P I X S O L I D A.

Resina nigra destillatione per descensum e ligno variarum Pinorum præcipue *PINI sylvestris L.* parata. *Schwarzes Pech.* Dicitur etiam *pix navalis & pix sutoria.*

ODOR fragrans, plerisque ingratus; SAPOR amarus.

VIRTUS. Cuti applicata tenaciter adhæret, eandemque rubefacit. Emplastris variis tenacitatis causa præcipue additur.

USUS. In clavis pedum laudatur * Tinea dropace, id est pice linteo illita, capiti applicato & violenta dein manu ablato curatur. At crudele est remedium; hinc extremum sit in tinea contumaci. **

C O L O P H O N I U M.

Est *Terebinthinæ resina*, per se absque aquæ additamento destillata, remanens. *Geigenharz.*

Terebinthina cocta est resina post destillationem cum aqua remanens.

ODOR & SAPOR balsamicus.

VIRTUS vulneraria, digestiva, adhæsiva, resolvens.

USUS. *Pulvis colophonii* sub nomine *digestivi sicci* inspergitur ulceribus & vulneribus ut suppuratio moveatur & dein consolidatio procuretur. De-

* *Aḡ. Hafn.* Vol. 1. p. 41.

** Curationes tinez ope dropacis recenset STEGER in *dis. de Tinea.* Budæ 1782. p. 40.

Demum in vulneribus penetrantibus articulationum & tendinum, in hydrocele, in lupia atque in tumoribus articularum albis laudatur. *

Essentia colophonii in vulneribus ligamentorum & tendinum; *Suffitus* colophonii in prolapsui ani adhibetur.

FORMA in tumore vel vulnere articulari. Plumaceolum tumore articulari aliquantum majus in formam nidi avicularis contortum ad digiti crassitiem pulvere colophonii impletur, dein spiritu vini rectificato humectatur ac super tumore fascia firmatur. Quotiescunque siccescit, sine ablatione exterius spiritu vini irroratur. Omni triduo novus talis apparatus applicatur; sic intra 3. vel 4. septimanas curabantur tumores & vulnera articularum.

S A N G U I S D R A C O N I S.

CALAMUS Rotang L. hanc refinam sudat. *Drachenblut.*

ODOR & SAPOR nullus. INDOLES. Tenuiter pulverata refina colore sanguineo inficit cutem. In aqua non solvitur nec nisi spiritu vini valde rectifica-

---

* *Cel. VAN LIST Beobachtungen über die auflösende Kraft des Kolophoniums in den Weissen Geschwülsten. Vide Sammlung auferlesener Abh. zum Gebrauch practischer Aerzte. 5. B. 3. St. 458. S.*

to. In oleo non solvitur, at illud colore sanguineo tingit.

VIRTUS vulneraria, rubro - cosmetica.

Usus. Ingreditur *balsamum Locatelli* & *electuarium ad stomacacem*.

G U M M I C A R A N N Æ.

Est gummi - resina *PALMÆ* cujusdam adhuc incognitæ. *Caranna*.

ODOR fragrans, in ammoniacum incidens; SAPOR debilis, resinofus. INDOLES magis resinosa quam gummosa; pars quarta in aqua, tres partes in spiritu vini solubiles sunt.

VIRTUS resolvens, roborans.

Usus in articulorum laxitate.

A L O E.

Succus gummoso - resinofus ex foliis *ALOE S perfoliatæ* L. *Aloe*.

ODOR graveolens, nauseosus; SAPOR amarissimus. INDOLES gummi - resinosa, hinc partim in aqua partim in spiritu vini solubilis. *Aloe succotrina* tota in spiritu vini solvitur.

VIRTUS vulneraria, detergens, antiputredinosa at longo tempore ulceri vel vulneri applicata diarrhæam cum hæmorrhoidum intumescencia causat.

Usus in ulceribus fordidis, verminosis, cariosis. Demum suppositona hæmorrhoides moventia ingreditur.

G U M M I G U T T Æ.

GAMBOGIA Gutta L. sauciata dat hanc Gummi-
refinam. *Gummigutte.*

ODOR nullus; SAVOR vix ullus.

VIRTUS acris, abstergens.

Usus commendatur in herpete. *

G U M M I H E D E R Æ A R B O R E Æ.

HEDERA Helix L. hanc refinam lachrymatur.
Ephœu

ODOR, dum fricatur, gratus; SAVOR refinofus, subad-
stringens.

VIRTUS vulneraria, subadstringens, leniter aromatica.

Usus ad tincturas vulnerarias. Particula gummi denti
cariofo indita odontalgiam fedare dicitur. *

C A M P H O R A.

Est refina volatilis & fui generis ex *LAURO Cam-
phora L. Kampfer.*

ODOR fragrantiffimus, penetrans, ad rofmarinum acce-
dens. SAVOR calidiffimus, amaricans.

INDOLES. Solvitur in fpiritu vini, oleis expressis, lacte,
mucilagine gummi arabici, aceto, fucco citri,
aëre fixo.

* *Cel.* BARRERE.

* *CHOMEL Pl. ufuel.* p. 379.

Non solvitur ab alcalinis fixis aut volatilibus salibus nec ab aqua calida. A spiritu nitri fumante & aqua regia in formam olei supernatantis reducitur.

VIRTUS antiseptica, resolvens, anthelminthica, sensibilitatem nervorum minuens & irritabilitatem ut opium augens.

Usus. In gangræna, in ulceribus putridis & verminosis crurum, in carne fungosa, pulvis camphoræ cum saccharo tritæ inspersus prodest vi antiseptica. **

Ulcerum inveteratorum dolorem sistit vi anodyna forma mucilaginis applicata, ut ℞. Mucilaginis gummi arabici ℥j camphoræ ℥i℔. m. f. m.

In tinea & scabie capitis aut aliis morbis cutaneis lacte soluta camphora egregium detergens est.

Camphora oleo soluta tumores cysticos, maculas corneæ, ophthalmiam chronicam & palpebrarum tumores solvit aut emollit.

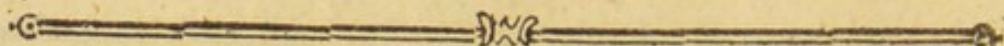
Acetum camphoratum in emphysemate profuit.

Oleum camphoræ causticum carnem fungosam aufert, laudatur etiam in polypo * vide *caustica*.

** *Cel. COLLIN camphoræ vires, sive observationum circa morbos acutos & chronicos factarum pars III. Viennæ. 1722.*

* *Cel. GESNER Entdekungen 2. Th. p. 561.*

B A L S A M I C A.

Resinæ *liquidæ* seu succo vegetabili solutæ hanc classem constituunt,

B A L S A M U M C O P A I V Æ.

COPAIFERA officinalis L. arbor est; ex qua hoc balsamum effluit. *Copaivabalsam.*

ODOR fragrans, balsamicus, non ingratus; SAPOR pinguis, amaricans, subaromaticus, resinofus. INDOLES. Cum vitello ovi vel mucilage gummi arabici in aqua triturationum abit in mixturam emulsivam. In oleis expressis & stillatitiis bene solvitur.

VIRTUS vulneraria, antiputredinosa.

Usus ad consolidanda vulnera.

O P O B A L S A M U M S E U B A L S. D E M E C C A.

Arbor *AMYRIS Opobalsamum L.* dat hoc balsamum. *Mechabalsam. Opobalsam.*

ODOR gravissimus, fragrantissimus ut menthæ gentilis; SAPOR aromaticus, amaricans, calidiusculus, acriusculus. *Genuinum* balsamum nusquam nec in ipsa urbe Constantinopoli venale prostat; per solos magnates ad nostras regiones pervenit.

Criterion genuini Opobalsami est, si guttula ex altitudine duorum pollicum aquæ instillata, mo-

mento citius in aquæ superficie in rotundam nummi minoris pelliculam sese expandat, quæ post horæ circiter quadrantem adeo tenax evadit, ut cultelli apice in altum sine dilaceratione attolli queat.

VIRTUS vulneraria. Vis cosmetica est imaginaria. *

USUS ad vulnera consolidanda.

BALSAMUM DE TOLU.

Arbor *TOLUIFERA* Balsamum L. stillat hanc femiliquidam refinam. *Tolutanischer Balsam.*

ODOR gratus, fragrans; SAVOR balsamicus

VIRTUS vulneraria.

USUS ad vulnera & ulcera consolidanda.

BALSAMUM PERUVIANUM.

Arbor *PERUIFERA* L. largitur hoc balsamum. *Peruvianischer Balsam.*

Habetur nigrum & album. *Album* sponte ex arbore exsudat, præstantius est nigro at raro genuinum invenitur. *Nigrum*, quod ex cortice & virgultis arboris per coctionem parari dicitur, vilioris est pretii.

---

* *III.* WORTLEY MONTAGUE opobalsamo faciem suam inunxerat, at proximo mane tota facies ipsi tum rubore intumuit atque in eo statu per tres continuos dies perrexit, quibus finitis se nequaquam formosiores, quam fuerat antea, prehenderat. *Lettres.* T. 2. p. 54.

ODOR exacte ut filiquæ vanillæ, adeo fragrans, ut e longinquo percipiatur; SAPOR pinguiusculus, amaricans, acriusculus.

VIRTUS vulneraria, consolidans, antispasmodica, irritabilitatem sopiens. *

Usus ad sananda vulnera nervorum, tetanum vel convulsionem inducentia.

STORAX LIQUIDA.

LIQUIDAMBRA *Styraciflua* L. lachrymatur hoc balsamum. *Flüssiger Storax.*

ODOR fragrans in storacem calamitam incidens; SAPOR unctuosus, acriusculus.

VIRTUS vulneraria, antiseptica.

Usus. Ad vulnera, ulcera & gangrænam, unguentem de Styrace laudatur.

PIX LIQUIDA.

Est resina liquida, destillatione per descensum ex tæda *PINI sylvestris* L. elicita *Theer.*

ODOR balsamico-fumosus; SAPOR tædæ pinguiusculus. Constat ex resina pini in succo propriæ arboris soluta, fuligineque tinctæ.

VIRTUS vulneraria, digestiva.

---

* *Cel. KIRKLAND'S Versuch über die Kindbettfeber.* p. 25. Tetanus a vulnere calcanei natus sola externa applicatione balsami peruviani sanabatur.

Usus ad *infusum picis*, quo ulcera crurum deligari possunt. *Unguentum* ex pice liquida & sevo ovillo instar unguenti digestivi in vulneribus ulceribus & variis efflorescentiis cutaneis usurpari potest.

B A L S A M U S H U N G A R I C U S.

PINUS sylvestris Mugo L. Krummholzbalsam, hunc balsamum ex apicibus ramorum sponte exsudat, e quibus ampullis vitreis colligitur.

ODOR & SAVOR terebinthinaceus.

VIRTUS vulneraria, calefaciens.

USUS. In vulneribus, ulceribus, rheumatismis chronicis, paralyfi, spasmo & podagra quondam laudabatur. *

B A L S A M U S C A R P A T H I C U S.

PINUS Cembra L. hunc balsamum largitur. *Carpathische Balsam*. Etiam *balsamus Libani* dicitur.

ODOR & SAVOR ad oleum juniperi accedit.

VIRTUS balsamica, vulneraria.

USUS. In susurru aurium & difficultate auditus guttatim instillatur.

T E R E B I N T H I N A.

Est resina liquida, quam *PINUS Larix L.* exstillat. *Terpenthin*.

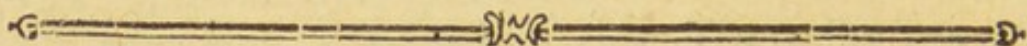
---

* *Cel. FISCHER in Bresl. Samml. Versf. p. 331.*

ODOR resinofus, validus; SAPOR pinguiufculus, resinofus, fubamaricans.

VIRTUS vulneraria, antifeptica, valde adhæfiva; ideo emplafris additur.

Usus ad vulnera in fupurationem ducenda & consolidanda cum ovi vitello in unguentum, quod *digestivum* vocant, redigitur. Forma *clyfmatis* in fitula ani interna applicatur. * Unguentum e terebinthina in linea fuit utile deprehenfum. **

B I T U M I N O S A.

Sunt medicamenta resinis fimilia, non vero ut hæ fpiritu vini fed folo æthere folubilia.

A M B R A.

AMBRA ambrofiaca L. Ambra.

ODOR gratiffimus. SAPOR resinofus, aromaticus.

---

* Fiftula ex intestino recto in veficam urinariam penetrans clyfmate ex terebinthina mediante vitello ovorum aquæ immixta fanabatur. *Cel. PEREBOOM descriptio & iconica delineatio stomachidæ* p. 28.

** *Cel. THONERUS in observ. med. L. 4. Cap. de Scabie. obs. 14. p. 210.* femina tineam ficcam crustofam cum totius capitis alopecia gerens unguento e terebinthinæ ℥v & unguenti rosati ℥iiff confecto intra 8 dies fanata dicitur.

VIRTUS vulneraria.

USUS. Ingreditur *balsamum Commendatoris*.

S U C C I N U M.

S U C C I N U M electricum L. Bernstein. Agtstein.

ODOR, si prunis ardentibus injicitur, fragrans; SAPOR subacris.

VIRTUS vulneraria, resolvens.

USUS. *Essentia* ad vulnera tendinum, & ossa nudata.

P E T R O L E U M.

N A P H T H A Petroleum L. Bergöl. Steinöl. Est bitumen liquidum.

ODOR graveolens. SAPOR resinofus, ingratus.

VIRTUS resolvens.

USUS Curat atque præcavet perniones & in odontalgia genæ illinitur.

M A L T H A.

N A P H T H A Malthæ L. Bergtheer.

ODOR graveolens; SAPOR balsamicus, ingratus.

VIRTUS balsamica vulneraria.

USUS in tumoribus & ulceribus pestilentialibus *

---

* *Ill. L. B. ASCH* unguentum digestivum ex maltha paratum in morbo pestilentiali Anni 1770 valde efficax deprehendit. v. *Cel. BLUMENBACH Handbuch der Naturgeschichte. 2. Th. 520. S.*

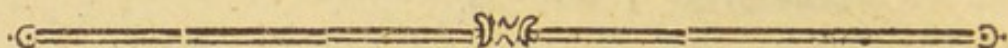
A S P H A L T U M

BITUMEN Asphaltum L. Judenpech. Bitumen judaicum.

ODOR & SAPOR bituminosus.

VIRTUS vulneraria, antiseptica.

USUS ad ulcera fordida, & condienda cadavera.

S U L P H U R E A.

S U L P H U R.

SULPHUR citrinum L. Schwefel. Est mine-
rale ex acido vitrioli & phlogisto constans.

ODOR sulphureus, proprius, accensi vero sulphuris suf-
focans. SAPOR fatuus INDOLES. Solvitur oleis,
salibus alcalinis, non autem spiritu vini, vel aqua.

VIRTUS resolvens, vulneraria, antiscabiosa.

USUS *Unguentum ex sulphure* in scabie tuto illinitur,
si hæc ab infectione externa ortum habet. Si ve-
ro scabies a sordibus primarum viarum vel massæ
humorum producitur, tunc obturando poros
cutaneos excretionem acrimoniæ scabiosæ impe-
dit. *Unguentum* e sulphure cum *succo citri* mix-
tum ad curandam teneam capitis laudatur. *

---

* S.T.E_G_E_R *diss. de tinea. Budæ. 1782. p. 33.*

Alii *emplastrum sulphuris* in scrophulis laudant. Ex calcis vivæ & sulphuris apyreti anaticis partibus ad ℥j in aquæ dulcis ℥xxx fervide infusis *Balneum artificiale sulphureum* in scabie, rheumaticis et arthriticis doloribus utile parari solet. *

Balsamus sulphuris ex sulphure & oleo lini detergens & exsiccans est ulcerum remedium **

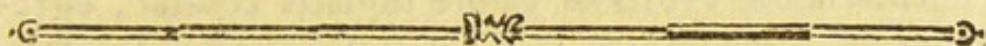
P H O S P H O R U S.

Est sulphuris liquidi species, quæ ex acido phosphorico & phlogisto constat. *Phosphorus*,

ODOR alliaceus; SAPOR acidus, fatuus.

VIRTUS solvens.

Usus. Ad callositates separandas adhibetur. ***

C E R A C E A.

C E R A.

CERA Apum. Wachs. Est substantia tenax ab *Ape mellifica L.* ex antherarum polline collecta, elaborata & in favos una cum melle reposita.

* *Ill. L. B. CRANZ materia medica T. 2. p. 142.*

** *Ill. ACREL Chir. Vorfälle 1777. B. I. 330.*
& variis alijs locis.

*** *Cel. THEDEN Unterricht für Unterwundärzte.*
Berlin. 1773.

Habetur *cera citrina*, quæ naturalis & *cera alba*, quæ iterata lotura ad solem albescit. Alba fragilior, citrina mollior est.

ODOR & SAPOR ceræ citrinæ est melleus. INDOLES nec in aqua nec in spiritu vini solubilis. *Destillata* dat phlegma acidum & oleum butyraceum.

VIRTUS emolliens, plastica.

Usus. Ob plasticitatem ingreditur emplastra, cerata, candelulas & spongiam ceratam.

Linteum ceratum loco emplastri plumaceolis retinendis in vulneribus & ulceribus valde efficax inveni. Hoc enim linteum ceratum plumaceola servat humida & cuti non inducit ruborem, ut emplastra solent.

Ceromel, quod ex 4. partibus mellis & una parte ceræ albæ vel flavæ calore liquatis constat, egregium est ceratum pro ulceribus & vulneribus tegendis *

F A R I N A L Y C O P O D I I.

Est pollen antherarum *LYCOPODII clavati* L. *Hexenmehl. Sulphur lycopodii.*

ODOR & SAPOR nullus; INDOLES ceracea, ad flammam ardens,, aqua non madescens. **

VIRTUS leniens.

* *Cel. AITKENS Anfangsgründe der Wundarzneykunst. p. 176.*

** *ILL. BERGII m. m. p. 852.*

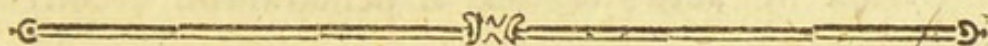
Usus in excoriationibus, papillarum fissuris, infantum intertrigine. * Pilulæ hac farina consperguntur, ne conglutinentur.

G U M M I L A C C Æ.

Est cera resinosa seu concretum resinoso - ceraceum quod gallas resinosas in arbore *CROTON lacciferum L.* dicta format. *Gummilack.*

ODOR & SAVOR nullus. INDOLES. Nec in aqua nec in oleis expressis solvitur, sed ex affusa aqua calida subito extrahitur principium colorans, kermesinum. In spiritu vini solvitur digestionem, tinctura rubicunda.

Usus. *Tinctura laccæ* ad stomacacem & dentium vacillationem.

OLEOSA EMPYREUMATICA.

O L E U M S U C C I N I.

Est oleum e succino destillatum & rectificatum. *Bernsteinöl.*

ODOR & SAVOR empyreumaticus.

VIRTUS resolvens, penetrans.

Usus. Membris paraliticis, tumoribus frigidis applicatur.

---

* *Ill. HALLERI Stirp. helv. p. 92.*

OLEUM ANIMALE DIPPPELLII.

Est oleum ex cornu cervi destillatum. *Dippels Thier-Oel.*

ODOR penetrans, gratus, aromaticus. SAPOR oleosus, dulcescens.

VIRTUS resolvens, penetrans, antispasmodica, anodyna.

Usus in tuberculis arthriticis, glandulis induratis, tumoribus cysticis & ossibus resolvendis. In partibus spasmis contractis vel agitatibus laudatur.

OLEUM LATERITIUM SEU PHILOSOPHORUM.

Est oleum olivarum cum lateribus in pulverem redactis destillatum. *Zigelsteinöl.*

Oleum sic acre, tenuius & penetrantius evadit

VIRTUS resolvens.

Usus. In paralyse, rheumatismo & ulceribus fordibus laudatur.

F U L I G O.

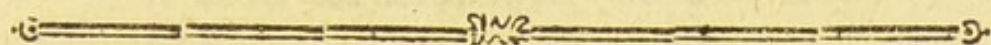
FULIGO furni splendens. *Ofenrus*; est substantia oleoso-salina, empyreumatica, e fumo lignorum combustorum orta, fornacibus & caminis adhærens.

ODOR ingratus; SAPOR nauseosus, amarus. INDOLES. Omnibus patet menstruis tam aquosis, quam spirituosiss.

VIRTUS resolvens, vulneraria.

Usus ad ulcera serpentia, tumores frigidos & herpetem miliarem laudatur. Aqua vulneraria fuliginis sic paratur :

R. Aquæ calcis vivæ ℥j, fuliginis furni splendentis ℥j, pulv. cerussæ ℥℔, coquantur per $\frac{1}{4}$ horæ, dein adde liquaminis myrrhæ ℥℔ m. f. aq. pro fomento. *

OLEOSA ÆTHEREA.

OLEUM TEREBINTHINÆ.

Est oleum ex *terebinthina* destillatum. *Terpenthinöl.*

ODOR fragrans; SAPOR acris, oleosus.

VIRTUS vulneraria, antiseptica, ** resolvens, stimulans.

Usus. In puncturis recentibus nervorum & tendinum hoc oleum calide vulnere infunditur *** Sed

---

* *Fragmente zur Arzney, Naturkunde. I. Päckgen. p. 31. & II. Päckgen. p. 84. ubi cum aqua vulneraria fuliginis cancer serpens nasi & faucium, qui usu mercurii deterior evadebat, curatus recensetur.*

** Cadavera, quorum vasa oleo terebinthinæ replentur, glutinosa potius degeneratione quam putredine destrui dicit *Ill. HALLERUS Hist. stirpi. helv. n. 1657.*

*** *Cel. DIONIS Cours d'oper. p. 681.*

præsente jam inflammatione nocet. Sistit hæmorrhagias mediocrium arteriarum, si calide applicetur. Tumores rheumaticos frigidos & cyclicos, ut vidi, quandoque resolvit. Gangrænæ putredinem facta scarificatione efficaciter coercescit. Imo efficacius, quam cortex peruv. & spiritus vini. Cuti infricatum urinam pellit & odore violaceo imbuit.

OLEUM CINAMOMI.

Oleum e *cinamomo* destillatum. *Zimmetöl.*

ODOR & SAPOR fragrans, gratus.

VIRTUS stimulans, caustica

USUS. In carie ossium laudatur. *

OLEUM CARYOPHYLLORUM.

Est oleum e *caryophyllis* aromaticis destillatum. *Nelkenöl.*

ODOR & SAPOR fragrantissimus.

VIRTUS stimulans, caustica.

USUS. Gossypio instillatum denti carioso inditum odontalgiam sistit, si nervum contigerit. Etiam in gangræna & carie ossium laudatur.

OLEUM LAVENDULÆ.

Est oleum e floribus *lavendulæ* destillatum. *Lavendelöl.*

---

* TULPIUS *observationes.*

ODOR & SAPOR fragrans.

VIRTUS nervina, roborans, resolvens.

USUS. Usum eximium in jam inveteratis grandinibus
& palpebrarum tumoribus cysticis præstat. *

OLEUM CAJEPUT.

Oleum ex *Leptospermo Leucadendro* L. destillatum.
Cajeputöl.

ODOR & SAPOR fragrantissimus.

VIRTUS resolvens, anodyna.

USUS in odontalgia, in ani varicibus** in fuggil-
latione.

OLEUM ANISI.

Oleum e semine *anisi* destillatum. *Anisöl.*

ODOR & SAPOR fragrans.

VIRTUS antiphthyriaca, resolvens.

USUS. Guttæ quædam capiti inspersæ pediculos ne-
cant. Tumores cysticos resolvit.

OLEUM SABINÆ.

Oleum ex herba *sabinæ* destillatum. *Sadebaumöl.*

ODOR & SAPOR fragrans.

VIRTUS irritans, anthelminthica.

* *Pharmacia rationalis.* §. 183.

** *Ill. LINNÆI mat. med.* 1782. p. 203.

Usus. Ad ossa cariota applicatur, ulcera a vermibus præmunit. Ulcera manantia exsiccat.

OLEUM LAURINUM.

Oleum e foliis *lauri* destillatum. *Lorbeeröl.*

ODOR & SAPOR fragrans.

VIRTUS stimulans, calefaciens.

Usus. Roborat articulos laxos; cum sevo mixtum per-
niones curat.

OLEUM LIGNI SASSAFRAS.

Oleum e ligno *sassafras* destillatum. *Sassafrasöl.*

ODOR & SAPOR fragrans.

VIRTUS stimulans.

Usus. In carie venerea laudatur.

OLEUM TEMPLINUM.

Est oleum ex ramis tenellis *PINI sylvestris Mugo*
L. destillatum. *Krummholzöl.*

ODOR gratus; SAPOR oleoso-acris.

VIRTUS vulneraria.

Usus. In tendinum & nervorum puncturis sub conu-
bio spiritus formicarum laudatur. Veterinariis
in ulceribus manantibus pecorum in usu est. *

---

* *Cel. LANGE Brunsv. dom. p. 138.*

OLEUM JUNIPERI.

Est oleum e baccis *juniperi communis* L. *Wachol-
derbeeröl.*

ODOR gratus, aromaticus; SAVOR acris, oleosus, aro-
maticus.

VIRTUS resolvens, discutiens.

USUS. Cum oleo lumbricorum terrestrium & spiritu
juniperi mixtum membris arthritide contractis
& paralyticis motum restituit. *

OLEUM BETULINUM.

Est oleum ex *BETULA alba* L. destillatum *Bir-
kenöl.*

ODOR gravis; ** SAVOR oleoso-acriusculus.

VIRTUS vulneraria, discutiens.

USUS in coecitate, *** hæmorrhoidibus, cancro ****
in ulcere verminoso.

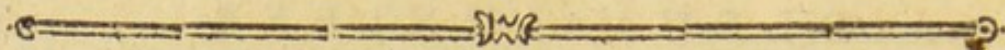
* *Cel. LANGE med. Brunsv. dom. p. 130.*

** Corium bubulum Russicum (*Juchten*) ab hoc oleo
peruncto odorem habet.

*** Hoc oleo oculo illito cæcitas curata. REUSNER
in *obs. med. n. 42.*

**** *Cel. PURMANN 2. p. 477.*

S P I R I T U O S A.

Quæ principium inflammabile, fragrans, cum aqua miscibile, fermentatione spirituosa natum, continent.

S P I R I T U S V I N I.

Est spiritus inflammabilis destillationis ope e vino obtentus. *Weingeist. Brandwein.*

ODOR fragrans; SAVOR fragrans, irritans, calefaciens.

VIRTUS roborans, adstringens, irritans, putredini resistens.

Usus in articulationum aliarumve partium laxitate ut herniis, uvula prolapsa, tumoribus oedematosis, in ulceribus vel vulneribus pure nimio manantibus, in calli ossei mollitie.

Spiritus vini camphoratus in gangræna humida, in panaritio fungoso, in lupia, in ambustione levi. *

Spiritus vini aqua dilutus in inflammationibus chronicis ab atonia vasorum ortis, ut angina & ophthalmia chronica.

---

* *Cel. SYDENHAM* dicit, spiritum vini impedire, ne cutis ambusta se elevet in vesicam, at vidi in tali ambustione a spiritu vini ingentem fuisse excitatam inflammationem.

Aqua vulneraria ex vino cum herbis balsamicis destillata in vulneribus fungosis multum suppurantibus.

Vapor spiritus vini accensi sudorem movet & oedemata discutit. *

INOCET spiritus vini in inflammationibus acutis non chronicis, in ambustionibus ficcis, in vulneribus sclopetariis, in quibus inflammationem augendo & suppurationem impediendo partes inferiores gangrænescere facit. Vulnus cerebri non consolidat. Nec lymphæ fluxum ex vase lymphatico læso compescit; Offi sano diu applicatum inducit decolorationem. **

A L C O H O L V I N I.

Est spiritus vini reiterata destillatione ab omni aqua liberatus, *rectificirter Weingeist. Spiritus vini rectificatissimus.*

Hujus *criterium* est, quod salem alcalinum non amplius solvat & super pulvere pyrio vel gossypio deflagrans utrumque accendat.

ODOR valde fragrans; SAPOR ardentissimus, stypticus. VIRTUS styptica, vasa discissa arctans, contrahens, sanguinem & serum coagulans.

---

* *Cel. HEISTERI inst. ch. p. 350.*

** *Ill. RICHTER Anfangsgr. der Wundärzneykunst. I. Band. 545. S.*

Usus in hæmorrhagia a vasis læsis mediocris magnitudinis.

V I N U M A L B U M.

Succus uvarum albarum *VITIS viniferæ* L. fermentationem spirituofam passus. *Weisser Wein*.

ODOR & SAVOR spirituofus, gratus, specificus *vinosus* dictus.

VIRTUS resolvens; aliquantum roborans.

Usus ad fomenta resolventia in inflammatione a contusione, fractura, luxatione, distorsione, vulnere. In ophthalmia ab atonia vasorum. Fetus vel balnei instar subvenit infantibus ex partu difficili asphyæis.

V I N U M R U B R U M.

Est vinum *rubri coloris*. *Rother Wein*. *Rubedo* a pigmento pellicularum cum musto fermentantium est.

ODOR vinosus; SAVOR vinosus, subadstringens.

VIRTUS resolvens & plus roborans, quam vinum album.

Usus ad fomenta roborantia in prolapsu ani, vaginæ, laxitate uvulæ, articulationum.

V I N A C E A.

Sunt *pelliculæ* uvarum, quæ ab expresso musto tempore vindemiarum remanent. *Weintreber*. *Weintrester*.

ODOR vinosus; SAPOR adstringens.

VIRTUS roborans, adstringens, aëre fixo, quem continent, resolvens & valde antiseptica.

USUS. Forma fomenti vel balnei ficci topici adhibetur in ulceribus sordidis crurum, in gangræna, paralyfi, tumoribus podagricis, arthriticis, rheumaticis, in contractura & aridura membrorum, in laxitate articuli a prægræssa distorsione vel luxatione reposita.

Dolendum quod efficax hoc remedium solo vindemiarum tempore haberi possit.

F O E C E S V I N I

Sedimentum semiliquidum vini primum detracti.
Weinlager, Weinhefen.

ODOR vinosus; SAPOR similis, adstringens. *Destillatio* dat spiritum vini. *

VIRTUS roborans, adstringens, resolvens, antiseptica.

USUS. Cum anatica portione aquæ diluta foex vini est egregium & optimum medicamentum antiphlogisticum & antigangrænosum, ut millies sum expertus, in inflammatione a contusione, distorsione, vulnere, fractura, luxatione. Sine aqua in laxitate articuli, & gangræna humida profuit.

---

* Apud spiritus vini destillatores omni tempore foex vini venalis prostat, at foex destillatione peracta nullam virtutem habet, hinc recens peti debet.

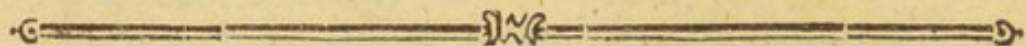
C E R E V I S I A.

Est liquidum ex semine cereali decocto, fermentationem spirituosam passum & lupuli amarore imprægnatum. *Bier.*

ODOR peculiaris; SAPOR mollis, subamaricans, subspirituosus.

VIRTUS resolvens, leniens,

USUS. Cum butyro cocta post partum in contusione partium genitalium adhibetur.

A D S T R I N G E N T I A.

T O R M E N T I L L A.

TORMENTILLA erecta L. Tormentillwurzel.

ODOR radice nullus; SAPOR stipticus.

VIRTUS adstringens.

USUS ad cataplasmata adstringentia, quæ in morbis ab atonia ortis adhibentur, ut herniis, prolapsibus, uvula prolongata, laxitate articuli, scorbuto gingivarum.

B I S T O R T A.

POLYGONUM Bistorta L. Natterwurzel.

ODOR radice nullus, saltem radice ficcatae; SAPOR stipticus.

VIRTUS adstringens.

Usus ad collutorium in vacillatione dentium.

P E N T A P H Y L L U M .

POTENTILLA reptans. L. Fünffingerkraut.

ODOR radiceis debilis; SAPOR stipticus.

VIRTUS adstringens.

Usus ad fomenta adstringentia.

A L C H I M I L L A .

ALCHEMILLA vulgaris L. Frauenmantel. Löwenfuß.

ODOR radiceis ingratus ceu cati urina; SAPOR stipticus.

VIRTUS adstringens, vulneraria.

Usus ad decocta roborantia & vulneraria pro ulceribus.

A L K A N N A V E R A .

LAWSONIA inermis L. Alkanne, roth ägyptisches farbeholz.

ODOR nullus; SAPOR adstringens.

VIRTUS adstringens, rubro tinctoria.

Usus. Pasta ex pulvere foliorum aqua macerata gentes orientales unguet, manus, capillos aliasque corporis partes item equorum jubam tingunt. Pulvis ad sudores pedum foetidos tollendos & ulcera oris, gingivarum ficcanda ab aliquibus

adhibetur. Unguenta grata rubedine hac radice imbuuntur.

P R U N E L L A.

PRUNELLA vulgaris L. Prunellenkraut.

ODOR herbæ nullus; SAPOR subamaricans, leniter austerus.

VIRTUS leniter adstringens.

USUS. Pro gargarismate & collutorio subadstringente cum melle miscetur in angina & ulceribus oris.

A J U G A P Y R A M I D A L I S.

AJUGA pyramidalis L. Güldengünfel.

ODOR debilis; SAPOR subadstringens cum levi amaritie.

VIRTUS subadstringens.

USUS. Decoctum pro gargarismate in angina laudatur. *

E U P H R A S I A.

EUPHRASIA officinalis. L. Augentrost.

ODOR herbæ debilis; SAPOR amaricans.

VIRTUS leniter adstringens.

* *Cel. MALLUIN in Mémoires de l'Acad. disc. Paris 1754. p. 512.*

Usus. Succus cum vino & melle oculis instillatus nubem, pannum corneæ & incipientem cataractam tollere dicitur. *

E Q U I S E T U M.

EQUISETUM hyemale L. Katzenwedel.

ODOR herbæ nullus; SAPOR debilis.

VIRTUS leniter adstringens.

Usus ad gargarismata subadstringentia.

A N S E R I N A.

POTENTILLA Anserina L. Gänserich.

ODOR herbæ debilis; SAPOR leniter adstringens.

VIRTUS vulneraria, adstringens.

Usus. Facta operatione empyematis injiciatur decoctum, melle edulcoratum.

P L A N T A G O.

PLANTAGO lanceolata L. Spitzwegerich.

ODOR herbæ nullus; SAPOR subadstringens.

VIRTUS vulneraria, subadstringens.

Usus. Folia ulceribus, fonticulis, exutorio imponuntur, ne ulcera exsiccentur. Decoctum in an-

---

* FRANCUS de *Euphrasia herba*, verum oculorum solamen. 1717.

gina & prolapsu ani laudatur. Utinam verum
esset, quod in cancro mammarum profit. * Alii
plantaginem latifoliam adhibent.

V I N C A P E R V I N C A.

VINCA minor L. Sinngrün.

ODOR herbæ nullus, SAPOR subadstringens.

VIRTUS adstringens.

USUS. Decoctum addito melle rosaceo in angina lau-
datur. **

P E R F O L I A T A.

BUPLEURUM rotundifolium. L. Durchwachs.

ODOR herbæ nullus; SAPOR sabaufterus.

VIRTUS adstringens.

USUS. Semen & herba quondam forma cataplasmatibus
herniis imponebatur.

V I T I S V I N I F E R A.

VITIS vinifera L. Weinstoklaub.

ODOR foliorum nullus; SAPOR subacidus, subadstringens.

VIRTUS subadstringens.

USUS pro gargarismate in angina.

* BORELLUS *Hist. & Obs. Cent. 2. n. 51.*

** *Cel. TISSOT Avis p. 152. Ferm. n. 19.*

TERRA JAPONICA.

Est succus gummoso - resinofus ex *MIMOSA Cate*
L. excoctus & inspissatus. *Japonische Erde. Ca-*
thekusaft. Terra Catechu.

ODOR nullus; SAPOR subtipticus, dein amaricans,
postea subdulcescens. INDOLES. Solvitur in aqua,
vino, acidis, at non in oleis.

VIRTUS adstringens, antiseptica. *

USUS in ulceribus scorbuticis, putridis, gangræno-
fis. In putredine oris, foetore, dentium vacil-
latione & denudatione, atque in cruentatione
gingivarum. **

R O S A R U B R A.

Petala *ROSÆ gallicæ L. Rothe Rosen.*

ODOR florum gratus, rosaceus, debilis; SAPOR substip-
ticus, amaricans.

VIRTUS adstringens.

USUS ad gargarismata & fomenta roborantia. Mel
rosatum abstergit & subadstringit, hinc ulceri-
bus præsertim oris utile.

* *Cel. PRINGEL. Dis. of. the Arm. App. Exp. 10.*

** Optime datur sub forma *Tincturæ* vel *linimenti* *gingiva-*
lis Vide *Pharma.* w. p. 226. & *Ill. BALDINGER* in
Pharmacopoea Edinburgensi p. 291.

PRIMULA VERIS.

PRIMULA veris officinalis L. Schlüsselblumen.

ODOR radicis anisatus; SAPOR adstringens.

VIRTUS roborans; errhina.

Usus. Pulvis naribus attractus sternutationem excitat. Acetum vero radice imprægnatum naribusque exceptum odontalgiam sedare dicitur. *

BALAUSTIA.

Flores *PUNICÆ Granati L. Granatbaumblüte.*

ODOR florum vix ullus; SAPOR stipticus.

VIRTUS adstringens.

Usus in laxitate uvulæ, prolapsu ani.

GRANATUM.

PUNICA Granatum L. Granatbaumrinde.

ODOR corticis vix ullus; SAPOR intense stipticus.

VIRTUS valide adstringens.

Usus in atonia, prolapsu, hernia.

CAPRIFOLIUM.

LONICERA Periclymenum L. Geißblatt.

ODOR foliorum nullus; SAPOR adstringens.

VIRTUS subadstringens, detergens.

---

* *Cel. BOERH. pl. hort. L. B. p. 281.*

Usus. In ulceribus sordidis, impetigine, maculis cutaneis folia contusa applicantur. * Decoctum pro gargarismate in angina deprædicatur. **

Q U E R C U S.

QUERCUS Robur L. Eichenrinde.

ODOR corticis vix ullus; SAVOR acerbus, stipticus.

VIRTUS peradstringens, coriaria.

Usus in hernia, ulceribus oedematosis, & gangrænosis.

FORMA. *Folia* querci in gargarismate addito vini spiritu & melle contra anginam obstinam proficua fuerunt. *** *Succus* quem, quercus fundit in podagra utilis. **** Sacculus cum pulvere corticis quercini aliquantum impletus & in vino rubro calido aliquantum maceratus loco hernioso imponitur ac bracherio firmatur. Omni die semel hæc applicatio renovatur. Sic infans intra 14 dies & adultus intra mensem ab hernia radicaliter curari dicitur. *****

S U B E R.

QUERCUS Suber L. Korkbaumrinde - Pantoffelholz.

* CHOMEL. *pl. usulles. T. 2. p. 387.*

** GARDANNE *Gazette de santé 1774. p. 230.*

*** *Cel. DAREL Ap. p. 45.*

**** *Eph. N. C. D. 2. A. 5. Obs. 91. p. 197.*

***** *Cel. DESESSART hoc remedium Academiae regiae Parisinae nuper communicavit. v. Séance publique de l'Académie royale de Chirurgie à Paris 1775. p. 16. gr. 4.*

ODOR corticis nullus; SAPOR adstringens.

VIRTUS roborans.

USUS. Pulvis combusti suberis cum oleo in unguentum redactum hæmorrhoidum dolores sistit & dissipat. *

S A L I X.

SALIX alba vel fragilis L. Weiße Weide.

ODOR corticis debilis; SAPOR adstringens, amarus, balsamicus.

VIRTUS adstringens, roborans, antiputredinosa. **

USUS in gangræna a decubitu *** in ulceribus gangrænosus & inveteratis crurum, **** in odontalgia, ***** balneum in debilitate crurum apud infantes. *****

* *Cel. CHOMÉL. pl. usuelles T. 2. p. 332. dicit se hoc pluries expertum esse.*

** *GUNZ. diss. binæ de cort. salicis. Lips. 1772. In decocto saturato corticis e salice fragili carnis frustum per quatuor ad quinque hebdomades a putredine immune mansit.*

*** *Cel. STOLL. Rad. med. Pars III p. 430.*

**** *Ego in meo nosocomio non solum in gangræna a decubitu sed etiam in gangrænosio ulcere cruris & in ulcere arthritico bonum vidi effectum.*

***** *Expertissimus chirurgus ZAGEL sibi odontalgiam cariiosam decocto ex libra vini albi & manipulis duobus corticis parati sistebat.*

***** *Ill. ab HALLER Histor. stirp. n. 1635.*

GALLÆ TURGICÆ.

Tophi e foliis diversarum *QUERCUM* defosso sub
cuticula ovulo *CYNIPIS* *Quercus* L. orti
Gall - Aepfel.

ODOR nullus; SAPOR acerbissimus, valde stipticus.

VIRTUS peradstringens, Coriaria.

Usus in hernia.

P Y R O L A.

PYROLA rotundifolia L. *Wintergrün.*

ODOR nullus; SAPOR substipticus, subamaricans.

VIRTUS adstringens, detergens.

Usus. Hæc folia hyeme virentia ad fonticulos loco
emplastri applicantur.

U V U L A R I A.

Ruscus Hypoglossum L. *Zopfenkraut.*

ODOR herbæ nullus; SAPOR adstringens.

VIRTUS adstringens.

Usus. Contra uvulæ prolapsum quondam adhibebatur.

Hodie non amplius, quum meliora in hoc mor-
bo remedia innotuerint.

GERANIUM ROBERTIANUM.

GERANIUM robertianum L. *Storhschnabel,*

ODOR foetidus; SAPOR subadstringens.

VIRTUS adstringens, lactifuga, vulneraria.

Usus in ulceribus vulvæ, mammarumque, in cancro *
in rhagadibus.

N U X J U G L A N S.

JUGLANS regia L. Wallnussbaum.

ODOR levis; SAPOR austerus.

VIRTUS roborans.

Usus. Rob nucum ex succo nucum viridium expreso & melle confectum insignem vim in angina & tonsillarum tumore forma gargarismatis exhibet. In aphthis aliisque oris exulcerationibus ob vim detergentem penicillo illinitur.

Folia recentia tumoribus oedematosis applicata discutunt. **

A L N U S.

BETULA Alnus L. Erlenbaumblätter.

ODOR foliorum nullus; SAPOR adstringens, amaricans.

VIRTUS discutiens, lactifuga, vulneraria.

Usus ad lac puerperarum lactationem respuentium dissipandum,

FORMA. Folia concisa super igne in disco incalescant, nec sudare incipiant, dein calide applicentur.

* Ill. LINNÆI mat. med. p. 189.

** Ill. CRANZ mat. med. T. I. p. 46.

Primis diebus cerefolium addi potest. * Ulcera
corrosiva iisdem foliis sanari feruntur. **

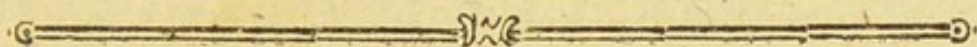
F U N G U S M E L I T E N S I S.

CYNOMORIUM coccineum L. *Melitenfer*
Schwamm. Non est fungus sed vera planta pa-
rasitica.

ODOR nullus ; SAVOR stipticus , amaricans. Succum
vehit rubicundum.

VIRTUS roborans, adstringens.

USUS. Ad gingivas corroborandas pulveribus denti-
friciis additur. Externe in ulceribus cacoëthiis
prodest.

A M A R A.

Quæ principio valde amaro gaudent.

A B S Y N T H I U M V U L G A R E.

ARTEMISIA *Absynthium* L. *Wermuth.*

ODOR herbæ fortis , fragrans , temulentans ; SAVOR
intense amarus.

---

* *Ill. MURAY app. medic.* Vol. 1. p. 72. expertus lo-
quor , dicit, hoc simplex remedium præstantissimum , ac om-
nibus emplastris , pultibus & spiritibus longe præferendum
effc.

** *Cel. KRAMER med. mil.* p. 21.

VIRTUS resolvens, tonica, anthelminthica, antiseptica.
 Usus ad fomenta discutientia. *Farina* ficca herbæ ad
 hydrocelen, oedemata; fomentum ad gangræ-
 nam laudatur. *

MARRUBIUM ALBUM.

MARRUBIUM vulgare L. *Weisser Andorn*.

ODOR herbæ fragrans, gratus; SAPOR amarus, inhæ-
 rens.

VIRTUS resolvens.

Usus ad fomenta resolventia.

EUPATORIUM.

EUPATORIUM cannabinum L. *Wasserdosten*.
Kunigundiskraut.

ODOR herbæ fortis; SAPOR valde amarus.

VIRTUS resolvens, roborans.

Usus. Cataplasma ex coctis foliis tumorem aquosum
 scroti dissipavit. **

* *Cel. BARTHOLINI* in *EPH. N. C. D.* 1. anni 2.
Obs. 2. p. 2.

** *CHOMEL Hist. de plantes* T. 1. p. 319. & aliam
 historiam scroti a variolis prægressis in puero tumidi foliis
 eupatorii applicatis curati recenset *Cel. SCOPOLI* in *Flor.*
carn. p. 368.

R U T A.

R U T A graveolens L. Gartenraute, Weinraute.

ODOR herbæ fortis, non ingratus; SAPOR amarus, acris.

VIRTUS herbæ recentis rubefaciens, herbæ siccatae antiseptica, resolvens.

USUS in gangræna, decoctum vinosum in odontalgia rheumatico-cariosa, in aurifluxu foetido, purulento, decoctum lacteum in parulide cum intumescencia faciei forma collutorii multis, ut vidi, profuit.

T R I F O L I U M F I B R I N U M.

M E N Y A N T H E S trifoliata L. Bitterklee, Fieberklee.

ODOR herbæ nullus; SAPOR amarissimus.

VIRTUS abstergens, tonica, antiseptica.

USUS. *Lavacrum* contra tineam, serpiginem, impetiginem, achores, pediculos capitis & scabiem laudatur. *Succus* fistulas & ulcera antiqua sanat. * Ulcera scorbutica decocto lota & foliis recentibus vel aqua maceratis tecta sanantur. **

---

* FRANCO *Trifolii fibrini historia observationibus illustrata. Francof. 1701.* sub usu succi locus affectus sæpe inflammat, sed brevi cessare hoc symptoma dicit Auctor.

** *Cel. WILLIS Act. Hafn. Vol. 3. n. 75.*

T A N A C E T U M.

TANACETUM vulgare L. Reinfarn.

ODOR herbæ gravis; SAPOR amarus, aromaticus.

VIRTUS resolvens, roborans, abstergens.

USUS pro fomentis resolventibus & abstergentibus.

C E N T A U R I U M M I N U S.

GENTIANA Centaurium L. Tausendgüldenkraut.

ODOR herbæ vix ullus; SAPOR amarissimus.

VIRTUS abstergens.

USUS in morbis cutaneis, ulceribus sordidis, fistulosis * vulneribus verminosis: contra furfures & crustosam scabiem capitis impense extollitur brodium ex piscis cum hac herba coctum pro lotionne, qua simul pediculi necantur.

C H A M Æ D R Y S.

TEUCRIUM Chamædrys L. Gamanderlein.

ODOR subfragrans; SAPOR amarus.

VIRTUS abstergens, roborans.

USUS in ulceribus sordidis abstergendis, in tumoribus aquosis resolvendis.

---

* *Cel. WEDEL diss. de cent. min. p. 29. Ulcus fistulosum pro incurabili relictum cataplasmate ex centauro sanabatur.*

C H A M Æ P I T Y S.

TEUCRIUM Chamæpitys L. Schlagkraut.

ODOR fragrans aliquantum; SAPOR amarus, aromaticus, in rosmarinum incidens.

VIRTUS roborans, abstergens.

USUS. Ad abstergenda & consolidanda ulcera in pretio quondam habebatur.

C A R D U U S B E N E D I C T U S.

CENTAUREA benedicta L. Cardobendikten.

ODOR herbæ ingratus; SAPOR intense amarus.

VIRTUS abstergens, antiulcerosa.

USUS. Pulvis foliorum ulceribus cacoethicis * & cancerosis ** inspergitur. Decoctum in pernionibus.***

G R A T I O L A.

GRATIOLA officinalis L. Wild Aurin. Gottesgnadenkraut.

ODOR nullus, SAPOR intense amarus.

VIRTUS resolvens.

* AR. DE VILLA NOVA *pract.* c. 44.

** *Cel. BAUCHINI Histor.* T. 3. p. 79. Mulier cujus mammæ ad costas usque consumptæ erant, aqua destillata & insperso foliorum pulvere a cancro sanata dicitur.

*** *Cel. FRIEND in Lond. Chron.* 1767. p. 536.

Usus. Herba conquassata in arthritide & rheumatismo, nec non in tumoribus a lacte coagulato, & in ecchymosi a sanguine coagulato præstans est remedium. *

H E D E R A A R B O R E A.

HEDERA Helix L. Epheu.

ODOR nullus; SAPOR amarus austerus, nauseosus.

VIRTUS vulneraria detergens. Folia sempervirentia, omni anni tempore recentia haberi possunt, ideo.

Usus ad ulcera fonticulorum & exutoriorum tegenda, ut suppuratio promoveatur. Limes exulcerationis definitur magnitudine & figura folii, quam forfice adaptes. ** Folia vino cocta ulcera & vulnera depurant. Aqua cocta & variolis applicata suppurationem illarum promovent. *** Cataplasma lac dispellere dicitur. **** Quidam globulum ex ligno tornatum loco pisi fonticulis immittunt pro suppuratione alenda. *****

* *Ill. MURRAY Ap. med. T. 2. p. 201.*

** *Ill. MURRAY Ap. m. p. T. 1. p. 308.*

*** *ROUX Journal de Medecine T. 40. p. 514.*

**** *Ill. HALLERI Hist. st. n. 826.*

***** *HILDANUS Cent. 1. Obs. 41.*

G E N T I A N A R U B R A .

GENTIANA Lutea L. Rothe Entzianwurzel.

ODOR debilis; SAPOR amarissimus.

VIRTUS roborans, antiseptica.

USUS in ulceribus malignis & gangranosis; an in morfu viperæ italicæ ? * Spongiosa natura radicem hanc fonticulis & fistulis dilatandis idoneam facit, absorpto enim liquido intumescit.

BILIS MUSTELLÆ FLUVIATILIS

s. L A C U S T R I S .

GADUS Lota L. Aalrutten-galle.

ODOR nullus; SAPOR oleoso - amarus.

VIRTUS abstergens, vi saponacea solvens.

USUS in leucomate, pterygio, perlis & aliis corneæ maculis. **

FORMA. Excipitur ex animali hepar, suspenditur in vitro, calori solis exponitur, sic pinguedo biliosa exstillat guttatim & colligitur. Hujus bis vel ter de die guttula una alterave oculo instillatur. Quando ægroti levamen exinde dolorum

* Cum gentiana interne data morsum viperæ italicæ reddat inertem, hinc quid hæc radix vulnere externe applicata præstet, tentandum est.

** *Cel. de HAËN Rat. med. Viennæ 1764. T. IX. p. 244. & T. X. p. 283.*

sentiunt, tunc oculum aqua rosarum eluere expedit.

F E L T A U R I .

Est liquor amarus vesiculæ felleæ *BOVIS Tauri L.*
Ochsfengall.

ODOR nullus; SAPOR amarus.

VIRTUS abstergens, resolvens, cosmetica. *

USUS in ulceribus malignis, in scabiosis cutis vitiiis, ut herpete, impetigine, lenticulis faciei, in comedonibus infantum, in maculis hepaticis, in morbis aurium, ut surditate, sibilo, in auribus purulentis, in aridua membri, in paralyfi, in tumoribus cysticis, in ganglio in scrophulis, in tumoribus frigidis mammarum. **

F E L L U C I I P I S C I S .

Est liquor amarus e vesicula fellea piscis *ESOX Lucius L.* dicti *Hechtgall.*

ODOR nullus; SAPOR amarus.

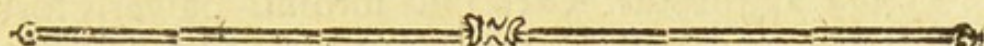
* *Cel. GEOFFROI* in *Memoir. de l'acad. des scienc.* adversus lenticulas seu lentigines cosmeticum descripsit, constans ex felle tauri, oleo tartari per deliquium & aqua communi. *HARTMANUS* p. 794. ex bile cosmeticum parat, de quo dicit: ad miraculum usque albedinem gratissimam conciliat.

** De his omnibus vide *Cel. SCHULTZE diss. de bile medicina.* Goettingæ 1775. p. 50.

VIRTUS abstergens, resolvens.

Usus in maculis * & ulceribus corneæ, in cæcitate vespertina, in dilatatione pupillæ, in suffusione, in amblyopia.

FORMA. R. Mellis despumati ℥ij, fel lucii piscis ℥j. Sal. vol. corn. cerv. gr. vj. m. f. linimentum, penicillo tenuissimo illinendum.

A M A R I C A N T I A.

Quæ principio amaricanti gaudent.

A L L I A R I A.

ERYSIMUM Alliaria L. Knoblauchkraut.

ODOR herbæ alliaceus; SAPOR cepaceus, leniter amaricans.

VIRTUS antiscorbutica.

Usus. In gangræna, ulceribus scorbuticis, ac can- crescentibus succus laudatur. **

---

* *Cel. MAUCHART diss. de leucomate TOBIÆ. Tu- bingæ 1743. At Ill. RICHTER absque omni fructu se- bilem in maculis corneæ expertum esse contendit. Vide Cel. SCHULTZE dissertationem citatam p. 47.*

** BERGIUS l. c. p. 565.

S C O R D I U M.

TEUCRIUM Scordium L. Lachenknoblauch.

ODOR herbæ alliato-cepæus, gravis; SAPOR amaricans, odori congruens.

VIRTUS resolvens, antiputredinosa.

USUS. In gangræna cum vino cocta cataplasmatibus forma applicatur. Ulceribus sordidis pulveris forma inspergitur. *

O N O P O R D U M.

*ONOPORDUM Acanthium L. weiße Wegdiesel
seu Krebsdiesel.*

ODOR herbæ nullus; SAPOR amaricans.

VIRTUS anticancrosa.

USUS. Succus recens in cancro faciei laudatur; ego hunc succum in hoc morbo frustra adhibui. **

M I L L E F O L I U M.

ACHILLEA Millefolium L. Edle Schaafgarbe.

* *Cel. WELSCH Syll. curat.* p. 72. solo pulvere insperfo ulcera curata dicuntur.

** Interim *Illustris MURRAY Ap. med. Vol. I.* p. 87. plures recenset authores, qui hunc succum in cancro faciei efficacem deprehenderunt. In cancro autem mammae utpote maligniori nihil profuit.

ODOR herbæ debilis; SAPOR amaricans.

VIRTUS tonica, detergens.

USUS ad sananda ulcera & vulnera.

A B R O T A N U M.

ARTHEMISIA Abrotanum L. Stabwurz.

ODOR herbæ fragrans, gratus, subtemulentans; SAPOR amaricans, aromaticus, calidiusculus.

VIRTUS resolvens, antiseptica.

USUS. In gangræna instar fomenti applicatur.

M A T R I C A R I A.

MATRICARIA Parthenium L. Mutterkraut.

ODOR herbæ fragrans, validus; SAPOR amaricans, aromaticus, calidiusculus.

VIRTUS resolvens, tonica.

USUS ad fomenta resolventia & detergentia.

H E D E R A T E R R E S T R I S.

GLECOMA hederacea L. Gundelreben.

ODOR herbæ debilis, fragrans; SAPOR leniter amaricans, subaromaticus.

VIRTUS vulneraria, tonica.

USUS. Ad fomenta & aquas vulnerarias.

A N A G A L L I S.

ANAGALLIS arvensis L. Gauchheil.

ODOR herbæ nullus; SAPOR amarus, subacris.

VIRTUS solvens, detergens

Usus. Pulvis ulceribus fordidis & vulnere a cane rabido inflictō inspergitur. *Succus* cum melle in ulcusculis, hebetudine & incipiente cataracta laudatur. *

L U P U L U S.

HUMULUS Lupulus L. Hopfen.

ODOR florum seu conorum, qui sunt calices florum femineorum defloratorum, fragrans, subnarcoticus, gravis. SAPOR peramarus.

VIRTUS tonica, resolvens.

Usus. Flores cum cerevisia vel vino diluto cocti fomentum pro locis contusis, fractis, & luxatis, nec non ad dissipandos tumores frigidos adhibentur.

A R I S T O L O C H I A L O N G A.

ARISTOLOCHIA longa L. Lange Osterluzey.

ODOR radice subnauseosus; SAPOR amaricans, odori congruens.

VIRTUS abstergens, vulneraria.

Usus. In ulceribus crurum & intestini recti pulvis vel decoctum saturatum applicatur. Quum spongiosa radix fit, ad fonticulos dilatandos confert. **

* BAUCH. *Hist. pl.* T. 3. P. 2. p. 370. Femina Lutetiae multis in suffusione ope aquae destillatae auxilium praestitisse memoratur. *Cel. GMELIN Reise durch Russland.* T. 3. p. 3. Persarum mos est contra incipientem cataractam equorum oculo gossypium succo anagallidis madefactum applicare.

** ALSTON *M. m.* Vol. 1. p. 395.

A R I S T O L O C H I A R O T U N D A .

*A R I S T O L O C H I A rotunda L. Gemeine runde
Osterluzey.*

ODOR gravis; SAPOR amarus, subaromaticus.

VIRTUS detergens, vulneraria.

USUS. In fistulis, & ulceribus cacoethicis laudatur
succus.

X A N T H I U M .

*X A N T H I U M strumarium L. Bettlerlaufe. Spiz-
kletten.*

ODOR foliorum nullus; SAPOR amaricans

VIRTUS discutiens.

USUS. Folia in tumoribus scrophulosis & oedematosis
imposita laudantur.

C O R T E X P E R U V I A N U S .

C I N C H O N A Officinalis L. Fieberrinde. China.

ODOR mucidus; SAPOR amarus, adstringens.

VIRTUS antiseptica, roborans.

USUS. Saturatum corticis peruviani decoctum est
egregium fomentum in gangraena & ulceribus,
etiam in his malis forma pulveris aut pulmenti
applicari potest. Forma collyrii in ophthalmia a
laxitate vasorum. * In vacillatione dentium cum

---

* *Ill. MURRAY Ap. m. T. 1. p. 582.*

gingivarum consumptione prodest dentes pulvere corticis ope scopulæ mollis perfricare. *

Fomentum ex ℥j saturati corticis decocti, aquæ Thedianæ ℥iv. camphoræ ℥j salis ammoniaci ℥j. & extracti saturni ℥j pulchrum mihi præstittit effectum in pluribus ægrotis erysipelate gangrænofo affectis, in paronychia maligna, in ulceribus e veruca irritata natis & cancriscentibus.

C O R T E X P I N I.

P I N U S sylvestris L. Kiefer, Kieferrinde.

ODOR corticis debilis; SAPOR dulcescenti-resinosus, subamaricans.

VIRTUS roborans, antiseptica.

Usus. In prolapsu intestini recti ** vel vaginæ pulveratus & cribratus cortex inspergitur. Idem pulvis in profundis ambustionibus laudatur. ***

B A C C Æ A L K E K E N G I.

P H Y S A L I S Alkekengi L. Judenkirschen.

ODOR baccarum nullus; SAPOR acidulus, tum amari-cans.

VIRTUS. Fumus dentium dolorem sedat.

* *Hannov. Magazin.* 1773. 1200.

** *Ill. ROSENSTEIN l. c. p. 24.*

*** *Cel WICKELGREN in Provinc. Doct. berätt.* 1761. p. 78.

Usus. Baccæ cum cera in globulum subactæ & ferro ignito impositæ, fumum spargunt, qui ore exceptus odontalgiam curat. *

G E M M Æ P O P U L I.

POPULUS nigra vel alba L. Pappel, Pappelweide.
Oculi populi.

ODOR debilis; SAVOR amaricans, balsamicus.

VIRTUS vulneraria & emolliens.

Usus. *Oleum* in rhagadibus & læsione partium tendinosarum aut exulceratarum, *Unguentum populæum* ad hæmorrhoides dolentes laudatur. **

M Y R T U S B R A B A N T I C A.

MYRICA Gale L. Brabantische Myrthe.

ODOR foliorum gravis, camphoraceus; SAVOR amarus.

VIRTUS antiscabiosa & antiphthyriaca.

Usus. Cocta herba scabiem sanat & pediculos necat.***
Vestimenta foliis a vermibus tuemur. ****

* Germina seminum fumo elevata & aqua excepta formam vermiculorum referunt, qui e dentibus elapsi quondam credebantur. V. *Cel. SCHÆFFER Abh. von Insecten 2. B. 203. Die eingebildeten Würmer in Zähnen.*

** *Cel. SCHMIDEL diss. de Oreoselino p. 7.*

*** *Ill. LINNE Flor. suec. p. 356.*

**** *Cel. DALECHAMP Herb. lugd. L. 1. c. 38. p. 110.*

A R O M A T I C A.

C H A M O M I L L A R O M A N A.

ANTHEMIS nobilis L. Römische Camille.

ODOR florum fragrans, balsamicus; SAPOR aromatico-amaricans, calidiusculus.

VIRTUS resolvens, antiseptica.

Usus ad cataplasmata resolventia, & antigangrænosa.

C H A M O M I L L A V U L G A R I S.

MATRICARIA Chamomilla L. Gemeine Camille.

ODOR fragrans, gratus, fortis; SAPOR aromaticus, calidiusculus.

VIRTUS resolvens, antiseptica.

Usus ad fomenta resolventia.

C A L E N D U L A.

CALENDULA officinalis. L. Ringelblume

ODOR florum bituminosus, ingratus; SAPOR amaricans, aromaticus.

VIRTUS resolvens.

Usus florum in fomentis discutientibus. *Folia verrucis, callis pedum & ulcerum applicantur **

---

* T O U R N E F. *pl. de Paris* T. I. p. 311. & H E C Q U E T *pharm. paup.* p. 89.

M E L I L O T U S.

TRIFOLIUM Melilotus officinalis. L. Melilote.
Steinklee.

ODOR florum ficcatae plantae longe fragrantior, quam recentis; SAPOR subamarus, herbaceus.

VIRTUS resolvens, discutiens, de vi emolliente & anodyna dubitatur.

USUS ad fomenta vel cataplasmata discutientia. *Emplastrum de meliloto* ad discutiendos tumores duros colli laudatur, etsi ut plurimum sine effectu tentetur.

S A M B U C U S.

SAMBUCUS nigra L. Hollunder. Flieder.

ODOR florum fragrans, subnauseosus, foetidiusculus;
SAPOR amaricans.

VIRTUS resolvens.

USUS. Siccati flores erysipellati, oedemati, tumori rheumatico applicantur vel foli vel cum chamomilla & farina quadam cereali.

A R N I C A.

ARNICA montana L. Wolverley. Falkkraut.

ODOR florum graveolens, sternutationem movens;
SAPOR acris.

VIRTUS resolvens.

Usus ad fomenta resolventia pro locis contufis , fuggillatis , fractisque.

F L O R E S C H E I R I .

CHEIRANTHUS Cheiri L. Gelbe Violen.

ODOR florum fuaveolens ; SAVOR amaricans , acrifculus.

VIRTUS refolvens , abftergens.

Usus ad fomenta resolventia , *pulvis* ad leucomata corneæ . *

I A S M I N U M .

JASMINUM officinale L. Jafmin.

ODOR florum recentium fuaveolens ; SAVOR fubamari- cans.

VIRTUS odorifera.

Usus. *Oleum jafmini* pulveri cyprio odoris gratia additur. Paratur , fi goffypium oleo nucleorum Been madidum floribus Jafmini per alterna ftrata immittitur , & fragrantia probe imbutum exprimitur.

L A V E N D U L A .

LAVENDULA Spica L. Lavendel.

ODOR florum gratus , aromaticus ; SAVOR amaricans.

VIRTUS roborans , nervina , refolvens.

---

* Semel bonum in hoc morbo vidi effectum , cum pulvis corneæ affricaretur.

Usus. Forma fomenti ad humores stagnantes dissipandos applicatur. *Spiritus* lavendulæ ore retentus balbutiem & linguæ paralyfim levat.

L I L I U M C O N V A L L I U M.

CONVALLARIA majalis L. *Mayblume.*

ODOR floris suavissimus. SAPOR recentis intensius amarus, acriusculus, floris sicci minus amarus.

VIRTUS sternutatoria.

Usus pro pulvere sternutatorio.

H Y S S O P U S.

HYSSOPUS officinalis L. *Ysop.*

ODOR herbæ fragrans; SAPOR amaro - calidus.

VIRTUS resolvens, irritans, roborans.

Usus. In angina pituitosa gargarisma prodest. Stagnantem e contusione sanguinem discutit. *

O R I G A N U M.

ORIGANUM vulgare L. *Wolgemut, brauner Dosten.*

ODOR herbæ aromaticus, ad majoranam accedens; SAPOR acris, aromaticus.

VIRTUS discutiens.

---

* *Ill. ROSENSTEIN Reseapot.* p. 40. hyssopum in vino rubro coctum in ophthalmia post applicationem hyrudinum sugillatum applicare jubet.

Usus pro epithematibus discutientibus. *Oleum destillatum* gossypio exceptum & denti carioso inditum, ejus dolorem sedat. Carieni ossium in ulceribus cariosis optime coercere dicitur. *

M E N T H A.

MENTHA crispata L. Krausemünzen.

ODOR herbæ fragrans, fortis, spirituosus; SAVOR calidus, aromaticus. In herba siccata odor & sapor fere intensior.

VIRTUS resolvens, lactifuga **

Usus. Ad fomenta ecchymosim, aut tumores lacteos mammarum resolventia adhibetur. *** Lactis affluxum ad mammas minuit & jam collectum lac dispellit. Ita nutrices post ablactationem infantum mentha adhibita ejusque oleo axillis inuncto lac aliorsum deducunt. Tentandum quid in tumore lacteo extremitatum præstet.

* *Cel. LANGE Brunsv. dom. p. 249.*

** *LINN. Fl. suec. n. 516.* Rustici, dum pecora in agros, in quibus mentha arvensis luxuriat, admittunt, experiuntur lac deficere, quam jacturam fascino credulum vulgus tribuit.

*** Lac in quo folia menthæ fuere macerata, longe lentius coagulatur, quam absque ejusmodi connubio. *Cel. LEWIS M. m. p. 378:*

✿ (157) ✿
M E L I S S A.

MELISSA officinalis L. Melisse.

ODOR herbæ fragrans, fere flavedinis corticis citri ;
SAPOR calidiusculus, citratus.

VIRTUS resolvens.

Usus ad fomenta discutientia.

M A J O R A N A.

ORIGANUM Majorana L. Majoran.

ODOR herbæ fragrans, fortis, cephalicus; SAPOR aromaticus, subamaricans, calidiusculus.

VIRTUS resolvens, sternutatoria.

Usus ad fomenta resolventia. Recens herba induratos mammarum tumores dissipat. * *Butyrum majoranæ* in anosmia & obstructione narium a muco infantum nari alterutri illiniri solet.

A N E T H U M.

ANETHUM graveolens L. Dill.

ODOR herbæ fragrans, gratus; SAPOR aromaticus.

VIRTUS resolvens, carminativa, hypnotica.

Usus ad fomenta discutientia. In hernia a flatu incarcerata forma enematis applicatur.

---

* COHAUSEN in *Comm. Nqr.* a. 1742. p. 251.

⊕ (158) ⊕
B A S I L I C U M.

Ocymum Basilicum L. Basilien.

ODOR herbæ fragrans, gratus; SAPOR aromaticus, subanifatus. *Semina* sunt mucilaginosæ.

VIRTUS resolvens.

USUS herbæ ad fomenta resolventia. *Mucilago seminum* ad ophthalmiam, rhagades papillarum & aphthas.

R O S M A R I N U S.

Rosmarinus officinalis L. Rosmarin. Flos dicitur *Anthos.*

ODOR herbæ fragrans, gratus, cephalicus; SAPOR aromaticus, calidus.

VIRTUS, resolvens.

USUS ad fomenta resolventia & roborantia pro fugillationibus. Herba siccata dissipat oedemata, in fomento vinoso gangrænam sistit.

R O S M A R I N U S S Y L V E S T R I S.

Ledum palustre L. Wilder Rosmarin. Mottenkraut.

ODOR herbæ fragrans, aromaticus, subnarcoticus. SAPOR aromaticus, leniter amaricans.

VIRTUS antileprosa.

USUS. Lotio in tinea capitis, in scabie, in lepra utilis est. In angina apud incolas montium Carpathicorum gargarismatis & cataplasmatibus forma prom-

ptum auxilium præstat. Decocti lotionè pediculis boves & sues liberantur; vel si herba recens juxta hæc animalia in suras projiciatur. Vestes contra tineas, lectos contra cimices tuetur. *

S A L V I A.

SALVIA officinalis L. Salbey.

ODOR herbæ fragrans, graviusculus; SAPOR amari-
cans, aromaticus, calidus.

VIRTUS resolvens, roborans, antiputrida. **

USUS. In uvula relaxata forma collutorii, in ecchymosi
forma fomenti adhibetur. In aphthis, & ulceri-
bus oris collutoria conferunt.

M A R U M V E R U M.

TEUCRIUM; Marum L. Katzenkraut, quia a catis val-
de adamatur.

ODOR herbæ fragrans, cephalicus; SAPOR intense
amarus, bituminoso - aromaticus.

VIRTUS resolvens, nervina, sternutatoria.

USUS ad fomenta nervina, resolventia & ad pulve-
rem errhinum.

* *Ill. MURRAY ap. m. T. 2. p. 76.*

** *Cel. ETLINGER Comm. de salvia p. 54. Cor-
tex peruvianus foetorem carnis 55 horis, folia salviæ qua-
tuor integris diebus avertabant.*

T H Y M U S.

THYMUS vulgaris L. Gemeiner Thymian.

ODOR herbæ fragrans, fortis, cephalicus; SAPOR aromaticus, calidus.

VIRTUS resolvens, nervina.

Usus ad fomenta resolventia.

S E R P I L L U M.

THYMUS Serpillum L. Quendel. Feldkümel.

ODOR herbæ fragrans, cephalicus, gratus; SAPOR aromaticus, calidiusculus, subcamphoratus, subamaricans.

VIRTUS resolvens, nervina.

Usus ad fomenta resolventia. *Spiritus serpilli* ad linguæ paralyfim. *Oleum destillatum* denti carioso inditum dolorem ejus sopit. *

B E T O N I C A.

BETONICA officinalis L. Betonie.

ODOR herbæ subaromaticus, subnarcoticus, in odorem cimicis incidens; *florum* vero paullo gratior. SAPOR foliorum ingratus, calidusculus, amaricans.

---

* *Cel. MILLER Bot. offic. p. 411.*

VIRTUS tonica, errhina *

Usus ad fomenta roborantia & discutientia.

C E R E F O L I U M.

SCANDIX Cerefolium L. Körfel.

ODOR, si herba fricetur, balsamicus; SAPOR aromatico-balsamicus, foeniculaceus.

VIRTUS resolvens, lactifuga.

Usus. In lacte puerperarum lactationem repudiantium dissipando, & indurationibus lacteis mammarum herba recens concisa, super orbe calefacta pulvis adinstar nudis mammis bis vel pluries de die applicatur. Quandoque folia alni adduntur. **
Cum cicuta connubio in tumoribus arthriticis ***
cum oleo in linimentum redactum in hæmorrhoidibus, & cataplasma ex herba in lotio retento opem fert. ****

M Y R T U S.

MYRTUS communis L. Myrthe.

ODOR foliorum debilis; SAPOR aromaticus, amaricans, substripticus.

* *Ill. BERGIUS m. m. p. 526. dicit: folia betonica inter pulverandum admodum in naribus irritant.*

** *Ill. MURRAY ap. m. T. 1. p. 282.*

*** *Cel. LANGE med. Brunsv. p. 256.*

**** *Cel. CHOMEL pl. usuell T. 2. p. 185.*

VIRTUS roborans, resolvens.

Usus ad fomenta roborantia.

Aqua stillatitia, quæ fragrans est, sub nomine
Eau d'ange ad lavandas manus in gallia
usualis est.

L A U R U S.

LAURUS nobilis L. Lorbeerbaum.

ODOR foliorum frictorum fragrans; SAPOR aromati-
cus, balsamicus, subamaricans.

VIRTUS resolvens, roborans.

Usus. Fomenti forma in fungoso tumore articuli
laudatur *

C O N T R A J E R V A.

DORSTENIA Drakena L. Giftwurz.

ODOR radicis fragrans, gravis; SAPOR subamaricans.

VIRTUS roborans, resolvens.

Usus. Forma gargarismatis in angina scarlatina bonum
præstitit effectum.

S E R P E N T A R I A V I R G I N I A N A.

ARISTOLOCHIA Serpentaria L. Schlangenwurz

ODOR radicis aromaticus; SAPOR amarus, pungens

---

* *Cel. CULLENS materia medica. p. 405. fungos
articulorum quandoque curasse, dicit.*

VIRTUS antiseptica, anticolubrina.

Usus. Radix masticata & folia contusa vulneri applicantur in morfu serpentis americani venenatissimi * Decoctum in angina gangrænosa ex serpentina, baccis sumach & tantillo aluminis pro gargarismate exhibetur. **

I M P E R A T O R I A.

IMPERATORIA Ostruthium L. Meisterwurz Ostrutium.

ODOR aromaticus; SAPOR calidus, pungens, totum os replens, tenaciter inhærens.

VIRTUS stimulans, detergens, antiparalitica.

Usus. Pulvis ulceribus inspersus eadem repurgat. Idem cum pauxillo seminis anisi mistus in paralyfi linguæ specificus censetur. ***

E N U L Æ.

INULA Helenium L. Aland. Helenium.

ODOR radicis siccatæ violaceus; SAPOR initio subrancidus, glutinosus, dein amarus, aromaticus.

VIRTUS antiscabiola.

---

* *Cel. DALE Pharm.* p. 194.

** *Med. obs. and. Inq.* V. I. p. 219-

*** *Cel. DECKER exercit. med. pract.* p. m. 100.

Usus. In decocto & unguento contra scabiem celebris est *

CALAMUS AROMATICUS.

ACORUS Calamus Vulgaris L. Kalmus. Acorus verus.

ODOR radicis fragrans, fortis, nauseosus; SAPOR aromaticus, nauseosus, acris, leniter amaricans.

VIRTUS detergens, antiseptica, anticariosa.

Usus. Decoctum saturatum in ulceribus cariosis & scorbuticis laudatur. ** Spiritus calami aromatici cum melle, acido vitrioli & infuso salviæ dilutus stomacacem scorbuticum curat.

PETROSELINUM.

APIUM Petroselinum L. Petersilie.

ODOR & SAPOR aromaticus, calidus.

VIRTUS antiphthyriaca seu pediculos capitis necans.

Usus. Capiti pediculoso cum butyro in unguentum redactum illinitur. *** Conquassata herba & mammis imposita lac discutit **** Concisa & ægri lotio leviter cocta tumores mammarum induratos

* *Cel. CHOMEL Pl. Usuell. T. I. p. 139.*

** *Ill. HOFFMAN von Scharbock &c. p. 269.*

*** *Ill. ROSENSTEIN Kinderk. 1781. p. 754.*

**** *Cel. CHOMEL T. I. p. 279.*

dispellit * In puncturis insectorum herba contusa
dolorem brevi sistit. **

J U N I P E R U S.

JUNIPERUS communis L. Wachholderstrauch.

ODOR baccarum gratus, aromaticus; SAPOR aroma-
ticus.

VIRTUS resolvens, discutiens, roborans.

USUS. Baccæ & lignum (quod etiam *Cedrinum* voca-
tur) carbonibus injecta suffimigium vulgatissimum
emittunt, quod panno exceptum membra oede-
matosa & loca laxa frictione curat. Balneo ex li-
gno juniperino variolas & pestem arceri atque
lotione scabiem manuum sanari fertur.

F O E N I C U L U M.

ANETHUM Foeniculum L. Fenchel.

ODOR herbæ ingratus; SAPOR aromatico - dulcis.

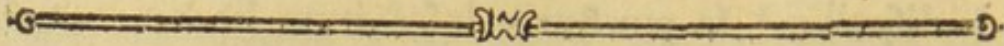
VIRTUS discutiens.

USUS. *Folia* lacte cocta inflammatas mammas leniunt ***
Semina sacculis excepta oculis inflammatis ap-
ponuntur.

* *Cel. LANGE misc. verit. med. p. 26.*

** *Cel. TISSOT Avis au peuple. Lyons p. 359.*

*** *Ill. HALLERI Hist. Stirp. n. 760.*

A C R I A.

P Y R E T H R U M.

ANTHEMIS Pyrethrum L. Bertramswurzel.

ODOR radiceis vix ullus; SAPOR acris, linguæ inhærens.

VIRTUS irritans, sialagoga, sternutatoria.

USUS. Aceto & aqua cocta radix in odontalgia rheumatica & in paralyfi linguæ collutorium constituit.

P T A R M I C A.

ACHILLEA Ptarmica L. Nieskraut.

ODOR radiceis nullus; SAPOR acris.

VIRTUS sternutatoria, apophlegmatifonta.

USUS. Collutorium in odontalgia, & angina puitosa ad faucium mucum eliciendum datur. Herba cum floribus pro pulvere sternutatorio.

B R Y O N I A.

BRYONIA alba L. Zaunrübe. Gichtrübe.

ODOR radiceis nauseosus; SAPOR acriusculus, nauseosus, substipticus.

VIRTUS resolvens, purgans externa etiam applicatione.

USUS. Taleolæ recentis radiceis subcontusæ & cruribus hydropicorum impositæ stillicidium feri

alliciunt * In unguento succus applicatus contra scrophulas, tumores rheumaticos, tumores & rigiditates articulorum in decocto egregie profuit. **

Unguentum agrippæ ad alvum movendam in lienis obstructione, in tumido hypochondrio dextro & tumoribus frigidis adhibetur.

A R T H A N I T A.

CYCLAMEN europæum L. Saubrod.

ODOR radiceis nullus; SAPOR acris, urens, amaricans.
VIRTUS irritans, purgans.

Usus. *Succus* umbilico illitus alvum ducere & gravidis abortum facere dicitur. In strumis & aliis tumoribus duris resolvendis caute illinitur cum melle vel oleo subactus. *Unguentum de arthanita* cutem rubefacit.

S C I L L A.

SCILLA maritima L. Meerzwiebel. Squilla.

ODOR radiceis vix ullus; SAPOR amarus, acris, nauseosus.

VIRTUS irritans, resolvens.

Usus. Ad enemata acria in commotione cerebri.

---

* *Ill. TISSOT epist. ad HALLERUM de hydrope &c.* p. 221. in aliis tamen successu caruit.

** *Cel. ALSTON M. m. T. 1. p. 401.*

Oxymel scilliticum gargarismatibus in angina pituitosa additur.

A R M O R A C I A.

COCHLEARIA Armoracia L. Meer - rettich.
Raphanus rusticanus.

ODOR radice recentis pungens, penetrans, nares & oculos feriens; SAPOR acris, irritans, dulcescens, sæpe amaricans.

VIRTUS rubefaciens, resolvens.

USUS. Ad $\zeta\beta$ imposita plantæ pedis rubefacit revelitque. Frustum radice in odontalgia rheumatica sedanda gingivæ applicatur.

Acetum armoraciæ lentigines & ephelides faciei delet.

H E L L E B O R U S A L B U S.

VERATRUM album L. Weiße Nieswurzel.

ODOR radice ingratus; SAPOR nauseosus, acerrimus, fauces adurens, diu inhærens.

VIRTUS abstergens, irritans, sternutatoria.

USUS. In scabie, tinea, pediculis forma decocti vel unguenti applicatur. *Globulus* ex radice fonticulis imponitur.

C O C H L E A R I A.

COCHLEARIA officinalis L. Löffelkraut.

ODOR herbæ subnasturcinus; SAPOR amaricans; in ore & facibus mordens.

VIRTUS antiscorbutica, detergens.

USUS. *Succus* cum tantillo aluminis mixtus in exulceratione oris & aliarum partium utilis est. *Spiritus cochleariæ* maculas scorbuticas bene discutit.

N A S T U R T I U M H O R T E N S E.

LEPIDIUM sativum L. Gartenkresse.

ODOR herbæ contritæ & recentis nasturcinus; SAPOR subamaricans, acris.

VIRTUS antiscorbutica, detergens.

USUS. Herba trita vel frixa cum axungia porcina capiti imposita tineam curare dicitur. *

P L U M B A G O.

PLUMBAGO europæea L. Zahnkraut. *Dentaria* vel *Dentillaria*.

ODOR herbæ nullus; SAPOR acris, subcausticus.

VIRTUS anticancerosa censetur.

USUS. Oleum foliorum infusione olei olivarum paratum, sæpiusque ulceri illitum in inveteratis canceris valuisse dicitur ** Alii folia oleo macerata applicant. *Radix* odontalgia medetur. *** Etiam

* PARÆUS *lib.* 16. p. 462.

** *Cel.* SCHREIBER *Erkenntn. u. Cur der Krankh.* p. 68. Testis quoque citatur *Ill.* SAUVAGES felicis canceri mammarum curationis. Vid. *Cel.* CHATELAIN *dis.* de *Corallorhiza*. *Basil.* 1760. p. 13. Carnes mortuæ a vivis separatæ & laudabilis suppuratio & sanatio secuta.

*** BAUH. *Hist. pl.* T. 2. p. 941.

oleum infusum ad callos, clavosque pedum absumendos commendatur.

A S A R U M.

ASARUM europæum L. *Haselwurz.*

ODOR radiceis nauseosus, *herbæ* nullus; SAPOR radiceis & *herbæ* subaromaticus, acris.

VIRTUS errhina. Quandoque mucum, & sanguinem ipsum sternutatione quandoque prolicit.

Usus. Pulvis *sternutatorius* in amaurosi, cephalalgia a verme vel ulcere * finuum pituitariorum. Inflatu pulvis in meatum auditorium surditatem curavit. **

Dosis. Grana bina vel plura naribus attrahantur. Non vero illico effectus sese exferit, sed post aliquod tempus. *Folia* minus quam radix sunt sternutatoria.

P I M P I N E L L A A L B A.

PIMPINELLA Saxifraga L. *Bibernell. Weiße Pimpinelle.*

ODOR herbæ recentis halituosus; SAPOR insigniter acris est, urens linguam etsi non diu: mora acre sensum debilitatur.

VIRTUS pituitam solvens, irritans.

* VANDERMOND *Recueil period.* 1757. p. 70.

** *Cel. COLBATCH Discourse on acid. and. Alkali.*
P. I. p. 164.

Usus. In angina pituitosa & aquosa, in prolapsu uvulæ, in paralyfi linguæ, in otalgia non inflammatoria gargarismatis forma adhibetur.

A L L I U M.

ALLIUM sativum L. Knoblauch.

ODOR bulbi recentis fragrans, validus, graveolens;
SAPOR subdulcescens, acris.

VIRTUS rubefaciens.

Usus. Succus allii herpeti illitus sæpe curat, * idem & in cophosi applicatur. In surditate rheumatica sæpius levamen attulit, expedit lanam bombicinam succo allii imbuere, illamque auri intrudere repetitis vicibus per diem unum. Meatus auditorius inde rubet, dolet & sensibilis fit per diem unum alterumve; tum prurit, tandemque desquamatur redeunte sæpe auditu.

C E P A.

ALLIUM Cepa L. Zwiebel.

ODOR bulbi fragrans, validus. Recens rescissa radix oculos volatili suo principio ferit & lachrymas elicit. SAPOR subdulcescens, acris.

VIRTUS stimulans, maturans.

---

* *Cel. BERGIUS m. m. p. 256.*

Usus. In bubonibus & parotidibus maturandis cum melle calefactus bulbus applicatur. * In condylo- matibus callofis. **

I R I S F L O R E N T I N A.

IRIS florentina L. *Violenwurzel.*

ODOR radice violacens; SAPOR subacris, adhærens. VIRTUS abstergens.

Usus. Pulveribus dentrificiis & errhininis odoris violacei gratia additur. Turcæ globulis e radice confectis ad fonticulos apertos servandos utuntur.

S A B A D I L L A.

An *VERATUM* Sabadilli? *Mexikanischer Lausesaamen.*

ODOR seminis vix ullus; SAPOR acerrimus, amarissimus, acrimonia diu ori inhærente.

VIRTUS irritans, pediculos & cimices fugans.

Usus in phthyriasi capitis vel totius corporis. Pulvis capiti inspergitur vel vestibus insuitur.

Pulvis ad pediculos. ℞. Sem. petroselini ℥ij. sem. sabadillæ ℥j. m.

S T A P H I S A G R I A.

DELPHINIUM *Staphisagria* L. *Stephanskraut.*

* Cum melle calefactus bulbus optime, ut vidi, bubones & parotides maturat.

** *Neue Versuche und Bemerk. einer Gesellschaft zu Edinburg* 3. B. p. 373. Cel. GARDINER condylmata vidit adeo indurata ut nullo caustico afficerentur at cum hæc cepa oleo cocta emollirentur, tunc insperfo pulvere sabinae facile abigebantur.

(ODOR feminis foetidus ; SAPOR intense amarus , acris ,
fauces rodens , diu inhærens.

VIRTUS irritans , pediculos necans.

USUS. In capite pediculoso , scabie , ulceribus fungosis.

S I N A P I S.

SINAPIS nigra L. Senf.

ODOR feminis debilis ; SAPOR subamaricans , acris ,
fugax.

VIRTUS rubefaciens , excitans , irritans.

USUS. Intra linteum masticatum tum ad dentium
dolores, tum ad linguæ paralyfim laudatur. Immer-
sio penis in decoctum sinapis impotentiam pa-
ralyticam curat. Farina cum aqua cocta lavan-
tur perniones. **

Sinapismus seu cataplasma ex semine & æqua-
li portione micæ panis cum aceto contrito her-
peti, rheumatismo, podagræ retropulsæ, paraly-
si, buboni & parotiti suppurandæ adhibetur. De-
mum pro revulsione faciendâ in morbis oculo-
rum plantis pedum affigitur.

S E M E N P I P E R I S.

PIPER nigrum L. Schwarze Pfeffer.

* Impotentiam ab anaphrodisia paralytica immersione
penis intra decoctum seminum sinapis curatam memorat *ill.*
de SAUVAGES in *Nosol. meth.* T. I. p. 771. simile ex-
emplum recenset *Cel. GMELIN* in *Cel. GESNERS Samml.*
von Beobacht. aus der Arzneygelchrtheit. Nordlingen. I. B.
S. 93.

** *Ill. FISSOT Avis au peuple.* p. 570.

ODOR nullus; SAVOR acris, fervidus.

VIRTUS stimulans, calefaciens.

USUS. Capiti inspergitur ad fugandos pediculos, ope cochlearis applicatur uvulæ prolapsui. Granum immittitur denti carioso.

N I C O T I A N A.

NICOTIANA Tabacum L. Toback.

ODOR herbæ narcoticus; SAVOR amaricans, acriusculus.

VIRTUS narcotica, resolvens, inassuetis sternutatoria. Quandoque sola externa nicotianæ applicatio vomitum, aliaque symptomata excitat, si ulceribus applicatur.

USUS. *Decoctum* & *folia* parum humectata ulceribus sordidis, verminosis & callofis applicantur.

Fomentum e foliis paraphymosim chronicam, tumores frigidos testiculorum & scrophulas resolvit. * *Masticatio* foliorum strumosis conducit.

Pulvis naribus attractus sternutatione nares a mucō purgat.

Infusum nicotianæ ex ℥j foliorum & ℥xvi aquæ paratum est efficacissimum enema in herniis a foecē, flatu vel spalmo incarceratis.

* *Cel. BERGIUS* l. c. p. 119. paraphymosim, quæ sine dolore & inflammatione erat, largæque cristæ finilis solo fotu e decocto tabaci brevi resolutam vidit. Ego tumorem durum & dolentem testiculi a varis faciei percussis ortum intra 14. dies discussi.

Fumus nicotianæ mediante instrumento clysmatico in intestina pulsus hernias incarceratas alvum procurando sæpe reponit. Nocet vero acrimonia fumi & infusi nicotianæ in herniis inflammatis gangrænam inducendo. * Prodest *fumus* ore haustus in odontalgia rheumatica & cariota. Idem *fumus* ad purgandum aërem putridum imo ipsa in peste ** laudatur.

FLAMMULA JOVIS.

CLEMATIS erecta L. Brennkraut. Brennende Waldrebe.

ODOR herbæ debilis; SAPOR acriusculus, fauces linguamque rodens, subinflammans.

VIRTUS detergens, subrodens.

USUS. Pulvis foliorum ulcera sordida, concrefcentia, fungosa & cariota purificat. ***

SABINA.

JUNIPERUS Sabina L. Sevenbaum.

ODOR foetidus, gravis; SAPOR amaricans.

VIRTUS detergens, antiseptica, anticariota.

* Ill. RICHERI *Abh. von Brüchen*. T. 1. p. 196.

** DIEMERBROECK *tract. de peste*. p. 157. 162. 180.

*** Ill. L. B. de STOERCK. *libellus de flammula jovis & libellus de pulsatilla nigricante*. p. 57.

Usus. Pulvis in condylomatibus venereis, * in fungo cerebri, in polypis narium, ** in ulceribus fungosis, & cariosis inspergitur. Decocto scabies lavatur. Oleo ulcera manantia ficcantur. *** Is cum melle illitus ulcera sordida depurat. Infusum odontalgiam sistit, decoctum ulcera cariosa & spinam ventosam sanat. ****

E S U L A.

EUPHORBIA helioscopia L. Wolfsmilch.

ODOR herbæ debilis; SAPOR acris.

VIRTUS rubefaciens.

Usus. Succus in verucis & tinea prodest.

S E D U M A C R E.

SEDUM acre L. Mauerpfeffer. Illecebra - Sedum minus.

ODOR herbæ debilis; SAPOR acris, mordens. Herba sicca est effoeta.

* FABER *malad. vener.* T. I. p. 365.

** *Ill. DE HAEN Prælect. in institut. patholog.* T. III. p. 489.

*** *Ill. HALLER hist. stirp.* n. 1662.

**** *Cel. HOFFMANN vom Scharbock &c. Münster* 1782. p. 247. saturato sabinæ decocto, addito pauxillo spiritus vini, in forma fomenti applicato aliquot ulcera cariosa sanavit.

VIRTUS antiscorbutica, detergens, rubefaciens.

Usus. Succus vel herba contusa ad ulcera scorbutica, cancrum, * carbunculum, gangrænam, tineam laudatur.

R H O D O D E N D R U M.

RHODODENDRUM chrysanthum L. *Sibirische Schneerose.*

ODOR herbæ ficcæ nullus; SAPOR adstringens, amarus, subacris. *Decoctum* urens, fauces contrahens.

VIRTUS irritans, antarthritica.

Usus in odontalgia arthritica, in ulceribus arthriticis.**

P H Y T O L A C C Æ.

PHYTOLACCA decandra L. *Virginische Phitolacke - Alkermes.*

ODOR herbæ nullus; SAPOR herbæ teneræ mitis, herbæ adultæ acris.

VIRTUS anticancrofa censetur. ***

* *Cel. BUCHOZ* *Medicine rurale.* Ego succum hujus herbæ ad verrucam canerosam faciei per tres septimanas sine effectu adhibui.

** *Cel. KÖLPIN* *Practische Bemerkungen über den Gebrauch der Sybirischen Schneerose in Gichtkrankheiten.* Berlin. 1779.

*** *Cel. VOGEL* *materia medica.* p. 114. Ego succum ad mellis consistentiam insolutum in cancro faciei incassum adhibui.

Usus in ulceribus antiquis & profundis. *

U R T I C Æ.

URTICA dioica L. grosse Brennessel.

ODOR herbæ debilis; SAPOR debilis, leniter amaricans.

VIRTUS herbæ recentis & integræ cuti applicatæ urens
ac maculas mox rubicundas, tum bullatas exci-
tans.

FOLIA urticæ pungunt pilis rigidis, perforatis, acu-
minatis, basi instructis vesicula humore acri tur-
gida. Quando acumen pili cutem perforat, re-
primitur pilus recurvus, unde compressa vesicula
per pilum in vulnusculum manat humor, qui acri-
monia sua rodit & exanthema urticatum excitat.
Itaque urit urtica pari modo ac vipera **

Usus. Membra paralytica & penis impotens urticis
cædenda.

C H E L I D O N I U M.

*CHELIDONIUM majus L. Gross Schellkraut-
Shwalbenkraut.*

ODOR herbæ subgraviusculus; SAPOR acris. Subamari-
cans. Tota planta succo croceo turget.

VIRTUS abstergens.

* *Acta suecica* de anno 1743. & 1744.

** *Cel. ROB. HOOKE. Micrograph. p. 142. observ.
25. schem. 15. Fig. A. B.*

Usus. *Succus* ad verrucas & herpetem; *Mel chelidoniumii* ad ulcera sordida laudatur.

D I G I T A L I S P U R P U R E A.

DIGITALIS purpurea L. *Fingerhutblume.*

ODOR herbæ nullus; SAVOR amarus, ingratus, os faucesque exulcerans.

VIRTUS resolvens, excorians.

Usus. *Unguentum digitalis*, quod ex floribus digitalis & axungia porcina paratur, ad sananda ulcera scrophulosa proponitur. *

R A D I X C E A N O T H I.

CEANOTHUS Americanus. L. *Nordamerikanischer Ceanothus.*

ODOR nullus; SAVOR acris.

VIRTUS abstergens.

Usus. Americani pulverem ulceribus venereis inspergunt.

R A P H A N U S N I G E R.

RAPHANUS sativus L. *Schwarzer Rettich.*

ODOR peculiaris; SAVOR valde acris, non tamen ingratus.

VIRTUS rubefaciens.

---

* *Ill. MURRAY ap. med. vol. I. p. 492.*

Usus. Orbiculi saliti cuti applicati, instar sinapis illam rubefaciunt.

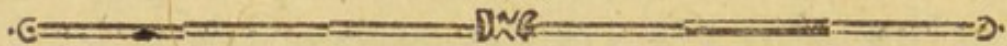
F E R M E N T U M P A N I S.

Est pasta farinacea fermentatione acescens. *Sauerteig.*

ODOR & SAVOR acescens.

VIRTUS rubefaciens.

Usus. Infantum & teneræ cutis hominum plantis vel furris qua revellens & rubefaciens applicatur. Etiam tumoribus in suppurationem difficulter deducendis adhibetur.

N A R C O T I C A.

C A P I T A P A P A V E R I S.

PAPAVER somniferum L. Mohnköpfe.

ODOR narcoticus; SAVOR amaricans.

VIRTUS anodyna.

Usus. Capita contusa cum foliis ad fomenta anodyna adhibentur.

O P I U M.

PAPAVER somniferum L. Mohnsaft. Opium.

ODOR validus, narcoticus; SAVOR nauseosus, amaricans, acris, calidiusculus.

VIRTUS anodyna, somnifera, * abstergens, resolvens, irritans.

USUS. Ad resolvendos vel maturandos tumores frigidos veneræ, scrophulosæ vel rheumaticæ indolis emplastris solventibus additur. Alii lapidi caustico vel emplastro vesicatorio opium admiscunt, ut minori cum dolore caustica agant. ** *Laudanum liquidum* in chronica oculorum inflammatione oculis ad unam alteramve guttam instillatur *** Granum medium opii denti carioso dolenti immittitur. Emplastrum opiatum locis spasmis contractis applicatur, opium cum stanni pulvere ad maculas corneæ laudatur. **** Dolor ulcerum dolentium vel mali moris ***** laudano sopitur.

C R O C U S.

CROCUS sativus officinalis. L. Safran.

ODOR stigmatum fragrans, similis alcali volatili urinoso mediocriter aromatico; SAPOR aromaticus, subamaticans.

* *De la PARADE in Saml. f. p. Aerzte 4. St. I. Th. p. 45. Laudanum capiti & spinæ dorsi affricatum, somnum attulit.*

** *Ill. ACREL Chir. Vorfälle T. 2, p. 445.*

*** *Samlung f. P. Aerzte. 6. B. 2. St. 366. S.*

**** *Ill. BOERHAAVE in tract. de morbis oculorum.*

***** *Ill. RICHTER Ch. Bibl. 5. B. 1. S. 117. S.*

VIRTUS resolvens, anodyna, antispasmodica.

Usus. Vino irroratus applicatur in nervis læsis & locis contusis; lacte subcoctus in ophthalmia sicca laudatur.

H Y O S C I A M U S N I G E R.

HYOSCIAMUS niger L. Bilfenkraut.

ODOR foliorum narcoticus, ingratus, tabacinus; **SAPOR** fatuus, mucilaginosus.

VIRTUS anodyna, emolliens, resolvens, antiphlogistica.

Usus. Ad cataplasmata anodyna folia cum lacte coquantur, in inflammatione lactea mammarum, * in tumoribus dolorosis rheumaticis & arthriticis.

Fumus foliorum combustorum ad sopiendam odontalgiam ore a piebe hauritur, at hic fumus quandoque delirium induxit.

Emplastrum de hyosciamo est anodynum.

Tinctura odontalgica Hoffmani ad odontalgiam sedandam.

Unguentum de hyosciamo in tumoribus glandularum & hæmorrhoidibus coecis adhibetur. Cum emplastro vesicatorio mixtus ardorem ejus mitigat.

---

* *Cel. RENARD Journal de medecine* T. 28. p. 241. multis casibus in inflammatione & aliis tumoribus id demonstrat.

B E L L A D O N A.

ATROPA Belladonna L. Tollkirschenkraut.

ODOR foliorum vix ullus ; SAPOR acriusculus , subnarcoticus.

VIRTUS anodyna , resolvens.

Usus. Pulvis foliorum in cancro aperto externe inspersus aut cum emplastro de cituta contritus applicatur.

Folia recentia mammæ imposita , duritiem tumoresque cancriferos emolliverunt & discusserunt , in hæmorrhoidibus , in scirrhis , * etiam eorum usus utilis est.

Radix in lacte cocta , ano & perinæo applicata tumorem insignem intestini recti , obstructionem alvi creantem , dissolvit. **

S T R A M O N I U M.

DATURA Stramonium L. Stechapfel.

ODOR plantæ virosus , narcoticus , temulentiam inducens. SAPOR amarus.

VIRTUS anodyna , emolliens , resolvens.

Usus. Lac mammarum foliis recentibus dissipatur *** Tumores duri & inflammatorii cataplasmate herbæ stramonii emolliuntur.

---

* HERMAN *M. m* T. 2. p. 321.

** *Cel. GRAHAM in med. & phil. Commentaries* Vol. I. p. 419.

*** *Fränk Anmerkungen I. B. p. 424.*

L I N A R I A.

ANTIRRHINUM Linaria L. Leinkraut.

ODOR herbæ virosus; SAVOR subamarus, ingratus.

VIRTUS anodyna.

USUS. Unguenti vel cataplasinatis forma hæmorrhoides coecas dolentes lenit & dissipat. *

S O L A N U M N I G R U M.

SOLANUM nigrum L. Nachtschatten.

ODOR herbæ foetidus; SAVOR subfatuus.

VIRTUS anodyna, resolvens, antiphlogistica.

USUS. Folia contusa per triduum applicata certum remedium sunt adversus *Bulam arabum*, qui morbus consistit in ulcere, partes sine dolore corrodente. ** Demum in variis vitiis cutis & oculorum, erysipelate, herpete, inflammatione, parotidibus, ulceribus cancris, laudantur.

M A N D R A G O R A.

ATROPA Mandragora L. Alraunwurzel.

ODOR radiceis narcoticus, inebrians; SAVOR acriusculus, amaricans, nauseosus.

VIRTUS anodyna, resolvens.

* *Cel. HORST Obser. L. 4. Obs. 50. Sim. PAULLI bot. p. 451.*

** *Cel. FORSKAL desc. plant. c. 2. p. 46.*

Usus. *Pulvis* radicis cum melle vel lacte in pul-
redactus parotides, bubones, scirrhos resolvit *

C I C U T A.

CONIUM maculatum L. Schierling.

ODOR herbæ foetidus, murinus; SAVOR leniter aro-
maticus, subnauseosus,

VIRTUS anodyna, indurationes resolvens, suppura-
tionem promovens,

Usus. Ulcera sordida & cancræscencia ut & cancrum
scrophulosum quandoque curat. ** Tumores indu-
ratos resolvit. Scabiem aliosque morbos cutaneos
& leucorrhæam lotiones ex cicuta sanarunt: ea-
dem in tinea & ozoena utilis fuit deprehensa.

Applicatur *forma* cataplasmaris, fomenti, emplatri,
pulverisque ficei; aut pulvis mediante melle in
linimentum redigitur, aut extractum aqua cal-
cis dilutum forma aquæ vulnerariæ adhibetur.

Decoctum ex aqua calcis cum multa herba cocta
paratum, cujus libræ drachma sublimati adde-
batur, cancrum faciei ulcus sanabat, quod ab
aqua phagadenica antea non sanabatur. ***

---

* HOFFBERG in den Schwed. Abhandl. 34. Th.

** Ill. L. B. a STÖRCK in libellis duobus de cicuta
& in supplementa necessario & in libello, quo continuantur
experimenta. Et Clar. Prof. a LEBER Abh. vom Schierling
in der Wundarz. Wienn. 1762.

*** Cel. CONSBRUCH in N. Ad. Ac. Nat. curios.
T. V.

V E R B A S C U M.

VERBASCUM Thapsus L. Wollkraut.

ODOR subnarcoticus; SAPOR subamaricans, subrancidus.

VIRTUS anodyna, emolliens.

USUS. Folia & flores cum lacte cocti ad hæmorrhoides dolentes laudantur.

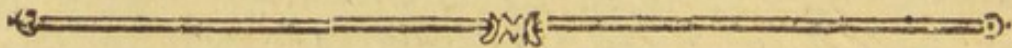
M E R C U R I A L I S.

MERCURIALIS annua L. Bingelkraut.

ODOR herbæ graveolens, foetidus. SAPOR ingratus, amaricans, subsalsus.

VIRTUS resolvens, anodyna, non emolliens, ut quondam credebatur.

USUS ad enemata.

S U B I N S I P I D A.

B R A S S I C A A L B A.

BRASSICA oleracea L. weisser Kohl.

ODOR foliorum debilis; SAPOR oleraceus, subdulcescens.

VIRTUS detergens, solvens.

USUS. Folia recentia ulceribus a vesicatorio vel synapismo inductis imposita stillicidium seri puriformis promovent, at hæc folia brevi foetidula

evadunt, unde odor subcadaverosus, quem stil-
lans serum communiter spirat, foetore foliorum
intenditur. Folia tepida forma cataplasmatibus
mammis puerperarum applicata coagulum lactis
& effluxum nimium lactis arcent. *

B E T A R U B R A.

BETA vulgaris L. Mangold. Rothe Rüben.

ODOR foliorum nullus; SAPOR mitis, herbaceus.

VIRTUS emolliens. *Succus* radicis naribus attractus,
sternutationem movet.

USUS. Imponuntur folia ulceribus vesicatorio inductis.

S E M P E R V I V U M.

*SEMPERVIVUM tectorum L. Hauswurzel Haus-
lauch.*

ODOR foliorum debilis; SAPOR subsalsus, leniter sti-
pticus.

VIRTUS refrigerans, abstergens.

USUS. *Succus* ad hæmorrhoides, aphthas, ulcera
applicatur. *Folia* recentia & subcontusa aceto-
que macerata clavis imponuntur.

T E L E P H I U M.

SEDUM Telephium L. Telephisches Wundkraut.**

---

* *Ill. MURRAY ap. m. T. 2. p. 303.*

** Quod ulceribus deploratis, quibus TELEPHUS,
Mysæ Rex, ab ACHILLE vulneratus confanatus dicitur,
nomen habet.

ODOR foliorum nullus; SAPOR nullus.

VIRTUS refrigerans, antiscorbutica.

USUS. Folia recentia ut sempervivum clavis imponuntur. Sub hac applicatione clavus albescit, insensibilis fit & repetitis applicationibus sæpe cadit.

B O N U S H E N R I C U S.

CHENOPODIUM Bonus Henricus L. Guter Heinrich.

ODOR herbæ nullus; SAPOR oleraceus, gratus.

VIRTUS abstergens, emolliens.

USUS Folia recentia oedematibus vel ulceribus imposita magnam copiam feri purulenti alliciunt. *

L Y C O P O D I U M.

LYCOPODIUM clavatum L. Gürtelkraut, Hexenkraut, Bärlapp.

ODOR herbæ vix ullus; SAPOR debilis,

VIRTUS detergens.

USUS. Plica polonica latens vel suppressa fomento tepido hujus herbæ aqua vel cerevisia decoctæ &

* *A. N. C. vol. I. obs. 57. S. PAULI* cataplasma inde paratum ad podagram laudat; oedema pedum foliorum recentium ope curatam vidit *D I L E N I U S.* unde *Ccl. SPIELMANN institut. mat. med. 453.*

capiti applicato sæpe prodit cum symptomatum levamine. *

S I D E R I T I S.

STACHYS recta L. *Volsperkraut. Beschreykraut.*

ODOR herbæ mucidus, fortis. SAPOR herbaceus.

VIRTUS anodyna.

Usus. Balneum & lotiones ad contracturas dolorificas artuum, quæ fascino a vulgo tribuuntur, utiles sunt. Decoctum ore detentum in odontalgia proficuum vidi.

B E C C A B U N G A.

VERONICA Beccabunga L. *Bachbungen.*

ODOR herbæ debilis; SAPOR subamaricans.

VIRTUS antiscorbutica.

Usus in ulceribus scorbuticis. **

S E N E C I O.

SENECIO vulgaris L. *Kreutzkraut.*

ODOR herbæ nullus; SAPOR oleraceus, quodammodo falsus.

* GABRIEL *dis.* de *Plica polonica.* Budæ 1780. p. 76. laudatur etiam unguentum ex lycopodio clavato, radice bryoniæ & adipe erinacei. BERNIZ *Misc. N. C.* dec 1. ann. 2. obs. 52.

** SIM. PAULL *Quadrip.* p. 239. ulcus scorbuticum universam fere tibiam depascens in scorbutico sola beccabunga in cerevisia cocta & applicata consolidabatur.

VIRTUS emolliens, & resolvens, suppurans.

Usus. Herba lacte cocta coagulis mammarum lacteis, hamorrhoidibus, tumoribus arthriticis * & furunculo applicatur. **

A N C H U S A.

ANCHUSA tinctoria L. rothe Ochsen zunge.

ODOR radice nullus; SAPOR insipidus, non adstringens, extractum vero amaricans.

VIRTUS rubro - tinctoria. Soli cortici pigmentum inest.

Usus. Unguentum rubrum ad labia oris hac radice tingitur.

O P U N T I A.

CACTUS Opuntia L. Indianische Feige.

ODOR foliorum nullus; SAPOR herbaceus.

VIRTUS mucilaginoso, antiphlogistica, sudorem eliciens.

Usus Folia podagræ inflammatoriæ, tumoribus rheumaticis & arthriticis imponuntur. ***

* TOURNEF. *pl. de Paris* I. 2. p. 105.

** *Ill. LINNE Suec.* p. 291.

*** *Cel. PAULLE von den guten Wirkungen des äusserlichen Gebrauchs der Blätter der indianischen Feige bey Entzündeten podagrischen Geschwülsten. vide Journal de Medecine p. 308. & Sammlung zum Gebrauche practischer Aerzte. 5. B. 2. St. p. 246.*

S A P O N A C E A.

S A P O V E N E T U S.

Est massa, ex oleo olivarum & alcali fixo ope calcis vivæ exacuato constans. *Venedische Seife.*

ODOR vix ingratus; SAPOR pinguis, salsus.

VIRTUS abstergens, resolvens.

USUS. In tumoribus induratis, frigidis lacte solutus sapo applicatur. *Spiritus Saponatus* ganglia & tumores cysticos resolvit. *Emplastrum saponatum* est egregium resolvens.

S A P O N I G E R.

Est massa ex sevo & cinere salino confecta. *Schwarze Seife.*

ODOR rancescens; SAPOR acris, oleoso-rancescens.

VIRTUS abstergens, irritans, resolvens.

USUS. Additur fomentis solventibus. Verrucæ & clavi saponis saliva humectato fricti, sordities ulcerum, vulnerum, cutis scabies crustosa * solutione saponis sæpius lota evanescunt. Demum

---

* Ill. BALDINGER *Von den Krankheit. einer Armee. Longensalza* 1774. p. 363. militibus scabiosis ideo in exercitu borussico omni hebdomade frustum saponis porrigebatur.

ad alvum follicitandam forma suppositorii intestino recto immittitur.

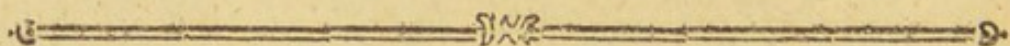
S A P O N A R I A.

SAPONARIA officinalis L. Seifenkraut.

ODOR herbæ fere nullus; SAPOR subglutinosus, amaricans.

VIRTUS, saponacea, detergens, maculas pingues ex linteo eluens.

USUS. Fomentum ad tumores rheumaticos, arthriticos, ad ulcera fordida & morbos cutaneos abstergendos adhibetur.

D U L C I A.

S A C C H A R U M.

SACCHARUM officinarum L. Zucker. Est sal essentielle *ARUNDINIS sacchariferae L.* quod ex phlogisto & acido proprio constat.

ODOR nullus; SAPOR dulcissimus.

VIRTUS detergens, antiseptica, * resolvens, irritans.

---

* Caro cervina saccharo condita summa æstate non putrescit. Vitellus ovi & sanguis cum sacchari solutione, ne exacto quidam septimo die, notas putredinis exhibuit, *Cel. BEHRENS diss. dulcium naturam & vires expendens. Göttingæ 1779.*

Usus. Ulcera sordida & farcotica insperso saccharo deterguntur. Dentes sordidi saccharo deterfi purificantur. Maculæ corneæ saccharo frictæ interdum minuuntur. Fissuræ in papillis mammarum lactantibus adeo molestæ saccharo *cando* vel ad flammam candelæ fuso insperguntur. Aphthæ oris & aurium foetidum profluvium aqua saccharata eluuntur. Fistulæ saccharo *thomæo* soluto injiciuntur. Coryzæ infantum sacchari pulvis inflatus medetur. *Saccharum thomæum* ad ℥j vel ℥ij aqua solutum pro enemate alvum sollicitante adhibetur.

M E L V I R G I N E U M.

Est succus dulcissimus ab *APE Mellifera L.* ex necessariis florum collectus, atque intra favos repositus. *Honig.*

ODOR fragrans, haud ingratus; SAPOR dulcis, acriusculus.

VIRTUS abstergens, resolvens, maturans, antiseptica, * vulneraria.

Usus. Ad ulcera detergenda & sananda, ad tumores maturandos vel frigidos resolvendos, ad sanandas maculas & ulcera corneæ cum bile vel pauco vitriolo albo datur. Mel cum vini spiritu dilutum ossibus nudatis & cariosis medetur.

---

* Hinc babylonii sua cadavera melle sepeliebant, teste HERODOTO.

Mel rosarum magis roborat , quam *mel simplex*.
Enema mellitum alvum aliquoties sollicitat.

P O M A B O R S D O R F I E N S I A.

Pyrus Malus borsdorfiensis L. dat hos fructus.
Borsdorfer - Aepfel.

ODOR debilis ; SAPOR acidulo - dulcis.

VIRTUS refrigerans , emolliens.

Usus. Cataplasma e pulpa pomorum in aqua cocto-
rum in ophthalmia sicca laudatur , at usus ni-
mis protractus oedema palpebrarum causat.

M O R A.

Eructus *MORI nigræ* L. *Maulbeere.*

ODOR vix ullus ; SAPOR acidulo - dulcis.

VIRTUS refrigerans , abstergens , subadstringens.

Usus. *Rob mororum* ut linctus refrigerans cum vel
sine additis guttis aliquibus spiritus vitrioli præ-
scribitur ad aphthas oris , anginam & aridam
linguam in febribus mitigandam.

F I C U S.

Ficus Carica L. *Feigen.*

ODOR vix ullus ; SAPOR dulcis , melligerus. INDOLES
mucilagineo - mellea.

VIRTUS emolliens , maturans.

Usus. Lactē cocta & discissa carica ad furunculos, abscessus & parulidem maturandam applicatur. *Decoctum* lacteum forma gargarismatis in angina suppuratoria adhibetur. Verrucæ lacte recenti in foliis contento sæpius humectatæ evanescunt.

A P I U M.

APIUM graveolens L. Selery - Garteneppeich.

ODOR subaromaticus subgraveolens; SAVOR subdulcescens, subaromaticus.

VIRTUS anodyna.

Usus. Cataplasma ex apio raso cancri edacis dolores mitigare dicitur.

R A P A.

BRASSICA Rapa L. Weiße Rübe.

ODOR rapaceus; SAVOR dulcescenti-subamaricans.

VIRTUS detergens.

Usus. *Succus* ad aphthas oris applicatur. *Decoctum* calidum forma pediluvii vel manuluvii pluries per diem applicatum perniones chronicos curat*. In recentibus vero pernionibus possêt calor aquæ ansam gangrænæ dare.

L I Q U I R I T I A.

GLYCYRRHIZA glabra L. Süßholz. Glycyrrhiza.

---

* *Cel. TISSOT avis au peuple* p. 569. Quidam corticem unice decoquunt & decimam sextam partem aceti vini addunt.

ODOR debilis ; SAPOR radiceis dulcis, nonnihil mucilaginosus. Coctione ingrante amarescit.

VIRTUS emolliens. Radix vel succus ore retentus sitim fedat.

USUS. Succus liquiritiæ in erosione faucium deglutitur. Instar suppositorii usurpatum in hæmorrhoidariis ardorem ani levat. * *Unguentum de liquiritia* excoriationses & fissuras sanat. sed cave, ne ori adhibeatur deglutiendum, nam continet cerussam. *Pulvis* additur pilulis, ne inter se concrecant.

D A U C U S.

DAUCUS Carota L. gelbe Möhren.

ODOR aromaticus, non ingratus ; SAPOR dulcescens, leniter aromaticus.

VIRTUS antiseptica, detergens.

USUS. Radix recens decorticata super radula conteratur & succo manu antea expresso, in sartagine terrea incalescat, & puls vulneri immittatur, postea linteo calido tegatur. Idque bis intra nycthemerum repetatur. Non solum in ulceribus scrophulosis, ** scorbuticis, venereis & cacoethicis crurum & inguinum, sed etiam in cancrois labiorum & faciei *** dolores sedat,

---

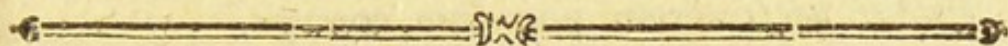
* *Ill. STOERCK Unterricht für Feld und Wundärzte T. 2. p. 81.*

** *SULZER in Journal de Médecine T. 24. p. 68. & GIBSON in Médecin observat. and. Inquir. T. 4. p. 183.*

*** *HAUTESIERCK Rec. d' observations T. 2. p. 561.*

suppurationem & foetorem coerces & margines callosos emollit, consolidationem denique perficit, at in cancro mammæ, ut expertus sum, parum profuit. * Daucus cum herba cicutæ in cataplasma redactus adhuc efficacius agit. ** Quoties cataplasma e dauco in cancro scrophuloso mutabatur, toties illud semper quasi calcarea quadam materie obductum apparebat.

Sapa dauci, decoctum & succus expressus in aphthis oris infantum cum tantillo mellis rosacei mixtus, penicillo applicatus, ad cochlear unum parvum deglutitum bene emollit & abstergit. Decoctum cum syrupo violarum bene sustinet ptyalismum in variolis.

ACIDA VEGETABILIA.

ACETUM VINI.

Est liquor *acidus*, ex vini fermentatione *acida* natus.

Weinessig.

ODOR fragrans, acidus; SAVOR acidus.

VIRTUS resolvens, lenissime irritans, adstringens, antiseptica, antiphlogistica.

---

* *Cel. NICOLSON in med. observat. aud. Inq. T. 4. p. 363. & Cel. SCHMUCKER Chir. Wahrnehm. T. 2. p. 151.*

** *Ill. BERGIUS m. m. p. 192.*

Usus. *Oxycratum*, quod ex aqua & aceto constat, inflammationem a causa externa : ut contusione, sugillatione, fractura natam resolvit. Oxycratum frigidum in menorrhagia abdomini & lumbis applicatur. Perniones aceto discutuntur.

Acetum calefactum magis adstringit, hinc hæmorrhagiam narium & eam, quæ dentem evulsam sequitur, compescit. Callos & clavos pedum emollit, nec non callum ossis fracti, hinc non nimis diu oxycratum in fracturis ossium continuandum.

Acetum destillatum seu *spiritus aceti* naribus admotus syncopticos & ex cerebri commotione asphyctos excitat.

Vapor aceti aërem putridum corrigit.

Sal aceti * est gratum odoriamentum debiles & syncopticos efficacissime reficiens.

C R E M O R T A R T A R I.

Est *sal essentialis vini. Weinstein.*

ODOR nullus; SAPOR acidus. *Constat* ex alcali vegetabili fixo cum multo acido tartari supersaturato. Uncia aquæ frigidæ non ultra tria grana tartari solvit. Admixta boracis quinta parte fit cremor valde solubilis.

---

* *Cel. WESTENDORFF diss. de optimo acetum concentratum, ejusdemque naphtham conficiendi ratione. Goettingæ 1772. p. 7.*

VIRTUS abstergens.

Usus. Cum borace abstergit maculas corneæ,* aphthas oris, ulcera fordida. *Pulvis ophthalmicus BALDINGERI* a cremore tartari suam efficaciam in delendis maculis corneæ habet.

F O L I A A C E T O S Æ.

RUMEX Acetosa L. Saurampfer.

ODOR nullus; SAPOR intense acidus, gratus.

VIRTUS refrigerans, antiscorbutica.

Usus. *Succus* expressus, cum aqua vulneraria mixtus ulcera fordida & scorbutica bene curat. Ardor linguæ a masticato ranunculo masticatione foliorum acetosæ mitigatur.

F O L I A A C E T O S E L L Æ.

OXALIS Acetofella. L. Saurklee.

ODOR nullus; SAPOR dulcescenti-acidus, gratus.

VIRTUS refrigerans, antiscorbutica, hinc

Usus, ut acetosæ.

S U C C U S C I T R I.

CITRUS Medica L. fructum dat, ex quo succus exprimitur. *Citronensaft.*

---

* *Pharmacopoea Edinburg. cum additamentis Ill.* BALDINGER p. 274. Ex sacchari albi, boli albæ vel rubræ & cremoris tartari anaticis portionibus constat.

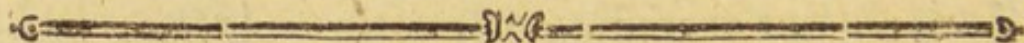
ODOR nullus; SAPOR intense acidus.

VIRTUS antiseptica, antiscorbutica.

USUS in erysipellate scorbutico, * in gingivis scorbuticis.

Cremor saturni, ** qui e succo citri & extracto saturni paratur, in morbis cutaneis laudatur.

Lamella ex flavedine citri superficie alba cuti temporum applicata rubedinem inducit & cephalalgiam sedat. ***

A C I D A M I N E R A L I A.

S P I R I T U S V I T R I O L I D I L U T U S.

Est *acidum ex vitriolo* elicatum, aqua imprægnatum.

Vitriolgeist.

ODOR peculiaris; SAPOR acidissimus.

VIRTUS antiseptica sanguinem coagulans, vasa & fibras contrahens.

USUS. Olei vitrioli guttæ 30 cum ℥j aquæ & ℥j mellis diluuntur: sic dilutus spiritus ad ulce-

---

* Erysipelati scorbutico tibiarnum frictione cum pulpa citri medicatus est *Cel. BERGIUS*. I. c. p. 635.

** *Pharmacop. suecica* p. 24.

*** *Cel. HOME Clinische Versuche*. p. 34.

ra gangrænosa & cancrum aquaticum oris adhibetur. *

SPIRITUS SALIS DILUTUS.

Est acidum ex sale communi elicatum, aqua imprægnatum. *Salzgeist.*

ODOR croceus; SAVOR acidissimus.

WIRTUS antiseptica, roborans.

USUS. Cum oleo terebinthinæ mixtus tumores arthricos resolvit, ** cum aqua & melle dilutus ad cancrum aquaticum oris, ulcera gangrænosa & scorbutica laudatur.

SPIRITUS NITRI DILUTUS.

Est acidum e nitro elicatum, aqua imprægnatum. *Salpetergeist.*

ODOR peculiaris; SAVOR acidissimus.

VIRTUS detergens, antiseptica, roborans.

USUS. Dentium sorditiem aufert & dentes dealbat. Gutta una alterave multa aquâ diluta applicatur.

* *Cel. BRUINEMAN von einem Wasserkrebs oder scorbutischen Krebsgeschwür an der Unterlippe in Sammlung für practische Aerzte 5. B. 3. St. 477. S.*

** *Cel. POTT observ. Chym. Coll. 1. de sale communi Beral. 1739. p. 95.*

ACIDA DULCIFICATA.

SPIRITUS VITRIOLI DULCIS.

Est *acidum vitrioli alcohole vini dulcificatum. Versüßster Vitriolgeist. Liqueur anodynus mineralis*
HOFMANNI.

ODOR spirituosus, gratus. SAPOR ardens, spirituosus.
VIRTUS antiseptica, roborans, adstringens.

Usus. *Aqua Thediana*, quæ maximam partem ex acido vitrioli spiritu vini diluto constat, * ad compescendam hæmorrhagiam, moderandam vulnorum nimiam suppurationem & ad consolidanda vulnera egregium est remedium. Ad vulnera, ulcera & tumores vasorum lymphaticorum curanda unicum & efficacissimum mihi est remedium. Cum saturato corticis peruviani decocto mixtum in ulceribus gangrænescentibus, & erysipelatosi est perutile. In tumoribus inflammatoriis a contusione vel vulnere, fractura, aut luxatione natis.

SPIRITUS SALIS DULCIS.

Est *acidum salis alcohole vini dulcificatum. Versüßster Salzgeist.*

---

* *Cel. THEDEN Neue Bemerkungen und Erfahr. 1. Th. p. 29. & hujus aquæ emendationem 2. Theil. p. 2. in præfatione.*

(ODOR peculiaris, SAVOR penetrans.

VIRTUS roborans, antiseptica.

USUS in pernionibus. Cum charta emporetica caute applicatus hirsutiem tollit & crines extirpat. * De-
mum in angina gargarismatibus additur. In oris
ulceribus cum melle mixtus convenit.

N A P H T H A V I T R I O L I .

Est *acidum vitrioli oleo vini dulcificatum. Vitriol-
Naphtha.*

ODOR gratus, penetrantissimus; SAVOR refrigerans,
penetrans, fragrans.

VIRTUS penetrans, nervina, resolvens.

USUS. Buccæ illitus æther & manu tectus odontalgiam
sistit, ** ulcera difficulter cicatricem induentia
exsiccat. ***

N A P H T H A A C E T I .

Est *acidum aceti oleo vini dulcificatum. Essig-
Naphtha.*

* Ill. LINNE *mat. med.* p. 282.

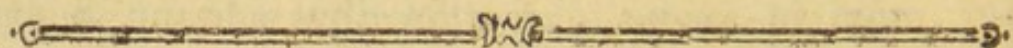
** *Cel. CULLEN lectures on the materia medica.*
Lond. 773.

*** *Cel. AITKENS Anfg. der Wundarznei-
kunst.* p. 177.

ODOR vini rhenani; SAVOR acidus, fragrantissimus.

VIRTUS penetrans, irritans, antiseptica, resolvens.

USUS in angina gangrænosâ, ulceribus scorbuticis
aut putridis.*

A L C A L I N A F I X A.

S A L T A R T A R I.

Est sal alcalinus vegetabilis fixus e tartaro elicitus.

Weinsteinsalz.

ODOR nullus; SAVOR lixiviosus, causticus.

VIRTUS resolvens, abstergens, antacida.

USUS in indurationibus lacteis ** & scirrhis mamma-
rum, testicularum aliarumque partium. ***

Oleum tartari foetidum est valde solvens medi-
camentum, hinc in tumoribus frigidis utile.

---

* *Cel. WESTENDORF diss. de optima acetum
concentratum ejusque naphtham conficiendi ratione. Goe-
tingæ. 1772.*

** *Cel. LEVRET. 40 grana salis in ℥ij aquæ solu-
ta ope linteorum applicantur. Sæpe epidemis secedit.*

*** *Ill. BERGIUS mat. med. p. 169. & Cel.
ALBRECHT scirrhum mammæ a terrore ortum cicuta
& oleo tartari per deliquium interne & externe adhibito
sublatum vidit Cel. BALDINGER Neues Magazin für
Aerzte. 1. B. 3. St. 245. S.*

Lixivium e cineribus sarmentorum vitis saturatum & calefactum contra panaritium exulceratum commendatur, digitus eidem immergatur. *

OLEUM TARTARI PER DELIQUIUM.

Est sal tartari humiditate aëris liquefactus. *Weinsteinöl.*

ODOR nullus; SAPOR lixiviosus, causticus.

WIRTUS ut salis tartari.

USUS. Crustæ tineosæ hoc oleo illitæ decidunt. **

Guttæ quædam hujus olei multa aqua dilutæ furfures capitis bene abigunt.

S A L S O D Æ.

Est sal alcalinus mineralis fixus. *Sodasalz.*

ODOR nullus; SAPOR amaricans, blandior tamen lixiviosus, quam in sale tartari.

WIRTUS detergens, resolvens.

USUS. In ulceribus rhachiticis depurandis & tumoribus chronicis resolvendis.

L I Q U O R N I T R I F I X I.

Est sal alcalinus fixus causticus e nitro elicitus. *Fixer Salpeterliquor.*

* *Nouvelliste economique & litteraire. T. 5.*

** *Cel. SELLE medicina clinica. p. 215.*

ODOR nullus; SAPOR causticus, lixiviosus.

VIRTUS caustica, detergens, ut olei tartari per deliquium.

Usus. Multa aqua dilutus & in vesicam urinariam injectus calculum ejus solvere dicitur.

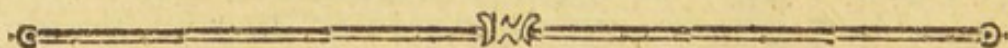
CINIS BUFONUM.

RANA Bufo L. Kröte. Bufones in vase clauso in pulverem comburuntur.

ODOR nullus; SAPOR terreo - lixiviosus.

VIRTUS abstergens.

Usus in tinea capitis. Caput lardo illitum cinere bufonum inspergitur & ope vesicæ per 24 horas deligatum relinquitur. Crustæ dein ope unguenti emollientes separentur. Sic caput intra 24 horas purum apparere dicitur. *

ALCALINA VOLATILIA.

SPIRITUS SALIS AMMONIACI SIMPLEX.

Est sal alcalinus *volatilis* e sale ammoniaco ope calcis vivæ expulsus.

---

* *Cel. GARDANE Gazette de Santé ann. 1773. & 74. Paris* dicitur arcanum FORZANI esse.

ODOR urinosus, penetrantissimus, nares fortissime feriens; SAPOR alcalinus, acerrimus.

WIRTUS resolvens, irritans.

USUS in tumoribus arthriticis articulationum, * in tumoribus albis. **

Unguentum volatile, quod ex anaticis partibus spiritus salis ammoniaci & olei vitello ovorum subacti ad tumores cysticos & alios frigidos solvendo ut lacteos mammarum & in incipiente panaritio laudatur. ***

Spiritus salis ammoniaci fluidus Seu *Alcali volatil fluor*. *Der flüssige Salmiakgeist* **** est sal alcalinus e sale ammoniaco ope calcis extinctæ expulsus.

* *Cel.* ALBRECHT crassos articulorum tumores arthricos oleo animali Dippellii cum spiritu salis ammoniaci mixto feliciter dissipavit; interne simul dato lacte. *Cel.* BALDINGER *Neues Magazin* I. B. 3. S. 246. S. & *Cel.* WEIKARD *med. Schriften*. 4. Stük. 130. S.

** *VON WY.* *Beobachtungen über die Heilung der weissen Geschwülste in Sammlung für praet. Aerzte.* 5. B. 3. St. 474. S.

*** *Cel.* WEIKARD *medizinische Schriften*. I. St. P. 249.

**** *Cel.* SAGE *Erfahrungen das der flüssige Salmiak-Geist das wirksamste Mittel sey.* etc. *Strasburg.* 1778.

Est optimum excitans in asphyctis naribus admo-
tus & ori inditus. Demum in morsu viperæ gal-
licæ, in ictu insecti & multa aqua dilutus in ul-
ceribus & tumoribus arthriticis, in ambulatione
&c. laudatur.

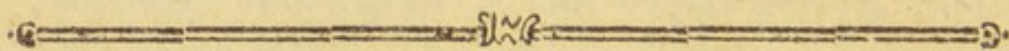
S A L V O L A T I L E S I C U M.

Est *sal volatile alcalinum forma sicca. Trokenes
flüchtiges alkalisches Salz.*

ODOR & SAPOR prioris.

VIRTUS caustica, si purum cuti applicatur, si vero di-
luatur, tunc.

Usus est ut spiritus salis ammoniaci. Sal cornu cervi
in maculis corneæ laudatur. *V. Fel Lucii.*

S A L I N A N E U T R A.

S A L A M M O N I A C U S.

Est sal medius ex *acido salis & alcali volatili* con-
stans. *Salmiak.*

ODOR nullus; SAPOR urinosus, linguam feriens.

VIRTUS resolvens, antipituitosa, antiseptica, anti-
scabiosa.

Usus. Aqua frigidissima cum sale ammoniaco adhuc
magis refrigerata efficacissimum & unicum est
fomentum, quod in commotione cerebri vel
alius partis, aut visceris effusionem humorum,

&

& subsequenter ex atonia inflammationem impedit, * aut jam factæ effusionis resorptionem procurat.

Gargarismatis forma cum salviæ decocto in angina pituitosa, & lotionis vel linimenti forma conducit in scabie. Fomentis antisepticis in gangræna, ulceribus putridis, & fistulosis, fomentis resolventibus, ex mensura una oxycrati & ℥℔ salis ammoniaci confectis, in ecchymosi, oedematosis, cysticis & aliis tumoribus frigidis additur. Cariei exfoliationem procurat, si ei inspergitur, sed tegantur partes molles ulceris, ne nimio dolore afficiantur. **

N I T R U M.

NITRUM nativum L. Salpeter. Est sal medius ex alcali vegetabili fixo & acido nitri constans.

ODOR nullus; SAVOR salinus, frigidus, amaricans.

VIRTUS refrigerans, solvens.

USUS pro gargarismate refrigerante & enemate antiphlogistico. Additur demum fomentationi frigidaæ, quæ ex ∇ communis ℥xxxx, Aceti vini ℥iv, nitri depurati ℥xvj, salis ammoniaci crudi ℥viii. constat. ***

---

* *Cel. SCHMUCKER Chirurg. Wahrnehm. 1. Theil.*
p. 153.

** *Cel. THEDÉN Unterricht für Unterwundaerzte.*
Berlin. 1778. p. 326.

*** *Cel. SCHMUCKER l. c. p. 154.*

S A L C U L I N A R E.

MURIA fontana L. Kochsalz. Sal commune est sal medius ex acido salis & alcali fixo minerali constans.

V A R I E T A S hujus salis habetur triplex:

FONTANUM Brunnensalz, ex aqua fontium salforum:

MARINUM Meersalz, ex aqua marina elicatum:

SAL GEMMÆ Steinsalz, ex terræ fodinis excissum.

ODOR nullus; SAPOR falsus, proprius.

VIRTUS. resolvens, antiseptica. Salis vero cibarii quantitas, quæ est infra pondus granorum 30, aquæ unciis duabus soluta, putredinem promovet.

USUS. Solutione salis pustulæ aliique morbi cutanei curantur, si cutis hac fricetur. Tumores cystici & alii eadem solutione quandoque resolvuntur. Additur fomentis, quæ partibus fugillatis applicantur. *Sal decrepitatus*, aquæ vel maxime bibulus, cruribus, hydropicorum calide applicatus quandoque utilis est, at incautus usus facile exulcerat. Additur sal commune enematibus stimuli eccoprotici causa a ʒj ad ʒ℔.

S P I R I T U S M I N D E R E R I.

Est liquor salinus ex acido aceti & sale alcalino volatili constans. *Mindererischer Geist*.

ODOR nullus; SAPOR salinus, amaricans.

VIRTUS resolvens, penetrans.

USUS in tumoribus frigidis, induratis, cysticis, articularibus, sarcocele.

B O R A X V E N E T A.

BORAX Tincal, L. Borax, Chrysocolla est sal medius ex acido boracis & plurimo sale alcalino minerali fixo supersaturato constans.

ODOR nullus; SAPOR obtusus.

VIRTUS abstergens, resolvens.

USUS ad maculas corneæ delendas. Ad oris aphthas curandas.

FORMA: R̄ boracis ℥℔, sacchari albi ℥j, aquæ rosarum ℥j. m. f. collyrium. Dosis boracis augeri potest ad ℥ij & ℥j; oculus enim illi assuescit.

Borax cum cremore tartari aqua solutus & melle edulcoratus datur in aphthis oris.

A L U M E N C R U D U M.

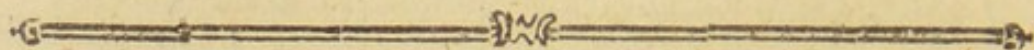
ALUMEN nativum L. Alaun. Est sal medius ex acido vitriolico & terra argillacea constans.

ODOR nullus; SAPOR stipticus, dulcescens.

VIRTUS adstringens, stiptica, exsiccans, antiseptica.

USUS. Solutio aluminis in ulceribus fungosis, putridis, in laxitate uvulæ & faucium, in prolapsibus & herniis, & cum albumine ovi decussatum alu-

men in ophthalmiis laudatur. Globulus ex alumine scissus arteriæ læsæ qua stipticum imponi potest. De *alumine usto* vid. *Caustica*.

T E R R E A.

L A P I D E S C A N C R O R U M.

Lapides calcarei in thorace *CANCRI Astaci* L. *Krebsaugen*.

ODOR nullus; SAPOR cretaceus.

VIRTUS absorbens, exsiccans, septica.

Usus ad cicatrifandum insperguntur ulceribus.

T E S T Æ C O N C H A R U M.

Testæ *MYÆ pictorum* L. vel *MYÆ margaritiferae* L. *Muschelschaalen*.

ODOR nullus; SAPOR cretaceus.

VIRTUS absorbens, exsiccans, at in rudiores pulverem contusarum abstergens.

Usus. Ad depurandos dentes mucosos est tutissimum dentifricium.

O S T R A C O D E R M A T A S E U T E S T Æ O S T R E A R U M.

Testæ *O S T R E Æ edulis* L. *Austerschaalen*.

ODOR nullus; SAPOR cretaceus.

VIRTUS &

Usus prioris.

M A T E R P E R L A R U M.

Testa *MYTULI Margaritiferi L. Perlenmutter.*

ODOR nullus; SAPOR cretaceus.

VIRTUS absorbens, deterens.

Usus ad *unguentum nihili* ad oculos.

M A R G A R I T A.

Est calculus *MYÆ margaritiferae L. ächte Perle.*

ODOR nullus; SAPOR cretaceus.

VIRTUS exsiccans.

Usus ad maculas corneæ.

T E S T Æ O V O R U M.

Testæ ovorum *GALLINÆ domesticæ L. Eyer-
schaalen.*

ODOR nullus; SAPOR terreus.

VIRTUS. In pollinem tritæ exsiccant, in pulverem
grossiorem comminutæ abstergunt; *calcinatæ*
magis fiunt bibulæ & acriores.

Usus. Pollen ad ulcera cicatrifanda, pulvis ad den-
tificialia.

O S S E P I Æ.

Est os dorsale *SEPIÆ officinalis L. Blackfischbein.*

ODOR nullus; SAPOR terreus. INDOLES calcarea, sale
marino aliquantum penetrata, a solis ardore
quasi subcalcinata, hinc admodum bibula.

VIRTUS absorbens, exsiccans.

USUS ad pulveres dentifricos, & ad maculas corneæ.

R. Medullæ ossis sepia, sacchari canari aa ℥ij, aloes succotrinæ gr. vj, rad. iridis florent. ℥℔. m. f. pulv. subtiliss. *

C R E T A A L B A.

CALX Creta L. Weisse Kreide. Optima est *coloniensis.*

ODOR nullus; SAPOR terreus.

VIRTUS absorbens, exsiccans.

USUS ad *pulverem manualem*, ad *globum pro erysipelate.*

L A P I S C A L C A R E U S.

CALX lapidea L. Kalkstein.

ODOR nullus; SAPOR terreus.

VIRTUS exsiccans.

USUS ad parandam *calcem vivam*, de qua vid. *Caustica.*

L A C L U N Æ.

CALX Gur L. Mondmilch.

ODOR nullus; SAPOR cretaceus.

VIRTUS exsiccans.

USUS ad pulverem dentifricium.

O S T E O C O L L A.

TOPHUS Osteocolla L. Beinwell. Est radix petrificata.

---

* *Cel. V O G L E R diss. de maculis corneæ. Göttingæ. 1778. p. 18.*

ODOR nullus ; SAPOR terreus.

VIRTUS absorbens , exsiccans.

USUS. Ad emplastra pro fracturis a plebe commen-
datur.

G L A C I E S M A R I Æ.

NATRUM glaciale L. Fraueney's. Lapis specularis.
Marienglas.

ODOR nullus ; SAPOR terreus. INDOLES selenitica , in
aqua non solubilis.

VIRTUS abstergens.

USUS ad pulverem dentifricium.

G Y P S U M.

GYPNUM usuale L. Gyps. Est terra calcarea aci-
do vitriolico imprægnata.

ODOR & SAPOR nullus. INDOLES in aqua non solubi-
lis , selenitica.

VIRTUS incrustans.

USUS ad massam ceraceam pro obducendis pessariis. *

A L A B A S T R U M.

GYPNUM Alabastrum L. Alabaster. Est terra cal-
carea minus quam gypsum acido vitriolico sa-
turata.

---

* *Cel. LEVRET Kunst der Geburtshülfe. Leipzig.*
1778. Theil. 2. p. 166.

ODOR & SAPOR nullus ; INDOLES in aqua non solubilis , felenitica.

VIRTUS detergens.

USUS ad *unguentum alabastrinum*. Inspergitur etiam tumori podagrico.

C O R A L L I U M R U B R U M.

ISIS nobilis L. rothe Corallen. Est planta zoophyta calcarea.

ODOR & SAPOR nullus. INDOLES calcarea.

VIRTUS absorbens , exsiccans , detergens.

USUS ad pulverem dentifricium pro sorditie dentium.

C O R A L L I U M A L B U M.

MADREPORA oculata L. weiße Corallen. Est planta lithophyta calcarea.

ODOR nullus ; SAPOR terreus.

VIRTUS absorbens , detergens.

USUS ad pulverem dentifricium.

B O L U S A R M E N A.

ARGILLA Bolus armena L. armenischer Bolus. Est terra argillacea.

ODOR nullus ; SAPOR nullus. INDOLES argillacea.

VIRTUS obvolvens , exsiccans.

USUS ad exsiccanda ulcera & excoriationes.

B O L U S R U B R A.

ARGILLA Bolus rubra L. rother Bolus.

ODOR nullus; SAPOR nullus.

VIRTUS exsiccans, obvolvens.

USUS ad excoriationses. Ingreditur *globum ad erysi-
pelas & pulverem ophthalmicum.*

B O L U S A L B A.

ARGILLA Bolus alba L. weisser Bolus.

ODOR & SAPOR boli rubræ.

VIRTUS eadem

USUS idem.

T E R R A S I G I L L A T A.

Est *ARGILLA Bolus alba vel rubra L. in orbicu-
los formata & diversis figillis vel figuris notata.*
Siegelerde.

VIRTUS & USUS bolorum.

T E R R A T R I P O L I T A N A.

ARGILLA Tripolitana L. Tripelerde.

ODOR nullus; SAPOR terreus, exsiccans.

VIRTUS exsiccans.

USUS in intertrigine.

T E R R A A N T I P S O R A.

ARGILLA antiphora, * Raudenerde.

---

* Cel. ODELIUS Bericht von einer Erdart, welche Rau-
de und Schäden an Menschen und Vieh heilet. in Schwed.
Abh. 24. B. 163. S.

ODOR nullus; SAPOR argillaceus ut putamina ovorum pulverata.

VIRTUS antiscabiosa.

USUS. In scabie infantum & in aliis psoræ speciebus externe hæc terra sicca vel in linimentum redacta bis terve de die illinitur; etiam interne exigua quantitate datur.

RUBRICA FABRILIS.

TALCUM Rubrica L. Röthelstein.

ODOR nullus; SAPOR terreus, adstringens.

VIRTUS roborans.

USUS. Cum melle subacta ad aphthas laudatur.

TALCUM ALBUM.

MICA talcosa L. Talk.

ODOR nullus; SAPOR argillaceus. INDOLES argillacea.

VIRTUS cosmetica.

USUS cosmeticus.

ALUMEN PLUMOSUM.

AMIANTHUS plumosus L. Federweiss.

ODOR & SAPOR nullus.

VIRTUS irritans.

USUS. Irritando in scabie retropulsa & in paralyfi applicatur.

❖ (219) ❖
L A P I S P U M E X.

PUMEX Vulcani L. Bimsenstein.

ODOR & SAPOR nullus

WIRTUS deterens.

USUS ad pulverem dentifricium pro tartaro dentium deterendo.

C R Y S T A L L U S M O N T A N A.

NITRUM Crystallus montana L. Bergcrystall.

ODOR nullus; SAPOR nullus.

WIRTUS deterens.

USUS ad pulverem dentifricium.

V I T R U M.

VITRUM candidum. Feines Glas. Est corpus pellucidum ex terra filicea & sale alcalino confectum.

ODOR & SAPOR nullus.

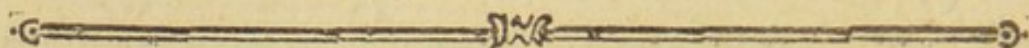
WIRTUS detergens.

USUS. In pollinem tritum vitrum & anatica parte sacchari mixtum * ad deterenda leucomata ac pterygia laudatur.

---

* *Cel. RICH. MEAD monita & præcepta med. Lect. III. p. 107. pulveris istius usu multos sanatos vidisse affirmat. At vide simul Ill. RICHTER observ. chirurg. fasc. tert. p. 12.*

℞ Vitri candidi ℥℔, mercurii vivi ℥ii, sacchari ℥℔, terantur in mortario, ut f. pulvis subtilissimus, dein per linteolum trajiciendus & sic ope penicilli applicandus.

M E T A L L I C A.

A U R U M.

AURUM nativum L. Gold. Est metallum flavum, ponderosissimum, maxime ductile.

ODOR & SAPOR nullus.

VIRTUS. Rubiginem non contrahit & admodum ductile est metallum. Hinc

USUS est ad quædam instrumenta chirurgica præsertim ocularia. *Auro foliato* foramen cariosum dentis plumbatur.

A R G E N T U M.

ARGENTUM nativum L. Silber. Est metallum album, auro levius, ductile.

ODOR & SAPOR nullus.

VIRTUS. Rubiginem non contrahit, nisi acido nitroso tangatur. Ideo capsula argentea pro lapide infernali asservando bene interius deauretur.

USUS mechanicus ad quædam instrumenta chirurgica, præsertim oris cavo dicata. De *lapide infernali* vid. *Caustica*.

C U P R U M.

CUPRUM nativum L. Kupfer. Est metallum rubrum, perdurum, maxime sonorum.]

ODOR proprius, si manu teratur; SAPOR valde nauseosus.

VIRTUS cupri integri nulla, soluti rodens.

USUS mechanicus ad vasa quædam chirurgica & ad præparationem *viridis æris*, de quo vid. *Caustica*.

VITRIOLUM COERULEUM.

VITRIOLUM Cyprinum L. Blauer Vitriol. Vitriolum de Cypro. Est sal metallicus ex acido vitrioli & cupro constans.

ODOR nullus; SAPOR metallicus, austerus.

VIRTUS corrosiva, stiptica.

USUS. Globulus ex vitriolo quondam arteriæ læsæ imponebatur. Vitriolo puro loco lapidis infernalis condylomata & aliæ excrescentiæ tanguntur, ut consumantur. Vitriolum aqua calcis solutum dat aquam vulnerariam pro ulceribus sarcoticis * & putridis. Vitriolum coeruleum aqua calcis solutum constituit *aquam Sapphyrinam*, quæ in panno oculi laudatur. Fungus ex vase lymphatico læso excrescens pulvere vitrioli cærulei facile consumitur.

---

* *Cel. THEDEN Unterricht für Unterwundaerzte. p.*

S T A N N U M.

STANNUM crystallinum L. Zinn. Est metallum album, molle, leve, *flexum* crepitans. Optimum est *anglicanum*.

ODOR. Inter manus frictum odorem peculiarem spargit; SAPOR nullus.

VIRTUS mechanica.

USUS ad instrumenta chirurgica: ut ad syringas. Tenuissima *limatura* stanni ad deterenda leucomata corneæ laudatur. *

FORMA: ℞. Sacchari candi ℥ij, limaturæ stanni purissimi tenuissimi ℥j, vitrioli comm. gr. iv. m. valde conterantur, donec fiat caeruleus pulvis, cribrandus per linteum tenuissimum & sæpius de die gr. j. infletur oculo. Adhiberi quoque potest cum penicillo exiguo, saliva madido, qui immergitur in hunc pulverem & tam diu maculæ applicetur, donec lique scat.

F E R R U M.

FERRUM selectum L. Eisen. Est metallum nigrescens, durissimum, magneti adhærens.

ODOR proprius; SAPOR metallicus.

VIRTUS roborans.

---

* Hicce pulvis Magni BOERHAAVII arcanum fuit *lib. de morb. oculor. cap. 10. p. 67.*

Usus. *Globuli martiales seu vulnerarii*, qui ex ferro in acido tartari soluto constant, imponuntur oxycrato: sic hoc fomentum resolvit & simul roborat; ad contusiones & vulnera sclopetaria imprimis commendatur.

Nigrum stratorum sabulum, ferro ditissimum, ad tumores articulares & partes relaxatas roborandas adhiberi potest. *

Chalybs, Stahl, qui ferrum est elatere & duritie auctum, ad instrumenta chirurgica acuta adhibetur.

M A G N E S.

FERRUM Magnes L. Magnetstein. Est minera ferri, illud attrahens, ac repellens, mundique polos ostendens. **

ODOR nullus; SAPOR terreus.

VIRTUS anodyna, antispasmodica.

Usus ad *magnetem artificialem*, qui in odontalgia rheumatica, *** in doloribus topicis nervosis, ****

* *Cel. MALAVAI in Acad. de Chirurgie T. II.*

** Vide egregiam *Cel. LUDWIGII dissertationem de magnetismo in corpore humano. Lipsiæ 1772. & Methode des Herrn Docket Knight's künstliche Magneten zu bereiten; vide in Auszüge aus den besten Französischen periodischen Schriften 2. B. p. 287.*

*** *Cel. GLAUBRETH diss. de odontalgia p. 17.*

**** *Cel. GESNER Sammlung von Beobacht. Nordl. 1769. B. I. p. 220. in dolore digiti*

in diplopia, amaurosi & aliis nervosis oculorum
& aurium vitiis adhibetur. *

L A P I S H Æ M A T I T E S.

FERRUM Hæmatites L. *Blutstein*. Est minera
ferri.

ODOR nullus; SAPOR terreus.

VIRTUS exsiccans, roborans.

USUS. Cum melle tritus in ulceribus adhiberi potest.

C O L C O T H A R V I T R I O L I.

Est *Vitriolum ferri* ad rubidinem calcinatum. *Vi-*
triol - Colcothar.

ODOR nullus; SAPOR adstringens.

VIRTUS adstringens.

USUS ad ulcera exsiccanda.

T E R R A V I T R I O L I D U L C I S.

Est colcothar vitrioli ab omni faldedine ope aquæ elu-
tum. *Versüßte Vitriolerde*.

ODOR nullus; SAPOR adstringens.

VIRTUS exsiccans, roborans, minus quam colcothar
adstringens.

USUS ad ulcera exsiccanda.

---

* Die Wirkung des künstlichen Magnets in einen
seltenen Augensehler von WEBER. Hannover. 1767. p. 13.

VITRIOLUM VIRIDE.

VITRIOLUM Martis L. Grüner Vitriol. Est sal metallicus ex acido vitriolico & ferro constans.

ODOR nullus; SAPOR adstringens.

VIRTUS stiptica, roborans.

USUS. Solutio in ulceribus putridis & gangrænosus est utilis, ideo *species nigras* pro gangræna ingreditur.

ZINCUM.

ZINCUM mineralisatum L. Zink Spiauter. Est semimetallum cinereum, micaceum, tenax.

ODOR nullus; SAPOR nullus.

VIRTUS exsiccans.

USUS ad conficienda præparata zincata ut

FLORES ZINCI.

Sunt *zincum* forma lanæ ex fumo zinci accensi *sublimatum. Zinkblumen.*

ODOR nullus; SAPOR terreus.

VIRTUS exsiccans.

USUS. In ophthalmia & lippitudine ꝑj florum in aquæ rosarum ꝑj diluitur pro collyrio, demum in ulceribus, in vulneribus sclopetariis, in intertrigine, in excoriationibus & fissuris papillarum inspergitur.

P O M P H O L I X.

Est *Zinci sublimatum* album & solidum. *Weisses Nichts*. Seu *nihilum album*.

ODOR & SAPOR nullus.

VIRTUS exsiccans.

Usus ad unguenta & emplastra exsiccantia.

T U T I A.

Est *Zinci sublimatum* griseum, solidum. *Tutia Graues Nichts*. *Nihilum griseum*.

ODOR nullus; SAPOR terreus.

VIRTUS exsiccans.

Usus ad unguenta exsiccantia & collyria similia.

L A P I S C A L A M I N A R I S.

ZINCUM Lapis calaminaris L. Gallmey. Est *minera terrea zinci*. *Cadmia fossilis*.

ODOR & SAPOR terreus.

VIRTUS exsiccans.

Usus. *Lapis calaminaris præparatus*.

V I T R I O L U M A L B U M.

VITRIOLUM album L. weisser Vitriol. Weisser Galizenstein. Est sal medius metallicus ex acido vitriolico & zinco constans.

ODOR nullus; SAPOR austerus.

VIRTUS adstringens, præstantissimum est ophthalmicum.

FORMA. R. Vitrioli albi gr. j. aquæ rosarum vel sambuci ꝑj. Hujus collyrii aliquoties de die guttula aliquot oculo sunt instillandæ.

Usus. In ophthalmiis & obscuracionibus corneæ, in hypopyo & ulceribus corneæ, in ulceribus scorbuticis, in ulceribus venereis, præsertim faucium, in exulceratione papillarum; * globulus e Vitriolo denti carioso inditus odontalgiam sedat. ** Solutio vitrioli cum melle rosaceo in aphthis oris & angina serosa est egregium remedium. ℞. Vitrioli albi ℥℔, aquæ rosarum ℥vj. mellis rosacei ℥j, m. f. liquor pro oris elutione. *** Fortis solutio vitrioli ad rubidinem calcinati est egregium stipticum in hæmorrhagia narium.

BISMUTHUM SEU MARCASITA.

VISMUTHUM nativum L. Wismuth. Est semimetallum rubellum, lamellosum.

ODOR & SAPOR nullus.

VIRTUS exsiccans.

Usus. *Magisterium marcasitæ* pro fuce albo adhibetur.

* *Cel. ROWLEY treatise on the diseases of the breasts of women. Lond. 1773.*

** *Cel. WEIKART kleine Schriften p. 216.*

*** *Cel. SELLE Neue Beiträge zur Natur und Arzney-Wissenschaft. Berlin. 1782. p. 135. Cel. HERZ casum narrat, in quo aphthæ omnibus medicamentis resistentes & jam sex hebdomadibus durantes solutione vitrioli intra quadriduum curabantur.*

A N T I M O N I U M.

ANTIMONIUM striatum L. Spiesglas, Stibium,
est semimetallum albidum, fibrosum, friabile,
seu est substantia fossilis ex sulphure & regulo
semimetallico ad æquas partes mixtis constans.

ODOR & SAPOR nullus.

VIRTUS detergens; capillos nigro colore imbuens.

USUS. Antimonium *crudum* in tenuissimum pollinem
lævigatum conciliat candelulis chirurgicis fir-
miorem consistentiam & superficiem valde po-
litam.

C R O C U S M E T A L L O R U M.

Est hepar antimonii edulcoratum & exsiccatum. *Spies-
glas - Safran.*

ODOR & SAPOR nullus.

VIRTUS resolvens, exsiccans, ophthalmica, in enemate
evacuans.

USUS. In ophthalmia & aliis oculorum vitiis ejus
infusum forma collyrii applicatur. Ulceribus ni-
mium suppurantibus inspergitur.

Aqua benedicta Rulandi, quæ ex croco metallo-
rum in vino soluto paratur, ad uncias aliquot
cum aqua diluta in hernis incarceratis forma
enematis injicitur.

H E P A R A N T I M O N I I.

Est antimonium basi alcalina nitri detonatum. *Spiesglasleber.*

ODOR & SAVOR sulphureus, stercorosus.

VIRTUS solvens, abstergens.

USUS. Parantur exinde lavatoria, quibus vitia cutanea curantur.

T A R T A R U S E M E T I C U S.

Est sal metallicus ex acido tartari & regulo antimonii constans. *Brechweinstein.*

ODOR nullus; SAVOR metallicus.

VIRTUS solvens, evacuans.

USUS. *Tartarus emeticus* ad grana quatuor cum tribus unciis aquæ dilutus, forma enematis injectus idem præstat in herneis incarceratis, quod aqua benedicta Rulandi. *

P L U M B U M.

PLUMBUM nativum L. Bley. Est metallum lividum, mollissimum, ponderosum.

ODOR metallicus, peculiaris; SAVOR similis.

VIRTUS adstringens.

USUS. Lamella *plumbea* imponitur ulceribus fungosis ut caro excrescens compescatur, & scirrho can-

---

* *Ill. RICHTER Abh. von den Brüchen. 1. B. 195.S.*

crofo , ne tumor vestimentis irriteretur & inflammetur.

Amalgama plumbi, quod plumbum est cum mercurio combinatum, forma emplastri ad tumores venereos applicatur.

Præparata ex plumbo sunt :

EXTRACTUM SATURNI.

Est plumbum aceto solutum & concentratum. *Bleyextract.*

ODOR metallicus, peculiaris ; SAVOR similis, dulcescens.

VIRTUS in forma *pura* adstringens: In forma *dilutissima* est antiphlogistica, repellens.

Usus extracti puri in verrucis, carne fungosa.

Aqua vegeto-mineralis seu *Aqua alba*, quæ ex ℥ij aquæ & ℥j extracti saturni constat, est egregium *Antiphlogisticum*, quod in omnibus inflammationibus adhiberi solet, ut in ophthalmia, angina, panaritio, inflammatione mammarum, hæmorrhoidum, testiculorum, vulvæ, vulnorum, contusionum, fracturarum, luxationum &c.

Efficaciorem adhuc hanc aquam deprehendi, si cum farina seminum lini in forma cataplasmati applicetur, sic dolorem citius sedat & inflammationem vel facilius resolvit, aut in benignam suppurationem deducit.

M I N I U M.

Minium rubrum. Menning, rother Menning. Est calx plumbi ad rubedinem calcinata.

ODOR nullus. SAPOR dulcescens.

VIRTUS adstringens, exsiccans, cum oleo plastica.

USUS. Oleum cum minio dat massam plasticam, quæ multorum emplastrorum basis est.

L I T H A R G Y R I U M.

Est plumbum *semivitrificatum*, sub cupellatione argenti vel auri secedens. *Silberglätte.*

ODOR nullus. SAPOR metallicus, dulcescens.

VIRTUS exsiccans, adstringens.

USUS. Ad præparationem *extracti saturni*, variorum emplastrorum & *unguenti de lithargyrio*, quod etiam *nutritum* vocatur, & in ambustione datur.

C E R U S S A A L B A.

Est *calx* plumbi per vapores acidos vegetabiles corrofa. *Bleyweiß.*

ODOR nullus; SAPOR terreus, dulcescens.

VIRTUS exsiccans, adstringens, refrigerans.

USUS ad varia emplastra & *unguentum album simplex*, quod locis excoriatis, ambustis, prurientibus proficuum.

P L U M B U M U S T U M.

Est plumbum cum sulphure in calcem griseum liquatum, *gebranntes Bley.*

ODOR nullus; SAPOR metallicus, dulcescens.

VIRTUS exsiccans, adstringens.

Usus ad varia.

S A C C H A R U M S A T U R N I.

Est sal metallicus ex plumbo & acido aceti constans. *Bleyzucker.*

ODOR nullus; SAPOR stiptico-dulcis.

VIRTUS adstringens, antiphlogistica, oculos in morbo varioloso ab inflammatione & aliis morbis præservans. *

Usus. Aqua dilutum in ophthalmia & aliis tumoribus inflammatoriis prodest, coercet scirrhum, ne in cancerum abeat.

Dosis. ℥j in aquæ ℥vj dissolvatur.

* *Cel. STRACK Responsum ad quæstionem de enervando variolarum miasmate p. 27.* Collyrio ex aqua rosarum ℥ij & saccharo saturni gran. iij. oculi sæpius de die eluantur & cum linteo humido deligentur. An facies tota hoc collyrio quotidie lota a variolis præservanda?

Balsamus Saturni, qui est saccharum saturni oleo terebinthinæ solutum, in ulceribus sordidis & cancrofis laudatur.

M E R C U R I U S V I V U S.

HYDRARGYRUM virgineum L. Queksilber. Est semimetallum in atmosphæræ calore fluidum, in summo frigoris gradu solidum, malleabile.

ODOR nullus; SAPOR metallicus.

VIRTUS solvens, sialagoga, antisiphilitica.

USUS. *Unguentum neapolitanum*, quod ex mercurio vivo & axungia porcina constat, laudatur in omni morbo venereo topico: ut topho, bubone, ulcere, in lue venerea universali, de quibus vide meam *Doctrinam de morbis venereis*. Convenit demum unguentum neapolitanum in intumescencia hæmorrhoidum coecarum, scabie, tetano, * phtyriasi capitis, pubis, vel alius partis.

Emplastrum mercuriale in callo ulcerum, vel plantæ pedis, in clavis digitorum pedis, in tumore rheumatico genu vel alius articuli, in spina ventosa occulta, & aperta laudatur:

---

* *Clar. TRNK A Comment. de tetano p. 375*

M E R C U R I U S G U M M O S U S.

Est *mercurius vivus* mucilagine gummi arabici subactus. *Gummigtes Queksilber.*

ODOR nullus; SAPOR metallicus,

VIRTUS antisiphilitica.

Usus. Forma linimenti ad morsum viperæ Rhedianæ tentetur. *

Mercurius gummosus cum *lacte* coctus forma fomenti vel balnei ad phymosim, ophthalmiam, ozoenam & forma gargarismatis ad anginam veneream adhiberi potest. In gonorrhæa & fluore albo injici solet.

M R R C U R I U S A L C A L I S A T U S.

Est *mercurius vivus* cum lapidibus cancrorum præparatis contritus, *alkalisirtes Queksilber.*

ODOR nullus; SAPOR terreus,

VIRTUS detergens & exsiccans.

Usus. Ulceribus difficulter sanandis inspergitur. **

* *Cel. LAURENTI synopsis reptilium.* p. 210.

** *Ill. ACREL Ch. Vorfälle* p. 330. Ex tribus partibus mercurii & quinque partibus lapidum cancrorum constat.

MERCURIUS DULCIS SEU CALOMEL.

Est calx mercurii paucō acido salis junctus. *Versüßtes Quecksilber.*

(ODOR nullus; SAPOR terreus.

WIRTUS abstergens, subcorrosiva, resolvens, anthelmintica.

Usus. Forma *pulveris* inspergitur ulceribus verminosis & venereis caseosis, *

Morbos venereos curat, ** si quotidie gr. iij. cum saliva humectata ope digiti vel apicis linguæ internæ buccarum superficiēi infricentur.

Solutio applicatur ulceribus, injicitur sinibus fistulosis. ***

Cum *axungia* in linimentum redactus resolvit bubones, topbos aliosque tumores.

In maculis corneæ sequenti modo præscribitur: R Aloes, mercurii dulcis ana gr. iij. sacchari candi ℥ij. m. f. pulv. subtilissimus oculo cum penicillo madido applicandus ****

* Ill. ROSENSTEIN *von den Kinderkrankh. Göttingen.* 1781. p. 704. Ulcera caseosa ab insperso mercurio dulci intra 24 horas depurantur, si venereæ sunt indolis, remanent vero in eodem statu, si venerea non sunt.

** *Cel. CLARE an essay on the cure of abscesses by caustic &c. London 1779.* Vide Ill. RICHTER *Chir. Bibl.* 5. B. 3. St. 397. S.

*** FALCK l. c.

**** Ill. BOERHAAVIJ *de m. ocul.* p. 66.

MERCURIUS PRÆCIPITATUS ALBUS.

Est calx mercurii ex acido salis præcipitata. *Weisser Quekfilber Präcipitat.*

ODOR nullus; SAPOR nullus.

VIRTUS corrosiva, minus vero quam præcipitati rubri.

USUS in ulceribus & bubonibus venereis, in scabie, in maculis & varicibus corneæ. *

Unguentum ad scabiem, quod ex ℥vj unguenti pomadini & ex ℥℔ merc. præcip. albi constat, scabiem & alios morbos cutaneos egregie sanat.

Unguentum Norfordii ad cancerum, quod ex ℥j succi inspissati & seminum ricini, ex plumbi usti & mercurii albi aqua calcis præcipitati aa ℥j conficitur, cancerum curare dicitur.

MERCURIUS PRÆCIPITATUS RUBER.

Est calx mercurii ex acido nitri præcipitata. *Rother Quekfilber Präcipitat.*

ODOR nullus; SAPOR nullus.

VIRTUS corrosiva, dilutus vero abstergens ulcera, resolvens tumores duros.

USUS in morbis venereis, & in maculis corneæ.

Balsamum mercuriale, quod ex ℥j unguenti basiliconis, ℥℔ unguenti neapolitani & ℥ij præcipitati

---

* *Cel. JANIN Beobacht.* p. 396. tale unguentum ophthalmicum cum præcipitato albo confectum recenset.

rubri conficitur, egregie sanat ulcera venerea lardacea, fistulosa, curat tineam capitis & resolvit bubones venereos atque tophos.

Balsamum ophthalmicum rubrum, quod pterygia, leucomata & maculas corneæ, ophthalmiam inveteratam delet, sequenti modo paratur. ℞. Butyri recentis insulsi ℥iij. ceræ albæ ℥β. liquefactis adde mercurii præcipitati rubri ℥iijβ, tutiæ præparatæ ℥j, camphoræ in oleo ovorum solutæ gr. XLV. Hujus balsami ter de die particula lentis magnitudine oculo illinenda.

MERCURIUS SUBLIMATUS CORROSIVUS.

Est sal metallicus ex mercurio & acido salis constans. ODOR nullus; SAPOR deterrimus, metallicus, nauseosus.

VIRTUS caustica, at multa aqua abstergens, resolvens, antivenerea, cosmetica.

Usus. *Solutio sublimati tenuis*, quæ ex ℥j aquæ ℥j mucilaginis gummi arabici & grano uno & semis sublimati corrosivi constat, egregium est remedium, si in gonorrhæa urethræ, in fluore albo vaginæ, in ozoena naribus injiciatur.

FORMA fomenti ulceribus, bubonibus, tophis venereis, forma gargarismatis ulceribus venereis faucium applicatur.

Solutio sublimati fortis, quæ ex ℥ij aquæ vel essentia mastichinæ & granis sex mercurii subli-

mati corrosivi constat, ulcera cancriscentia inguinum, & ulcera cariosa venerea sanat. Nec non pessima ulcera faucium, si hac solutione bis vel ter de die penicillentur, curari possunt.

Aqua ophthalmica sublimati ex grano uno sublimati & ℥iv aquæ destillatæ constat. In ophthalmia venerea, in maculis corneæ & in pruritu palpebrarum a causa etiam non venerea, * nec non in tinea capitis laudatur. **

Aqua phagedænica, quæ ex ℥bj aquæ calcis & ℥j sublimati constat, ad ulcera sananda egregium est vulnerarium, exceptis ulceribus scorbuticis. Quidam demum sublimatum in balneo solvunt & tali balneo mercuriali venereos curant. ***

De aqua phagedænica cum cicuta, quæ in cancro faciei efficax est *V. Cicuta*.

C I N N A B A R I S.

Est mercurius firmissime cum sulphure combinatus.
Zinnober.

ODOR nullus; SAPOR nullus

* *Samlung für pract. Aerzte.* 6. B. 2. St. 371. S.

** *Ill. ROSENSTEIN von Kinderkrankh. Göttingen.* 1781. p. 692. Spiritum mercurialem pro lotionem suadet; ego etiam aquosum vidi in tinea efficacem.

*** *Cel. BEAUME chymie experimentale* Vol. 2. a Paris 1772.

VIRTUS nulla , si cum unguento vel emplastro applicetur. *Fumus* autem *cinnabarinus* , in quo cinnabaris in sua principia constitutiva dirimitur , resolvens & antivenericus est.

Usus. *Fumus cinnabarinus* toti corpori applicatus ad curandam luem veneream laudabatur. * At sulphuris acidum ex cinnabri vi ignis elicatum & incaute pulmonibus haustum ægrotos suffocasse experientia constat ; absorptus vero mercurius cito salivam movet. Interim fumus cinnabarinus topicus caute applicatus in ozoena venerea , ulceribus , tophis & tophis venereis obstinatis , bonum quandoque præstat effectum , ** ut ipse vidi.

Dosis. ℞ cum anatica portione carbonis tiliæ mixtus ope infundibuli ad partem semel vel bis de die applicatur. Potest etiam mercurius dulcis pro fumo adhiberi.

ÆTHIOPS MINERALIS.

Est mercurius laxè cum sulphure combinatus. *Mineralischer Moor.*

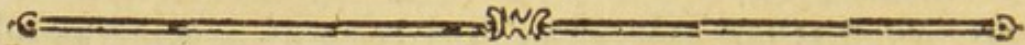
ODOR nullus. SAPOR sulphureus.

* *Cel. PONYKRA de Anathymiasi cinnabaris. Argentorati 1780.*

** *Cel. VON HORNE Abh. von den verschiednen Methoden das Queksilber in den venerischen Krankh. zu gebrauchen. Leipzig. 1782. p. 135.*

VIRTUS antivenerea, antiscabiosa.

Usus. Ulceribus venereis inspersus pus saniosum emendare dicitur.

C A U S T I C A.

O L E U M V I T R I O L I.

Est *acidum vitrioli concentratum, Vitriolöl.*

ODOR peculiaris; SAPOR acidissimus, causticus.

VIRTUS caustica, sanguinem coagulans, vasa contrahens.

Usus ad destruendam cariem & excrescentias fungosas. Ad *liquorem stypticum* pro sistendis hæmorrhagiis.

SPIRITUS SALIS CONCENTRATUS.

Est *acidum salis concentratum. Concentrirter Salzgeist.*

ODOR croceus; SAPOR acidissimus, causticus.

VIRTUS caustica.

Usus ad destruendam cariem & excrescentias. Spiritus salis cum dupla dosi unguenti alicujus subactus *tinæ capitis* illinitur. *

---

* ROSA *dis.* de *hysteritide*. Budæ 1782. p. 150. ubi mea cum spiritu salis instituta experimenta recensentur.

SPIRITUS NITRI FUMANS.

Est acidum nitri concentratum. Rauchender Salpetergeist.

ODOR peculiaris; SAPOR acidissimus, causticus.

VIRTUS caustica.

USUS. Ad cariem & excrescentias destruendas ope penicilli applicatur.

L I Q U O R B E L L O S T I .

Est solutio mercurii in dupla portione spiritus nitri fumantis. *Bellostischer Liquor.*

VIRTUS caustica.

USUS. Ad destruendam cariem locus cariosus sæpius de die illinitur vel plumaceolo humore madido regitur. Continuatur, donec pars cariota destructa invenitur, ne sanam ossis substantiam destruat.

Solutio liquoris Bellosti, quæ ex ℥j aquæ calcis recenter paratæ & guttis 6 liquoris Bellosti constat, est egregium remedium in cancro faciei, * in ulceribus phagadanicis, chronicis, in herpete ** & in gangræna.

---

* *Cel. HAGEN Wahrnehmungen. Mitau. 1772. p. 12. & 80.*

** *Cel. JANIN Beobacht. über das Auge und dessen Krankheiten. Berlin. 1776. p. 293.*

OLEUM CAMPHORÆ CAUSTICUM.

Est camphora in spiritu nitri fumante soluta, * *Etzendes Campheröl.*

ODOR camphoraceus; SAPOR causticus.

VIRTUS caustica.

USUS in ulcere fungoso & scrophuloso, fordido, in excrescentiis, polypo, verrucis. **

A L U M E N U S T U M.

Est alumen igne calcinatum. *Gebrannter Alaun.*

ODOR nullus; SAPOR valde stipticus.

VIRTUS adstringens, leniter caustica.

USUS ad carnem fungosam ulcerum & vulnerum & quæ in umbilico infantum oritur, consumendam.

A R S E N I C U M A L B U M.

ARSENICUM nudum L. weisser Arsenik, Rattengift. Est semimetallum ex phlogisto & calce acida propriæ indolis constans.

ODOR nullus, accensi vero alliaceus; SAPOR nullus.

VIRTUS caustica, atrocissimum venenum, etiam solummodo externe applicatum. Vide *Toxicologiam.*

* *Cel. JANIN l. c. p. 398.*

** Foeminam, cui 18. verrucæ in manibus erant, intra 3. septimanas illitu verrucarum cum oleo camphoræ caustico curavi.

USUS. *Solutio* arsenici albi ad cancrum laudatur: *
at recentiora experimenta bonum effectum non
confirmant. **

FORMA. Aquæ fontanæ ℥j, extracti cicutæ ℥j, extracti
saturni iij, laud. liquid. ℥j, arsenici albi gr. x.
m. s. mane & vesperi deligetur cancer.

A R S E N I C U M C I T R I N U M.

Est *ARSENICUM* ex una sulphuris & decem ar-
senici albi partibus ope sublimationis paratum.
Gelber Arsenik.

ODOR nullus, accensi vero sulphureo-alliaceus. SAPOR
nullus.

VIRTUS caustica, anticancrofa

USUS in cancro. Exiguæ lamellæ ex arsenico flavo
ulceri cancroso imponuntur, donec omne can-
crosum consumatur, at dolor, qui inde excita-
tur, atrocissimus est. ***

* *Cel. le FEBURE remède éprouvé pour guérir radi-
calement le cancer occulte & manifeste ou ulcéré. à Paris
1775. & Ill. RICHTERS Ch. Bibl. 3. B. 3. St. p. 482.*

** *Cel. MEZGERS vermischte medicinische Schriften I.
B. p. 177. Cel. RICHTER. Ch. Bibl. 5. B. 536.*

*** *Schwed. Abh. für das Jahr 1778. Cel. RÖN-
NOW hac methodo viginti cancos tum in labiis tum in
mammis feliciter curasse, ait, hinc arsenicum acrimoniæ
cancrosæ verum esse antidotum & non solum vi cau-
stica cancrum destruere opinatur. vid. Ill. MURRAY Med.
Prakt. Bibl. III. B. 3. St. p. 383.*

A U R I P I G M E N T U M.

PYRITES Auripigmentum L. Operment. Est arsenicum multo sulphure mineralisatum.

ODOR nullus; SAPOR sulphureus.

VIRTUS abstergens.

USUS ad ulcera cacoeta, rhagades manuum, hirsutiem.

Solutio auripigmenti ut Collyrium LAUFRANCI ad ulcera cancroidea faucium laudatur.

Linimentum depilatorium, quod ex auripigmento & calce viva constat, ad pilos extirpandos adhibetur.

Unguentum digestivum *cum auripigmento* mixtum ad tineam unguium; ad rhagades manuum vel pedum vidi utile.

L A P I S C A U S T I C U S.

LAPIS causticus; Etzstein. Est sal alcalinus fixus materia caustica calcis valde saturatus.

ODOR nullus; SAPOR causticus, lixiviosus.

VIRTUS caustica, escharotica, partes animales solvens in tabum, vegetabilia relinquens intacta *

---

* *Ill. VAN SWIETEN Comment. T. IV. p. 380.* Aurum, quod vestibis ornandis adhibetur, ex serico filis aureis involuto constat: si tale aurum linteo inclusum in lixivio alcalino decoquitur, sic omne sericum dissolvitur, & aurum purum vel potius argentum auro obductum, purum manet, nec linteum ex vegetabili materia confectum patitur quid damni, dum sericum, animale productum, deliquescit totum.

Usus in aperiendo abscessu, vel bubone indurato, in hydrocele evacuanda, * in carie, ** in polypo. ***

Multa aqua dilutus solvit tumores podagricos si lintea hac solutione madida imponantur. *)

SPIRITUS SALIS AMMONIACI CAUSTICUS.

SPIRITUS SALIS ammoniaci causticus, Etzender Salmiakgeist. Est alcali volatile materia caustica calcis imprægnatum.

ODOR urinosus, penetrantissimus. SAPOR similis.

VIRTUS caustica.

Usus ad consumendum faccum tumorum cysticorum.

LIXIVIUM SAPONARIORUM.

LIXIVIUM SAPONARIORUM Seifensiederlauge. Est alcali vegetabile fixum materia caustica calcis imprægnatum & aqua dilutum.

ODOR nullus; SAPOR alcalinus, deter, corrodens.

VIRTUS caustica.

* *Cel. ELSE on the cure of the Hydrocele in Ill. RICHTERS Ch. Bibl. I. B. 1. St. 159.*

** *Ill. ACREL Chirurg. Vorfälle I. B. p. 17. lapidem causticum Parisiensem, qui non adeo facile diffuit, cum fructu adhibet.*

*** *Cel. BLOCHIS Bemerk. p. 133.*

*) *Ill. VAN SWIETEN l. c. p. 381.*

Usus. In tumoribus terreis podagricis solvendis, ut solutio lapidis caustici adhibetur.

L I Q U O R N I T R I F I X I.

L I Q U O R N I T R I F I X I, Fixer Salpeter Liquor.

Est alcali vegetabile fixum e nitro elicatum.

ODOR nullus; SAPOR lixiviosus.

VIRTUS caustica.

Usus. Ad verrucas, clavos pedum, & callositates ulcerum extirpandas adhibetur.

B U T Y R U M A N T I M O N I I.

B U T Y R U M A N T I M O N I I, Spiesglas Butter.

Est acidum salis regulo antimonii imprægnatum.

ODOR croceus; SAPOR acidus, causticus.

VIRTUS caustica.

Usus ad delendos callos ulcerum; ad staphyloma corneæ dissipandum ope penicilli corneæ quotidie illinitur, & statim iterum injectione lactis tepedi abluitur. *

---

* *Cel. JANIN Beobacht. über das Auge und dessen Krankh. p. 348. & Ill. RICHTER fasc. obser. II. p. 122.* Etiani ego jam ter in nosocomio meo practico butyro antimonii staphyloma corneæ feliciter curavi, rediit quidem cornea in suum consuetum situm, at opacitas ejus non evanuit.

VITRIOLUM CUPRI.

VITRIOLUM Cyprium L. Blauer Vitriol. Est sal metallicus ex cupro & acido vitrioli constans.

ODOR nullus; SAPOR metallicus, austerus.

VIRTUS corrosiva, stiptica.

USUS. Excrescentiæ & condylomata vitriolo cupri tanguntur, ut consumantur.

ÆRUGO.

ÆRUGO seu *AES VIRIDE*, *Grünspan*. Est calx viridis, semisalina, ex cupro & acido vegetabili constans.

ODOR nullus; SAPOR nauseosus, metallicus.

VIRTUS corrodens, abstergens.

USUS. *Aqua viridis Hartmani*, quæ ex vini albi ℥ij, viridis æris & aluminis aa ℥β, mellis ℥j constat, in ulceribus malignis & lardaceis oris & faucium, in decubitu gangrænosò, * & in exuvia unguium ** est egregium medicamentum.

Unguento ex ℥β æruginis & ℥ij axungia porcinae confecto atque capiti applicato tinea curabatur. ***

* *Cel. MERTENS vom Faulfieber und der Pest.* p. 274.

** *Cel. BALDINGER Neues Magazin.* 3. B. I. St. p. 26.

*** *Cel. DUNCAN Krankengeschichten.* p. 120.

Unguentum ægyptiacum ex oxymele & ærugine constans in ulceribus fordidis laudatur.

L A P I S I N F E R N A L I S.

LAPIS INFERNALIS, Höllenstein. Est sal metallicus ex acido nitri & argento constans.

ODOR nullus ; SAPOR deterrimus , causticus , metallicus.

VIRTUS caustica , sed multa aqua soluti roborans , exsiccans.

USUS ad carnem fungosam , ad nævos maternos * extirpandos.

Solutio ex ℥β lapidis in ℥ij aquæ soluti & dein octo unciis aquæ diluti est egregium remedium roborans in fistula lachrymali, si per puncta lachrymalia injiciatur. ** Demum in ulceribus & fistulis exsiccandis adhibetur.

MERCURIUS SUBLIMATUS CORROSIVUS.

MERCURIUS SUBLIMATUS CORROSIVUS. Etzender Queksilber sublimat. Est sal metallicus ex mercurio & acido salis constans.

* *Cel. De WASSERBERG* nævum in frontis medio hominis 40. annorum, medium circiter cruciferum magnitudine æquantem lapide infernali in acido nitri soluto perfecte curavit. *Ill. De HAEN prælect.* T. v. p. 144.

** *Cel. JANIN Beobachtungen über das Auge.* 393.

ODOR nullus; SAVOR metallicus , acerrimus, nauseosus, ingratiſſimus.

VIRTUS caustica, durissimum fungum cancriformem in tabum sensim corrodens.

USUS. Ulceribus fungosis inspersus facile absorbetur & convulsionibus aliisque symptomatibus * necat, facilius enim ob indolem salinam quam præcipitatum rubrum, cui natura magis calcea est, absorbetur. Vidi tamen tuberculum fungosum in sterno cartilagineæ duritiæ & cancriformis indolis insperso sublimato fuisse intra aliquot dies consumptum ac dein sanatum, quod nec præcipitato rubro, nec lapide infernali, nec aliis causticis consumi potuit.

MERCURIUS PRÆCIPITATUS RUBER.

MERCURIUS PRÆCIPITATUS RUBER, rother Queksilberpräcipitat. Est calx mercurii ex acido nitri præcipitata.

ODOR nullus; SAVOR nullus.

VIRTUS caustica at minus quam sublimati.

USUS. Pulvis ex alumine uslo & mercurio præcipitato rubro ulceribus sarcoticis inspergitur.

---

* *Cel. PIBRAC in Abhandl. der K. Academie der Chirurgie 4. B. p. 124.*

❁ (250) ❁
CANTHARIS.

MELOE vesicatorius L. *Spanische Mücke, Fliege.*

ODOR & SAPOR piceus, deterrimus.

VIRTUS irritans, rubefaciens, vesicans, exulcerans
absorpta resolvens, stranguriam inducens, vim
vitalem vasorum augens. *

Usus. *Pulvis* inspergitur vulneribus a cane rabido
influctis ** & ulceribus epulotis.

Tinctura cantharidum tumores albos & rheumati-
cos articulationum resolvit, clavos digitorum pe-
dis & luxationes spontaneas a laxitate ligamen-
torum ortas curat, *** nec non membra para-
lytica. ****

Unguentum cantharidum ad fluxum ex ulcere ve-
sicatorio vel alio promovendum, ad cystidem in
tumore cystico separandam adhibetur.

Emplastrum ad fistulam callosam forma torundæ ap-
plicatur. Resolvit tumores rheumaticos, & albos ar-
ticationum, bubones venereos, atque scirrhus.
Evacuat tumores oedematosos & lacteos. Abigit cla-

---

* *Cel. FORSTEN disquis. cantharidum. Argentorati.*
1776.

** *Cel. SCHMUCKER Chirurg. Wahrnehm. 2. Th.*
544. S.

*** *Cel. BROMFIELD Chirurg. obser. Lond. 1773.*

**** *Sammlung für pract. Aerzte 6. B. 1. St.*
184. S.

vos pedum & herpetem* curat. Ossi sacro impositum vesicæ paralyfim, atque regioni pubis applicatum solvit sæpe retentionem urinæ: lumbis affixum ischuriam renalem curat. Imponitur membris paralyticis ipsis, in angina collo, in ophthalmia, amaurosi & odontalgia nuchæ vel temporibus vel retro aures affigitur. In tinea capitis retropressa raso capiti applicatur.

Stranguria, quæ cantharidum applicationem sequitur emulsione camphorata interne data & emplastro albo camphorato loco exulcerato imposito curatur.

G U M M I E U P H O R B I I.

EUPHORBIA officinarum L. stillat hanc gummi-refinam. *Euphorbium*.

ODOR vix ullus; SAPOR primum nullus, dein fauces & linguam ut mille acus pungens, inhærens. INDOLES. Pars gummosa fere æqualis est refinosa, hinc in aqua & spiritu vini pro parte solubilis.

VIRTUS acris, irritans, inflammans.

Usus *tincturæ* est in carie. Alii in equorum scabie commendant.

---

* *Cel. BLOCHS Medic. Bemerk. Berlin. 1774. p. 97.*

C A L X V I V A.

LAPIS CALCAREUS USTUS, ungelöfchter Kalk.

Est terra calcarea materia caustica ignis imprægnata.

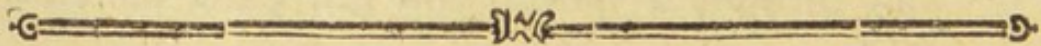
ODOR nullus; SAPOR terreus, causticus.

VIRTUS caustica, erodens.

USUS. Calx viva cum melle in formam cataplasmatismis redacta in dolore fixo rheumatico miraculi adinstar dolorem auferre dicitur. *

Pasta sive Linimentum ad nævos, quod ex saponis nigri & calcis vivæ anaticis partibus conficitur, ope emplastri ad nævi magnitudinem excissi applicatur: sic intra 12 horas in escheram transit, quæ succedente suppuratione tandem secedit.

Pasta depilatoria seu Linimentum psylotrum, quod ex calce viva constat & auripigmento, ad pilos extirpandos adhibetur. Vide de his formulis *Pharmaciam chirurgicam*.

C A L I D A.

Medicamenta, quæ igneo principio vel solo calore agunt.

---

* *Ill. De HAEN prælectiones in BOERHAAVE instit. pathol. T. v. p. 507.*

CALOR CARBONUM ARDENTIUM.

(*Calor e carbonibus ardentibus* promanans & parti morbosæ applicatus nuper pro remedio externo adhiberi cepit.

VIRTUS. Continet materiem caloris cum aëre fixo imprægnatam. *Resolvit* humores in tumore, vel labiis ulcerum antiquorum stagnantes. *Absorbet* ex ulcere humiditatem putridam & superfluum. Aere fixo *resistit* putredini. *Excitat* quandoque levem inflammationem, quam benigna suppuratione excipit, *sanat* exsiccando.

USUS in ulceribus antiquis, callosis, induratis, fungosis, cancrofis. *

CALOR RADIORUM SOLARIUM.

Focus radiorum solarium ope lentis vitreæ convexæ parti morbosæ applicatus.

VIRTUS exsiccans, resolvens.

USUS in ulceribus, in cancro labiorum. **

* *Abhandl. der Akademie der Chirurgie. B. v. p. 146.*
& *Ill. RICHTER Chir. Bibl. 3. B. 1. St. 56. S.*

** *Histoire & Mémoires de la Société royale de Médecine. T. I. Cancer labii inferioris mediantibus radiis lentis vitreæ sanatus, & plurium ulcerum curatio undulatione radiorum vitri convexi applicatorum recensetur.*

SCINTILLA ELECTRICA.

Est ignis electricus parti cuidam nostri corporis applicatus. *

ODOR sulphureus vel potius phosphoreus; SAVOR acidus.

VIRTUS commovens systema nerveum, vasculosum, & musculosum. Resolvens & movens humores stagnantes. Pulsus incitans, menstrua movens, augens perspirationem.

Usus in tumoribus induratis, odontalgia, amaurosi, ** surditate, paralyfi, pernionibus, *** tumoribus scrophulosis suppuratione difficili, oedemate, rheumatismo, nodis podagricis, lapsu palpebræ superiorisi, **** aponia, ***** anchylosi a contractura vel tumore articulari. *****

* *Cel. CAVALLO Versuch über die Theorie und Anwendung der medicinischen Elektrizität. Leipzig. 1782.*

** *Med. Bemerk. einer Gesellschaft von Aerzten in London. VI. B. p. 1.*

*** *Journal des savans. 1748.*

**** *Acta Elecl. Mogunt. 1717.*

***** *De omnibus his morbis observationes collectæ inveniuntur in Cel. KRÜNIZ Verzeichniß der vornehmsten Schriften von der Electricität. 1769. & Auszüge aus den besten Französischen Schriften. 3. B. p. vi. & in Cel. CAVALLO libro mox citato.*

***** *Cel. LENTIN observ. med. fasc. I. Lipsiæ. 1764.*

Periculosa est electricatio nimia dosi exhibita, plethoricis, senibus, infantibus, & ægrotis febre, vel sanguifluxu laborantibus.

M O X A.

Est torunda ex lanugine *ARTEMISIÆ vulgaris orientalis L.* facta, quæ loco inurendo affigitur, scintilla accenditur & comburi permittitur. *

VIRTUS. Moxæ calor profunde in partes molles penetrat, humores stagnantes volatilifcat, resolvit, loco movet, fibras & vasa ab initio relaxat, dein ficcat.

USUS. Arthritici & podagrici tumores, atque rheumatismi chronici a Japonensibus sic curantur. Quandoque ulcera sanatu difficilia remanent. Etiam dolor dorsi a lapsu ortus moxa evanuit. **

DOSIS. Imbecillibus tres, robustis vero a 10. ad 20 moxæ adhibentur.

C A U T E R I U M.

Est ferri igniti applicatio ad partem aliquam nostri corporis.

VIRTUS. *Primus* gradus inflammat, *secundus* ficcat, *tertius* in gangrænam, *quartus* in carbonem siccam mutat partes tactas.

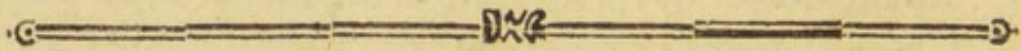
* *Cel. HOOKES philof. Experim. and observat. p. 73.*

** *Cel. BURGUIS M. N. C. Dec. 2. An. 9. p. 290.*

Usus. *Veteres* ignitum admovebant ferrum in carie ,
 exostosi, arteria fauciata, odontalgia cariota,
 fistula lachrymali, sphacelo, cancro, polypo,
 carne fungosa, verruca, callo fistularum, vul-
 nere a cane rabido vel vipera venenata inflictō,
 & in trichiasi.

At cum *Recentiores* tutiora his malis medendis
 possideant remedia, ac cum ferrum ignitum sit
 valde dolorosum atque simul periculosum reme-
 dium ob ignis calorem profunde in partes pe-
 netrantem, nec cancrum, sphacelum, aut hydro-
 phobicum morsum curet, hinc cauteria in chi-
 rurgia recentiori fuere fere penitus abolita.

Cauterium *cranio* adhibitum lethalem cerebri in-
 flammationem causat. *

F R I G I D A.

Medicamenta, quæ plurimam partem mediante frigore,
 quod continent, agunt, in hanc classem per-
 tinent.

A Q U A F R I G I D A.

AQUA communis naturalem frigoris gradum ha-
 bens. *Kaltes Wasser.*

---

* *Ill. de HAEN rat. med.* T. VI. vel *Von HAEN*
Heilungsmethode Leipzig 1781. 5. B. 166.

ODOR nullus; SAPOR aquosus, frigidus.

VIRTUS. Vasa & fibras irritat & contrahendo roborat, humores repellit, absorbendo materiam caloris refrigerat.*

Usus. Applicatio aquæ frigidæ

Ad *sanguifluxum* sistendum in hæmorrhagia narium, uterina, vulnerum, in synoviæ fluxu e vulnere vel ulcere articulari coercendo.

In *commotione* cerebri, medullæ spinalis vel alius partis cum vel sine effusione sanguinis,** in insolatione capitis vel alius partis.***

In *distorsione* pedis, vel manus, in luxatione reposita, in contusione acetabuli femoris, in fractura reposita, in contusione quacunque, in doloribus a fractura sanata remanentibus.

In *ulceribus* laxis, oedematosis & scrophulosis, in excoriatione aurium.****

* Vide egregiam *dissert. Cel. DAUTER de usu aquæ frigidæ externo, topico. Göttingæ. 1780. p. 5.*

** *Cel. SCHMUKER Ch. Wahrnehm. I. B. p. 144. Unicum in hoc affectu est remedium. Vid. Sal ammoniacum.*

*** *Cel. TISSOT Avis au peuple, à Paris 1776 p. 176.*

**** *Cel. SCHMUKER Ch. Schrift. I. B. p. 229.*

In iridis, ani, * vaginæ & uteri prolapsu, in distasi pelveos, in laxitate articuli.

In herniis incarceratis, ** in cirsocele. ***

In ambustione, in pernione, in incipiente inflammatione & in chronica inflammatione quacun- que, in inflammatione cruris a clavi pedis excisione, **** in erysipelate chronico, ***** in tumoribus oedematosis, podagricis & rheu- maticis, in podagra retrograda ad caput, pul- mones vel alias partes, ***** in hæmorrhoidibus tumidis.

In gangræna a gelu, decubitu, febre putrida.

In ischuria, enuresi, & diabete, in surditate, apho- nia & raucedine chronica, in memoriæ debili- tate, in paralyfi *****

In oculorum inflammatione incipiente, in chroni- ca, in amaurosi, ***** aliisque oculi morbis ab

* *Cel. SCHMUKER Ch. Schrift. 2. B. p.*

** *Ill. RICHTER von den Brüchen. T. I. Cap. xvii. Cel. THEDEN Neue Bemerk. und Erfahr. 1776. Berlin. p. 97. & Cel. SCHMUKER. Ch. Schrift. 2. B. p. 122.*

*** *Ill. RICHTER observ. chir. fasc. II. Cap. II.*

**** *Cel. THEDEN Neue Bemerk. Berlin. 1771. p. 143.*

***** *Fränk. Saml. 5. B. p. 44.*

***** *Cel. BLOCH med. Bemerk. p. 54.*

***** *Cel. SCHMUKER Ch. Wahrn. T. I. p. 156.*

***** *Cel. NOOTNAGEL. diss. de amaurosi in Ill. BALDINGERI sylloge. T. III. p. 177.*

atonía vel paralyfi ortis, ad servandos oculos sub morbo varioloso, in prolapsu palpebræ superioris, in animi deliquiis demum adspersio faciei cum aqua frigida juvat.

BALNEUM FRIGIDUM laudatur in tumoribus podagricis, in rhachitide, in scorbuto, in gelatione totius corporis, in hydrophobia, in prolapsu uteri, vaginæ, ani.

N I X.

Est aqua gelu in flocos seu crystallos glaciales mutata. *Schnee.*

VIRTUS eadem, at efficacior quam aquæ frigidæ.

USUS. Ad partes gelu perustas fricandas adhibetur, ad hæmorrhagiam narium effrenem fronti imponitur.

G L A C I E S.

Est aqua gelu in massam solidam mutata. *Eis.*

VIRTUS refrigerans, congelans.

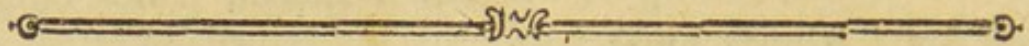
USUS. Ad coërcendam narium hæmorrhagiam * fronti applicatur, ad aneurismata, * * ad hernias incarceratas laudatur: at congelando humores no-

---

* *Cel. BLOCH Bemerk.* p. 76. pediluvio calido & glacie capiti applicata ad omnia remedia rebellis hæmorrhagia narium sistebatur.

* * *Essays and observations physical and literary.* Vol. III. Edinb. 1771.

cet. * Ad aquam refrigerandam pro fomento frigido certius adhibetur.

A Q U O S A.

Quæ maximam partem ex aqua constant.

A Q U A C A L C I S.

Est aqua ope materiæ causticæ terra calcarea imprægnata. *Kalkwasser.*

ODOR nullus; SAVOR adstringens; ℥j continet $1\frac{1}{4}$ granum calcis.

VIRTUS detergens, solvens mucum, exsiccans, adstringens.

USUS in ulceribus scorbuticis crurum, ** in tumoribus oedematosis, in hydrocele, in scrophulis, in ulcere cancroso, in lepra, in tinea capitis.

A Q U A M A R I N A.

Est aqua *pelagus* constituens. *Meerwasser.*

** *Abh. der Pariser Akademie der Chirurgie.* 4. B. p. 208. Omentum in hernia incarcerata congelatum inveniebatur.

** *Medicin. Bemerk. einer Gesellschaft von Aerzten in London.* 1. B. p. 261.

ODOR nullus; SAVOR falso-amarus, nauseosus. *Continet* salem marinum, magnesiã salitam atque principium nauseosum.

VIRTUS abstergens, septica.

USUS. In scabie, lepra & omnibus morbis cutaneis, in ulceribus inveteratis, in pruritu corporis totius vel unius solummodo partis balneatio vel lotio adhiberi potest. Præcipationem & balneationem in morfu canis rabidi ad præcavendam hydrophobiam laudare solent, at experimenta laudibus non responderunt. *

Una salis marini pars cum 30 partibus aquæ communis soluta amulatur aquam marinam.

A Q U A C A L I D A.

Est aqua communis *materia caloris* aliquantum imprægnata. *Warmes Wasser.*

ODOR nullus; SAVOR præter aquosum calorem nullus.

VIRTUS; fibras & vasa relaxans, humectans, humore impactos resolvens, diluens, poros aperiendo sudorem promovens, spasmos sopiens, calorem majorem parti concilians.

USUS. Adhibetur sub varia forma :

Forma fomenti in ulceribus crustosis, tumoribus variis :

---

* *Cel. MARTEAUS. Abh. über. die Bäder. S. 195.*

Forma Ablutionis in scabie & sorditie capitis vel alius partis, in vulneribus & ulceribus impuris.

— *vaporis*. Multo efficacius aquæ vapor substantiam partis penetrat, ut cornu cervi solutio in gelatinam ope machinæ Papinianæ docet, quam ipsius aquæ ebullientis virtus. *

Hinc aquæ vapor *laudatur* ad provocandas hæmorrhoides, ad tumores rheumaticos ** vel indurationes mammarum resolvendas, ad anginam & raucedinem, odontalgiam, ozoenam, surditatem & otalgiam curandam & oedemata labiorum vulvæ discutienda, ad vaginam sub partu relaxandam.

Fumigatio volatilis. *** Vas, quod operculum infundibuliforme cum tubo angusto ex operculi apice exeunte perit cum sale tartari & sale ammoniaco ad libitum impletur, dein aqua fervida vas impletur. Vapor e tubo exiens parti ægrotæ applicatur. Hæc fumigatio in surditate, paralyfi, rheumatismo, anchylofi magno cum fructu adhibetur.

* *Cel. UDEN Nachrichten das zu Berlin angelegte Englische Dampfbad betreffend. Berlin. 1781.*

** *Cel. MARCARD med. Versuche 2. Th. p. 90.*

*** *Ill. RICHTERS Ch. Bibl. v. B. I. St. p. 126.*

Forma embrocationis & fillicidii in tumoribus frigidis, articularibus. *

Forma pediluvii in venæsectione pedis, in clavis digitorum, in arctura unguis & pro revulsione in ophthalmia atque angina. Etiam solum pediluvium calorem, sudorem & pulsum frequentiore in toto corpore excitat, **

Forma manuluvii in venæsectione manus,

Forma semicupii in calculo renum, in herniis incarceratis, in placenta remanente, in urinæ retentione.

Forma balnei in scabie, in asphixia a commotione seu contusione capitis vel pectoris, *** in tetano, in hydrophobia.

T H E R M Æ A E R A T Æ.

Sunt aquæ thermales *aëre fixo & materia caloris imprægnatæ.*

Thermæ Carolinæ, Trencsinenses & omnes aquæ acidulæ huc revocari possunt.

* *Cel. THEDEN Neue Bemerk. und Erfahr. Berlin. 1771 p. 71.*

** *Cel. STEVENS. Vide der Arzt 6. B. 311. St.*

*** *Samlung auserlesener Abh. für Wundärzte. 4. St. 99. S. Schreiben über den fall eines nach einem Schlage auf die Brust todtscheinenden Mannes, der durch eine Aderlaßz und ein warmes Bad gerettet wurde, von WILLIAM ALEXANDER.*

ORDOR nullus; SAPOR mollis.

VIRTUS resolvens & emolliens,

USUS in tumoribus frigidis, ulceribus, contracturis.

T H E R M Æ H E P A T I S A T Æ.

S E U S U L P H U R E Æ.

Sunt aquæ thermæ sulphure ope phlogisti cum materia caloris volatilifato, imprægnatæ. *Schwefelbäder.*

Thermæ *Baadenses*, *Aquisgranenses*, *Budenses* huc pertinent.

ODOR ingratus fere ovi subputridi; SAPOR subdulcescens.

VIRTUS resolvens, emolliens.

USUS in morbis scabiosis, ulceribus antiquis crurum, contracturis tendinum & ligamentorum, tumoribus oedematosis & aliis frigidis.

De præparatione balnei sulphurei artificialis vid. *Sulphur.*

BALNEUM FERRI GRANULATI.

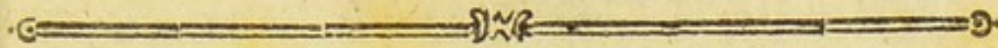
Est aqua a ferro granulato defluens. *Eisengranulirwasser.* Continet hæc aqua ferrum ope aëris inflammabilis in aqua solutum. *

VIRTUS roborans, leniter irritans, solvens mucum, diaphoretica, antipurulenta.

---

* *Cel. LENTIN, Ueber die Bäder aus Eisengranulirwasser und deren Wirkung bey verschiedenen Krankheiten. Vide Cel. BALDINGER N. Magazin 3. B. 3. St. 193. S.*

Usus. Paralyfin, debilitatem chronicam, rheumatismum inveteratum cito curat. Puogeniam ulcerum & scrophulas sanat.

A E R E A.

A E R F I X U S.

Est fluidum aeriforme, acidæ indolis, quod ex creta emanat, si cum acore quodam effervescit. *Fixe Luft. Luftsäure.*

ODOR nullus; SAPOR acidulus.

VIRTUS antiseptica, exsiccans, solvens. APPLICATIO fit ope peculiaris machinæ, e qua aer fixus e creta cum acido vitrioli effervescenti emanans ope tubi ad partem læsam derivatur.

Usus. In ulceribus putridis, * in angina gangrænosa, in ozoena, in inflammatione mammæ, ** in tineâ capitis profuit, *** in cancro faciei & aliarum partium autem parum utilitatis monstravit. ****

---

* *Cel. DOBSON Abh. über die Kräfte der fixen Luft, Leipzig 1781. p. 187. in ulceribus ani p. 191. in ozoena p. 192. in angina gangrænosa, p. 37.*

** loco c. p. 185.

*** l. c. p. 186.

**** l. c. p. 192. & *Histoire de la Société royale de Médecine. Année 1777. & 1778. p. 231. In cancro pu-*

A E R I N F L A M M A B I L I S.

Est fluidum aëriforme, quod ab igne admoto accendi se patitur, si prius cum aëre atmospherico mixtum fuerit. *Entzündbare Luft.*

ODOR, si e metallo ope acidi vitrioli diluti emanat, farcidus, deterrimus.

VIRTUS resolvens, antiparalytica. APPLICATIONO optime fit, mediante balneo ferri granulati.

USUS. De hoc vide *balneum ferri granulati.*

A E R M U R I A T I C U S.

Est fluidum aëriforme, quod e sale culinari ope acidi vitrioli concentrati expellitur. *Kuchensalzluft.*

ODOR croceus; SAVOR acidus.

VIRTUS antiseptica. Aërem putridis affuviis refertum corrigit, phlogisti autem accessu corruptum nequaquam emendat, *

T A R T A R U S C E R E V I S I Æ.

Est spuma sub fermentatione cerevisiæ in superficiem emergens. *Bierhefen.*

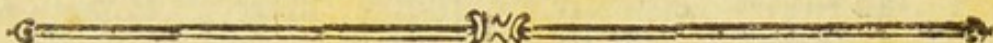
trido, cujus caro, labia pallida vel livida sunt & non fungosa, aliquod levamen attulit, in reliquis nil boni præstitit.

* *Cel. LEONARDI Aërologiæ primæ lineæ. Lipsiæ. 1781. p. 8.*

ODOR acescens; SAPOR mollis, subacidus.

VIRTUS resolvens, antiseptica.

USUS. Cum farina secalina in pulvem redactus, colloque affixus, cito anginam curat. * Sub fermentatione propulsus aër resolvere videtur. Tentetur in aliis inflammationibus & gangræna sicca.
V. *Mel.*

DEPLENTIA SANGUINIS.

VENÆ SECTIO.

Est sanguinis evacuatio ope incisæ venæ. *Aderlass.*

VIRTUS: *Deplet* vasa sanguinea majora & minora. *Diminuit* quantitatem sanguinis. *Imminuit* irritabilitatem cordis & vasorum, hinc etiam motum circulatorium.

USUS. In omni morbo chirurgico, qui ab inflammatione, vel plethora universali, vel a congestione sanguinis ad specialem quandam partem, aut a motu circulatorio sanguinis nimio originem habet, indicatur.

CONTRAINDICATUR in sanguinis defectu, in motu circulatorio nimis debili, in inflammatione non

---

* *Ill. BERGIUS m. m. p. 48.*

phlogistica, sed biloso-putrida, & ubi magna suppuratio timenda. *

Quantitas sanguinis evacuandi ad ℥j ut plurimum fieri solet, sed a remissione celeritatis & duritie in pulsu regulam petere tutissimum est.

ARTERIOTOMIA TEMPORALIS.

Est sanguinis eductio ex incisa arteria temporali.
Schlafschlagaderöffnung.

VIRTUS. Efficacius multo quam venæsectio ex internis & externis partibus capitis sanguinem evacuat.

Usus in ophthalmia vehementissima, amaurosi sanguinea, in encephali turgore sanguineo a prægressa capitis læsione.

Ob aneurysmatis metum sectio venæ frontalis substitui solet arteriotomiæ temporali.

SCARIFICATIO CRUENTA.

Est sanguinis eductio ex integumentorum communium vasculis ope plurium exiguorum vulnusculorum cubo scarificatorio vel lanceola cuti inflictorum, & cucurbitulis impositis extractorum.

VIRTUS est topica sanguinis evacuatio ex integumentis communibus.

---

* *Cel. ZOLLICOFER diss. de abusu venæsectionis in sanandis inflammationibus. Göttingæ. 1778. p. 8.*

Usus in gangræna, oedemate, margine calloso ulcerum &c.

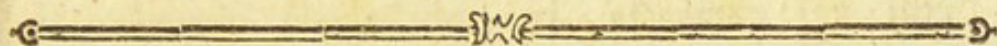
HIRUDINUM APPLICATIO.

Est eductio sanguinis per suctionem hirudinum applicatorum. *HIRUDO Medicinalis. L. Blutigel* pro usu eligatur. *

WIRTUS est topica sanguinis evacuatio ex quadam parte.

Usus. Ad hæmorrhoides turgentes vel eas suppressas evacuandas hirudines orificio ani imponuntur. In ophthalmia, amaurosi & commotione cerebri applicantur temporibus.

Demum loco venæsectionis adhibentur in infantibus & hominibus obesis, quibus ob parvitatem venarum vena secari nequit. *

DEPLENTIA SERI.

VESICATORIUM,

Est seri purulenti evacuatio ex cute ope emplastri vesicatorii.

WIRTUS. Cutem, cui applicatur, primo rubefacit, dein epidermidem in vesicam elevat, qua aperta fluxus seri purulenti inducitur.

---

* *Cel. SCHMUKER Ch. Schrift. 1. B. p. 77.*

Pars absorpta cantharidum systema nervosum & vasculosum irritat, febrem, sitim & quandoque stranguriam inducit.

Usus in morfu canis rabidi.

- ulcere inveterato consolidato.
- exanthemate quopiam retropulso.
- tumore rheumatico, oedematoso vel albo articulorum. Vide *cantharis*.

F O N T I C U L U S.

Est ulcus artificiale incisione cutis excitatum. *Fantanelle*.

VIRTUS evacuans serum purulentum, acrimoniam humorum. Revellens humorum congestionem.

Usus in oedemate, & anasarca, * in incipiente amaurosi vel cataracta, in ophthalmia chronica, in paralyfi crurum a vertebrarum intumescencia. **

S E T A C E U M.

Est ulcus artificiale bina habens orificia ope acus peculiaris filamentum transvehentis productum.

* *Cel. HOME Clinische Versuche.* p. 432.

** *Cel. POTT Anmerkungen über die Lähmung der untern Gliedmassen, welche sich oft bey einer Krümmung des Rückgrats findet. Vide in kleine medicinische Abhandl. 1. B. p. 103.*

WIRTUS. Ob majorem ulcerationis ambitum & valde dolorificam irritationem loci, quotidie renovatam vis, evacuans & irritans major est, quam in fonticulo.

Usus in amaurosi, ophthalmia chronica, chemosi albugineæ, hydrocele.

C O R T E X T H Y M E L E Æ.

D A P H N E T H Y M E L E A L. *Seidelbastrinde.*

ODOR corticis recentis nullus; SAPOR vix ullus, sed si diutius in ore retineatur, valde acris sentitur, fauces inflammans, ardore diu inhærente, etiam si fauces aqua frigida eluantur. Cortex ficcatus mitius agit.

WIRTUS. Cortex recens vel ficcus aqua maceratus cuti applicatus eam epidermide sensim privat ac serum e loco nudato copiose allicit atque evacuat.

Usus. In ophthalmia & aliis morbis chronicis ab acrimonia retenta ortis nec non in morbis a congectione serosa natis, ut remedium evacuans aut revellens exigua particula cuti applicatur. De methodo applicandi dicturus sum in *doctrina de operationibus chirurgicis.*

---

* *Cel. ARCHANGE le ROI essay sur l'usage & les effets de l'écorce du Garou. Paris 1767. & Cel. ROOS dissertatio de cortice Thymeleæ. Lugd. Batav. 1778. p. 25.*

M E C H A N I C A.

GOSSYPIMUM SEU BOMBAX.

GOSSYPIMUM herbaceum L. Baumwolle.

ODOR & SAPOR nullus.

VIRTUS. Lana gossypii topicis, imprimis oticis & odonticis medicamentis applicandis inservit.

L I N T E U M C A R P T U M.

Filamenta e linteo evulsa sic vocantur. *Karpey.*

VIRTUS lintei carpti sicci absorbens, exsiccans, tenuissimis villis leniter irritans. Rasum linteum magis quam carptum irritat vulnera. *

Usus in compescenda hæmorrhagia e vasis minoribus vulneratis. In applicandis medicamentis liquidis aut mollibus pro vehiculo inservit. Aërem arceat, & vulnera recentia & pura multo tutius quam unguenta balsamica, quæ nimium irritant & pus in his movent, consolidat, si linteum carptum aqua frigida humectatum omni 24 hora applicetur. ** Ulcera demum exsiccant, si aqua aluminosa humectetur.

---

* *Cel. BRAMBILLA Abhandlung von Oxykrat und der troknen Karpey. Wienn. 1777.*

** *Abh. der Pariser Akademie der Chirurgie. 4. B.*

C H A R T A P A P Y R A C E A.

*C H A R T A papyracea. Papier. Productum ex CAN-
NABI vel LINO.*

*U*sus. Charta *emporetica* masticata & in glomerem convoluta pro compressione mediocris arteriæ læsæ adhibetur. Charta *alba* spiritu vini aqua frigida diluto madida excoriationi tiliarum a contusione applicatur. Charta *coerulea*, quo saccharum involvi solet, creta & camphora illita erysipelati imponitur. Charta *auri foliati* vulnus a venæ sectione inflictum a quibusdam unitur.

S P O N G I A M A R I N A.

S P O N G I A officinalis L. Baadschwamm. Est habitaculum vermis.

*O*DDOR & *S*APOR nullus.

*V*IRTUS humidum absorbens, absorptionem puris in vulnere impediens.

*U*sus. Magnis vulneribus tempore æstivo nimium suppurantibus, ut in amputata mamma vel crure observatur, tenues lamellæ spongiæ imponuntur: hæ lamellæ puris partem tenuiorem absorbent, sic pus spissius remanet, quod e vulnere non adeo facile absorberi potest. *

---

* *Medicinische Bemerkungen einer Gesellsch. von Aerzten. London 2. B. p. 243.*

S P O N G I A P R Æ P A R A T A .

S P O N G I A marina L. præpariter Schwamm est spongia cera penetrata.

VIRTUS. Humectata multum intumescit, hinc obturando & dilatando agit.

Usus ad dilatanda vulnerum & ulcerum orificia, si hac dilatatione indigent. Demum hæc spongia in modum agarici applicata ad sistendum ex fauciatâ arteria sanguinem est medicamentum agarico efficacius.

A G A R I C U S P R Æ P A R A T U S .

BOLETUS igniarius L. Eichenschwamm. Est fungus, qui supra truncos betularum, quercuum & fagorum crescit. Optimus est qui supra fagum invenitur. *

Præparatio. Colligatur boletus ficcatus, abscindatur pars corticalis, utpote dura nimis, parenchyma coriaceum malleo tamdiu pulsetur, donec mollissimum & lenissimum evadat.

* *Cel. BROSSARD* chirurgus Gallus primus, in gallia saltem, hunc fungum ad hæmorrhagias sistendas adhibuit & ideo præmio a Rege Galliæ remuneratus fuit. *V. Cel. PLATNER* *Zusätze zu seines Vaters Chirurgie* 1. Th. 67. S.

VIRTUS est adhæsiva, obturans. Nulla qualitas adstringens huic fungo inest, nam ejus infusum aquosum a vitriolo martis non nigrescit. *

Usus. Ad hæmorrhagiam ex arteria læsa, non nimis magna, compescendam graduatim applicetur, dein fascia compressiva firmetur.

Sub applicatione agarici sedulo curandum, ut bene attingat vas læsum, hinc vulnus tornaculo applicato ficcandum, ut fungus lumini vasis prope modum intrudi possit; huic frustulo aliud & aliud aliquantum majus graduatim imponatur, tum spleniolis & fascia circumligata firmentur omnia. Fungus adhærens non auferatur, donec sua sponte ab arteria decidat.

In majori arteria læsa agaricus non sufficit, ut experientia docuit, hinc vas majus læsum ligaturam cum filo & acu exigit. **

B O V I S T A.

LYCOPERDON Bovista L. Bovist. Crepitus lupi.

ODOR & SAPOR nullus.

* *Cel. BERGIUS m. med. p. 864.*

** *Ill. RICHTER observat. chirurgicarum fasciculus III. p. 69.* Neque ego arteriæ radialis læsionem fungo agarico sistere potui, licet intra quatuor dies illum recenter ter adhibuerim, semper enim intra unum alterumve diem a minimo motu manus recruduit hæmorrhagia.

VIRTUS absorbens humidum, exsiccans, obturans.

Usus in læsione arteriæ. Adhibetur eodem modo ut agaricus præparatus.

R E S I N A E L A S T I C A.

Est succus sole inspissatus ex incisione arboris *HEVEA guianensis* dictæ profluens. * *Elastisches Harz*.

ODOR nullus; SAPOR debilis. Nec aqua nec alcohole vini, nec alcalinis solvitur. Potest vero oleis stilletitiis: ut oleo terebinthinæ, oleo animali DipPELLII & naphtha vitrioli solvi.

VIRTUS. Mirabili gaudet flexilitate, extensilitate & elasticitate. Discissa solo contiguo attactu iterum suasponde concrescit.

Usus ad paranda instrumenta chirurgica. Parari possunt ex hac resina:

- I. *Catheteres solidi & cavi*, nec non *Cereoli*, qui in sensilissima urethra ob mollem flexilitatem longe diutius absque magno incommodo & sine metu arrosionis relinqui possunt, quam ejusmodi instrumenta ex metallis parata, quæ partim duri-

---

* *Cel. JULIAANS diss. de resina elastica cajennensi. Trajecti ad Rhenum 1780.*

tie, gravitate & inflexilitate facillique arrosione ab urina vel pure incommodant ægros. *

2. *Annuli lati* ad coercendas fracturas. *Pessaria* ad uteri & vaginæ prolapsum. ** *Bracheria* seu *Perizomata* ad retinendas hernias. ***

3. *Ochreæ* ad crura oedematosa, **** *Linteam resina hac illitum* loco vulgaris linteï cerati ad ulcera tegenda confici possunt.

4. Parant denique angli *siphunculos* ad clysmata infantibus injicienda, liquores nonnullos in ure-

* *Cel. THEDEN Sendschreiben an den berühmten Herrn Professor Richter die neuerfundenen Catheters aus der Resina elastica betreffend. Berlin. 1777. & neue Bemerk. 2. Theil. p. 143.*

** *Cel. HAMILTONS Abh. über die Hebammenkunst. p. 46.*

*** Tales enim fasciæ ad omnes corporis figuras & positiones, & volumina sese accomodantes, sua elasticitate æquabilissimam pressionem exerunt.

**** Indi ex hac resina formant ochreas, quæ & pueri & adulti pedibus ita sunt accomodatæ, ut eos accurate amplectantur: hæ jam ochreæ aquis sunt imperviæ, nec facile aëris injuriis ac attritu consumuntur. Cæterum hæ satis bene corium simulant.

thram immittendos & lac e puerperarum & nu-
tricum mammis extrahendum accomodatos. *

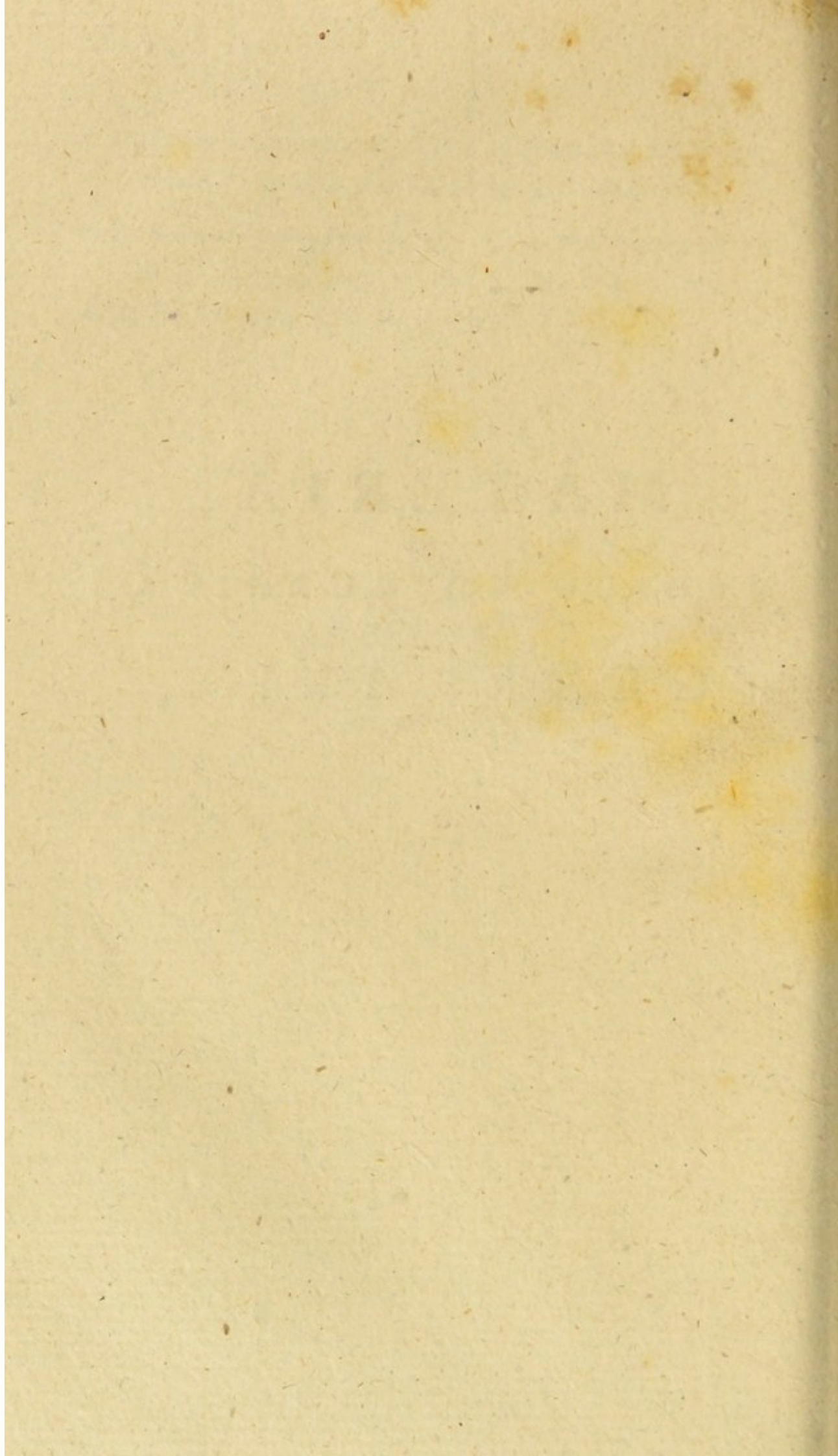
* *Cel. JULIAANS l. c. p. 62. & Cel. THEDEM
Neue Bemerkungen 2. Theil. p. 259.*

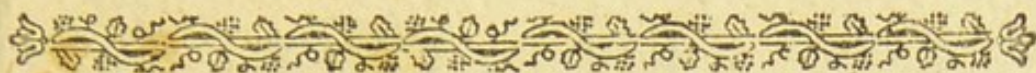

MATERIA

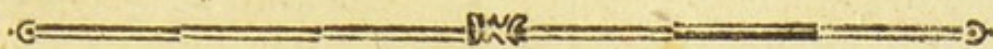
MEDICO-CHIRURGICA

GENERALIS.

E L E N C H U S

De materia medico chirurgica generatim.

E V A C U A N T I A.

Emetica.

Eccoprotica.

Purgantia.

Diaphoretica.

Diuretica.

Sialagoga.

Expectorantia.

Emmenagoga.

Aristolochica.

Ecbolica.

Hæmorrhœigoga.

Carminativa.

Galactophora.

Aphrodisiaca.

E V A C U A T I O N E M S I S T E N T I A.

Antemetica.

Antidiarrhoeica.

Antisalivatoria.

Lactifuga.

Antaphrodisiaca.

Hæmorrhagica.

ALTERANTIA PARTIUM SOLIDARUM.

Emollientia.

Astringentia.

Roborantia.

Stimulantia.

Sedantia.

Antispasmodica.

Antiparalytica.

Anodyna.

Somnifera.

Stomachica.

Vulneraria.

ALTERANTIA PARTIUM FLUIDARUM.

Diluentia.

Solventia.

Digestiva.

Inspissantia.

Obvolventia.

Refrigerantia.

Calefacientia.

Nutrientia.

Hæmatopojetica.

Depurantia sanguinis.

S P E C I F I C A .

Antacida.

Antiseptica.

Septica.

Antibiliosa.

Antipituitosa.

Antirancida.

Antiphlogistica.

Anterysipelacea.

Antiulcerosa.

Antivenerea.

Antiscorbutica.

Antiscabiosa.

Antiscrophulosa.

Anticancrosa.

Anticariosa.

Anticalculosa.

Antivariolosa.

Antirheumatica.

Antarthritica.

Anthelminthica.

Antifebrilia.

Antidota.

Antirhachitica.

Antihydrophobica.

DE MATERIA MEDICO- CHIRURGICA GENERATIM.

Scientia, quæ medicamentorum internorum ad curandos morbos externos adhibendorum virtutem, usum & applicationem tradit, *Pharmacologia medico-chirurgica* seu *Materia medica morborum chirurgicorum* dicitur.

Est vero *medicamentum internum* omne ens, quod ventriculo ingestum, partis cujusdam morbum in sanitatem restituit.

Dividuntur medicamenta interna a sua virtute medicata in sequentes classes principales:

1. in *evacuantia*.
2. — *evacuationem sistentia*.
3. — *alterantia partium solidarum*.
4. — *alterantia partium fluidarum*.
5. — *specifica*.

E M E T I C A.

Sunt medicamenta, quæ ventriculi contenta per os eliminant.

Concutiunt præterea abdomen, thoracem & caput.

INDICANTUR hinc

1. in morbis a *saburra biliosa ventriculi* ortis, ut in erysipelate, angina, ophthalmia, parotide biliosa, * aut vulnerum vel ulcerum inflammatione biliosa, ** in scirrho & cancro atrabilario. ***
2. in *tumoribus resolvendis* per auctam vasorum lymphaticorum actionem: ut oedema, hydarthron, struma, hydrocele, testiculus venereus, tumores articulares **** sunt.
3. Si corpus valide *commovendum*: ut in amaurosi, in incipiente cataracta, in corpore heterogeneo in oesophago vel trachea hærente, in angina membranacea. *****
4. Si ventriculus cibo repletus vulneretur. *****

* Parotidem symptomaticam resolvere dato vomitorio licet, parotis autem critica in suppurationem est ducenda.

** *Cel. STOLL. R. Med. T. 2. in variis locis.*

*** *Ill. RICHTER Anfangsgründe der Wundarzneyk. p. 284.*

**** *Ill. RICHTER Ch. Bibl. 5. B. 1. St. p. 117. &c.*

***** *Schwedische Abh. 34 B. 343. S.* In stadio inflammatorio membrana adhuc firmiter adhærente nocent vomitoria: at inflammatione evanida & urina jam puriformi reddita tuto dari dicuntur.

***** *Cel. MORAND opuscules de Chirurgie Vol. 2. à Paris 1772. duobus in casibus emeticum feliciter exhibuit, ut ventriculo evacuato vulnus ejus se contraheret.*

TUTISSIMA EMETICA sunt :

Radix Ipecacuanhæ.

Tartarus emeticus.

Vitriolum album.

E C C O P R O T I C A.

Quæ primarum viarum sordes leni stimulo evacuant.

INDICANTUR in morbis a *ſaburra primarum viarum*,
ut inflammationes bilio-
ſæ ſunt,

— — — *foecibus induratis*: ut eſt her-
nia a foecibus incarcera-
ta, intumeſcentia hæmor-
rhoidum.

OPTIMA ECCOPROTICA ſunt :

Sal amarus.

— Seigneti.

— mirabile Glauberi.

Cremor tartari.

Pulpa tamarindorum.

— caſſiæ.

Manna.

Rheum.

Magnesia alba.

Oleum ricini.

P U R G A N T I A.

Quæ primarum viarum sordes ac simul humores ad intestina delatos acri stimulo & validius quam eccoprotica evacuant.

INDICANTUR in morbis a saburra pituitosa, quando primæ viæ eccoproticis evacuari se non finunt; vel quando humores e variis tumoribus evacuandi & versus intestina revellendi: * ut in tumoribus aquosis articularibus & aliis.

PURGANTIA optima sunt:

Folia sennæ

Jallappæ radix.

Resina jallappæ.

—— scamonii.

Scamonium.

Aloe.

Gratiola.

Pulpa colocinthidis.

D I A P H O R E T I C A.

Quæ transpirationem cutaneam ad sudorem usque augent.

---

* Durum tumorem linguæ dato valido purgante evanescere vidi.

INDICANTUR

INDICANTUR in morbis ab impuritate humorum vel a transpiratione suppressa ortis : ut in tumoribus serosis, rheumaticis &c.

DIAPHORETICA sunt :

Aqua calida.

Vinum calidum.

Acetum.

Spiritus Mindereri.

Salia alcalina volatilia.

Camphora.

Antimonium diaphoreticum.

—— crudum.

Infusum florum sambuci.

—— ——— calendulae.

Oleum animale *DIPPELLII*.

D I U R E T I C A.

(Quæ urinæ secretionem in renibus augent.

INDICANTUR in morbis ab urina retenta aut parcius fluente. In impuritate humorum, in pure ex abscessu in sanguinem absorpto; in abundantia feri ut in tumoribus hydropicis, serosis &c.

DIURESIN movent.

Scilla.

Oxymel scilliticum.

Oxymel colchycum.

Serum lactis acidum.

Cremor tartari.

Nitrum.

Tartarus tartarificatus.

Sal sodæ.

— tartari.

Succus asellorum.

Decoctum petrosellini.

—— semenis dauci.

—— juniperi.

Terebinthina.

Balsamus copaivæ.

S I A L A G O G A.

Quæ salivæ secretionem e glandulis salivalibus augment.

INDICABANTUR olim ad curandam luem veneream, & hydrophobiam. At experientia docuit, luem facilius sine salivatione curari & hydrophobiam mercurio non cedere. Recentiores salivationem in hydrocephalo interno & in chronica dysuria rheumatica * laudant.

SALIVATIONEM movent sala mercurialia majori dosi data ut:

Mercurius gummosus.

---

* *Cel. BISSET Versuche* p. 134.

Mercurius dulcis.

—— sublimatus corrosivus.

—— præcipitatus albus.

—— —— ruber.

—— calcinatus.

Turpetum minerale.

E X P E C T O R A N T I A.

Quæ corpora in systemate aëreo pulmonum contenta
evacuant.

INDICANTUR, si mucus, pus, corpus heterogeneum,
ut membrana in angina membranacea, evacuan-
da sunt.

Tussi exprimitur sæpe pus in empyemate & sanguis
effusus in cavo thoracis e dilatato vulnere exter-
no thoracis.

EXPECTORANTIA sunt :

Oxymel scilliticum.

Gummi ammoniacum.

Kermes mineralis.

Hyssopus.

Vapor oxycrati calidi.

E M M E N A G O G A

Quæ secretionem sanguinis menstrui promovent.

INDICANTUR in tumoribus, ulceribus & aliis mor-
bis a sanguine menstruo retento vel suppresso ortis.

EMMENAGOGA sunt:

Radix rubiæ tinctorum.

Folia sabinae.

Aloe.

Pulsatilla nigricans.

limatura martis.

Borax.

A R I S T O L O C H I C A.

Quæ lochiorum secretionem promovent.

INDICANTUR in morbis externis, quæ oriuntur a lo-
chiis suppressis.

ARISTOLOCHICA sunt omnia emmenagoga, &
Cerefolium.

E C B O L I C A seu A B O R T I V A.

Quæ fœtum & alia corpora in utero contenta expel-
lunt.

INDICANTUR in morbis a fœtu mortuo, putrescen-
te, aut a placenta remanente ortis.

ECBOLICA sunt omnia emmenagoga.

H Æ M O R R H O I G O G A.

Quæ sanguinis hæmorrhoidalis secretionem promovent.

INDICANTUR in morbis ab hæmorrhoidum fluxu retento, suppresso vel instante ortis.

HÆMORRHOIGOGA sunt:

Aloe.

Borax.

Asa fœtida.

Alcali volatile.

Vapor aquæ &

hirudines ad orificium ani.

C A R M I N A T I V A.

Quæ aërem e primis viis ructu vel flatu eliminant.

INDICANTUR in morbis ab aëre primarum viarum ortis.

CARMINATIVA sunt:

Spiritus juniperi.

—— nitri dulcis.

—— salis dulcis.

Oleosacharum cort. aurantiorum.

fem. anisi.

—— cumini.

—— anethi.

—— carvi.

—— coriandri.

Aſa foetida.

Flores chamomillæ.

G A L A C T O P H O R A .

Quæ lactis ſecretionem in mammis puerperarum promovent.

INDICANTUR in lactis defectu, & morbis inde ortis.

GALACTOPHORA ſunt:

Fœniculum.

Anethum.

Cerefolium.

Flores ſambuci.

Cereviſia.

Diæta ſorbilis.

A P H R O D I S I A C A .

Quæ ſeminis ſecretionem in teſticulis promovent.

INDICANTUR in morbis a defectu ſeminis ortis.

APHRODISIACA ſunt:

Tinctura cantharidum.

Moschus.

Ambra.

Opium.

EVACUATIONEM SISTENTIA

ANTEMETICA.

Quæ vomitum sistunt.

INDICANTUR in vomitu, qui causa vel symptoma morbi externi est.

ANTEMETICA sunt, si primæ viæ existunt puræ :

Opium.

Mentha.

Mellissa.

Sal absynthii cum succo citri effervescens.

ANTIDIARRHÆICA.

Quæ diarrhæam sistunt.

INDICANTUR in diarrhæa, quæ causa vel symptoma morbi chirurgici est.

ANTIDIARRHÆICA sunt, si primæ viæ sunt puræ :

Opium.

Radix arnicæ.

Hb. lysimachiæ.

Nux vomicæ.

ANTISALIVATORIA.

Quæ salivationem sistunt.

INDICANTUR in ptyalismo, qui causa vel symptoma morbi externi vel dati mercurii est.

ANTIPTYALITICA sunt datis purgantibus:

Marrubium album.

Salvia.

Sulphur.

L A C T I F U G A.

Quæ galactirrhæam nimiam fistunt.

INDICANTUR in lactis affluxu nimio ad mammas.

LACTIFUGA sunt:

Arcanum duplicatum.

Dulcamara.

Mentha crispata.

Salvia.

A N T A P H R O D I S I A C A.

Quæ seminis secretionem diminuunt.

INDICANTUR in priapismo & inflammatione partium genitalium.

ANTAPHRODISIACA sunt:

Diæta vegetabilis.

Nitrum.

Fructus horæi.

Succus citri.

HÆMOSTATICA.

Quæ hæmorrhagiam sistunt.

INDICANTUR in omni hæmorrhagia, quæ morbi externi causa vel symptoma est :

HÆMOSTATICA sunt :

Nitrum.

Aqua frigida.

Emulsio seminum lactescentium.

Cort. peruvianus.

Spiritus vitrioli.

Succus citri.

EMOLLIENTIA.

Quæ fibras nostri corporis relaxant.

INDICANTUR in morbis, qui a tensione, rigiditate, spasmō vel nimio robore fibrarum oriuntur.

EMOLLIENTIA sunt :

Aqua tepida.

Decoctum althææ.

—— malvæ.

—— seminum lini.

Oleum blandum.

Lac.

A D S T R I N G E N T I A.

Quæ fibras sine stimulo contrahunt.

INDICANTUR in morbis a laxitate fibrarum ortis: ut
hernia, prolapsus, inflammatio chronica.

ADSTRINGENTIA sunt:

Radix bistortæ.

— tormentillæ.

Terra catechu.

Vitriolum martis.

Alumen.

R O B O R A N T I A.

Quæ fibras stimulo aromatico vel amaro contrahunt.

INDICANTUR in morbis ab inertia nervorum & atonia fibrarum ortis.

ROBORANTIA sunt :

Cortex peruvianus.

Ferrum.

Mentha.

Mellissa.

Spiritus vini.

Rad. gentianæ.

M O T U M S A N G U I N I S A U G E N T I A.

Quæ suo stimulo motum cordis & vasorum augent.

Dicuntur etiam *STIMULANTIA*, *IRRITANTIA*,
CARDIACA.

INDICANTUR in morbis, qui a languore cordis &
vasorum vel ab inertia nervorum & fibrarum pro-
veniunt.

(CARDIACA seu sanguinis motum augentia sunt :

Vinum.

Spiritus vini.

Naphta vitrioli.

— aceti.

Oleum cinamomi.

— caryophyllorum.

Sal volatile cornu cervi.

Tinctura cantharidum.

SEDANTIA SEU MOTUM SANGUINIS
DIMINUENTIA.

(Quæ cordis & vasorum motum minuunt.

INDICANTUR in morbis ab excessu motus vitalis seu
febre nimis valida.

SEDANTIA seu motum sanguinis sedativa sunt :

Spiritus vitrioli.

Aër fixus.

— frigidus.

Aqua frigida.

Emulsio.

Nitrum.

Fructus horæi.

A N T I S P A S M O D I C A .

Quæ spasmos & convulsiones fistunt.

INDICANTUR in morbis, quorum causa vel symptoma spasmus est.

Ideo ante ac post omnem operationem majorem opium cum oleo dandum. Conveniunt denique in tetano a vulnere, in herniæ incarceratione spasmodica.

ANTISPASMODICA sunt :

Opium.

Extractum hyosciami.

Flores zinci.

Asa fœtida.

Camphora.

Moschus.

Valeriana.

Castoreum.

Mercurius.

A N T I P A R A L Y T I C A .

Quæ paralyfin curant.

INDICANTUR in morbis, quorum causa vel symptoma paralyfis fibrarum muscularium est.

ANTIPARALYTICA sunt :

Flores arnicæ.

Marum verum.

Tinctura cantharidum.

A N O D Y N A.

Quæ dolorem sopiunt.

INDICANTUR in omnibus morbis, quorum causa
vel symptoma gravis dolor est.

ANODYNA sunt :

Opium.

Extractum hyosciami.

—— cicutæ.

S O M N I F E R A.

Quæ somnum inducunt.

INDICANTUR in morbis, quorum symptoma per-
vigilium est.

SOMNIFERA sunt :

Opium.

S T O M A C H I C A.

Quæ ventriculum roborant.

INDICANTUR in morbis, quorum causa vel symptoma imbecillitas stomachi seu digestio vitiosa est. Hæc enim quandoque odontalgia, ophthalmia chronica, insanabilitatis vulnerum causa & herniosorum symptoma est.

STOMACHICA sunt:

Radix gentianæ.

Centaureum minus.

Extractum fellis taurinæ.

Cort. aurantium.

Mentha.

Zingiber.

Vinum chalybeatum.

Tinctura martis.

Vinum.

Elixir vitrioli.

Spiritus anodynus mineralis.

V U L N E R A R I A.

Quæ ulcerum sanationem promovere dicuntur.

In sanis hominibus solutiones continui sua sponte & facile sanantur; hinc vulnerario interno non indigent. At in hominibus cachecticis ulcerum sanatio difficilis observatur, nisi vulneraria interne adhibeantur.

INDICANTUR hinc in omni ulcere difficilius sanando.

VULNERARIA sunt:

Cortex peruvianus.

Mel.

Aqua felterana cum lacte.

Agrimonia.

Veronica.

Betonica.

Sanicula.

Salvia.

Scolopendrium.

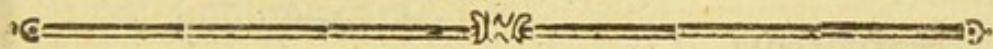
Alchemilla.

Arnica.

Anserina.

Cerefolium.

Fumaria.

ALTERANTIA PARTIUM FLUIDARUM.

Quæ maximam partem in fluida agunt: ut

D I L U E N T I A.

Quæ humores nostri corporis diluunt.

INDICANTUR in morbis, quorum causa humorum
spissitudo est.

DILUENTIA sunt:

Aqua fontana pura.

—— selterana.

—— acidula.

Serum lactis.

Decoctum avenæ.

———— hordei.

———— bardanæ.

Cerevisia tenuis.

S O L V E N T I A.

Quæ humores spissos dissolvunt, & attenuant.

INDICANTUR in morbis, qui a spissitudine humorum
proveniunt, ut tumores indurati sunt.

SOLVENTIA seu *ATTENUANTIA* spissitudinis sunt:

Sapo alicantinus.

Mercurialia.

Antimonialia.

Tinctura antimonii *THEDIANA*.

Sal mirabile Glauberi.

Tartarus vitriolatus.

———— tartarizatus.

———— solubilis.

Terra foliata tartari.

Nitrum.

Sal tartari.

Borax

Borax.

Radix cichorei.

—— taraxaci.

—— graminis.

—— ononidis.

Herba fumarix.

Sonchus.

Senecio.

Extractum cicutæ.

D I G E S T I V A.

Quæ cruditatem tenacem primarum viarum mobilem reddunt.

INDICANTUR in morbis, qui a saburra tenaci primarum viarum oriuntur.

DIGESTIVA sunt:

Arcanum duplicatum.

Sal ammoniacum.

Tartarus tartarificatus.

—— solubilis.

Sal mirabile.

Oxymel simplex.

Radix ari.

I N S P I S S A N T I A.

Quæ humores solutos reddunt spissiores.

INDICANTUR in morbis, qui a tenuitate nimia humorum proveniunt: ut in hæmorrhagiis a sanguine dissoluto.

INSPISSANTIA sunt:

- Spiritus vitrioli.
- Alcohol vini.
- Mucilago gummi arabici.
- Oryzæ decoctum.
- Radix symphyti.

O B V O L V E N T I A .

Quæ acrimoniam humorum involvunt.

INDICANTUR in humorum acrimonia.

OBVOLVENTIA sunt:

- Decoctum hordei.
- oryzæ.
- avenæ.
- radicis althææ.
- herbæ malvæ.
- feminis lini.
- ————— cannabis.
- radicis salep.
- granorum sagu.
- Mucilago gummi arabici.
- Oleum amygdalarum.
- Butyrum.
- Lac animale.
- Emulsio amygdalina.

R E F R I G E R A N T I A.

Quæ frigus corpori humano inducunt.

INDICANTUR in morbis ab æstu nimio corporis.

REFRIGERANTIA ACTUALIA sunt :

Potus aquæ frigidæ.

—— ——— glaciata.

Nitrum.

Succus citri.

Fructus horæi.

C A L E F A C I E N T I A.

Quæ corpori nostro majorem calorem inducunt.

INDICANTUR in morbis, quorum causa frigus actuale vel morbosum est.

CALEFACIENTIA interna sunt :

Potus aromaticus.

Coffea.

Vinum.

Spiritus vini.

Olea ætherea.

N U T R I E N T I A.

Quæ corpus nostrum novo succo nutritio replent.

INDICANTUR in morbis a defectu humorum ortis:
ut post hæmorrhagias, aut magnas suppurationes.

DIVIDUNTUR nutrientia in animalia & vegetabilia.

ANIMALIA sunt:

Gelatina cornu cervi

Ova forbilia.

Caro vitulina.

— gallinacea

— bovina tenera.

Jura meraca carniū.

VEGETABILIA sunt:

Oriza.

Grana Sagu.

Hordeum.

Panarella.

Lac.

Fructus horæi.

Olera tenera.

H Æ M A T O P O J E T I C A.

Quæ sanguificationem augent & promovent.

INDICANTUR in morbis a sanguine pallido, cachectico.

HÆMATOPOJETICA sunt:

Stomachica.

Martialia.

DEPURANTIA SANGUINIS.

Quæ humores ab acrimonia vel alia cruditate depurant.

INDICANTUR in morbis ab acrimonia humorum ortis.

DEPURANTIA GENERALIA sunt :

Stipites dulcamaræ.

Radix bardanæ.

— chinæ nodosæ.

— sarsaparillæ.

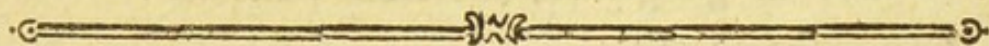
Lignum guajacum.

— juniperi.

Fumaria.

Antimonium.

DEPURANTIA SPECIFICA, quæ in qualibet speciali acrimonia conveniunt, mox denominabuntur.

SPECIFICA.

Quæ specialem aliquam acrimoniam, auferunt, sunt :

ANTACIDA.

Quæ acrimoniam acidam corrigunt.

INDICANTUR in morbis a saburra vel cachexia acida ortis.

ANTACIDA sunt :

Absorbentia.

Lapides cancrorum.

Conchæ præparatæ.

Magnesia alba.

Alcalina.

Sal tartari.

— sodæ depuratæ.

Amaricantia.

Radix caryophyllatæ.

Lignum quassia.

Bilis animalium.

A N T I S E P T I C A.

Quæ putredini humorum resistunt.

INDICANTUR in humorum & solidorum putrefactione: ut gangræna, ulceribus putridis.

ANTISEPTICA sunt:

Acida.

Acetum.

Succus citri.

Spiritus vitrioli.

Spirituosa.

Spiritus vini.

Vinum.

Amara.

Cortex peruvianus.

Aromatica.

Radix arnicæ.

Camphora.

Balsamica.

Myrrha.

S E P T I C A.

Quæ humorum putredinem augent.

INDICANTUR in induratis tumoribus, incipiente putredine solvendis: ut scrophula, struma.

SEPTICA sunt:

Lapides cancerorum.

Sal culinaris.

Aqua marina.

A N T I B I L I O S A.

Quæ bilis acritatem corrigunt.

INDICANTUR in morbis ab acrimonia bilis ortis: ut erysipelate, herpete.

ANTIBILIOSA sunt:

Cremor tartari.

Pulpa tamarindorum.

Acetum.

Acetosa.

Acetofella.

Radix columbo.

— arnicæ.

Camphora

Roob sambuci.

A N T I P I T U I T O S A.

Quæ pituitam solvunt & corrigunt.

INDICANTUR in morbis a pituita ortis.

ANTIPITUITOSA sunt :

Sal ammoniacum.

Flores arnicæ.

A N T I R A N C I D A.

Quæ rancescentiam olei impediunt.

INDICANTUR in morbis a rancore in primis vel
secundis viis.

ANTIRANCIDA sunt :

Saccharum.

Crocus martis

Magnesia.

Cremor tartari.

Aër fixus.

A N T I P H L O G I S T I C A.

Quæ inflammationem domant.

INDICANTUR in omni morbo inflammatorio genuino. In inflammatione enim saburrali emetica & eccoprotica dari debent.

ANTIPHLOGISTICA sunt :

Nitrum.

Sal ammoniacum.

Emulſio ſeminum lacteſcentium.

Docoſtum hordei.

——— avenæ.

——— ſcorzoneræ

——— graminis.

Camphora.

Oxymel ſimplex.

Mel.

Saccharum.

Aquæ potus emolliens.

Succus citri.

A N T E R Y S I P E L A C E A.

Quæ acrimoniam eryſipelaceam domant.

INDICANTUR in eryſipelate.

ANTERYSIPELACEA ſunt :

Pulpa tamarindorum.

Cremor tartari.

Flores ſambuci.

Glans quercina.

Semen xanthii.

Aquila alba.

A N T I U L C E R O S A .

Quæ ulcerum cacoethicorum indolem corrigunt.

INDICANTUR in ulceribus antiquis crurum & aliarum partium.

ANTIULCEROSA sunt:

Cortex peruvianus.

Nitrum.

Tartarus tartarifatus.

Cicuta.

Belladonna.

Mercurius sublimatus.

—— dulcis.

—— gummosus.

Semen phelandrii aquatici.

A N T I V E N E R E A .

Quæ miasma venereum corrigunt.

INDICANTUR in morbis venereis.

ANTIVENEREA sunt:

1. *Mercurialia.*

Mercurius gummosus.

—— dulcis.

—— sublimatus.

—— præcipitatus albus.

—— calcinatus.

2. *Vegetabilia.*

Radix sarsaparillæ.

Radix bardanæ.
 — china nodosæ.

Lignum sanctum.

Opium.

3. *Exotica.*

Radix lobelliæ syphiliticæ.

A N T I S C O R B U T I C A .

Quæ acrimoniam scorbuticam corrigunt.

INDICANTUR in morbis a scorbuto ortis: ut ulcera scorbutica sunt.

ANTISCORBUTICA sunt:

Herba cochleariæ.

— nasturtii.

— beccabungæ.

— fumaræ

Calamus aromaticus.

Endivia.

Raphanus.

Armoracia.

Brassica acidulata.

Daucus.

Rapa.

Pisa recentia crude comesta. *

---

* *Journal de Physic. Aout 1781.* Daucus, Rapa, Ceba & pisa viridia crude comesta magis adhuc antiscorbutica, quam brassica acidulata erant.

Cepa.
 Aurantia.
 Citrus.
 Maltum hordei.
 Lac dulce & ebutyratum.
 Dulcamara.
 Strobili pini.
 Saccharum.
 Acetosa.
 Acetosella.

A N T I S C A B I O S A .

Quæ virus scabiosum domant.

INDICANTUR in morbis scabiosis.

ANTISCABIOSA sunt:

Flores sulphuris.
 Aethiops mineralis.
 Mercurius sublimatus in herpete, in tinea.
 Enula.
 Helleborus albus.
 Cicuta.
 Cortex intermedius ulmi &
 Stipites dulcamaræ in scabie sicca.
 Viola tricolor in crusta lactea.
 Ledum palustre in lepra.

A N T I S C R O P H U L O S A .

Quæ virus scrophulosum corrigunt.

INDICANTUR in morbis scrophulosis.

ANTISCROPHULOSA sunt :

Mercurius gummosus.

—— dulcis.

—— sublimatus corrosivus.

Aethiops mineralis.

—— antimonialis.

Cicuta.

Digitalis.

Cortex peruvianus.

Aqua marina.

Sal communis.

— tartari.

Fucus vesiculosus.

Tinctura antimonii *THEDIANA*.

Spongia usta.

Sapo venetus.

A N T I C A N C R O S A .

Quæ virus cancrosum corrigere dicuntur.

INDICANTUR in cancro.

ANTICANCROSA censentur:

Cicuta.

Belladona.

Tinctura antimonii THEDIANA.

Arsenicum.

Digitalis.

A N T I C A R I O S A .

Quæ saniem cariosam emendant & exfoliationem
promoveant, sunt:

Afa foetida.

Calamus aromaticus.

Sabina.

Cicuta.

Aqua calcis.

Semen phellandrii aquatici.

Cort. peruvianus.

Lignum quajacum.

——— saffra.

Aquila alba.

Rubia tinctorum.

Antimonialia.

Belladona.

Aqua marina.

Emetica sæpius repetita.

A N T I C A L C U L O S A S E U L I T H O N T R I P T I C A .

Quæ calculum vesicæ urinariæ solvere dicuntur.

INDICANTUR in calculo renum & vesicæ urinariæ.

ANTICALCULOSA putantur :

Aqua calcis.

Sapo alicanthinus.

Uva ursina.

Rad. ononidis.

Lixivium saponariorum.

Sal sodæ.

A N T I V A R I O L O S A .

Quæ miasma variolosum corrigere dicuntur.

INDICANTUR in morbis a viru varioloso excitatis.

ANTIVARIOLOSA sunt :

Mercurius dulcis.

Antimonialia.

A N T I R H E U M A T I C A .

Quæ acrimoniam rheumaticam corrigunt.

INDICANTUR in morbis ab acrimonia rheumatica ortis.

ANTIRHEUMATICA sunt :

Extract. aconiti.

Antimonialia.

Cotula foetida.

A N T A R T H R I T I C A .

Quæ acrimoniam arthriticam corrigunt.

INDICANTUR in morbis ab acrimonia arthritica ortis: ut sunt tumores & ulcera arthritica.

ANTARTHRETICA sunt.

Extractum aconiti.

Antimonium.

Gummi guajacum.

Rad. gentianæ.

Centaureum.

A N T H E L M I N T H I C A.

Quæ vermes necant & e primis viis expellunt.

INDICANTUR in morbis a saburra verminosa primarum viarum ortis.

ANTHELMINTHICA sunt :

Vitriolum martis.

Limatura stanni.

Aethiops mineralis.

Sal ammoniacum.

Radix filicis.

—— valerianæ.

Cortex peruvianus.

Corallina.

Oxymel scilliticum.

Aſa foetida.

Camphora.

Oleum ricini.

—— nucum juglandium.

Allium.
 Cēpa.
 Daucus.
 Petroleum.
 Extractum felis taurinæ.
 Spiritus vitrioli.
 Aqua frigida.
 — calcis.
 — acidula.
 Aloë.
 Helminthocortum.
 Jallapa.
 Ipecacuanha.
 Helleborus foetidus.
 Spigelia marilandica.
 Setæ dolychos.
 Semen santonici.
 Mercurius.

A N T I F E B R I L I A .

Quæ materiem febrium intermittentium corrigunt.

INDICANTUR in morbis a febre intermittente ortis:
 ut in oedemate vel alio tumore febrem exci-
 piente.

ANTIFEBRILIA sunt:

Cortex peruvianus.
 Chamomilla.
 Extractum aconiti.
 Flores arnicæ.
 Radix caryophyllatæ.

A N T I D O T A.

Quæ venenis resistunt.

INDICANTUR in morbis a veneno animali, vegetabili vel minerali ortis.

Vide de antidotis *Toxicologiam*.

A N T I R H A C H I T I C A.

Quæ virus rhachiticum corrigunt.

INDICANTUR in morbis a viru rhachitico ortis: nempe in tumoribus, ulceribus & gibbo rhachitico.

ANTIRHACHITICA sunt :

Sal tartari.

— Sodæ.

Rubia tinctorum.

Ostracodermata.

A N T I H Y D R O P H O B I C A S E U A N T I L Y S S A.

Quæ virus animalis rabidi domant, ne hydrophobiam causet.

INDICANTUR in morfu animalis rabidi.

ANTIHYDROPHOBICA sunt :

Radix belladonæ.

Mercurius gummosus.

Tinctura cantharidum.

Nux vomica.

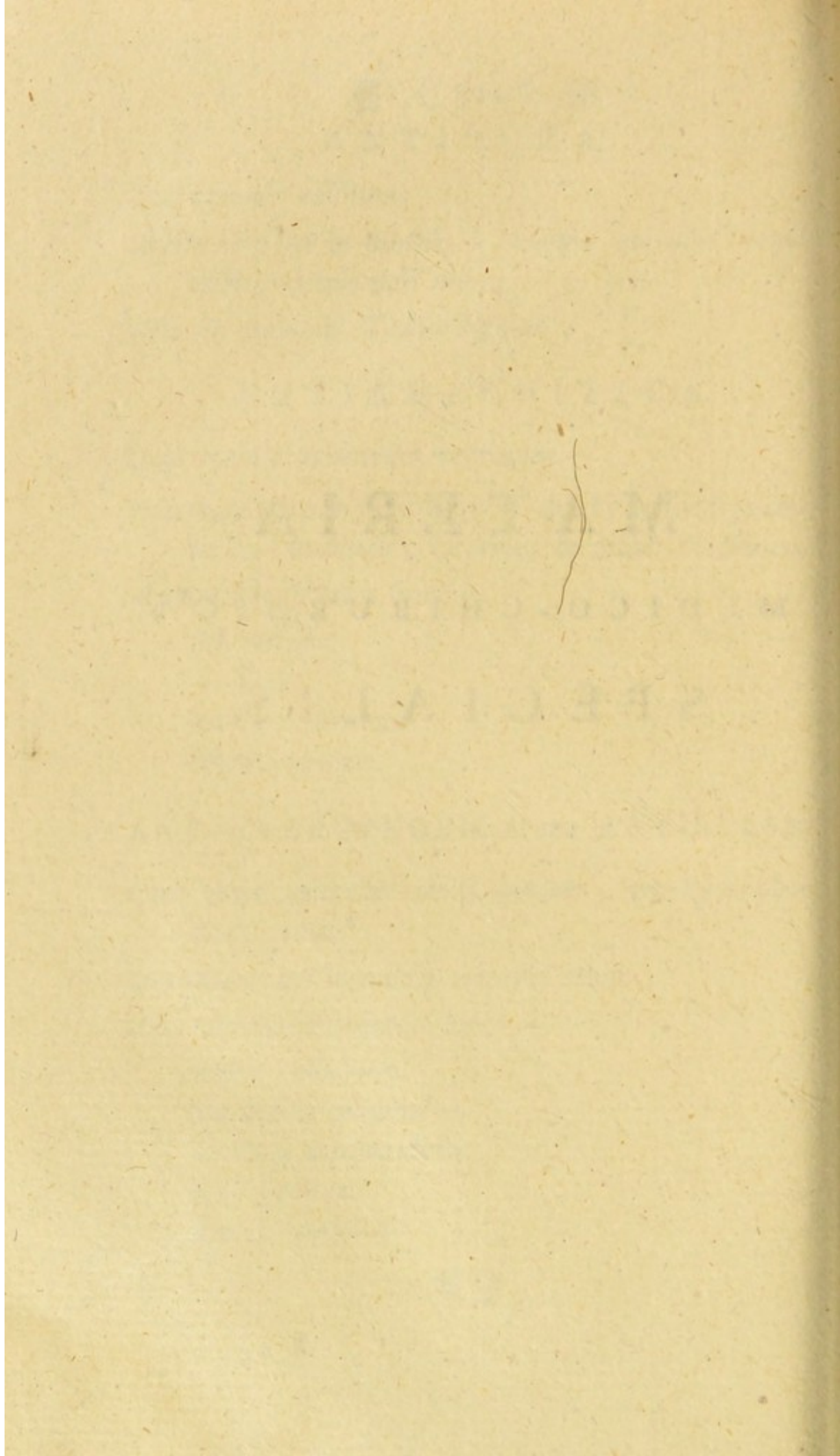
Vermis majalis.

MATERIA

MEDICO-CHIRURGICA

SPECIALIS.

MELENCHUS GENERALIS.

MATERIÆ MEDICO - CHIRURGICÆ.

- . Amylacea.
- | Mucilaginea.
- | Lactea.
- (Oleosa.
- (Gelatinosa.
- | Subinfipida.
- | Saponacea.
- . Acriuscula.
- . Acria.
- | Dulcia.
- | Narcotica.
- . Amara.
- . Amaricantia.
- . Aromatica.
- . Adstringentia.
- . Balsamica.
- | Gummi - resinosa.
- | Sulphurea.
- . Spirituosa.
- . Acida vegetabilia.

Acida mineralia.

—— dulcificata.

Salina alcalina volatilia.

—— ——— fixa.

—— neutra.

Terrea.

Metallica.

Aquosa.

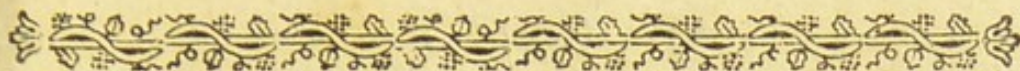
Animalia.

Emetica.

Eccoprotica.

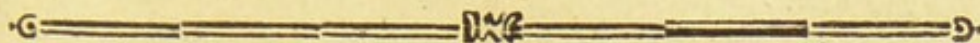
Purgantia.

ELENCHUS SPECIALIS

MATERIÆ MEDICO - CHIRURGICÆ.

A M Y L A C E A.

Avena.

Hordeum.

Maltum.

Oriza.

M U C I L A G I N E A.

Althea.

Malva.

Semen lini.

Gummi arabicum.

L A C T E A.

Amygdalæ dulces.

Semen cucurbitæ,

— melonis.

— citrulli.

— cucumeris.

Semen papaveris albi,

—— cannabis.

Lac vaccinum.

Cremor lactis acidulus.

O L E O S A.

Oleum amygdalarum dulcium.

—— olivarum.

—— lini.

G E L A T I N O S A.

Gelatina cornu cervi.

Vitellus ovi.

Jus viperinum.

S U B I N S I P I D A.

Radix chinæ.

—— sarsaparillæ.

—— carecis arenariæ.

—— graminis.

—— ononidis.

—— scorzonera.

—— bardanæ.

Brassica oleracea.

Herba lycopodii clavati.

Herba violæ tricoloris.

Radix anchusæ.

Quercus marina.

S A P O N A C E A.

Sapo venetus.

Saponaria.

A C R I U S C U L A.

Peccabunga.

Cochlearia.

Nasturtium hortense.

— crispum.

— aquaticum.

Barbarea.

Salicornia.

Radix armoraciæ.

— raphani nigri.

— allii.

Hb. Alliariæ.

Arnica.

A C R I A.

Radix colchici.

— scillæ.

Hb. aconiti.

— flammulæ jovis.

— pulsatillæ nigricantis.

Cortex mezerei.

Hb. Sabinæ.

D U L C I A.

Mel.

Saccharum.

Daucus.

Passulæ majores.

Carica.

Lympha betulæ.

N A R C O T I C A.

Opium.

Hyosciamus niger.

— albus.

Cicuta.

Belladonna.

Solanum nigrum.

Nux vomica.

Folia laurocerasi.

A M A R A .

Lignum quassia.

Radix gentianæ.

Herba anagallidis.

—— trifolii fibrini.

—— eupatorii.

Cortex peruvianus.

Rad. Mungos.

Semen fantonici.

Radix aristolochiæ anguicidæ.

A M A R I C A N T I A .

Semen fantonici.

Radix valerianæ.

—— scrophulariæ.

—— saponariæ.

Herba virgæ aureæ.

—— veronicæ.

—— marrubii albi.

Radix cichorei.

Radix taraxaci.

—— rubiæ tinctorum.

—— Vincetoxici

Stipites dulcamaræ.

—— Diervillæ.

Cortex ulmi intermedius.

Lichen islandicus.

Herba fumaræ.

—— euphrasiæ.

—— tussilaginis.

Flores sambuci.

Semina xanthii.

A R O M A T I C A.

Radix calami aromatici.

—— contrajervæ.

—— serpentariæ.

—— enulæ.

Lignum fantali citrini.

—— pimpinellæ.

—— sassâfras.

—— guajaci.

Baccæ juniperi.

Stipites aristolochiæ trilobata.

Semen phellandrii.

—— piperis nigri.

Semen carvi.

Fœniculum.

Herba cerefolii.

—— mari veri.

—— menthæ crispæ.

—— rorismarini sylvestris.

—— rorismarini vulgaris.

A D S T R I N G E N T I A.

Herba anserinæ.

—— pentaphylli.

—— faniculæ.

—— lamii albi.

Folia fraxini.

—— uvæ ursi.

bellidis minoris.

Glans quercina.

Fungus melitenfis.

Succus catechu.

B A L S A M I C A.

Balsamum copaivæ.

—— peruvianum.

—— Rackasiri.

Terebinthina.

Tariones pini.

G U M M I R E S I N O S A.

Gummi ammoniacum.

— Opopanax.

Resina guajaci.

Sarcocolla.

Asa foetida.

Camphora.

S U L P H U R E A.

Sulphur.

Fuligo.

S P I R I T U O S A.

Spiritus vini.

Vinum.

Cerevisia.

A C I D A V E G E T A B I L I A.

Acetum vini.

Cremor tartari.

Fol. acetosæ.

— acetosellæ.

Succus citri.

Succus limoniorum.

—— aurantiorum.

Pomum.

Morum.

Ribes rubrum.

Roob sambuci.

—— ebuli.

A C I D A M I N E R A L I A.

Spiritus vitrioli.

—— falis.

—— nitri.

Sal sedativum Hombergii.

A C I D A D U L C I F I C A T A.

Spiritus vitrioli dulcis.

—— falis dulcis.

—— nitri dulcis.

Naphtha vitrioli.

—— aceti.

A L C A L I N A V O L A T I L I A.

Spiritus falis ammoniaci fluidus.

Sal volatile cornu cervi.

A L C A L I N A F I X A.

Sal tartari.

— soda.

lixivium saponariorum.

S A L I N A N E U T R A.

Nitrum.

Sal culinare.

— ammoniacus.

Tartarus tartarifatus.

Terra foliata tartari.

Sal mirabile.

Tartarus vitriolatus.

—— solubilis.

T E R R E A.

Lapides cancrorum.

Testæ ovorum.

—— ostrearum.

—— cochlearum.

Osteocolla.

Oş sepia.

M E T A L L I C A.

Antimonium.

Sulph-

Sulphur auratum antimonii.
Tinctura antimonii T H E D I A N A.
Mercurius gummosus.

- — — dulcis.
- — — sublimatus corrosivus.
- — — præcipitatus albus.
- — — — — ruber.
- — — calcinatus.
- — — acetosus.
- — — nitratus.
- — — tartarifatus.

Æthiops mineralis.

Cinnabaris.

Arsenicum.

A Q U O S A.

- Aqua calida.
- — — frigida.
- — — marina.
- — — calcis.

A N I M A L I A.

- Spongia marina.
- Millepedes.
- Moschus.
- Cantharis.
- Vermis majalis.

E M E T I C A.

Radix ipecacuanhæ.

Tartarus emeticus.

Vitriolum album.

E C C O P R O T I C A.

Manna.

Pulpa tamarindorum.

— cassiæ.

— prunorum.

Rhabarbarum.

Sal amarus.

— de Seignette.

Sal mirabile.

Cremor tartari.

Oleum ricini.

Magnesia alba.

P U R G A N T I A A C R I O R A.

Scamonium.

Aloë.

Jallapa.

Senna.

Gratiola.

Seneka.

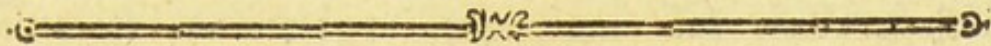
Lobelia.

Digitalis.

M A T E R I A

M E D I C O - C H I R U R G I C A .

A M Y L A C E A .

A V E N A .

AVENA sativa L. Haber.

ODOR nullus; SAPOR farinaceus.

VIRTUS. Decoctum avenæ est diluens, emolliens, refrigerans, tenui mucilagine obvolvans.

Usus. In febre inflammatoria, quæ vulnorum, fracturarum & tumorum inflammatoriorum comes est, pro potu ordinario cum nitro datur.

Dosis. Avenæ mundatæ ℥ij cum aquæ ℥ij ad ℥xvj coquantur, & colatura detur potui.

H O R D E U M .

HORDEUM distichum L. Gerste.

ODOR nullus; SAPOR farinaceus.

VIRTUS. Magis obvolvens & plus nutriens quam avena est.

Usus. Hordei decoctum cum nitro & oxymelle simplici in iisdem morbis ac decoctum avenæ convenit.

Dosis. Hordei mundati ℥ij cum aquæ ℥ij ad remanentiam ℥xvi decoquantur.

M A L T U M H O R D E I.

Est *hordeum* sub incipiente vegetatione ficcatum.
Gersten - Malz.

ODOR nullus; SAPOR farinaceus.

VIRTUS. Aere fixo resistit putredini & scorbuto, mucilagine obvolvitur acrimoniam, usu protracto alvum solvit.

Usus. Ulcera putrida & scorbutica egregie curat, * tumores oedematosos resolvit. **

Dosis. ℥ij mali hordei in mensura aquæ fontanæ coquantur per $\frac{3}{4}$ horæ, dein seminis foeniculi ℥iv

* *Cel. MACBRIDE'S Systemat. Einleitung in die theoretische und practische Arzneykunst.* p. 1035. Ejusdem *Historische Nachricht von einer neuen Methode den Scorbut auf der See zu heilen.* *Cel. COLLIN observ. circa morbos acutos & chron. fact.* P. IV. *Flor. arnicæ & musti hordei usus.* *Viennæ* 1773. p. 137.

** *Cel. DOBSON Abh. über die med. Kräfte der fixen Luft.* p. 39.

addantur, hæc per horas 4 in loco calido stent infusa, dein colaturæ ℥ij vel ℥iij quotidie vasculatim potentur.

O R Y Z A.

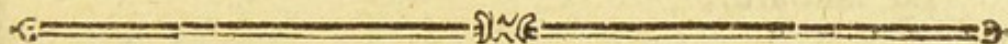
ORYZA sativa L. Reis.

ODOR nullus; SAPOR farinaceus.

VIRTUS nutriens, obvolvens, alvum nimis laxam constipans.

Usus in morbis ab acrimonia, in alvi fluxu a pure e vulneribus absorpto.

Dosis. Oryzæ mundatæ ℥ij cum aquæ ℥ij ad ℥xvi coquantur.

M U C I L A G I N E A.

A L T H E Æ R A D I X.

ALTHÆA officinalis L. Eibischwurzel.

ODOR nullus; SAPOR mucilagineus.

VIRTUS emolliens, involvens, lubricans.

Usus. Decoctum radicis althææ in gonorrhæa inflammatoria & in dysuria calculosa datur.

Dosis. Radicis ℥iij cum aquæ ℥ij coquantur.

HERBA MALVÆ.

MALVA rotundifolia L. Pappelkraut.

ODOR nullus. SAPOR mucilaginosus.

VIRTUS emolliens, lubricans, inviscans.

USUS. Decoctum malvæ in iisdem morbis ac radicis
althææ decoctum datur.

DOSIS. Herbæ pugilli ʒ cum aquæ ℥j. coquantur.

SEMEN LINI.

LINUM usitatissimum L. Leinsaamen.

ODOR vix ullus. SAPOR fatuus, mucilogenosus.

VIRTUS relaxans, emolliens, obvolvens.

USUS. Infusum in stranguria, gonorrhæa inflammato-
ria laudatur.

DOSIS. Seminis ʒiij ad ℥j aquæ fervidæ infundantur.

GUMMI ARABICUM.

MIMOSA nilotica L. Arabischer Gummi. Ex trunco
arboris sauciato stillat.

ODOR nullus. SAPOR nullus.

VIRTUS obvolvens, incrassans, leniens.

USUS. Decoctum gummi arabici salivationem & angina
nam mercurialem moderatur, & lenit. * Pulvis
gummi arabici urinæ ardorem mitigat.

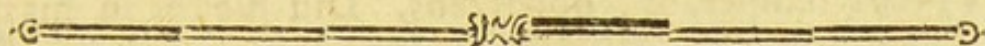
* *Cel. PERCIVAL Essays medical and experiment.*
Tom. 2.

DOSIS. *Decoctum arabicum*: ℞. Aquæ hordei ℥ij, coq. in ea gummi arabici ℥ij, nitri puri ℥ij, sacchari albi ℥j. m. omni hora vasculum coffeale hauriatur.

In *pulvere* ℥β bis vel ter de die datur.

Mucilago ex ℥iv in ℥bj aquæ coctis paratur.

Mucilago gummi arabici olea pressa, balsama liquida, refinæ solidas: ut camphoram, & demum hydrargyrum vivum ope trituræ in aqua suspendit adeo, ut hæc medicamina facile sub forma emulsionis dari possint.

LACTESCENTIA.

AMYGDALÆ DULCES.

AMYGDALUS communis dulcis L. *Süfse Mandeln*.

ODOR debilis; SAVOR dulcescens, mitis.

VIRTUS. Emulsio refrigerans, obvolvens, nutriens, antiphlogistica.

USUS. Emulsio amygdalarum cum nitro in febre vulneraria, in morbis inflammatoriis, in urinæ ardore & hæmorrhagiis datur.

DOSIS. Amygdalarum dulcium ℥ij cum aquæ puræ ℥iiβ in emulsionem redigantur. Collaturæ ℥ij adde nitri depurati ℥ij & sacchari albi ℥j. Detur vasculum coffeale omni hora.

SEMEN CUCURBITÆ SEU PEPONIS.

CUCURBITA Pepo L. Kürbiskerne.

ODOR nullus. SAPOR amygdalinus, pinguiusculus.

VIRTUS temperans, obvolvens.

USUS pro emulsione refrigerante.

DOSIS. ℥j sem. cum ℥ij aquæ emulgeatur.

S E M E N M E L O N I S.

CUCUMIS Melo L. Melonenkerne.

ODOR nullus; SAPOR lacteus.

VIRTUS temperans, obvolvens. Diu oleum in his seminibus non rancescit, hinc tuto pro emulsio- nibus adhibentur.

USUS pro emulsione antiphlogistica. Frustum melonis ano instar suppositorii ad sistendum fluxum hæmorrhoidum nimium intruditur. *

DOSIS. ℥j sem. cum ℥ij aquæ emulgeatur.

S E M E N C I T R U L L I.

CUCURBITA Citrullus L. Wassermelonenkerne.

ODOR nullus; SAPOR amygdalinus.

VIRTUS obvolvens, temperans.

USUS Pro emulsione temperante in febre vulneraria & tumoribus inflammatoriis.

DOSIS. ℥j sem. cum ℥ij aquæ emulgeatur.

---

* *Cel. LANGE misc. verit. p. 104.*

S E M E N C U C U M E R I S,

(*CUCUMIS sativus L. Gurkenkerne.*

(ODOR nullus ; SAPOR amygdalinus, magis tamen pinguiusculus.

VIRTUS temperans, obvolvens.

USUS. Ad parandas emulsiones refrigerantes. Frustum fructus ano immittitur pro sistendo fluxu nimio hæmorrhoidali.

DOSIS. ℥j sem. cum ꝥj aquæ emulgeatur.

S E M E N P A P A V E R I S A L B I.

(*PAPAVER somniferum L. Weisser Mohlsaamen.*

(ODOR nullus ; SAPOR amygdalinus, pinguiusculus.

VIRTUS obvolvens, nutriens, at minime narcotica.

USUS. Pro emulsione.

DOSIS. ℥j sem. cum ꝥj aquæ emulgeatur.

S E M E N C A N N A B I S.

(*CANNABIS sativa L. Hanfssaamen.*

(ODOR vix ullus ; SAPOR subfatuus.

VIRTUS emolliens, involvens.

USUS. Infusum in gonorrhæa * & dysuria inflammatoria laudatur.

---

* *Ill. TODE erleichterte Kenntniß und Heilung eines gemeinen Trippers* p. 309. Infusum cannabis non adeo nauseosum est ac infusum seminum lini, quod etiam in gonorrhæa laudatur. p. 271.

DOSIS. Seminis ꝑ℔ cum aquæ ꝑiv in emulfione vel cum ꝑvj in infuso datur.

L A C V A C C I N U M.

Est chylus mammarum fabrica secretus. *Kühemilch.*

ODOR nullus; SAPOR dulcescens, proprius.

VIRTUS nutriens, obvolvens, antiscorbutica.

USUS in morbis scorbuticis, in contabescentia corporis ab ulcere, vel ab hæmorrhagia prægressa, in cancro.

DOSIS. ꝑ℔j vel ij de die.

CREMOR LACTIS ACIDULUS.

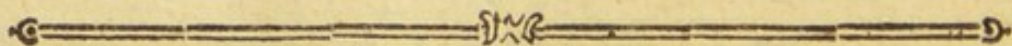
Est cremor lactis *acescens.* *Milchrahm.*

ODOR nullus. SAPOR acidulus.

VIRTUS refrigerans, obvolvens.

USUS. In faucium & oesophagi ambustione a deglutito cibo nimis calido, aut læsione harum partium a corpore heterogeneo vulnerante, cremorem lactis inveni perutilem.

DOSIS. Cochleatim deglutiatur.

O L E O S A.

OLEUM AMYGDALARUM DULCIUM.

Oleum blandum ex amygdalis dulcibus pressum. *Mandelöl*

(ODOR & SAVOR nullus.

VIRTUS lubricans, obvolvens, spasmos relaxans.

USUS. In spasmis aut tetano a nervo læso; in incarcerationatione spasmodica herniarum, in stranguria.

DOSIS ab ℥j ad ℥ij vel ultra.

O L E U M O L I V A R U M.

Oleum blandum ex olivis pressum. Olivenöl.

ODOR, si recens, vix ullus; SAVOR blandus.

VIRTUS relaxans, obvolvens, lubricans.

USUS. In viperæ anglicæ morfu specificum est. * Quid in canis rabidi morfu & hydrophobia inde orta præstet, tentandum. **

DOSIS ab ℥ijj ad sex & plures datur.

O L E U M L I N I.

(*Oleum blandum ex semine lini pressum. Leinöl.*

ODOR vix ullus. SAVOR ingratus, facile rancescens.

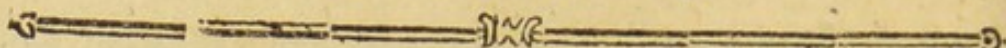
VIRTUS lubricans, obvolvens, alvum reserans.

USUS. In hernia a spasmo vel foecibus induratis incarcerationata sæpe alvum reserat, ubi alia remedia fallunt.

DOSIS. Ab ℥j ad plures omni hora datur.

* *Ill. MURRAY ap. med. T. 2. p. 47. omnia tentamina recenset cum hoc oleo in morfu viperarum peracta.*

** *Fränk Samml. 1. B. p. 490.*

G E L A T I N O S A.

GELATINA CORNU CERVI.

Gelatina ex cornu cervi extracta. Hirschhorngalerte.

ODOR nullus ; SAVOR blandus.

VIRTUS nutriens, defectum humoris nutrititii restituens.

USUS. In vulneribus, ulceribus & fracturis ossium, quæ ob humorum defectum aut senium aut humorum acrimoniam sanari nequeunt.

DOSIS. ℥℔ gelatinæ in ℥vj juris bubuli dilutæ datur aliquoties de die.

V I T E L L U S O V I.

Vitellus Ovi gallinacei L. Eyerdotter.

ODOR nullus ; SAVOR blandus.

VIRTUS nutriens, bilem spissam vi saponacea resolvens. *

USUS. Intumescenciam vesiculæ felleæ, a ductu cistico bile picea vel calculo obstructo ortam, curat.

DOSIS. Ovum integrum, id est albumen cum vitello crudo seu non cocto in ℥℔ aquæ frigidæ dilutum aliquoties de die hauritur. **

---

* *Cel. WHITE von dem Nutzen der rohen Eyer bey der Gel'sucht in Samml. für Aerzte. 2. B. 1. St. p. 89.*

** *Cel. WEIKARD medic. Schriften 4. B. p. 204.*

J U S V I P E R A R U M.

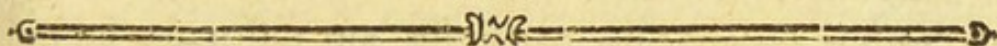
COLUBER Vipera L. vel COLUBER Berus L.
Viper. Jus pulli cum vipera coctum jus viperinum constituit.

ODOR nullus ; SAVOR valde gelatinosus ; INDOLES gelatinoso - alcalina.

WIRTUS nutriens, antacida, sudorifera, valde resolvens.

USUS in morbis cutaneis, in lepra, * in spina ventosa.

IDOSIS. Vipera abjectis cauda & capite in frusta secta cum juris pulli libris duabus ad remanentiam libræ unius coquitur; colatura mane per tres septimanas quotidie assumitur.

I N S I P I D A.

R A D I X C H I N Æ.

SMILAX China L. Chinawurzel, Pokenwurzel.

(ODOR & SAVOR vix ullus.

WIRTUS mundificans, temperans, involvens.

---

* *Ill. DE HAEN med. T. 9. p. 246. & T. 10. p. 311.*
nec non Ill. MURRAY de vermibus in lepra obviis. Göttingæ. 1769. p. 52.

Usus. Decoctum dat rubrum, saporis expers, cui pro
cujuslibet lubitu sapor conciliari et pro potu or-
dinario dari potest in morbis acrimoniosis.

Dosis. radicis ℥j in ℥ij aquæ coquatur ad remanen-
tiam ℥viiij.

R A D I X S A R S A P A R I L L Æ.

SMILAX Sarsaparilla L. Saffaparille.

ODOR vix ullus; SAPOR farinosus, vix amaricans, ob-
volvens.

VIRTUS. Principio amylaceo, amaricante mundificans,
resolvens.

Usus. Decoctum est frequentissimi usus in morbis ve-
nereis,* tumoribus rheumaticis, arthriticis & in
ulcere cancroideo nasi. ** Infantibus venereis
pulvis sarsaparillæ panatellæ aut pulticulæ admis-
cetur. ***

Dosis. Radicis ℥iij. coquantur in aquæ ℥iiij ad cola-
turam ℥ij, singulo die hauriantur.

* *Medical observat. and. inquir.* I. vol. p. 149. *Cel.*
FORDAYCE decoctum sarsaparillæ valde laudat in dolori-
bus venereis, scabie, ulceribus & emaciatione siphilitica.

** *Cel.* BRISBAN *select. Cases in the Practice off.*
Med. p. 28.

*** *Cel.* HARRIS *de morbis infantum* p. 233. In-
fantibus a nutricibus infecti facillime sanari dicit, etiamsi ma-
culæ, ulcera & nocturni dolores adsint, si decoctum ac farina
sarsaparillæ panatellis aut pulticulis admisceantur.

C A R E X A R E N A R I A.

CAREX arenaria L. Sandriedgras.

ODOR radicis nullus; SAPOR graminaceus.

VIRTUS. Similes cum pretiosa sarsaparilla vires in mor-
bis venereis exserit. *

Uusus in morbis venereis.

Doosis. ℥j rad. in ℔j aquæ ad remanentiam ℔i℔ co-
quantur.

R A D I X G R A M I N I S.

TRITICUM repens L. Graswurzel.

ODOR frumentaceus; SAPOR debiliter dulcescens.

VIRTUS aperiens, mundificans.

Uusus in ulceribus & tumoribus pituitosis, rheumaticis.

Doosis. ℥j radicis cum aquæ ℥xiv ad remanentiam ℔j
coquatur.

R A D I X O N O N I D I S.

ONONIS spinosa L. Hauhechel.

ODOR leguminosus, fœtidiusculus. SAPOR legumino-
sus ut pisi ficcati.

VIRTUS aperiens, diuretica, interdum valde movens.

---

* Cel. GLEDITSCH in *Histoire de l'Académie des Sciences à Berlin*. T. 24. & *alph. Verzeich. der Arzney*. P. 55.

Usus in ischuria calculosa, * in sarcocele & hydrocele. **

DOSIS. Pulveris ℥j bis de die datur, vel radicis ononidis ℥j in ℥xiv aquæ coquantur & ℥bj detur quotidie pro dosi.

R A D I X S C O R Z O N E R Æ.

SCORZONERA hispanica L. wilde Scorzoner Wurzel.

ODOR nullus; SAPOR subinsipidus, subdulcescens.

VIRTUS aperiens, temperans.

Usus in morbis variis chirurgicis pro potu ordinario.

DOSIS. ℥j radicis cum ℥bj aquæ coquatur ad remanentiam ℥viij.

R A D I X B A R D A N Æ.

ARCTIUM lappa L. KlettenWurzel.

ODOR vix ullus; SAPOR vix amaricans.

VIRTUS mundificans, diuretica, diaphoretica

* *Cel. BERGIUS mat. med. T. I. p. 600. decoctum rad. ononidis insigne levamen in ischuria calculosa attulisse vidit.*

** *Ill. ACREL. tres ægros hydrofarcocele affectos usu rad. ononidis plenarie curatos vidit, etiam Ill. BERGIUS sarcocelen in viro sene resolutam observavit. Etiam ego bis ononidem in hydrocele proficuam vidi.*

USUS in tumoribus arthriticis, * rheumaticis, ulceribus crurum antiquis, in morbis venereis, in sabulo renum & vesicæ. **

DOSIS. ℥j radiceis cum ℥ssj aquæ ad remanentiam ℥viii coquatur.

B R A S S I C A O L E R A C E A.

BRASSICA oleracea. L. Weisser Kohl.

ODOR nullus; SAPOR oleraceus.

VIRTUS antiscorbutica.

USUS. *Brassica acidulata* seu muria condita est egregium remedium in præcavendo & curando scorbutico. ***

DOSIS. Manipuli duo quotidie instar acetarii cum vel sine aceto vini comedantur, vel manipulus foliorum recentium cum juris bubuli ℥ssj ad remanentiam ℥viii decoctus, bibatur.

* PAULI *quadrip.* 401.

** *N. Añ. N. C. vol. 5. p. 195.*

*** *Ill. PRINGLE Means for. preserving the health of mariner p. 29. singulo nautæ libra una bis vel pluries per hebdomadem data 119 homines per triennium sanos servavit. Ego nuper in meo nosocomio hominem toto corpore maculis scorbuticis defædatum intra 4 septimanas usu solo crudæ bassicæ muriatæ tempore hyemali integre curavi.*

HERBA LYCOPODII.

LYCOPODIUM clavatum L. Bärlapp. Gürtelkraut.
Plicaria. *

ODOR vix ullus; SAPOR debilis.

VIRTUS. Specificum in plica polonica censetur. **

Usus in plica polonica.

DOSIS. Poloni ex lycopodio & branca ursina decoctum parant, cui fermentum addunt, ac dein pro potu ordinario adhibent.

HERBA VIOLÆ TRICOLORIS.

VIOLA tricolor. L. Fraysamkraut. Jacea tricolor.

ODOR gratus, in flores naphæ incidens; SAPOR glutinosus, gratus.

VIRTUS herbæ recentis subemetica, laxans; siccatæ depurans, diuretica.

Usus in crusta lactea infantum, & inde ortis morbis specificus. *** Adhibito hocce per octo dies remedio papulæ plurimæ erumpunt; etiam in his, qui vel nullas vel parcas crustas ante habebant, totaque facies crusta crassissima obducitur, quod dubiis parentibus antea indicare expedit, ipsaque

---

* A virtute ejus plicæ evolutionem promovente sic dicitur.

** *Cel. BERNICZ Misc. N. C. dec. I. anni 2. ob*
52. Sch. p. 94.

*** *Cel. STRACK de crusta lactea infantum. Fran-*
cofurti ad Mœnum. 1779. p. 45.

urina, si odoris ante expers fuit, nunc tetrum odorem fere ut felis lotium accipit.

DOsis. Herbæ recenter siccatae ℥j cum ℥ij aquæ ebullientis infundatur. Potest dein cum lacte misceri. Vel pulveris ℥j in lacte cocta quotidie datur.

R A D I X A N C H U S Æ.

ANCHUSA tinctoria L. Ochsenzunge.

ODOR & SAPOR nullus. Extractum vero amaricans.

WIRTUS rubro-tinctorio; resolvens censetur.

USUS. *Unguentum potabile rubrum* quod ex radicibus hisce vino rubro meceratis & butyro non salito recente coctis constat, ad discutiendum sanguinem ex contusione interne stagnantem & coëuntem olim in pretio fuit. At cave, ne ranciditate magis noceat; ulcera inveterata hac radice exficari olim creditum fuit. *

DOsis. Unguentum ad ℥j in vehiculo calido olim dabatur.

Q U E R C U S M A R I N A.

FRUCUS vesiculosus L. Meergraseiche.

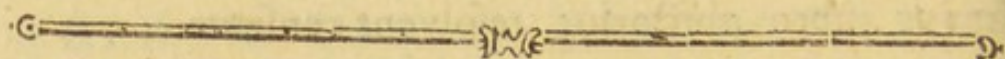
ODOR fortis, peculiaris; **SAPOR** leviter subsalsus.

WIRTUS resolvens, septica, antiscrophulosa.

* *Ill. BOERHAAV. Hort. L. B. T. I. p. 273. Pasta radiceis Alkanæ ossa in pullo intumuerunt. Mémoires de l'Acad. des Sc. de Paris 1746. p. 102.*

Usus. In vesiculis suis laticem continet fucus hicce, quo perfricati glandularum tumores prompte detumescere solent. Salubre inde pabulum suibus paratur, quæ scrophulis laborant. * Planta hæc marina vase tecto in pulverem nigrum usta, *Æthiops vegetabilis* dicitur, qui ad glandularum indurationes, scrophulasque eximie laudatur. ** Etiam in struma, & in dysphagia glandulosa oesophagi convenit. ***

Dosis a ʒj ad ʒij.

S A P O N A C E A.

S A P O V E N E T U S.

Est massa solidiuscula ex oleo olivarum & alcali fixo ope calcis vivæ exacuato constans. *Venedische Seife.*

Pro usu interno præstat sapo *frigide* paratus, ne oleum sub coctione rancescat. ****

---

* *Cel. BORLASE observations on the ancient and present state of the Islands of Scylli Lond. 1756.*

** *Cel. RUSSEL diff. de tabe glandulari sive de usu aquæ marinæ in morbis glandularum. Oxonii 1750. & Cel. MEIER diff. de æthiope vegetabili. Erlangæ 1774.*

*** *Cel. VAN GEUNS in Verhandelingen de Weetenschaapen te Harlem XI. Decl. 1769.*

**** *Ill. BERGIUS l. c. p. 17.*

ODOR vix ingratus; SAPOR pinguis, salsus.

VIRTUS aperiens, detergens, solvens.

USUS in scirrho, tumoribus lacteis mammaram, in scrophulis, in calculo. *

DOSIS. Optime datur ad ℥ij vel ℥iij in forma pilulari

HERBA SAPONARIÆ.

SAPONARIA officinalis L. Seifenkraut.

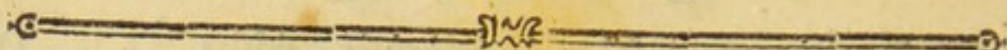
ODOR fere nullus; SAPOR subglutinosus, amaricans.

VIRTUS saponacea, detergens, est sapo acescens, maculas pingues ex linteo eluens.

USUS. In obstructionibus glandularum, in tumoribus arthriticis, rheumaticis, in præparatione pro cura mercuriali, in morbis venereis.

DOSIS. *Herbæ* pugilli duo cum ℥ij aquæ infundantur.
Radici ℥β cum aquæ ℥ij ad ℥iv decoquatur.

* III. BERGIUS vidit nobilem senem septuagenarium saponis ℥β cum amaris maritati & aquæ calcis ℥β addito pauxillo lactis per integros 10 annos quotidie contra calculum magno cum levamine sumfisse. Per totum hoc tempus cibum bene appetivit, macilentus non factus, quin potius pinguis & vegetus fuit.

A C R I U S C U L A.

F O L I A B E C C A B U N G Æ.

VERONICA Beccabunga L. Bachbungen.

ODOR debilis. SAPOR amaricans, substipticus, acriusculus.

VIRTUS antiscorbutica.

USUS in scorbuticis ulceribus & contractura crurum.

DOSIS. Succij ℥ij vel ℥iij in jure vel sero lactis dantur.

H E R B A C O C H L E A R I Æ.

COCHLEARIA officinalis L. Löffelkraut.

ODOR subnasturcinus, debilis; SAPOR amaricans, in ore & faucibus mordens.

VIRTUS antiscorbutica, diuretica.

USUS. In morbis scorbuticis primum est remedium.

DOSIS. *Succi* recentis ℥iij cum jure bubulo dantur. *Vel herbæ* recentis cum juris ℥ij ad ℥x decoquantur. *Vel seminis* ℥j in electuario exhibetur.

N A S T U R T I U M H O R T E N S E.

LEPIDIUM sativum L. Gartenkresse.

ODOR herbæ recentis contusæ fragrans. SAPOR subamaricans, acris, fauces calefaciens.

VIRTUS solvens, diuretica, antiscorbutica.

Usus in morbis scorbuticis.

DOSIS. Manipulus unus quotidie crude comedatur vel cum lactucæ connubio. Vel eadem quantitas cum juris ℥j ad ℥x decoquatur. Vel pulveris ℥j in electuario detur.

N A S T U R T I U M C R I S P U M.

NASTURTIUM hortense, crispum L. Gekrauster Gartenkresse.

ODOR debilis; SAPOR gratior, dulcescens, acrior, quam in nasturtio sativo.

VIRTUS & Usus præcedentis.

N A S T U R T I U M A Q U A T I C U M.

SISYMBRIUM nasturtium L. Brunnenkresse.

ODOR debilis; SAPOR subamaricans, leviter acriusculus.

VIRTUS antiscorbutica.

Usus in morbis scorbuticis.

DOSIS. Ab ℥ij ad ℥iij apte mitigatus cum succo acetosæ, beccabungæ, aurantii quotidie potetur. Vel manipulus unus cum juris ℥j ad ℥x decoquatur. Vel seminis ℥j in electuario detur.

B A R B A R E A.

ERYSYMUM Barbarea L. Winterkresse. Wasserseuf.

ODOR fere brassicæ; SAPOR subamaricans, subacriusculus.

VIRTUS antiscorbutica. Tota hieme folia sub nive videntur.

USUS in morbis scorbuticis.

DOSIS. Forma acetarii manipuli quidam quotidie comedantur.

SALICORNIA.

SALICORNIA herbacea L. Salzkraut.

ODOR nullus; SAPOR falsus, submordax.

VIRTUS antiscorbutica.

USUS in morbis scorbuticis.

DOSIS. Aceto condita per hiemem facile servatur & ut acetarium comeditur.

RADIX ARMORACIÆ.

COCHLEARIA Armoracia L. Meerretich. Raphanus rusticus.

ODOR pungens, penetrans, oculos feriens. SAPOR acris, fervidus, pungens, sæpe amaricans, nares, oculos, pulmones irritans. *Cocta* aut *ficcata* radix iners.

VIRTUS antiscorbutica, diuretica, incidens.

USUS in morbis scorbuticis, in tumoribus arthriticis* & oedematosis.

---

* *Ill. BERGIUS m. m. p. 559. vim antarthriticam observavit. Ego vim antihydopicam.*

DOSIS. Radicis rasæ cochleare unum majusculum omni mane per mensem sumendum, vel manipuli quatuor cerevisiæ recentis congio uni ante fermentationem in sacco immittantur, & æger de die ad libitum inde bibat.

R A D I X R A P H A N I N I G R I.

RAPHANUS niger L. Schwarzer Retich.

ODOR subfragans. SAPOR acris, calidiusculus, præsertim partis corticalis.

VIRTUS antiscorbutica, diuretica, rufatrix.

USUS in scorbuto.

DOSIS. Radices quædam cum cortice nigro quotidie comedantur.

R A D I X A L L I I.

ALLIUM sativum L. Knoblauch.

ODOR fragrans, graveolens. SAPOR acris.

VIRTUS diuretica, antiscorbutica, emmenagoga.

USUS in morbis scorbuticis, oedmatosis.

DOSIS. Mane & vesperi una ac sensim duæ spicæ comedantur per plures septimanas. Vel spica una in electuario. Vel spicæ iij ex juris ℥viij ad ℥vj decoquantur.

HERBA ALLIARIÆ.

ERYSIMUM Alliaria L. Knoblauchskraut.

ODOR brassicæ. SAVOR herbæ recentis cepaceus , subnasturtinus, amaricans. Herba *siccata* fere effoeta est.

VIRTUS. Antiscorbutica, diuretica.

Usus in scorbuto.

DOSIS. Herbæ manipulus unus cum aquæ ℥vj infundatur.

FLORES ARNICÆ.

ARNICA montana. L. Wölverley seu Fallkraut.

ODOR florum graveolens, sternutationem movens. SAVOR acriusculus.

VIRTUS resolvens, nervos & vascula cerebri irritans, diuretica, diaphoretica, emmenagoga, quandoque emetica.

Usus. Cerebri vel alius visceris commotio, * inde *Pana-*

* Paralyfim a commotione cerebri & Paraplegiam cum retentione urinæ ac alvi a contusione spinæ dorsi infuso florum arnicæ sanavi, in alio ægro paralyfim vesicæ hoc remedio curavi.

cea lapsorum dicitur, * amaurosis, ** tumores rheumatico-chronici & tumores abdominis febriles, *** atque morbi a paralyfi per eam curantur.

Radix in diarrhæa colliquativa a pure ex ulcere vel vulnere absorpto datur.

Dosis. Ab exigua dosi incipiendum, ne flores molestiam in ventriculo creent. A florum ℥j mane & vesperi ad ℥℔ pro die in ℥℔ aquæ vel cerevisiæ tenuis ferventis infusa ascendendum est. *Radix* a ℥j ad ℥j datur.

R A D I X V I N C E T O X I C I.

ASCLEPIAS Vincetoxicum L. Schwalbenkraut. Hirundinaria.

ODOR recentis radicis fortis, nauseosus; *SAPOR* subacris.

VIRTUS resolvens, diuretica.

USUS. In strumis ac scrophulis decoctum valuit.***

Dosis. Radicis ℥j vel ℥℔ in pulvere, ℥ij cum ℥viii aquæ in infuso dantur vel in decocto.

* *Ad. Berol. Dec. 1. Vol. 1. n. 4. atque Cel. BUHNER Diss. de genuinis principiis & effectibus Arnicæ. Erf. 1741.*

Ad centena sua experimenta provocat *Cel. SCOPOLI Pfl. Carn. 1. p. 377.*

** *Cel. COLLIN obs. p. 5. & seq. infuso arnicæ* ℥j amauroticos curavit.

*** *Cel. COLLIN l. c.*

**** *Eph. N. C. Dec. 1. ann. 1. n. 57. p. 153.*

A C R I A.

R A D I X C O L C H I C I.

COLCHICUM autumnale L. Herbstzeitlosen.

ODOR tempore æstivo hircinus, nares faucesque irritans. SAPOR acris, linguam faucesque rodens, rigidas faciens, diu inhærens. Tempore autem autumnali sapor longe debilior & subfarinosus est.

VIRTUS diuretica., solvens. *

USUS. In tumoribus hydropicis & oedematosis datur ejus acetum vel oxymel colchici; in hydrocele & hydrope articuli bis bonum vidi effectum.

DOSIS. *Oxymellis* ℥℔ vel ℥j de die datur.

Aceti colchici ℥j ad ℥℔ in mixtura.

R A D I X S C I L L Æ.

SCILLA maritima L. Meerzwiebel.

ODOR radicis recentis vix ullus; SAPOR acris, intensius amarus, nauseosus. Sapor *siccatae* radicis amarus, at minus acris.

---

* *Ill. I. B. de STOERCK libellus de Colchico autumnali.*

VIRTUS incidens, diuretica, quandoque emetica, hydragoga. Si levem facit nauseam, fortius movet urinam.

Usus. In tumoribus oedematosis datur.

Abusus. Diutius data scilla appetitum & vires ventriculi prosternit; ubi hepar scirrhosum, ardor viscerum, & pulsus durus ascitem & tumores oedematosos comitatur, scilla nocet.

Dosis. *Pulveris* recentis grana iv cum arcani duplicati ℥j, pulveris autem exsiccati ℥℔ in electuario datur.

Oxymellis scillitici ab ℥j ad ℥i℔.

Vinum scilliticum, ex radicis scillæ ℥℔ & vini boni ℥ij componitur; sumitur mane ac vespere ℥℔.

HERBA ACONITI.

ACONITUM *Napellus* L. *Eisenhütlein*.

ODOR fortis; **SAPOR** herbaceus.

VIRTUS solvens, antirheumatica, majori dosi torminosa, venenata. *

Usus. In tumoribus arthriticis, rheumaticis, & oedematosis a febre intermittente ortis. **

Dosis. Extractum a grano uno ad ℥℔ bis de die cum saccharo datur.

---

* *Ill. L. B. de STOERCK libellus, quo demonstratur stramonium, hyosciamus, aconitum &c. Vindobonæ. 1762.*

** *Schwed. Abh. 38. B. p. 72.*

HERBA FLAMMULÆ JOVIS.

CLEMATIS erecta L. Brennkraut.

ODOR debilis; SAPOR acris, fauces linguamque stimulans.

VIRTUS movens, solvens, diuretica, sudorifera, sæpe alvum movens.

USUS. In lue venerea, & doloribus ossium nocturnis. *

DOSIS. Zij ad ℥ij aquæ infundantur, & ter vel quater de die hauriatur vasculum. Pulvis ad grana iij cum saccharo datur, bis de die. *Extractum* simili modo.

HERBA PULSATILLÆ NIGRICANTIS.

ANEMONE pratensis. L. Küchenschelle.

ODOR vix ullus. SAPOR acris, inhærens faucibus.

VIRTUS diuretica, irritans, emmenagoga.

USUS. *Extractum* in oculorum morbis, panno & amaurosi laudatur. **

DOSIS. A grano uno ad ℥ß ascendendum & cum saccharo dandum.

* *Ill. I. B. de STOERCK libellus de flammula Jovis. Viennæ 1769.*

** *Ill. I. B. de STOERCK libellus de pulsatilla nigricante. Vindobonæ 1771.*

R A D I X M E Z E R E I.

*DAPHNE Thymelæa L. vel DAPHNE Mezereum.
Kellerhals. Seidelbast.*

ODOR nullus; SAPOR, si diu masticatur, valde acris, fauces exurens.

VIRTUS solvens obstructions, quandoque emetico-dra-
stica.

USUS. Decoctum in tophis venereis & doloribus nocturnis, * in tumoribus induratis tonsillarum, ** testicularum, colli, parotidum exhibetur.

DOSIS. Radicis mezerei ℥ij, radicis sarsaparillæ ℥iij cum ℥iv aquæ coquantur ad ℥ij remanentiam; hujus decocti ℥℥ quater de die hauriatur.

H E R B A S A B I N Æ.

JUNIPERUS Sabina L. Sevenbaum. Sadebaum.

ODOR foetidus, gravis. SAPOR amaricans.

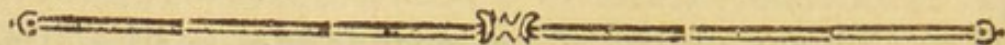
* *Medical observ. and. inquir.* T. 3. p. 789. *Cel. RUSSEL* 16 casibus demonstrat nodos duros tibiarum, faciei, brachiorum, qui sæpe magnitudinem nucis juglandis æquabant, sive fuerint manifeste siphilitici sive minus, intra mensem solo decocto corticis recentis fuisse resolutos, doloremque sedatum. Interdum curam mercurio sublimato sublevavit. Sed in vera exostosi parum profuit hic cortex. Profuit tamen in binis tophis, ubi caries subsuit, facta exfoliatione.

** *Cel. HOME Clinische Versuche* p. 501. ad 506.

VIRTUS solvens , * emmenagoga **

Usus in morbis externis a catameniis suppressis originem ducentibus. Etiam in carie tentanda herba.

Dosis. *Herbæ* ℥℔ in pulvere, ℥℔ herbæ cum ℥℔ aquæ vel cum aquæ ℥℔℔ in decocto datur.

D U L C I A.

M E L V I R G I N E U M.

Est succus salino-oleoso-mucilagineus ab *APE melifera L.* ex nectariis florum collectus atque intra favos repositus. *Honig.*

Mel *virgineum* dicitur, quod sua sponte ex favo defluit.

ODOR fragrans, haud ingratus; SAPOR dulcis, subacriusculus.

VIRTUS abstergens, resolvens, putredini resistens, maturans, alvum & urinam aliquantum movens, expectorans, atque consolidans.

Usus. Ad ulcera crurum & aliarum partium sananda.

---

* Sanguini decocta folia fluiditatem conciliant & rubedinem intensam. *Cel. FREIND Emmen. Op. I. p. 207.*

** *Cel. HOME Clin. Versuch. p. 451.* ex quinque foeminarum retentione menstruorum laborantium quatuor sanabantur.

Dosis. Ab ℥j ad ℥ij & ultra de die cum lacte sumatur.

S A C C H A R U M.

SACCHARUM officinarum L. Zucker. Est sal essentielle ARUNDINIS sacchariferae L. Constat ex proprio acido & phlogisto.

ODOR nullus; SAPOR dulcissimus, sapidissimus.

VIRTUS saponacea, relaxans, antiseptica.

Usus in ulceribus.

Dosis. Ab ℥j ad plures de die exhiberi potest.

D A U C U S S A T I V U S.

DAUCUS Carota, L. Gelbe Rüben. Gelbe Möhrn.

ODOR radice recentis subaromaticus, non ingratus;
SAPOR dulcescens, leniter aromaticus.

VIRTUS nutriens, aperiens, anticancrofa.

Usus. In cancro & morbis scorbuticis præbet bonum victum.

Dosis. Cruda radix una alterave comedenda.

P A S S U L Æ M A J O R E S.

Uvæ ficcatae *VITIS viniferae L. Grosse Rosinen.*

ODOR nullus. SAPOR subacidulo - dulcis.

VIRTUS antibiliosa, antiscorbutica, refrigerans.

Usus. Decoctum in morbis biliosis, scorbuticis, & oedematosis cum cremore tartari, in morbis inflammatoriis cum nitro datur.

Dosis. ℥j cum aquæ ℥vj ad ℥viij coquitur.

C A R I C A P I N G U I S.

FICUS Carica L. Trokene Feigen.

ODOR vix ullus. SAPOR dulcis, melligenus.

VIRTUS edulcorans, emolliens.

Usus. Decoctum ficuum cum cremore tartari acidulatum est egregium in iisdem morbis, in quibus decoctum passularum laudavimus.

Dosis. ℥j cum aquæ ℥vj ad ℥viij decoquatur.

L Y M P H A B E T U L Æ.

BETULA alba L. Birkenstoff. Est succus tempore vernali ex trunco arboris terebra efforato stillans.

ODOR nullus. SAPOR subdulcescens.

VIRTUS antiscorbutica, diuretica.

Usus in scorbuto, scabie & aliis morbis cutaneis.

Dosis. *Succus* ad ℥vj hauritur tempore vernali.

Extractum foliorum betulæ in erysipelate chronico & tumoribus arthriticis laudatur.

N A R C O T I C A.

O P I U M.

PAPAVER somniferum L. Mahnsaft. Est succus resinoso-gummosus ex inciso capite papaveris exstillans.

ODOR opii orientalis validus, narcoticus. SAVOR nauseosus, amaricans, acris, caloris sensu labia, linguam & palatum adficiens.

VIRTUS anodyna in *parva dosi*, soporifera in *majori dosi*, demum diaphoretica, alvum sistens. *Nimia dosi* venenum.

Usus. Convenit in omni irritabilitate aucta systematis nervosi: * hinc in dolore, vigiliis protractis, convulsione, spasmo aut tetano, ** a vulnere inductis, vel ab ulcere dolente, nervum rodente,

---

* *Cel. PUHR diff. de usu opii chirurgico Göttingæ 1780.*

** *Medical obs. and Inquiries 4. Volumina*, quorum quodlibet fere casus de tetano a vulnere orto & opio curato continet. Ego & *Cel. THEDEN* in tetano vulneratorum a putredine orto opio corticem peruvianum admiscere solemus. Si a refrigeratione vulnerati ortum habet, sal volatile cornu cervi in connubio cum opio dari potest. Alii celeberrimi practici præter opium frictions mercuriales simul adhibent. Alii addunt opio moschum.

excitatis symptomatibus. Ideo omnibus graviter vulneratis, ante & post omnes magnas operationes chirurgicas primis statim horis opium cum oleo vel emulsione datur, ut irritabilitas nervorum, a terrore excitata, compefcatur.

• Convenit demum in omni tumore inflammatorio incipiente, si cum nitro detur, viis primis depuratis & vasis sanguineis per venæfcctionem evacuatis. Nocet autem præfente jam febre, plethora, faburra.

In gangræna ficca dolorofa, * digitorum pedis, in lue venerea, ** in incarcerationione fpafmodica herniarum, *** in hydrophobia, **** in diarrhæa fymptomatica morborum chirurgicorum demum efficax eft medicamentum.

Dosis. Granum unum plerumque fufficit: at in tetano ægroti ingentem dofim opii fine inducto fopore vel alio malo fymptomate ferunt; hinc in hoc

* Ill. RICHTER *Anfangsgründe der Chir.* I. Band. p. 25.

** Cel. SCHÖPFF *von der Wirkung des Mohnfafts in der Luftfeuche.* p. 7. dicit fe fine mercurio ulcera aliosque morbos venereos curaffe permultos, & p. 9. Turcis aliisque gentibus orientalibus luem fiphiliticam ob opii frequentem ufum adeo effe raram.

*** Ill. RICHTER *Ath. von Brüchen* I. B. p. 116.

**** Cel. NUGENT *effays on the hydrophobia.*

morbo granum unum omni bihorio dandum. *

LAUDANI liquidi SYDENHAMI guttæ dantur quindecem: hæ enim unum opii granum continent.

PULVIS anodynus DOVERI, ex opii & ipecacuanhæ aa gr. ij, tartari vitriolati & nitri aa gr. viij, quæ omnia una dosi haurienda, constat. Ipecacuanha opii vim ita mitigat, ut ejus ampla dosis ingeri possit. Hic pulvis egregium sudoriferum est, quod ad curanda symptomata, a cerebri commotione excitata, laudatur. **

HERBA HYOSCIAMI NIGRI.

HYOSCIAMUS niger L. Schwarzes Bilsenkraut.

ODOR narcoticus, tabacinus. SAPOR narcoticus, subdulcis, submucilagineus.

* Si vero opium in tetano quid præstat, tunc id solummodo magna dosi præstat: *Cel. FARR in med. observ. and. inq. vol. 4.* unius diei spatium grana 36 opii, *Cel WINSLOV in collectan. Hafn.* tertia quaque hora guttas 26 laudani liquidi Sydenhami, *Cel. WHITE* intra quinque hebdomadam spatium grana 317 opii egregio cum successu exhibuit. Mirum enim est, tetano affectos ægrotos opii maximam dosim sine omni incommodo ferre.

** *Chirurgical observation and Cases by W. BROMFIELD. Lond. 1773. Vol. I. & Ill. RICHTERS Ch. Biblioth. 2. B. 2. St. p. 116.*

VIRTUS narcotica, antispasmodica. * Agit ut opium
at alvum non adeo supprimit.

USUS in tetano & convulsionibus a nervo læso.

DOSIS. Extractum a grano j ad v bis de die.

HERBA HYOSCIAMI ALBI.

HYOSCIAMUS albus L. weißes Bilsenkraut.

ODOR narcoticus, tabacinus; SAPOR narcoticus, sub-
mucilagineus.

VIRTUS narcotica, at mitior, quam in hyosciamo nigro.

USUS. Extractum in cataracta incipiente laudatur. **

DOSIS. A medio grano incipiendum & ascendendum,
donec nulla œsophagi nariumve siccatas obser-
vetur.

CICUTÆ HERBA.

CONIUM maculatum L. Schierling.

ODOR fœtidus, murinus. SAPOR leniter aromaticus,
subnauseosus. ***

* *Ill. L. B. de STOERCK libellus de stramonio, hyo-
sciamo &c.*

** *Ill. SAUVAGES Nosol. T. I. p. 724. pluribus
observationibus compertum se id habere refert. Hoc extra-
ctum cum mercurio dulci combinatum valde proficuum re-
perit Cel. MOLINELLI. Vid. Ill. MURRAY præf.
Bibl. Vol. 2. p. 153.*

*** *Ill. STOERCK libellus de cicuta.*

VIRTUS resolvens, anodyna, suppurationem promovens, diuretica.

Usus in scrophulis & cancro scrophuloso, * in ulceribus sordidis, in morbis cutaneis, in tumoribus rheumaticis, in gonorrhœa & leucorrhœa,** in impotentia virili, in cataracta incipiente, in sarcocele, in spina ventosa, in malis venereis inveteratis, in ozoëna, in polypo narium. ***

Dosis. *Extractum* a ℥℔ de die datur. *Pulvis* foliorum a gr. iij cum sacchari ℥j, *Succus expressus* ad duo parva cochlearia exhibetur. *Pilulæ* e pulvere sic conficiuntur:

℞. Pulv. herb. cicutæ ℥℔, Saponis veneti ℥ij, Syrup. cort. aurant. q. s. f. pil. gr. ij. S. mane ac vesperi quinque assumantur.

R A D I X B E L L A D O N Æ.

ATROPA Belladonna L. Tollkraut. Solanum furiosum.

* *Cel. BIRCHEN*, licet dicat, cicutam in vero cancro nocere augendo contabescentiam ob materiæ ichorosæ stillicidium auctum, tamen cicutam in cancro scrophuloso curam perfecisse testatur.

** *Ill. BERGIUS* p. 195.

*** *Cel. HOTESIERCK Recuel d'observat. T. II. Polypus canerosus usu cicutæ suppuratione consumptus excidebat.*

ODOR vix ullus. SAVOR acriusculus , subnarcoticus.

VIRTUS narcotica , antispasmodica , sudorifera : *nimia* autem *dosi* venenata. *Foliorum* vis est radice debilior.

USUS. In morfu canis rabidi specificum censetur. Sudore corporis vel excitata partis morsæ inflammatione curat. * Demum in cancro laudatur. **

Dosis in rabidi canis morfu :

Radicis grana quindecim adulto dantur.

Infanti sexenni gr. quinque.

— quadrienni gr. iij vel $3\frac{1}{2}$. Idque mane vel in aqua vel cerevisia calida. Repetitio prima fiat post 48 horas , secunda & tertia iterum post horas 48. bis vel ter.

Pecoribus grana xvii sufficiunt , sed per 12 horas a pabulo arcenda sunt.

Extracti ℞ datur. *Foliorum* a granis duobus ad quinque cum aquæ ℥j. infunduntur.

Pilulæ de belladonâ ℞. *Extract.* cicutæ , pulveris fol. belladonæ aa ℥j m. f. pil. gr. j. S. mane ac vesperi assumantur quinque.

* *Ill. R. I C H T E R Chirurg. Biblioth. 5. B. 2. St. p. 377. & 5. B. 3. St. p. 557.*

** Numerosissimos casus sistit *Reverendus MÜNCH* scirrhi & cancri aperti curati in *Hann. Magazin a 1767. n. 64. & a 1768. n. 14. item a. 1769. n. 62. 90. 94. 95.*

HERBA SOLANI NIGRI.

SOLANUM nigrum L. *Nachtschatten.*

ODOR foetidus; SAPOR subfatuus.

VIRTUS anodyna, sudorifera, diuretica, *majori dosi* venenata.

Usus in carcinomate, ulceribus malignis cutis. *

DOSIS. A grano j hora vespertina dato sensim ascendendo ad grana plura.

NUX VOMICA.

STRYCHNOS Nux Vomica L. *Krähenaugen.*

ODOR nullus; SAPOR valde amarus.

VIRTUS tonico-narcotica.

Usus. In *Ceylona* ut specificum contra morsum Colubri *Najæ* propinatur. ** In ulceribus scorbuticis, canrescentibus, *** herpeticis & in rabie canina ab aliis laudatur.

DOSIS a granis quatuor ad ʒβ bis de die.

* *Cel. GATAKER obs. on the use of. the solanum or Nightshade. Lond. 1757.*

** *Cel. LEGRAND in notis ad J. RIBERYO Histoire de l'isle de Ceylan. p. 154.*

*** *Cel. WIEL diss. de usu nucis vomicae & vitrioli albi. p. 13. &c.*

F O L I A L A U R O C E R A S I.

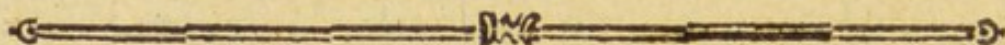
PRUNUS laurocerasus L. *Kirschchlorbeerbaum.*

ODOR vix ullus ; SAPOR validus substipticus, amaricans, amygdalarum amararum, verum fortior.

VIRTUS narcotica, antispasmodica, diuretica, majori dosi venenata, præsertim feris.

Usus. Aqua stillatitia foliorum ad resolvendos scirrhos & caneros laudatur. *

Dosis. Guttæ 30 ad 60 ter quaterve de die dantur. Etiam externe applicatur.

A M A R A.

L I G N U M Q U A S S I Æ.

QUASSIA amara L. *Quassia-Holz. Bitterholz.*

ODOR nullus ; SAPOR amarissimus.

VIRTUS roborans, antiputredinosa, antacida.

Usus. In ulcere cancroideo faciei internus & externus usus profuit, ut vidi.

Dosis. ℞ in aquæ puræ ℥vj ad dimidiæ consumptionem decoquatur, atque quovis bihorio ℥iij propinentur.

---

* *Practical Essays on medical subjects.* Lond. 1773.

R A D I X G E N T I A N Æ.

GENTIANA lutea L. Enzianwurzel.

ODOR debilis; SAPOR amarissimus.

VIRTUS tonica, antiputredinosa, stomachica.

USUS. In morfu viperæ tentanda. * in scrophulis infantum **

DOSIS. *Radicis* ℥ij cum aquæ ℥vj ad ℥viij coquantur.

H E R B A A N A G A L L I D I S.

ANAGALLIS arvensis L. Gauchheil.

ODOR nullus; SAPOR amarus cum acrimoniæ sensu.

VIRTUS solvens, aperiens.

USUS. In morfu canis rabidi perperam laudatur. ***

DOSIS. *Herbæ* ℥ij in pulvere bis de die dantur.

* *Cel. LAURENTI Synopsis reptilium emendata. Viennæ 1768. p. 212.*

** Puellæ scrophulosæ quotidie grana decem extracti gentianæ ingessi, deglutiit hæc amarum hoc extractum cum summa voluptate & integre inde sanata fuit, at sanatam amplius persuadere non potui, ut adhuc hoc extractum continuaret.

*** Licet decoctum in morfu canis rabidi a multis authoribus commendetur, incassum tamen hoc adhibitum fuit ab aliis. *Ill. HALLERI stirp. helv. n. 625. Med. ob. and Inq. Vol. 5. App. p. 2. &c.*

HERBA TRIFOLII FIBRINI.

MENYANTHES trifoliata L. *Bitterklee. Fieherklee.*

ODOR nullus; SAPOR amarissimus.

VIRTUS tonica, antiscorbutica.

USUS in ulceribus & aliis morbis scorbuticis. *

Dosis. *Herbæ* pugillus cum ℥ij aquæ infundatur.

HERBA EUPATORII.

EUPATORIUM cannabinum L. *Wasserdosten.*

ODOR fortis; SAPOR valde amarus.

VIRTUS resolvens, diuretica, depurans, eccoprotica, quandoque emetica.

USUS in cruribus tumidis & ulcerosis, in hydrocele, ulceribus scorbuticis.

Dosis. *Herbæ* pugillus cum aquæ ℥iv infundatur.

CORTEX PERUVIANUS.

CINCHONA officinalis L. *Fieberrinde. Peruvianische Fieberrinde*

ODOR mucidus; SAPOR amarus, austeriusculus, inhærens.

---

* *Cel. FRANCUS trifolii fibrini historia* in scorbuto dicit medelam attulisse trifolium, ubi cochlearia fefellit. *BUCHAN Handb.* p. 600. In Anglia succus ejus domesticum est apud rusticos in exanthematibus foedis scorbuticis, quibus verno tempore corripuntur.

VIRTUS tonica, antiseptica, antifebrilis, suppurationem promovens, antiperiodica.

Usus. In gangræna * & omnibus morbis putridis: ut in vulneribus & ulceribus putridis, in angina gangrænosa, in cancro, ** in ulceribus, fistula ani, carie, spina ventosa.

In scrophulis *** & omnibus vitiis scrophulosis: ut ulceribus, spina ventosa, tumore articulari, strumoso, ophthalmia scrophulosa, scirrhus scrophuloso mammæ, inguinum, axillarum, præsertim si cortex cum mercurio datur. Demum in lepra. ****

In vulneribus male suppurantibus, ***** in gangrænam vel tetanum pronis, præsertim tempore æstivo & in climate calido, ***** in remanente debi-

* Authores huc pertinentes vide in *Ill. MURRAY Ap. med. T. I. p. 605.*

** *Act. N. C. vol. 10. App. p. 153. & Cel. DIE-TRICH'S observ. de usu cort. peruv. in cancro mammarum Ratisbonæ 1746.*

*** *Cel. FORDYCE in medi. obser. and. Inq. T. I. p. 184. & T. II. p. 265.*

**** *Cel. HERBERDEN in medical. transf. Vol. I. p. 34. & 36.*

***** *Cel. RAMBY method of treating. Gon-shot wounds. Ed. 2. p. 29. saniosam materiem in pus bonum vertit cortex.*

***** *Cel. BISSET med. Essays. p. 79. & p. 101. In America, dicit: vix vulnera graviora absque cortice curari possunt; ejus ope avertuntur convulsiones, in climate calido vulneratis adeo funestæ.*

litate ac irritabilitate corporis & viscerum a prægressa commotione cerebri vel alius visceris. *

In morbis *periodice* recurrentibus: ut in odontalgia periodica, in dolore periodico supercilii, ** in nyctalopia. ***

Non vero conducit cortex peruvianus præsentè inflammatione confirmata, plethora, saburra primarum viarum, neque in necrosi digitorum pedis dolorosa, nisi addatur opium, & in necrosi indolente sal volatile cornu cervi ****

DOSIS. Omni bihorio ʒ℥ & urgente necessitate ʒj datur.

R A D I X M U N G O S.

OPHIORRHIZA Mungos L. die Brillenschlangenzurzel.

ODOR nullus; SAPOR intense amarus.

VIRTUS roborans. Specifica in morsu Najæ & in veneno Macassarienti *****.

* *Cel. MURSINA Beobacht. 1. Sammlung. p. 53.*

** *Journal de Médecine. Vol. 25. p. 442.*

*** *Medical. observat. and inquir. Vol. 1. p. 3.*

**** *Cel. BROMFIELD in Ill. RICHTER Ch. Bibl. 2. B. 2. St. p. 124.*

***** *Vide Toxicologiam.*

Usus. Morfis a Naja radix trita ex vino datur & pulvis vulneri inspergitur. Hæc radix a *VIVERRA Ichneumene* L. devoratur, si a Naja mordetur.*

Dosis. Radicis ꝑ̄ ad ʒj in pulvere exhibetur cum vino.

RADIX ARISTOLOCHIÆ ANGUICIDÆ.

ARISTOLOCHIA anguicida L. *Schlangensterluzey.*

ODOR nauseosus. SAPOR amarus.

VIRTUS anticolubrina. ODOR serpentibus tam ingratus, ut oblata modo radice aufugiant. Succus radicis masticatione salivæ commistus, si instillatur serpenti gutta una vel altera, adeo per tempus inebriatur, ut impune tractari queat. Pluribus guttis moritur. Hoc circumforaneorum artificium est, quo quæstus causa venenatas serpentes contractant.

Usus Vulneri a serpente recens inflictio radix imposita & simul interne exhibita periculum avertere dicitur.*

Dosis. Radicis ʒß in pulvere datur.

---

* *Cel. JACQUIN Sel. stirp. american. p. 232.*

A M A R I C A N T I A.

S E M E N S A N T O N I C I.

ARTEMISIA judaica L. Wurmsaamen. Semen cinæ.

ODOR fortis, peculiaris; SAPOR amarus, subacris.

VIRTUS roborans, anthelmintica.

USUS in morbis externis, qui a vermibus primarum viarum oriuntur.

DOSIS. Semina ad cochleare unum vel bina pro thea in pulvere, vel pani melle oblito inspersa dantur. Semen saccharo incrustatum infantibus præbetur.

R A D I X V A L E R I A N Æ.

VALERIANA officinalis L. Gemeiner Baldrian.

ODOR fragrans, graveolens; SAPOR subdulcescenti-amaricans.

VIRTUS roborans, antispasmodica, diaphoretica, diuretica, emmenagoga, anthelminthica.

---

* *Ill. LINNE syst. N. T. I. p. 63.*

Usus in debilitate visus, * in alvi & urinæ incontinentia a lapsu. **

Dosis. Radicis ℥ij quotidie dantur forma pulveris.

R A D I X S C R O P H U L A R I Æ.

SCROPHULARIA nodosa L. Braunwurzel.

ODOR fœtidus; SAPOR amarus, acriusculus.

VIRTUS anodyna, resolvens.

Usus. In scrophulis & hæmorrhoidibus tumentibus laudatur. ***

Dosis. Radicis ℥j in pulvere, vel ℥ij cum aqua ℥vj in decocto dantur.

H E R B A V I R G Æ A U R E Æ.

SOLIDAGO Virgaurea L. Heidnisch Wundkraut.

ODOR debilis, aromaticus. SAPOR amaricans, calidiusculus.

* Dedi juveni a studiis nimis & nimia feminis evacuatione fere amaurotico per tres menses pulverem valerianæ optimo cum successu.

** *Cel. BRISBANE select cases p. 37.*

*** *Cel. SLEVOGTII diff. de scrophularia. Jenæ 1720.*

VIRTUS tonica, vulneraria, diuretica.

USUS. Pro decocto vulnerario in vulneribus & ulceribus. *

DOSIS. Herbae pugilli duo cum aquae ℥viiij infundantur.

HERBA VERONICÆ.

VERONICA officinalis L. Ehrenpreis.

ODOR debilis; SAPOR amaricans, subadstringens.

VIRTUS vulneraria.

USUS in vulneribus, ulceribus & scabie.

DOSIS. Herbae pugilli duo cum aquae ℥viiij infundantur.

HERBA MARRUBII ALBI.

MARRUBIUM vulgare L. Weisser Andorn.

ODOR moderate fragrans. SAPOR amaricans.

VIRTUS sanguinem attenuans; ** antifalivatoria, specifica in morfu caudisonæ serpentis. ***

* *Cel. LISCHWITZ diff. de virgis aureis. p. 78.* qui ulcus urethræ curavit, & *Cel. SCOPOLI Flor. carn. p. 328.* qui in vulneribus quibuscunque decocto utiliter se usum esse asseverat.

** Sanguis, cui decoctum marrubii adfusum, rubicundior & fluidior evadit. *Cel. FREIND Emmenol. T. I. oper. p. 208.*

*** *Cel. LEVISON Besch. der lond. Praxis p. 205.* succum ex marrubio & plantagine pressum dosi unius cochlearis laudat.

Usus in tumoribus induratis præsertim hepatis, in ptyalismo mercuriali. *

Dosis. Herbæ pugilli duo cum aquæ ℥viij infundantur.

R A D I X C I C H O R E I.

CICHORIUM Intubus L. Cichorienwurzel.

ODOR nullus; SAPOR grate amaricans.

VIRTUS aperiens, tonica, diuretica, antiscorbutica.

Usus idem ac taraxaci.

Dosis. Radicis ℥β cum juris ℥x ad ℥viij decoquatur.

R A D I X T A R A X A C I.

LEONTODON Taraxacum L. Pfaffenröhrlein. Löwenzahn. Dens leonis.

ODOR nullus. SAPOR leniter amaricans.

VIRTUS solvens, aperiens diuretica, hinc *Lectiminga* dicitur.

Usus. Oedemata crurum & alii morbi ab obstructione hepatis orti succo recenti sæpe curantur. In

* *Ill. LINN. Fl. suec. n. 531.* ptyalismum, qui a mercurio in juvene venereo excitatus ultra annum duraverat, infuso marrubii brevi sublatum fuisse dicit.

morbis cutaneis chronicis: ut herpete, lepra *
& scrophulis, laudatur.

DOSIS. ℥ij succi recentis cum jusculo & ovi vitello per
plures septimanas imo menses dentur. Vel her-
bæ & rad. recentis manip. duo juris ℥bj ad ℥viij
decocti potentur.

RADIX RUBIÆ TINCTORUM.

RUBIA tinctorum L. Färberröthe. Krappe.

ODOR fere ut corticis sorbi. **SAPOR** amaricans, leni-
ter stipticus, ingratus.

VIRTUS adstringens, diuretica, emmenagoga, ** diu-
tius propinata inficit ossa & aliquos humores
colore kermefino. ***

* Succo taraxaci & fumarixæ fœmina ab infantia lepro-
so exanthemate affecta aliis frustra tentatis convaluit.
Cel. LEIDENFROST diff. de succis herbarum recentibus
p. 27.

** *Cel. HOME Clinische Versuche* p. 460. ex 19 fœ-
minis, fluxu menstruo carentibus, 14 sanabantur.

*** Exhibetur animalibus radix in pulverem trita
aqua lacteque subacta vel furfuribus sive farina mista, vel in
bolis vi intruditur. Quo junius est animal eo citius rube-
scunt ossa. In columbis & pullis gallinaceis tertio vel quar-
to die a comesta rubia extinctis, consumtis vix drachmis
duabus vel tribus, ossa eleganter rosea evaserunt. Interdum

Usus in ossium mollitie, in calli ossis fracti mollitie, in morbis a rachitide: ut ulceribus & tumoribus rachiticis, in dolore lumborum a nisu nimio. *

Dosis. Recipe rad. rubiæ tinctorum ℥℔, tartari solubilis ℥ij, Aquæ communis pintas duas, leni igne coquantur per horam. Collaturæ adde mellis sinceri ℥ij. m. Infanti ab lactato per diem ℥viiij præbeantur. Si vero infans adhuc lactet, nutrix duplam quantitatem hauriat. **

Ego decoctum ex rubia tinctorum cum cortice peruviano & sale tartari, vel sodæ paratum magis efficax in rachitide deprehendi.

animalia sub experimento pereunt, generatim languent & extenuantur. Ossium substantia compacta magis rubet quam spongiosa. Item externa facies magis quam interna. Perit vero sensim rubedo ossis, si loco rubiæ permixtæ pabulo consuetum per aliquod tempus offertur. Etiam dentes evadunt rubri. Estque terra ossium, quæ potissimum coloratur. Ex humoribus urina, lac & foeces alvinæ potissimum colore rubro tinguntur. *Ill. HALLERI El. Phys. T. 8. p. 327.*

* *Cel. LUDWIG in Advers. med. pract. Vol. I. p. 751.* Dolores dorsi & lumborum a nisu tolli docet experientia bajulorum, qui se radice rubiæ sanant.

** *Cel. LEVRET Traité des accouchements 1766. p. 277.* laudat mox præscriptum decoctum. Licet spatium aliquot mensium curatio sibi vindicet, mature jam effectum percipi rectiori spinæ dorsi & ossium longorum figura & aliis bonæ notæ indiciis dicit.

STIPITES DULCAMARÆ.

SOLANUM Dulcamara L. Bittersüßs. Alpranke.

ODOR stipitum ficcatorum nullus; SAPOR amaricans.

VIRTUS mundificans, omnes excretiones augens, spu-
ta, menses, sudorem, urinam miasma, vene-
reum expellens, antiscorbutica.

USUS in tumoribus rheumaticis, arthriticis, in her-
pete, in scabie, in œdemate erysipelaceo, in
trophis & ulceribus venereis, in ulceribus crurum,
in tumoribus lacteis, in contusionibus. *

DOSIS. Stipitum dulcamaræ ℥j ac sensim ad ℥iij ascend-
endo, aquæ fontanæ ℥xvj, coquantur ad ℥viij,
& hoc decoctum quotidie cum lacte dilutum bibatur

Extractum a granis quinque ad 10 bis de die detur.

STIPITES DIERVILLÆ.

LONICERA Diervilla L. Dierville.

ODOR & SAPOR nauseosus.

VIRTUS antivenerea.

---

* *Cel. RAZOUX* scorbutum consummatum, cum exul-
cerationibus cancerosis & maculis junctum decocto devicit.
Mémoires de l'Acad. des Sc. de Paris 1761. p. 55. & ejus-
dem *Tables nosologiques* p. 268. & *Journal de Medecine*
T. 22. p. 236. & *Sammlung für pract. Aerzte* 6. B. 3. St.
p. 449.

Usus. In America septentrionali pro certo remedio in gonorrhæa, nec non urinæ suppressione habetur. *

Dosis. Pugillus stipitum cum ℥ij aquæ infundatur.

CORTEX ULMI INTERMEDIUS.

ULMUS campestris L. Ulmbaumrinde. Rüsternrinde.

ODOR nullus; SAPOR debilis, subamaricans, glutinosus.

VIRTUS adstringens.

Usus in scabie ferina, squammosa & aliis morbis cutaneis. **

Dosis. Corticis intermedii ramulorum gracilium ulmi ℥iv in aquæ puræ ℥ij coquantur ad remanentiam ℥ij. Mane & vesperi ℥viiij hauriantur.

HERBA MUSCI ISLANDICI.

LICHEN islandicus L. Isländischer Moos.

ODOR nullus; SAPOR leniter amaricans.

* *Cel. KALMS Kärta Berattelse om Norra Americ växter* p. 13.

** *Cel. LYSONS Medical. transact.* Vol. 2. p. 204. comprobat 5 casibus usum hujus corticis in scabie sicca & humida aliisque morbis cutis. Scabiem ferinam, quæ salivationem mercurialem eluserat, hocce decocto curavit. Non quidem cito at tuto curat.

VIRTUS herbæ recentis eccoprotica, siccæ nutriens,
non eccoprotica.

USUS in contabescentia ab ulcere vel vulneris nimia
suppuratione aut a salivatione mercuriali induc̃ta.

DOSIS. Pulmentum ex ℥j musci & lactis ℥ij paratum
quotidie pro dosi datur.

HERBA FUMARIÆ.

FUMARIA officinalis L. Erdrauch.

ODOR oleraceus; SAPOR amarus, subingratus.

VIRTUS tonica, resolvens, antiscorbutica.

USUS in morbis cutaneis, in cachexia ulcerosa cru-
rum, in scorbuto, in lepra.*

DOSIS. *Herbæ recentis* pugillus cum juris aut feri la-
ctis ℥ij infundatur, vel *Succi expressi* ℥ij cum
jure dentur, aut conservæ ℥℞.

HERBA EUPHRASIÆ.

EUPHRASIA officinalis L. Augentrost.

ODOR debilis; SAPOR amaricans, debiliter adstrin-
gens.

---

* *Cel. LEIDENFROST diff. de succis herbarum
expressis. Duisb. 1751. p. 27. Exanthema leprosum solo
taraxaci & fumarix succo curatum. Cel. THOMSONS
med. consult. p. 161. disparuit leprosa induratio glandularum
cutaneorum.*

VIRTUS leniter adstringens, tonica.

Usus in morbis oculorum: ut in nube ante oculos volitante, in incipiente amaurosi & maculis corneæ, * at ambigua sunt experimenta quibus herbæ vis probatur.

Dosis. *Herbæ* pugilli duo cum aquæ ℥viiij infundantur.

HERBA TUSSILAGINIS.

TUSSILAGO Farfara L. Huflattich.

ODOR nullus; SAPOR subamarus, viscidus, subausterus.

VIRTUS vulneraria, antiscrophulosa.

Usus. Succus vel decoctum in scrophulis laudatur. **

Dosis. *Herbæ* manipulus cum aquæ ℥ij infundatur.

FLORES SAMBUCI.

SAMBUCUS nigra L. Hollunder. Flieder.

ODOR florum recentium fragrans; SAPOR amaricans.

VIRTUS diaphoretica, emolliens, lactifera.

* *Cel. FRANCUS Euphrasia herba, medicina polychresta, verum oculorum solamen 1717. Islandi succum expressum pro optimo remedio in morbis oculorum habent. OLAFSEN Reise vol. I. p. 433.*

** *Cel. FULLER gymnast. p. 87.*

Usus. In morbis cutaneis , præsertim in erysipelate chronico cum lacte diu assumptus potus laudatur.

Dosis. Florum pugilli duo cum aquæ ℥viii infundantur.

S E M I N A X A N T H I I .

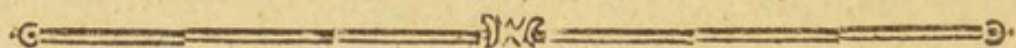
XANTHIUM strumarium L. *Spizkletten. Betlerlause.*

ODOR nullus. SAPOR amaricans.

VIRTUS resolvens, antiscrophulosa, anterysipelacea.

Usus in scrophulis, herpete & erysipelate. *

Dosis. Semen ad ℥β datur in pulvere.

A R O M A T I C A .

C A L A M U S A R O M A T I C U S .

ACORUS Calamus vulgaris L. *Kalmus. Acorus verus.*

ODOR radicis fragrans , fortis , nauseosus. SAPOR aromaticus , nauseosus , acris , leniter amaricans.

VIRTUS stomachica , antiseptica , antiscorbutica , calefaciens , incidens , diuretica.

---

* Pulvis seminum ad ℥β datus in erysipelate arcanum in Suecia fuit. III. LINNE *Flor. Suec.* n. 864.

Usus in scorbuto , * in ulceribus cariosis.

Dosis. Sexies de die ℥j radice cum ℥j sacchari albi dentur in forma pulveris vel electuarii. *Spiritus calami aromatici* interne ad aliquot drachmas dari potest. Pro potu antiscorbutico cuilibet urnæ tenuis cerevisiæ adhuc calentis ℥℔ radice calami aromatici addi potest.

R A D I X C O N T R A J E R V Æ.

DORSTENIA Drakena L. Giftwurz.

ODOR fragrans, gravis. SAPOR subamaricans.

VIRTUS sudorifera, alexiteria, antiseptica.

USUS in gangræna & ulceribus februm putridarum, & in debilitate gangrænosa.

Dosis. *Radice* ℔ in pulvere, electuario vel mixtura datur. Vel ℥ij cum vini ℥vj infundantur.

R A D I X S E R P E N T A R I Æ V I R G I N I A N Æ.

ARISTOLOCHIA Serpentaria L. Schlangenwurz.

ODOR fragrans, fortis, balsamicus ; SAPOR aromatico-balsamicus, calidiusculus.

VIRTUS diaphoretica, antiputredinosa.

* *Ill. HOFFMANN von Scharbock. Münster 1782.*
tres homines scorbuticos intra 5 vel 6 septimanas radice calami aromatici curavit.

Usus in plica polonica, * in angina gangrænoſa, **
& in morſu ſerpentis americani *Boicininga* dicti
laudatur ***

Dosis. *Radicis* ℥℔ in pulvere vel mixtura; aut radi-
cis ℥jꝝ cum aquæ ℥vj infundantur.

R A D I X E N U L Æ.

INULA Helenium L. Alandwurzel. Helenium.

ODOR violaceus; SAPOR initio glutinosus, dein aroma-
ticus.

VIRTUS antiscabiosa.

Usus in scabie; in hernia infantum binis casibus
folia enulæ proficua vidi.

Dosis. *Radicis* ℥j in pulvere datur. *Foliorum* ℥i℔
cum aquæ ℥vj infundantur.

LIGNUM SANTALI CITRINI.

*SANTALUM album L. weisses Sandelholz. Santalum
citrinum* est pars medullaris arboris; *album*
vero est alburnum trunci.

ODOR *citrini* fragrans, urinosus, pertinaciter inhærens.
SAPOR leniter aromaticus, vix amaricans. *Albi*
odor & sapor est debilior.

* *Cel. HERMANNUS Primit. phys. med. Polon.*
V. I. p. 182.

** *Med. Ob. and. Inq. Vol. I. p. 219. sq.*

*** *Cel. DALE Pharm. p. 194.*

VIRTUS sudorifera, resolvens.

USUS in morbis cutaneis.

DOSIS. *Ligni* ℥℔ cum aquæ ℥ij ad ℥j decoquatur.

RADIX PIMPINELLÆ NIGRÆ.

PIMPINELLA magna L. Bibernellwurzel. Schwarz.
Pimpinelle.

ODOR gratus; SAVOR dulcescens, parum aromaticus.

VIRTUS mundificans, resolvens, diaphoretica, diuretica, stomachica.

USUS in achoribus, tinea, erysipelate exulcerato, testiculo venereo, tumoribus crurum aquosis.

DOSIS. *Radicis* ℥℔ in pulvere vel electuario, vel ℥ij cum aquæ ℥vii in infuso dantur. *Herbæ* pugilli duo cum aquæ ℥vj infundantur.

LIGNUM SASSAFRAS.

LAURUS Sassafras L. Sassafras - Fenchelholz.

ODOR fragrans, non ingratus, ad fœniculum accedens.

SAVOR aromaticus. *Corticis* odor saporque sunt fragrantiores.

VIRTUS sudorifera, diuretica, mundans.

USUS in ulceribus venereis, morbis cutaneis & tumoribus rheumaticis.

DOSIS. *Ligni* ℥i℔ cum aquæ ℥j ad ℥x decoquatur.

Vel *corticis* ℥j cum aquæ ℥vj infundatur.

L I G N U M G U A I A C I .

GUAIACUM officinale L. Franzosenholz. Lignum sanctum.

ODOR debilis, resinosus ; SAPOR amaricans, acriusculus.

VIRTUS sudorifera , diuretica , mundificans , antivenerea.

USUS in lue venerea , * in morbis cutaneis , in tumoribus rheumaticis.

DOSIS. Rasuræ ligni ℥j cum aquæ ℥ij ad ℥viii decoquatur. Vel Corticis ℥vj cum aquæ ℥ij ad remanentiam ℥ij decoquantur.

J U N I P E R U S .

JUNIPERUS communis L. Wacholder.

ODOR gratus , aromaticus. SAPOR aromaticus , gratus.

VIRTUS diuretica , diaphoretica , mundificans.

USUS in tumoribus oedematosis, morbis venereis, ** scorbuticis & sabulo urinario, scabie, vitiligine, *** gonorrhæa chronica, incipiente cataracta, **** pustu-

* Ante inventum mercurii usum in lue venerea, guajaci lignum fuit majoribus nostris unicum in lue venerea remedium.

** *Cel. SCOPOLI Flora Carniol. p. 405.*

*** *Cel. HENNICKE in Act. Nov. N. Curios. T. II. p. 124.*

**** *Cel. BRUCH diss. observat. practicar. de radicis frut. juniperi decocto.*

lis faciei. *Oleo juniperi* gonorrhæa & testiculi tumor dissipabatur. *

DOSIS. *ligni seu radicis* ℥℔ cum aquæ ℥ij ad ℥vj decoquatur.

Roob haccarum juniperi ad ℥℔ datur.

Baccarum ℥℔ cum aquæ ℥ij ad ℥viij decoquatur.

Summitatum pugilli duo cum aquæ ℥viij infundantur.

S E M E N P H E L L A N D R I I.

PHELLANDRIUM aquaticum L. Wasserfenchel. Foeniculum aquaticum.

ODOR gravis. SAPOR aromaticus, amaricans, calidus.

VIRTUS diuretica, vulneraria.

USUS ad ulcera fordida, scorbutica, cacoethica, spinam ventosam, herniam, ** ossium cariem & fistulas sananda laudatur. ***

DOSIS. Pulvis ℥j ad ℥i℔ bis de die datur.

P I P E R N I G R U M.

PIPER nigrum L. Schwarzer Pfeffer. Album piper sua externa pellicula nigra caret.

ODOR aromaticus; SAPOR fervidus, acris, inhærens.

* *Cel. LANGE med. Brunsv. dom. p. 130.*

** *ENERSTINGIUS Phellandrologia. Brunsv. 1739. & Cel. LANGE vom Wasserfenchel. p. 19.*

*** *Ill. HEISTERI diss. de hernia incarcerata suppurata. Helmst. 1738. p. 42.*

VIRTUS stimulans, hæmorrhoides movens.

USUS in morbis, qui a fluxu hæmorrhoidali sup-
presso oriuntur. *

DOSIS. Grana integra piperis albi numero vj ad ix
hora somni deglutiantur repetitis vicibus.

S E M E N C A R V I.

CARUM *Carvi L. Wiesenkümmel.*

ODOR grate aromaticus; SAPOR moderate calidus,
aromaticus.

VIRTUS galactophora.

USUS in lactis subitanea evanescentia.

DOSIS. *Seminis* ℥ij cum aquæ aut juris ℥vj infun-
dantur.

S E M E N F O E N I C U L I.

ANETHUM *Foeniculum L. Fenchel. Foeniculum
dulce.*

ODOR feminis aromaticus, suavis; SAPOR calidiuscu-
lus, dulcescens, aromaticus.

VIRTUS galactophora.

USUS. Decoctum ex foeniculi dulcis radice, herba &
semine destitutis lacte puerperis, vel quibus lac
subito e mammis evanescit, datur. **

** *Cel. UNZER der Arzt, eine Wochenschrift. 3
Band. p. 161.*

** *Cel. BERGIUS in N. Aß. Ups. Vol. I. p. 104.*

DOSIS. Herbæ, radicis, & seminis aa pugillus unus
 cum ℥ij aquæ infundatur, & colatura cum la-
 cte & saccharo bibatur.

HERBA CEREFOLII.

SCANDIX Cerefolium L. Kerbelkraut. Chærefolium.

ODOR, si herba fricetur, gratus, balsamicus. SAPOR
 aromatico-balsamicus, ad foeniculum accedens.

VIRTUS aperiens, resolvens, diuretica, vulneraria.

Usus in scabie, herpete, rhagadibus manuum, * in
 ulceribus crurum & indurationibus mammæ, in
 ulceribus pulmonum. **

DOSIS. *Succus* cerefolii ad ℥ij cum jusculo vel sero
 lactis mane ac vesperi datur, vel *Herbæ* cerefo-
 lii *recentis* Mij in sero lactis calide infundantur.
Extractum cerefolii ad ℥j de die præberi potest.

HERBA MARI VERI.

TEUCRIUM Marum L. Katzenkraut.

ODOR fragrans, balsamicus, sternutationem movens;
 SAPOR intensius amarus, bituminoso-aromaticus.

* Hominem rhagadibus manuum laborantem omnibus
 remediis incassum tentatis externo & interno usu cerefolii
 sanavi.

** Puer, cui spica alopecuri in pulmones deglutita,
 sub scapula exiens, ulcus in pulmones penetrans relique-
 rat, sero lactis dulci cum cerefoliis cocto sanabatur. *Schwe-
 disch. Abhand. für 1772.*

VIRTUS tonica, nervina, resolvens.

Usus in commotione cerebri vel alius partis. *

Dosis. ꝑj omni quarta hora detur, vel herbæ pugilli duo cum aquæ ℥vij infundantur.

HERBA MENTHÆ.

MENTHA crispæ L. *Krausemünze*.

ODOR fortis, fragrans, non admodum gratus; SAPOR calidus, aromaticus cum amaritie levi.

VIRTUS resolvens, lac attenuans.

Usus. Aqua menthæ cum oleo ope sacchari subacta lactis coagulum in mammis impedit vel resolvit.

Dosis. *Herbæ* pugillus unus cum aquæ ℥iv infundatur. *Olei* guttæ iij vel iv cum saccharo tritæ dantur.

HERBA RORISMARINI SYLVESTRIS.

LEDUM palustre L. *Post. Wald - Rosmarin*.

ODOR fragrans, aromaticus, subnarcoticus. SAPOR aromaticus, leviter amaricans.

VIRTUS resolvens, diuretica, sublaxans, phthiriaca.

Usus in lepra, ** tinea, scabie, pediculis, varis faciei.

* *Ill. BERGIUS m. m. p. 504.* fæminam, quæ a lapsu jam tertiam septimanam lethargica fuit maro curavit.

** *Schw. Abh. 35. vol. Cel. ODHELIUS* casum refert ancillæ lepra nodulosa affectæ, in qua ex infuso ledi palustris plerique nodi sensim resoluti fuerunt, tum autem emaciata inopinanter moriebatur. *WESTRING diss. de ledo palustri. Upsal. 1775.*

DOSIS. *Herbæ* ℥ij cum ℥iv aquæ fervidæ infundantur.

HERBA RORISMARINI VULGARIS.

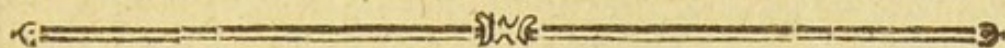
ROSMARINUS officinalis L. Rosmarin.

ODOR fortis fragrans, non omnibus gratus; SAPOR calidus, acris, camphoraceus.

VIRTUS resolvens.

USUS. Infusum vel decoctum herbæ saccharo edulcoratum glandularum colli infarctum apud infantes dissipat, * in plica polonica efficax est. **

DOSIS. *Herbæ* pugillus unus cum aquæ ℥iv infundatur.

A D S T R I N G E N T I A.

HERBA ANSERINÆ.

POTENTILLA Anserina L. Gänserich.

ODOR debilis; SAPOR leviter stipticus.

VIRTUS adstringens, diuretica.

USUS in empyemate. ***

---

* *Cel. KUECHLER diss. de glandulis colli puerorum tumefactis.* p. 47. Etiam *Ill. HEISTERI med. pract.* p. 264.

** Hebræo polonica plica laboranti infuso rorismarini arthritidem & cephalæam nuper sanavi.

*** *Ill. ACREFEL Ch. Vorfälle* p. 319. infusum herbæ siccæ ad ℥ij quotidie potatum in empyemate multum boni præstitisse vidit.

Dosis. *Herbæ* pugilli duo cum aquæ ℥viii infundantur.

R A D I X P E N T A P H Y L L I.

POTENTILLA reptans L. *Fünffingerkraut*.

ODOR debilis; SAPOR stipticus.

VIRTUS adstringens, diuretica.

USUS in sabulo renum & vesicæ.

Dosis. *Herbæ* pugillus unus cum aquæ ℥iv infundatur. *Radici* ℥ij cum ℥vj ad ℥iv decoquantur.

Dosis exigua sit & per vices sumenda, ne nimium pellat.

H E R B A S A N I C U L Æ.

SANICULA europæa L. *Sanickel*.

ODOR nullus; SAPOR austerus, amarus cum sensu acridinis.

VIRTUS vulneraria, unde nomen saniculæ.

USUS. Pro decocto vulnerario ad ulcera, fistulas & contusiones sanandas præbetur.

Dosis. *Herbæ* pugilli duo cum aquæ ℥viii infundantur. Vel *Radici* ℥ij cum aquæ ℥vj ad ℥iv coquantur.

H E R B A L A M I I A L B I.

LAMIUM album L. *Weisse taube Nessel*. *Urtica mortua* & *Galeopsis*.

ODOR subfoetens. SAPOR subausterus.

VIRTUS subadstringens.

USUS. Infusum frigidum foliorum & florum lamii scrophulas resolvit. *

DOSIS. *Herbæ & florum* pugilli quatuor cum ℥ij aquæ infundantur.

F O L I A F R A X I N I.

FRAXINUS excelsior L. Eschbaum.

ODOR nullus. SAPOR acerbo-amaricans.

VIRTUS adstringens, specifica anticolubrina.

USUS in morfu colubri Chersæ & Colubri Beri. * *

DOSIS. *Succi e foliis cum vino gallico contusis expressi* ℥ijbis in hora propinantur per diem; sic continuatur, donec omnia symptomata prorsus remittant. *Externe folia contusa loco læso applicantur.*

F O L I A U V Æ U R S I.

ARBUTUS Uva ursi L. Bärentraube. Sandbeere.

* *Mémoires de l'Ac. de Paris an. 1717. p. 273.*

* * *Cel. MONTIN Schw. Abh. 26. B. sic unum Chersæ & plures Beri ictu demorsos se sanasse refert.*

ODOR nullus; SAPOR stipticus, amaricans.

VIRTUS adstringens, diuretica.

USUS in sabulo, calculo, ulceribus renum atque vesicæ, * in ischuria a paralyfi vesicæ, ** in leucorrhæa & incontinentia urinæ. ***

DOSIS. Foliorum ℥℔ bis de die in pulvere datur. Vel
Foliorum ℥ij cum ℥℔j aquæ decoquantur & colatura detur.

GLANS QUERCINA.

QUERCUS Robur L. Eicheln.

ODOR nullus. SAPOR amarus, austerus.

VIRTUS roborans, anterysipelacea, sudorifera.

* *Ill. MURAY Ap. me. T. 2. p. 59.* Non solvit calculum, ut quidam voluere; at sensilitatem vesicæ minuendo, calculos exiguos facilius exire facit.

** Virum senem, qui ex retentione urinæ sibi vesicæ ischuriam paralyticam fecit, ac cui ultra tres menses cathetere quotidie urinam educere debui, sola uva urfi in pulvere data, integre intra aliquot septimanas curavi.

*** Duabus fæminis, quæ a partu incontinentia urinæ laborabant, interno usu uvæ urfi & externo fomento ex aqua frigida ad pubem applicato intra aliquot septimanas sanitati restitui.

Usus in erysipelate, * in scrophulis.

DOSIS. Pulveris ℥℔ in cerevisia datur. Alii coffeam e glandibus tostis parant.

F U N G U S M E L I T E N S I S.

CYNOMORUM coccineum L. Melitenfer Schwamm.

ODOR nullus; SAPOR stipticus, amaricans.

VIRTUS roborans, adstringens.

Usus. Decoctum in ulceribus antiquis venereis urethrae profuit **

DOSIS. ℥j cum jusculi ℥iij Infusa datur.

S U C C U S C A T E C H U.

MIMOSA Cate L. Cathecusast. Est succus inspissatus.

ODOR nullus; SAPOR substipticus.

VIRTUS adstringens, valde antiseptica.

Usus in hæmorrhagiis externis ex putrida sanguinis dissolutione ortis.

DOSIS. *Succi* inspissati ℥℔ in electuario vel mixtura datur.

* *Cel. LANGE verit. miscel.* p. 88. Brunsvicenses adversus erysipelas iugerunt pulverem glandum in cerevisia tepida & sudorem intra lectum expectant, unde post duodecim horas nullum nec tumoris nec raboris vestigium superfuisse dicitur.

** *Cel. DEIDIER Obs. T. i. & Cel. VOGEL mat. med.*

B A L S A M I C A.

B A L S A M U M C O P A I V Æ.

COPAIFERA officinalis L. Copaiva Balsam.

ODOR fragrans, balsamicus, non ingratus. SAPOR
amaricans, subaromaticus, resinofus.

VIRTUS diuretica, stimulans.

USUS in sine gonorrhææ absente ardore, in ulceribus
cacoethicis crurum *

DOSIS. Guttæ 10 bis de die cum saccharo contritæ
dentur.

B A L S A M U M P E R U V I A N U M.

PERUIFERA L. Peruvianischer Balsam.

ODOR fragrans, ut filiquæ Vanillæ. SAPOR amaricans,
acriusculus, balsamicus.

VIRTUS nervina, excitans.

USUS in angina paralytica, & aliis morbis a paralyfi.

DOSIS. ℞ in formam pilularem cum quodam extra-
cto redigatur

---

* *Cel. BRUNS diss. sistens observ. medico - chirurg.*
Göttingæ p. 32.

BALSAMUM RACKASIRA.

BALSAMUM Rackasira. L. Rakasirabalsam.

ODOR balsamicus. SAPOR amaricans, labia glutinans.

VIRTUS balsamica.

USUS in gonorrhæa.

DOSIS. Una alterave guttula. *

T E R E B I N T H I N A.

PINUS larix L. Terpentin. Terebinthina larygna.

ODOR fragrans ; SAPOR amarus, balsamico - resinofus, acriusculus, terebinthinæ communis tamen minus acris.

VIRTUS diuretica, sublaxans, urinam odore violaceo imbuens.

USUS. In gonorrhææ fine laudatur; at raro prodest, sæpe nocet supprimendo fluxum. ** Cave, ne in stadio inflammatorio gonorrhææ porrigatur. In ulceribus antiquis crurum. ***

* A. N. C. Vol. 1. app. p. 123. perhibent, una alterave guttula hujus balsami gonorrhæas feliciter ad sanitatem perductas fuisse, quas plurimæ copaivæ uncia irritò sæpe effectù curare tentassent.

** *Cel. THEDEN Unterricht für Unterwundärzte.* p. 255.

*** *Cel. MERK de curationibus ulcerum difficilium.* Goettingæ. p. 34. & infusum picis in hunc finem laudatur.

DOSIS. Terebinthinæ *crudæ* ℥℔ in forma emulfionis
dari solet. Terebinthinæ *coctæ* ℥j per diem.

T U R I O N E S P I N I.

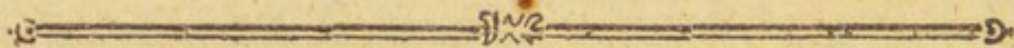
PINUS Sylvestris L. Kiefersprossen. Non *strobili* sed
turiones tenelli & recentes in usum vocandi.

ODOR fragrans, resinofus. SAPOR amaricans, debi-
liter resinofus, non ingratus.

VIRTUS diuretica, antiscorbutica, antivenerea.

Usus in scorbuticis & venereis ulceribus.

DOSIS. Uncia semis cum aquæ vel feri lactis libra una
infundatur, vel coquatur, & unciaë quatuor bis
de die ebibantur.

G U M M I R E S I N O S A.

G U M M I A M M O N I A C U M.

AMMONIACUM L. Gummi Ammoniak.

ODOR fragrans; SAPOR amaricans, acriusculus.

VIRTUS solvens, aperiens, expectorans, emmena-
goga.

Usus in tumoribus induratis, in sarcocele.

DOSIS. ℥℔ in mixtura vel forma pilulari datur.

G U M M I O P O P A N A X.

PASTINACA *Opopanax* L. *Opopanax Gummi.*

ODOR ingratus, fragrans; SAPOR calidus, amaricans.

VIRTUS resolvens, majori dosi alvum laxans.

USUS contra strumas, scirrhus & nodos usurpatur.

DOSIS. ℥℔ in forma pilulari vel mixtura datur.

R E S I N A G U A J A C I.

GUAJACUM officinale L. *Quajakharz. Franzosenholzharz.*

ODOR ad ignem liquefcentis resinæ ingratus; SAPOR levissime amarus.

VIRTUS resolvens, antivenerea, sudorifera, eccoprotica.

USUS in morbis venereis, in tumoribus podagricis, & rheumaticis, in angina pectoris. *

DOSIS. ℥℔ resinæ forma pilulari datur: optima formula mixturæ hæc est: ℞. Resinæ guajaci ℥℔, gummi arabici ℥ij, solvantur in ℥ix aquæ hyssopi. Adde sacchari albi ℥℔. S. mane ac vespere duo cochlearia assumantur. Alii resinam guajaci in spiritu ope sacchari solutam assumunt. **

---

* *Neue Schwed. Abh. I. Band. für 1781.*

** *Sammlung für practische Aerzte 3 B. 4 St. p. 589.*

A S A F O E T I D A.

FERULA Asa foetida L. Stinkender Asond. Teufelsdrek.

ODOR foetidissimus, alliaceus; SAPOR amaricans, acris, diutissime inhærens.

VIRTUS resolvens, antispasmodica, anthelmintica, anticariofa. Saniem cariei intra aliquot dies emendat.

USUS in tumoribus induratis, in ulceribus cariosis, * in spina ventosa, in ozæna, in verrucis & cancro verrucoso.

DOSIS. ʒj in pilulis bis de die ad sanandam cariem datur.

C A M P H O R A.

LAURUS Camphora L. Kampfer.

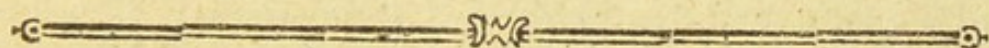
ODOR fragrantissimus, penetrans, ad rosmarinum accendens. SAPOR calidissimus, ut menthæ piperitidis, amaricans, linguam faucesque penetrans.

* *Cel. SMUKERS Ch. Schrift I. B p. 135. Cel. PLOCK Beobachtungen über den Nutzen der Asa foetida bey dem Beinfrass.*

VIRTUS calefaciens, resolvens, sudorifera, antiseptica, antispasmodica. Multis antihydrophobica.

Usus in gangræna humida & ficca, in ulceribus chronicis crurum, * in ischuria a cantharidibus, in tumoribus rheumaticis, in erysipelate præsertim putrido. Emulsio camphorata in gonorrhæa.

Dosis. A ℥℔ ad ℥j per diem in forma *pilulari* datur, vel in forma *mixturæ*: ℞. Gummi arabici ℥j, solvatur in aquæ florum tiliæ ℥iij, dein terendo admisce camphoræ ℥℔, syrupi capill. veneris ℥j, m. s. quater de die ℥j detur, superpotando vasculum emulsi vel decocti alicujus: vel in forma *emulsionis*: ℞. Amygd. dulc. ℥iij, fiat cum aq. pura l. a. emulsio. Colaturæ ℥iij adde terendo camphoræ ℥℔, syrup. capill. veneris ℥j, m. s. utus prioris.

S U L P H U R E A.

S U L P H U R I S F L O R E S.

SULPHUR vulgare L. Schwefel. Est corpus ex phlogisto & acido vitrioli constans.

---

* *Cel. COLLIN observ. p. 3. p. 154.*

ODOR sulphureus , suffocans , si accendatur. SAVOR fatuus.

VIRTUS solvens pituitam , diaphoretica , alvum sub-
laxans , antiscabiosa.

Usus in scabie & aliis morbis cutaneis , in hæmorrhoi-
dibus , * in gutta rosacea faciei , in scorbuto
& ulceribus crurum , in tinea.

Dosis. Flores sulphuris cum cremore tartari anatica
portione quotidie mane ad ℥j vel ℥ij dentur. **

F U L I G O.

FULIGO splendens. Ofenrus. Est substantia oleoso-
falina empyreumatica e fumo lignorum combu-
storum caminis adhærens.

ODOR ingratus; SAVOR nauseosus , amaricans. Omni-
bus fere menstruis patet.

VIRTUS resolvens , eccoprotica , expellens.

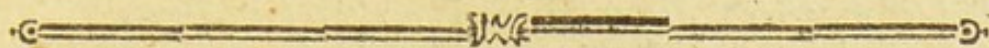
Usus in indurationibus glandularum , in crusta la-
ctea , *** in rachitide.

* *Ill. WERLHOF observ. de febribus p. 37. b.*

** *Cel. GARDANE Gazette de santé, An. 1773 &
74.*

*** *Ausführliche Abhandl. vor Sagesprüngen einer
bekannten Kinderkrankheit. Nürnberg 1779. p. 55.*

DOSIS. ℞ cum saccharo in pulvere, vel sine eo in forma pilularum datur.

S P I R I T U O S A.

S P I R I T U S V I N I.

Liquor fragrans, inflammabilis, cum aqua miscendus, e vino destillatus. *Weingeist.*

ODOR & SAPOR spirituosus, fragrans, proprius.

VIRTUS roborans, adstringens, putredini resistens, humores inspissans, diaphoretica, stomachica, carminativa.

Usus in gangræna a debilitate vis vitalis, in debilitate a nimia suppuratione.

Dosis. ℥j in ℥iv aquæ in julepo datur.

V I N U M.

Est succus baccarum *VITIS viniferæ* L. fermentationem spirituosam passus. *Wein.*

ODOR vinosus. SAPOR fragrans & simul vel acidulus, vel dulcis vel subadstringens.

VIRTUS cardiaca, antiseptica, roborans, diaphoretica. *Rubrum* simul tonicum, *mosellanum*, *austriacum* & *rhenanum* simul diureticum. *Hispanicum* & *Tokaynum* simul valde excitans, cardiacum.

Usus in gangræna cum vi vitali nimis debili, * in ulceribus scorbuticis.

Dosis ad uncias aliquot sæpius de die.

C E R E V I S I A

Est decoctum *malti* fermentationem spirituosam passum.
Bier.

ODOR peculiaris, proprius; SAPOR subspirituosus, mollis, subamaricans.

VIRTUS nutriens, antiscorbutica præsertim, quæ aëre fixo abundat, ut *cerevisia lagenaria*.

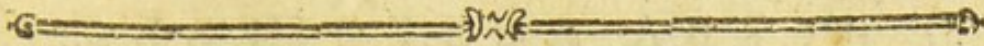
Usus in ulceribus & aliis morbis scorbuticis.

Dosis. ℥j aliquoties de die.

Cerevisia antiscorbutica ex herbis antiscorbuticis, raphano nigro, armoracia & radice calami aromatici paratur.

---

* Foeminam 62 annorum a pulvere pyrio accenso gangræna profunda antibrachii laborantem solo potu vini Budentis ad mensuram quotidie ingesti curatam vidi, cum omnia medicamenta interna respureret & debilissima esset cum pulsu vix perceptibili.

ACIDA VEGETABILIA.

ACETUM VINI.

Est liquor vinosus fermentationem acidam passus.
Weinessig.

ODOR acidus; SAVOR acido-acetosus.

VIRTUS solvens, antiseptica, diaphoretica, sudorifera.

USUS in gangræna inflammatoria, in carbunculo, in erysipelate bilioso, putrido.

DOSIS. ℥j cum aqua omni bi vel trihorio datur.

FOLIA ACETOSÆ.

RUMEX acetosa L. Sauerampfer.

ODOR nullus; SAVOR plantæ recentis acidus, gratus.
Sicca folia vix acidulum habent saporem.

VIRTUS refrigerans, aperiens, antiscorbutica.

USUS in Scorbuto calido, morbis cutaneis, tumoribus inflammatoriis.

DOSIS. *Succi expressi* ℥iv cum sero lactis vel jure, vel *Herbæ* recentis manipulus unus cum juris ℥bj ad ℥x coquatur.

HERBA ACETOSELLÆ.

OXALIS Acetofella L. Sauerklee.

ODOR nullus; SAPOR herbæ recentis valde acidus, gratus.

VIRTUS refrigerans, antiseptica.

USUS in morbis putrido-biliofis: ut ulceribus gangrænosis febrium putridarum, in angina putrido-biliofa.

DOSIS. *Succi recentis* ℥iij vel *Herbæ recentis* manipulus cum juris ℥j ad ℥x coquatur.

C I T R U S.

CITRUS medica L. Citrone.

ODOR pulpæ debilis; SAPOR intensius acidus.

VIRTUS refrigerans, antiphlogistica, antiscorbutica, diuretica.

USUS in tumoribus inflammatoriis, febre vulnerario-inflammatoria, ulceribus scorbuticis, putridis, gangrænosis.

DOSIS. *Succi expressi* ℥j in julepo datur cum saccharo.

L I M O N I U M.

MALUS Limonia acida L. Limonie.

ODOR pulpæ subaromaticus; SAPOR citri succo acidior.

VIRTUS & USUS præcedentis.

A U R A N T I U M.

CITRUS Aurantium L. Pomeranze.

ODOR pulpæ subaromaticus; SAPOR acidulo - amaricans.

VIRTUS antiscorbutica.

USUS in morbis scorbuticis.

DOSIS. Succii recentis ℥j, vel pomum unum datur.

P O M U M.

PYRUS Malus L. Apfel. Optimum est pomum Borsdorfiense. *Borsdorfer Apfel.*

ODOR debilis; SAPOR acidulo - dulcis.

VIRTUS refrigerans, antiscorbutica.

USUS in morbis scorbuticis, in impetigine*

DOSIS. Poma quædam quotidie cruda comedantur, vel poma quædam cum ℥bj aquæ ad ℥viii decoquantur pro potu.

M O R U M.

MORUS nigra L. Schwarzer Maulbeerbaum.

ODOR vix ullus; SAPOR acidulo - dulcis.

VIRTUS refrigerans, subadstringens.

---

* *Collectanea, Societatis med. Hav. vol. II. p. 1. Cel. MEZA observatio de impetigine rebeli pomorum esu curata.*

Usus in inflammatorio - biliosis anginis, scorbuto.
 Dosis. *Succi expressi* ℥β in julepo vel mixtura
 datur, vel fructuum manipulus cum ℥ij aquæ
 ad ℥viij decoquatur, & colatura detur.

R I B E S R U B R U M.

RIBES rubrum L. Rothe Johannisbeere.

ODOR vix ullus; SAPOR dulcescenti - acidus.

VIRTUS refrigerans, antiseptica.

Usus in inflammationibus putrido - biliosis, in scor-
 buto calido.

Dosis. Manipuli quidam quotidie comedantur cruda,
 vel ribes conditi ℥β detur.

R O O B S A M B U C I.

SAMBUCUS nigra L. Holundermus. Fliedermus.

Est succus baccarum addito saccharo in mellis
 spissitudinem coctus.

ODOR debilis; SAPOR acidulus.

VIRTUS refrigerans, sudorifera, antibiliosa.

Usus in erysipelate & aliis calidis morbis cutaneis.

Dosis. ℥j vel ℥ij forma electuarii dentur.

R O O B E B U L I.

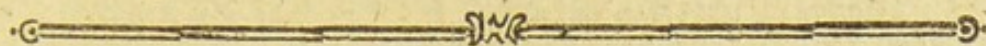
SAMBUCUS Ebulus L. Attich.

ODOR nullus; SAPOR acidulo - amaricans.

VIRTUS diaretica, purgans.

USUS in morbis hydropicis.

DOSIS. ℥β ad ℥jβ datur.

A C I D A M I N E R A L I A.

S P I R I T U S V I T R I O L I.

Est acidum ex *vitriolo* elicatum. *Vitriolgeist*. Spiritus vitrioli ex olei vitrioli ℥j in ℥vj aquæ diluti constat.

ODOR peculiaris; SAVOR acidissimus.

VIRTUS adstringens, coagulans, antiphlogistica, antiseptica.

USUS in gangræna, ulceribus putridis, cancro aquatico oris, * in scabie.

DOSIS. ℥j ad ℥β aquæ & syrapi ℥j datur.

S P I R I T U S S A L I S M A R I N I.

Est acidum e *sale communi* elicatum. *Salzgeist*.

---

* *Sammlung für pract. Aerzte* 5. B. 3. St. 477. S. Cel. BRUINEMAN infantem cancro scorbutico labii inferioris laborantem curavit, cui interne spiritum sulphuris cum melle communi mixtum omni trihorio cochlearis minoris quantitate dedit. Externe olei vitrioli guttas 30 cum uncia una aquæ & mellis rosacei mixtas applicuit.

ODOR croceus; SAVOR acidissimus.

VIRTUS antiseptica, diuretica, roborans.

Usus in gangræna februm putridarum. Nec non in herniis intestinalibus.

Dosis. Guttae iv omni trihorio cum ℥j decocti saturati corticis peruviani dantur.

S P I R I T U S N I T R I .

Est acidum e *nitro* elicatum. *Salpetergeist. Aqua fortis.*

ODOR peculiaris; SAVOR acidissimus, causticus.

VIRTUS antiseptica, diuretica.

Usus. Spiritus nitri simplex interne fere non datur. Vide *spiritus nitri dulcis.*

SAL* SEDATIVUM HOMBERGII.

Est sal acidus e *borace* elicatus. *Hombergisches Sedativsalz.*

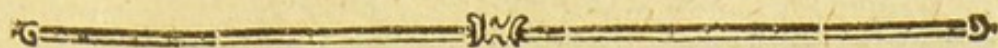
ODOR nullus; SAVOR acidus.

VIRTUS resolvens, anodyna, antispasmodica.

Usus in cancro, * ad sedandos dolores.

Dosis a granis duobus ad plura.

* *Cel. RICHTER chirurg. Biblioth. 4. B. 4. St. 768. S.*

A C I D A D U L C I F I C A T A .

S P I R I T U S V I T R I O L I D U L C I S .

Est *acidum vitrioli alcohole vini dulcificatum. Versüster Vitriolgeist. Seu Liquor anodynus mineralis Hoffmanni.*

ODOR gratus, spirituosus; SAVOR confimilis, fortis.

VIRTUS roborans, antiseptica, cardiaca.

Usus in gangræna februm putridarum.

DOSIS. A guttis 30 ad 60 & ultra saccharo exceptus vel in haustu dilutus aliquoties de die datur.

S P I R I T U S S A L I S D U L C I S .

Est *acidum salis alcohole vini dulcificatum. Versüster Salzgeist.*

ODOR peculiaris, spirituosus; SAVOR penetrans.

VIRTUS roborans, adstringens, antiseptica.

Usus in herniis a laxitate intestinorum, in ulceribus gangrænosus, in calculo urinario.

DOSIS. A guttis 30 ad 40 datur.

S P I R I T U S N I T R I D U L C I S .

Est *acidum nitri alcohole vini dulcificatum. Versüster Salpetergeist.*

ODOR spirituosus, penetrans; SAVOR confimilis.

VIRTUS carminativa, antispasmodica, diuretica.

Usus in flatulenta incarcerationone herniarum.

Dosis. A guttis 30 ad 40 datur.

N A P H T H A V I T R I O L I.

Est *acidum vitrioli oleo vini dulcificatum. Vitriol naphtha. Aether vitrioli.*

ODOR gratus, penetrantissimus; SAPOR penetrans, fragrans cum sensu refrigerationis.

VIRTUS cardiaca, antiseptica.

Usus in gangræna & sphacelo.

Dosis. ℥β cum ℥iv aquæ & ℥j syrupi in forma mixturæ cochleatim haurienda datur.

N A P H T H A A C E T I.

Est *acidum aceti oleo vini dulcificatum. Essig Naphtha.*

ODOR vini rhenani; SAPOR acidus, fragrantissimus.

VIRTUS penetrans, antiseptica, cardiaca.

Usus in gangrænosis ulceribus.

Dosis. A guttis x ad xx & ultra cum saccharo vel in haustu datur.

ALCALINA VOLATILIA.

SPIRITUS SALIS ANMONIACI FLUIDUS.

Est alcali volatile e *sale ammoniaco* ope calcis vivæ
extinctæ elicitedum. *Der flüssige Salmiakgeist.*

ODOR urinosus, penetrantissimus; SAPOR alcalinus.

VIRTUS sudorifera, resolvens, anticolubrina, car-
diaca.

USUS in ictu viperæ gallicæ, in morsu canis rabidi,
in asphyxiis. *

DOSIS. Aqua dilutus exhibendus ad guttas 10.

SAL VOLATILE CORNU CERVI.

Est alcali volatile e *cornu cervi* elicitedum, siccum.
Hirschhornsalz.

ODOR urinosus, penetrans; SAPOR alcalinus.

VIRTUS præcedentis.

USUS. In tetano, qui a refrigeratione vulnerati oritur,
opium cum sale volatili datur. Gangræna sic-
ca, quæ in hominibus exhaustis aut senibus len-
te proserpit, aut sub corticis peruviani usu sine

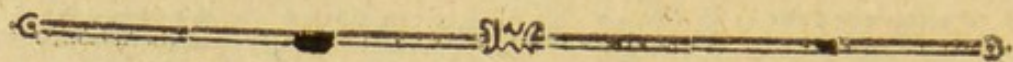
---

* *Cel. SAGE Erfahrungen, dass der flüssige Salmiakgeist
das wirksamste Mittel sey. etc. Strasburg 1778. p. 15.
et 41.*

separatione permanet, cortice cum hoc sale dato
sæpe intra 24 horas separari incipit. *

Dosis. A granis 2 ad 6 datur.

A L C A L I N A F I X A.

S A L T A R T A R I.

Est sal *alkalinus vegetabilis fixus* ex calcinatione tartari obtentus. *Weinsteinsalz*.

ODOR nullus; SAPOR lixiviosus, acris.

VIRTUS resolvens, antacida, diuretica.

USUS in induratione lactea mammarum, in ulceribus & spina ventosa a rachitide ortis, **

Dosis. Salis tartari ℥β in decocti corticis peruviani ℥viii solvatur & ℥iv quotidie pro dasi dentur.

S A L S O D Æ.

Est sal *alkalinus fixus mineralis* ex incineratione *SALSOLÆ sativæ L.* obtentus. *Sodasalz*. *Natronum hungaricum* ejusdem est indolis.

---

* *Cel. BROMFIELD Chirurgical observat. and cases. Lond. 1773. & Ill. RICHTER Ch. Bib. 2. B. 2. St. p. 124.*

** *COLLECTANEA Societ. med. HAVNIENSIS Vol. 1. p. 1. Cel. ABILDGAARD de eximia salis alkalinii efficacia in rachitide. p. 5.*

ODOR nullus; SAPOR lixiviosus,

VIRTUS præcedentis,

Usus idem

Dosis a ℥℔ ad ℥j de die.

LIXIVIUM SAPONARIORUM.

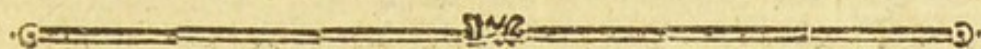
Est *alcali vegetabile fixum materia caustica calcis imprægnatum.* * *Seifensieder Lauge.*

ODOR nullus; SAPOR lixiviosus, causticus.

VIRTUS lithontriptica.

Usus in calculo renali & vesicæ.

Dosis. A guttis 10 ad 20 in lacte vel jusculo datur.

SALIA NEUTRA.

NITRUM.

Est sal medius ex *acido nitri et alcali fixo Vegetabili constans.* *Salpeter.*

ODOR nullus; SAPOR amaricans, refrigerans.

VIRTUS attenuans, solvens, antiphlogistica, diuretica, sublaxans. Est omnium salium mediorum blandissimum.

---

* *Cel. HOME Clinisch. Versuche.* p. 517.

Usus in febre inflammatoria, quæ vulnera, fracturas et inflammatorios comitatur tumores. In ulceribus chronicis crurum. *

Dosis. In inflammationibus a ℥℔ ad ℥j cum ℥ij emulsionis, in ulceribus a ℥iv ad ℥iij de die in aqua frigida, vel si ventriculus nitrum difficilis ferret, in aqua menthæ vel syrupo fumaricæ datur.

S A L C U L I N A R E.

Est sal medius ex acido salis et alcali fixo minerali constans. *Küchensalz.*

ODOR nullus ; SAVOR salsus proprius.

VIRTUS incidens, resolvens, scorbutum inducens, septica, si ℥ij aqæ infra grana 30 salis contineant.

Usus in scrophulis, in strumis, quos tumores vi septica soluit.

Dosis. ℥℔ in ℥ij aquæ detur. At ob vim septicam non diu continuetur hæc solutio.

* *Cel. ROWLEY an essay on the cure of ulcerated legs without rest. London. 1771 & Cel. MERK de curationibus ulcerum difficilium præsertim in cruribus obviatorum. Goettingæ 1776. Ego permulta ulcera antiqua crurum ope nitri in syrupo fumaricæ soluti in nosocomio practico curavi. Vide ROSA diss. de histeritide. Budæ 1782. p. 124. ubi mea experimenta recensentur. Quandoque addidi camphoram.*

S A L A M M O N I A C U M.

Est sal medius ex *acido salis* et *alcali volatili* constans. *Salmiak.*

ODOR nullus; SAPOR frigoris sensum linguæ imprimens.

VIRTUS digestiva, resolvens, diuretica, antipituitosa

USUS in tumoribus frigidis, in angina et aliis morbis pituitoso-inflammatoriis, in gangræna.

DOSIS. A ℥j ad ℥ij, imo in gangræna ad ℥iij de die cum cortice datur. *

TARTARUS TARTARISATUS.

Est sal medius ex *acido tartari* et *alcali fixo vegetabili* constans. *Tartafirter Weinstein.* Etiam *tartarus solubilis vulgaris.* *Auflöslicher Weinstein* vocatur.

ODOR nullus; SAPOR amaricans.

VIRTUS resolvens, digestiva, diuretica.

USUS in tumoribus frigidis, in ulceribus crurum.

DOSIS a ℥j ad ℥ij bis vel ter de die datur.

TERRA FOLIATA TARTARI

Est sal medius ex *acido aceti* et *alcali fixo vegetabili* constans. *Weinsteinblättererde.*

ODOR nullus; SAPOR amaricans.

---

* *Pharmacia rationalis. Cassellis 1779. p. 245.*

VIRTUS soluens, diuretica.

Usus in induratione testicularum et aliis tumoribus frigidis.

DOSIS. A ℥j ad ℥ij in haustu decocti vel in syrupo datur.

S A L M I R A B I L E G L A U B E R I.

Est sal medius ex *acido vitrioli* et *alcali fixo minerali* constans. *Glaubers Wundersalz.*

ODOR nullus; SAVOR amaricans.

VIRTUS incidens, resolvens, diuretica, majori dosi laxans

Usus in morbis ab obstructione vel a saburra tenaci primarum viarum.

DOSIS. A ℥j ad ℥iij scopo resolvendi, ad ℥j vel ℥i℥ scopo purgandi datur.

T A R T A R U S V I T R I O L A T U S.

S E U A R C A N U M D U P L I C A T U M

Est sal medius ex *acido vitrioli* et *alcali fixo vegetabili* constans. *Vitriolischer Weinstein.*

ODOR nullus; SAVOR amaricans.

VIRTUS incidens, resolvens, diuretica.

Usus in morbis ab obstructione vel saburra tenaci, in tumoribus lacteis; hinc etiam aliquibus *Sal lactifugus* dicitur.

Dosis. A ʒj ad ʒij de die datur.

TARTARUS SOLUBILIS

NEUMANI.

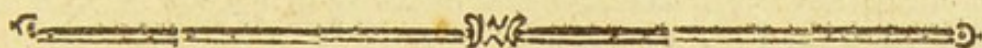
Est sal medius ex *acido tartari & sale alcalino volatili* constans. *NEUMANS Auflöslischer Weinstein.*

ODOR nullus; SAPOR amaricans.

VIRTUS incidens, potentior quam tartari vitriolati.

USUS in morbis ab obstructione, in strumis.

Dosis. ʒβ quater de die.

T E R R E A.

LAPIDES CANCRORUM.

Lapides calcarei in thorace *CANCRI Astaci L. Krebsaugen.*

ODOR nullus; SAPOR terreo - cretaceus.

VIRTUS absorbens acidum primarum viarum. Acido absorpto in salem mutantur, qui urinam movet.

Acido absente putredinem inducunt.

USUS in saburra acida, in rachiticis morbis, in amaurosi ab acido.

Dosis a ℥j ad ℥ij bis de die. *Acido vini saturati lapides* potenter resolvunt testiculos induratos.

T E S T Æ O V O R U M.

Testæ ovorum *GALLINÆ domesticæ L. Eyerschaalen.*

ODOR nullus. SAPOR terreus.

VIRTUS absorbens, antacida. Testæ tostæ resolvens.

Usus simplicis in acido; tostæ in strumis. *

Dosis. ℥ij mane ac vesperi in tribus cochlearibus vini rubri.

T E S T Æ O S T R E A R U M.

Testæ *OSTRÆ edulis L. Austerschaalen. Ostracodermata.*

ODOR nullus; SAPOR terreus.

VIRTUS absorbens acidum. Vis antilyssa experientia non confirmatur.

Usus in morbis ab acido.

Dosis est ℥℔.

O P E R C U L A C O C H L E A R U M.

HELIX pomatia L. Schnecken. Opercula & chellæ, rarius testæ, in usu sunt.

ODOR & SAPOR nullus.

---

* *Journal de Médecine* May. 1770.

VIRTUS absorbens. *Calcinata* evadunt caustica, &
 lithonriptica censentur.

Usus in calculo.

Dosis est ℥℥.

O S T E O C O L L A.

TOPHUS Osteocolla L. Beinbruchstein.

ODOR nullus; SAPOR terreo - sabulosus.

VIRTUS absorbens. Vis ossa diffracta consolidandi est
 imaginaria.

Usus in morbis a saburra acida, in leucorrhoea.

Dosis est ℥j de die.

O S S E P I Æ.

Os dorsale *SEPIÆ officinalis L. Blackfischbein.*

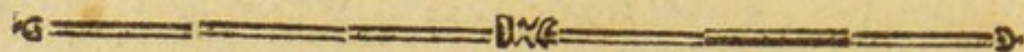
ODOR nullus; SAPOR terrens.

VIRTUS absorbens, antistrumosa.

Usus in morbis ab acido, in strumis. Alii hanc terram
 in gonorrhæa laudant, at experientia id non con-
 firmante.

Dosis a ℥j ad ℥ij bis de die.

M E T A L L I C A.

A N T I M O N I U M.

STIBIUM striatum L. Spießglas. Est semimetallum
ex regulo proprio & sulphure constans.

ODOR & SAPOR nullus.

VIRTUS diaphoretica, sanguinem purificans, resolvens.

USUS in morbis ab impuritatibus seri: ut in scabie, in scrophulis, in tumoribus rheumaticis, in ulceribus chronicis, in lue venerea inveterata.

DOSIS. Antimonium crudum tenuissime pulverisatum a granis x ad ꝑj datur, vel cum lapidibus cancrorum, vel cum saccharo. *Aethiops antimonialis* laudatur in lue venerea scorbuticorum.*

SULPHUR AURATUM ANTIMONII.

Est regulus antimonii, cui sulphur laxè adhæret.
Spießglas, Goldschwefel. Kermes mineralis
ejusdem est efficaciam & indolis.

ODOR & SAPOR nullus.

---

* *Cel. LEVISON Besch. der lond. Praxis 2. Th. p. 187.*

VIRTUS resolvens , diaphoretica , majori dosi emetica , purgans.

Usus. In morbis scrophulosis , venereis , induratis ; datur ut plurimum

Sulphur auratum antimonii liquidum , seu *saponatum* , quod a granis v usque ad viii bis de die exhibetur. *

Pulvis alterans Plumeri , ** qui ex sulphuris aurati antimonii ℥j , mercurii dulcis ℥ij , gummi guajaci ℥i℥ constat , laudatur in morbis venereis , tumoribus rheumaticis , scrophulosis & tinea , *** in herpete & variis morbis cutaneis.

Dosis. A gr. iv ad viij datur.

TINCTURA ANTIMONII THEDIANA.

Est solutio antimonii methodo *Cel. THEDEN* confecta. ****

* *Act. Acad. El. Mogunt. T. I. & Cel. GUERICKE* *diff. de sulph. aurato liquido.*

** *Act. Edinburg. T. I. & Ill. WERLHOFII* *specimina. Specimen I.*

*** *Ill. BALDINGER* *Hist. mercurii & mercurialium medica. Pars iv p. 5* mirifice dicit semel in tinea capitis profuisse pulverem alterantem Plumeri cum extracto cicuta.

**** *Cel. THEDEN* *Neue Bemerk. und Erfahrungen zur Bereicherung der Wundarzney. 2. Th. p. 87.*

Sulphur auratum antimonii oleo vini & terra foliata tartari ope peculiaris encheriefis unitum continet.

ODOR & SAPOR acris.

VIRTUS summopere solvens, diaphoretica, diuretica, anticancrofa, antarthritica, eccoprotica.

Usus in scrophulis, cancro occulto & aperto, * in ulceribus & tumoribus arthriticis, in dysphagia, in amaurosi, ** in struma.

Dosis. A 10 guttis datur ad 20.

C U P R U M.

CUPRUM nativum L. Kupfer. Est metallum rubrum, perdurum, maxime sonorum.

* Tres cancos occultos hac tinctura resolutos fuisse dicit *Cel. AUTHOR.*

** *Cel. Author*, cui medicina & chirurgia Germaniæ multum debet, vir ingenio acuto ac probissimo pollens corde mihi nuper litteris amicissimis 13 Augusti anni currentis ad me datis communicavit, Nobilissimam Matronam a biennio fere utroque in oculo amaurosi, sinistro autem infimul cataracta affectam, usu tincturæ antimonialis 7 mensibus digestæ ad 15 guttas cum frusto sacchari ter de die assumptæ, quinta jam die varia objecta discernere potuisse. Scribit infimul vir mihi amantissimus se etiam suam tincturam in strumis invenisse efficacem.

ODOR proprius, si manu teratur; SAPOR metallicus, valde nauseosus.

VIRTUS emetico - drastica.

USUS in morfu canis rabidi.

DOSIS. Scobs cupri ad gr. x adhibita hydrophobiam curasse legitur. *

S T A N N U M.

STANNUM crystallinum L. Zinn. Est metallum album, molle, leve, flexum crepitans. Purissimum vocatur *anglicanum*.

ODOR inter manus fricti peculiaris; SAPOR metallicus.

VIRTUS vi mechanica irritans.

USUS in morfu canis rabidi, ** in tænia. ***

DOSIS. A ℥℔ ad ℥j datur rasura stanni cum ℥j corallii rubri in syrupo, vel conserva quadam.

F E R R U M.

FERRUM selectum L. Eisen. Est metallum nigrescens, durissimum, magneti adhærens.

* *Cel. LOESEKE mat. med. p. 353. n. 5.*

** *VAN SWIETEN Comment. T. 3.*

*** *Ill. VAN SWIETEN l. c. T. IV. p. 726.*

ODOR proprius ; SAVOR metallicus.

VIRTUS roborans , emmenagoga , hæmatopojetica.

USUS in morbis externis a laxitate partium , vel a menostasia ortis.

DOSIS. *Martis limatura* a ℥℔ ad ℥j in pulvere , pilulis , vel electuario datur. *Limaturæ* ℥vj cum vini ℥℔j infunduntur. *Extractum* martis pomati a ℥℔ ad ℥j exhibetur.

M E R C U R I U S G U M M O S U S .

Est *mercurius vivus* gummi arabici *mucos* tritura subactus. *Gummigtes Queksilber*.

ODOR nullus ; SAVOR metallico - gummosus.

VIRTUS solvens , sialagoga , anthelmintica , certissimum & unicum antifiphiliticum.

USUS in omnibus morbis venereis , * in tetano a læsione nervi , ** in morfu canis rabidi , *** in spina ventosa , in tinea capitis , in dysphagia a glandulis œsophagi induratis , in morfu viperæ italicæ. ****

* PLENCK *Neue Art das Queksilber zu geben , & ejusdem Doctrina de morbis venereis. Viennæ 1779.*

** Clar. TRNKA *comment. de tetano p. 371 &c.*

*** A multis authoribus ad præveniendam & curandam hydrophobiam a morfu canis rabidi laudatur mercurius ; at casus *Cel. VAUGHAN* demonstrat mercurii usum contra hydrophobiam fuisse inefficacem. Vide *Samml. für Aerzte. V. B. I St. p. 5.*

**** *Cel. LAURENTII synopsis reptilium. p. 210.*

Dosis. Una pars mercurii cum tribus partibus gummi arabici & syrupo cichorei cum rheo q. s. in mortario marmoreo conteratur in mucum, ex quo addita mica panis albi ꝑ̄̄ fiant pilulæ, quarum x mane ac vesperi æger capiat. Dosis sensim augenda.

Syrupus mercurialis præbetur infantibus. ℞ Mercurii vivi depuratissimi ꝑ̄j, gummi arabici pulverati ꝑ̄iij, syrupi cichorei c. rheo q. s. misce conterantur in mortario vitreo in mucum; cui adde syrupi cichorei c. rheo ꝑ̄iij, m. s. mane ac vesperi detur infantibus cochleare parvum ligneum, dosis sensim augenda.

M E R C U R I U S D U L C I S .

Est mercurius sublimatus, mercurio vivo dulcificatus.
Versüßtes Queksilber. Aquila alba.

ODOR nullus; SAPOR fere terreus.

VIRTUS resolvens, antivenerea.

USUS in omnibus morbis venereis, in fistulis inveteratis thoracis, abdominis, lumborum, perinæi, & vaginæ cum exitu urinæ, in antiquis ulceribus cruris, in aurifluxu fætido, * in spina ven-

---

* *Cl. GEISLER vom Nutzen des Calomels Vide in Schwed. Abh. 30 B. 336 S.* Celeberrimus author mox dictos morbos sequentibus pilulis curavit. ℞. Calomel. opt. ꝑ̄iij, camphoræ, croci aa ꝑ̄j, theriacæ Andromachi ꝑ̄iij, m. s. pil. gr. ij, s. mane ac vesperi duæ pilulæ assumantur, dosi^s omni hebdomade una pilula augeatur.

tosa, * in erysipelate chronico, ** in angina gangrænosa & membranacea, *** in hydrocephalo interno. ****

Dosis. Mane ac vesperi grana duo dentur in forma pilulari vel omni trihorio granum unum in solutione aquosa detur. Aquæ ℥ij solvunt unum granum mercurii dulcis. Scopo purgandi dantur mercurii dulcis grana x.

Præparata :

Calomella est mercurius dulcis *septies* sublimatus, & *Paracea Lemeriana* est mercurius dulcis *quindecies* sublimatus. Usus idem est ac mercurii dulcis. Dosis aliquantum major esse potest, cum sit eo aliquantum inertior.

* *Cel. TRIOEN observat. medico-chirurg. p. 114.*

** *Medical Transactions published by the college of physi. in London. Vol. II. Lond. 1772.*

*** *Ill. RICHTER Ch. Bibl. 5 B. 4 St. p. 737.* sed ad salivationem usque dari debet: qui angina gangrænosa affecti salivare incipiunt, evadunt & p. 744, in angina membranacea mercurius dulcis laudatur.

**** *Cel. DOBSON* hydrocephalum internum usu mercurii curavit, at *Cel. WILMER* infanti hydrocephalico granum unum aquilæ albæ omni trihorio cum juncta simul inunctione mercuriali frustra adhibuit. *Samm. für pract. Aerzte. 5. B. 3. St. 569. S.*

MERCURIUS SUBLIMATUS CORROSIVUS.

Est sal metallicus ex *mercurio* & multo *acido salis* constans. *Exender Queksilber Sublimat.*

ODOR nullus; SAPOR metallicus, deterrimus, ingrattissimus.

VIRTUS antivenerea, solvens, *majori dosi* venenum atrocissimum, *minori dosi* medicina efficacissima.

USUS in morbis venereis præsertim ossium & vasorum minimorum, in maculis corneæ, in herpete & ulceribus chronicis crurum aliarumque partium, in tinea.

Sed illi, qui pectus siccum habent, qui tussi vexantur, quorum systema nerveum valde mobile est, qui hæmorrhagiis subjecti sunt, citra detrimentum hoc remedium non ferunt, licet etiam copiam decoctorum mollium superbibant.*

DOSIS. Granum medium mercurii sublimati in ℥ij alicujus decocti bis de die datur.

Solutio aquosa ex granis vi mercurii sublimati in ℥ij aquæ destillatæ & ℥j syrupi amygdalati constat. Bis vel ter de die cochleare unum in decocto sarsaparillæ hauritur.

---

* Hæc sunt ipsissima *Ill. L. B. van SWIETEN* verba. Vide *Comment. T. V. Lugdani Batav.* p. 556 & *Ill. L. B. de STOERCK ann. med. secund.* p. 223 & seq.

*Solutio spirituosā ex granis vj mercurii sublimati
℥ij spiritus frumenti & ℥j alicujus syrupi con-
stat. Usus est ut in priori solutione.*

*Pilulæ sublimati: ℞. mercurii sublim. corros. gr. xv.
solve in aquæ destillatæ ℥vj, decantato liquori ad-
de micæ panis albissimi ℥iij, m. f. pil. 120. s.
mane ac vesperi assumantur pilulæ duæ. Sed
tutius datur sublimatus in solutione quam in pi-
lulis, * præsertim si solutio aquosa cum syru-
po amygdalino & pauxillo aquæ cinamomi mi-
sceatur.*

MERCURIUS PRÆCIPITATUS ALBUS.

*Est calx mercurii ex acido nitri ope acidi salis præ-
cipitata. Weisser Quecksilber - Präcipitat.*

ODOR nullus; SAPOR nullus.

VIRTUS antivenerea.

USUS. In morbis venereis præsertim ossium laudatur.

DOSIS. Mercurii præcipitati albi granum unum cum
granis x sacchari albi purissimi diu in mortario
vitreo triti detur omni trihorio. **

---

* *Cel. MOENCH's Bemerkungen über einige einfache und zusammengesetzte Arzneymittel. Frankfurt 1781. p. 30. & p. 33.*

** *Ill. VAN SWIETEN Comment. T. V. p. 532°*

MERCURIUS PRÆCIPITATUS RUBER.

Est *calx mercurii ex acido nitri abstracta.* *Rother Queksilber - Präcipitat.*

ODOR & SAPOR nullus.

VIRTUS antivenerica, caustica.

Usus in morbis venereis, præsertim in furunculis venereis.

DOSIS. Mercurii præcipitati rubri grana ij in decocti bardanæ thiv soluta dentur de die. *

MERCURIUS CALCINATUS.

Est mercurius vivus igne aliquantum mutatus, seu aëre dephlogisticato imbutus. *Calcinirtes Queksilber. Mercurius præcipitatus per se. Von selbst entstandener Queksilberniederschlag.*

ODOR & SAPOR nullus.

VIRTUS antivenerica. Summum luis venereæ gradum curare dicitur. **

* *Ill. I. B. de STOERCK ann. méd. secund. p. 223 & seq.*

** *Cel. LEVISON Beschreib. der Londonischen Medicin Praxis. Berlin 1782. 2. Th. p. 191. Diese Methode, mit warmen Bädern verbunden fehlt nicht, die Seuche im höchsten Grad zu heilen, man muss damit anhalten, bis alle Symptome verschwinden; dicit Cel. Author, sed addit insimul decoctum mezerei cum sarsaparilla. Vide MEZEREUM.*

Dosis. A gr. j ad ij & iij sensim datur. Maxime usitata est sequens *formula*: ℞. mercurii calcinati gr. ij, sulphuris antimonii aurati gr. iij, extract. thebaici gr. ꝑ conservæ cynosbati q. s. ut fiat bolus omni nocte hora decubitus sumendus.

M E R C U R I U S A C E T A T U S.

Est mercurius calcinatus vel præcipitatus per se aceto solutus. * *Essig-Quecksilber.*

ODOR acescens; SAPOR nullus.

VIRTUS antivenerea, solvens, purgans, diuretica.

Usus in lue venerea.

Dosis. Granum unum de die. Ex hoc mercurio cum manna, vel gummi arabico subacto parantur *pisa antivenerea KEYSERI.*

M E R C U R I U S N I T R O S U S.

Est mercurius in acido nitri solutus. *Salpêtrichtes Quecksilber.*

ODOR peculiaris, ingratus; SAPOR acidissimus, causticus.

---

* *Cel. Von HORNE Abh. von den verschiedenen Methoden das Quecksilber in den Venerischen Krankheiten zu gebrauchen. Leipzig 1782. p. 83. & Sammlung für pract. Aerzte I. B. 3. St. 152. S.*

VIRTUS antivenerea, diuretica, purgans.

Usus in morbis venereis inveteratis. *

Dosis. A guttis iij ad v aqua dilutus datur.

MERCURIUS TARTARISATUS.

Est mercurii vivi pars una cum partibus duabus cremoris tartari contrita. *Weinstein-Quecksilber.*

ODOR nullus; SAPOR acidus.

VIRTUS antivenereo-antiscorbutica. **

Dosis. A granis v. ad x. datur.

ÆTHIOPS MINERALIS.

Est mercurius vivus sulphuri junctus. *Mineralischer Mohr.*

ODOR nullus; SAPOR mitis, sulphureus.

VIRTUS attenuans, antivenerea, anthelminthica.

Usus in scabie, scrophulis, lue venerea, præsertim phtifi venerea.

Dosis ad ℥j quotidie.

CINNABARIS FACTITIA.

Est mercurius vivus mediante igne sulphuri intime junctus. *Gemachter Zinnober.*

---

* *Cel. SELLE Medicina clinica p. 520.*

** *Cel. SELLE l. c. p. 522.*

ODOR & SAVOR nullus.

VIRTUS. Cum in aqua indissolubilis sit & cum in foecibus alvo excreta saepius visa fuerit, hinc ultra primas vias agere non censetur.

Usus in morfu canis rabidi.

Dosis ad ℥j de die.

A R S E N I C U M A L B U M.

ARSENICUM nudum. L. Weisser Arsenik. Est semimetallum ex phlogisto & acido propriae indolis constans.

ODOR nullus, accensi vero alliaceus; SAVOR nullus.

VIRTUS in majori dosi venenata, in minima anticancrofa censetur.

Usus in cancro. *

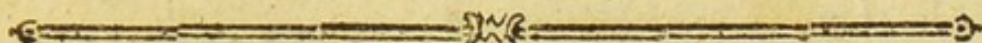
Dosis. Arsenici albi gr. ij ad ℥j aquæ & syrupi cichorei c. rheo ℥℔ S. mane ac vesperi detur cochleare unum cum syrupi diacodii ℥℔ & lactis ℥j. Octiduo elapso cochlearia duo & iterum quatuor-

---

* *Cel. LE FEBURE bewährtes Mittel den verborgenen und offenen Krebs aus dem Grund zu heilen. Frankfurt. 1776. & Cel. RICHTER Ch. Bibl. 3. B. 3. St. 383, S. dicit D. LE FEBURE 200 cancrifos sic fuisse sanatos. Utinam res esset vera; ego semel hanc solutionem præscripta methodo in cancro labii superioris adhibui; ac experimentum omni successu caruit.*

decim diebus elapsis tria cochlearia solutionis mane ac vesperi assumuntur.

Externe solutione arsenicali cancer eluitur & dein applicatur. Vide in materia chirurgica arsenicum album.

A Q U O S A.

A Q U A S E L T E R A N A.

Est acidula in Episcopatu Trevirensi scaturiens. Selzerwasser.

ODOR nullus. SAPOR titillans, acidulus, leviter falso-
alcalescens, mitis.

CONTENTA : sal alcali minerale, sal commune, magnesia aerata, aër fixus multus.

VIRTUS abstergens, solvens, diuretica.

USUS in ulceribus chronicis crurum cum lacte, in tumoribus induratis, frigidis, in hæmorrhoidibus, * in calculo renum & vesicæ.

Dosis a ℥j ad ℥iv.

A Q U A P I R M O N T A N A.

Acidula in Principatu Waldeccensi scaturiens. Pyromonter Stahlwasser.

---

* *Ill. BERGMAN opusc. vol. I. p. 226.*

ODOR nullus. SAPOR gratissimus, subacescens, titillansque fere instar vini Campaniæ, sed simul martialis & amaricans.

CONTENTA : præter multum aeris fixi continet ferrum, salem amarum, calcem & magnesiã.

VIRTUS roborans, diuretica, solvens.

USUS in tumoribus arthriticis & hæmorrhoidibus, in prolapsu.

DOSIS. A ℥ij. ad ℥iv.

A Q U A S P A D A N A.

Acidula in Episcopatu Leodinenfi scaturiens. Spaawasser.

ODOR nullus; SAPOR martialis, subalcalescens, mitis, parum titillans.

CONTENTA : Minus continet aëris fixi quam spadana, præter ferrum habet magnesiã & alcali minerale.

VIRTUS roborans, tonica, alvum constipans.

USUS in prolapsu uteri, intestini recti, in gonorrhœa mucosa. *Nocet* plethoricis, scirrhis, hæmorrhoidariis.

DOSIS a ℥j ad ℥iv.

A Q U A C A L C I S.

Est aqua terra calcarea ope materiæ causticæ imprægnata. *Kalkwasser.*

ODOR

ODOR nullus; SAPOR adstringens. ℥j continet $1\frac{1}{4}$ gram-
num calcis vivæ.

VIRTUS attenuans mucum, abstergens, roborans, li-
thontriptica, antiseptica, anthelmintica.

Usus in calculo renum & vesicæ, in ulcere quocun-
que, in cancro, * in carie, in ossium mollitie.

Dosis. A ℥j ad ℥ij de die cum lacte datur.

A Q U A M A R I N A.

Est aqua *pelagum* constituens. *Meerwasser*.

ODOR nullus. SAPOR nauseosus, falso - amarus. Hoc
nauseosum in profundo 60 orgyrum vix sen-
titur.

CONTENTA sunt magnesia salita, sal marinus & prin-
cipium nauseosum. * *

VIRTUS solvens, diuretica, eccoprotica, inassuetis eme-
tica, longo usu septica & scorbutum inducens.

Usus in scrophulis & morbis scrophulosis. * * *

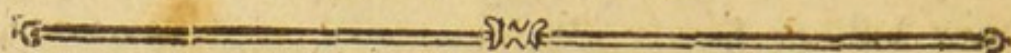
Dosis. ℥j de die bibatur.

* *Cel. BAUMBAH diss. de curatione cancri occulti
& aperti per aquam calcis vivæ potam præstita. Goetingæ.
1769.*

* * *Ill. BERGMAN opus. physica & chemica. Vol. I.
Holmiæ 1779. p. 182. de aqua pelagica.*

* * * *Cel. RUSSELL de tabe glandulari. & Illustr.
GAUBII adversaria.*

A N I M A L I A.

S P O N G I A M A R I N A.

SPONGIA Officinalis L. Baadschwamm. Est domici-
lium vermis cuiusdam marini.

ODOR et SAVOR nullus. Destillatione largam quantita-
te salis alcalini dat.

VIRTUS spongiae *ustae* resolvens, exsiccans.

USUS in struma*.

DOSIS. Ad ℥ij de die datur. Quæ circa ejus usum ad
phases lunæ adcommoandum præcipiuntur, pru-
dentiores negligunt.

M I L L E P E D E S.

ONISCUS Asellus L. Kellersel. Est insectum in cel-
lis sub faxis humidis ubivis reperiundum.

ODOR nullus; SAVOR mollis, subacris.

VIRTUS attenuans, diuretica, alcalina.

USUS in amaurosi et cataracta incipiente, in ulceribus
cacoethicis et tumoribus mammaram, in stru-
ma.

---

* *Samml. für Aerzte* 5. B. 4. St. p. 729.

Dosis. Succus ex centum insectis exprimatur et cum
juris ℥j detur. *Pulvis* minus est, efficax et ad ʒ℥
porrigitur.

M O S C H U S.

MOSCHUS Moschifer L. Bisam. Est substantia sub-
pinguis e folliculo ad umbilicum sito.

ODOR fragrans.

VIRTUS antispasmodica, nervina.

USUS in tetano a vulnere, * in rabie canina, in
dysphagia paralytica et spasmodica. **

Dosis. ℥j datur in bolo.

C A N T H A R I S.

MELOE vesicatorius L. Spanische Fliege.

ODOR et SAPOR deterrimus, piceus. ***

* *Cel. HILLARY diss. of. Barbado.* p. 233. & *Cel. HUCK med. ob. and inquiries* Vol. 3. p. 326. observa-
runt miscelam opii cum moscho efficacius & citius teta-
num curare quam opium solum.

** *Cel. MURSINA Beobachtungen. 1. Sammlung.*

*** *Cel. FORSTEN disquisitio medica canthari-
dum. Argentorati. 1776.*

VIRTUS in *exigua* dosi¹ diuretica , diaphoretica ,
aphrodisiaca , mucum solvens , stimulans . *

Usus in rabie canina , * in ischuria frigida , ** seu pa-
ralytica , in enuresi , in hydrope , gonorrhœa chro-
nica , *** in morbis cutaneis chronicis . ****

DOSIS. Granum *unum* datur in bolo. *Tincturæ* forma,
quæ ex cantharidum ℥ij , coccionellæ ℥β et spi-
ritus vini simplicis sesquilibra paratur , securissi-
ma et commodissima exhibendi methodus est.
Hæc a guttis x ad xxx bis de die cum de-
cocto hordei , vel syrupo althææ , vel mucil-
agine gummi arabici dari potest. Potest dosis
tincturæ quotidie aliquot guttulis augeri , donec

* *Cel. STOCKAR A NEVFORN diss. de usu can-
tharidum interno. Göttingæ 1781.*

** *Cel. STOCKAR l. c. p. 47. Ill. WERLHOFII
opera omnia curante WICHMANNO 1775. p. 699. Dat
cantharides cum camphora & mercurio dulci. Illorum , qui
post rabidi animalis morsum hoc remedio usi fuerant , nemi-
nem unquam in hydrophobiam incidisse testatur. Cum ægro-
tus minxerit sanguinem , tunc jam securabitur a timore aquæ ,
verba sunt AVICENNÆ.*

*** *Cel. MEAD & Cel. WERLHOF cantharidum
usum persæpe in gonorrhœa pertinaci cum fructu de-
derunt.*

**** *Cel. MEAD oper. omnia T. II. p. 19. tincturam
cantharidum in lepra & elephantiasi præstans remedium
vocat. Cel. BRISBANE select. cases. p. 14. hanc in aliis
morbis cutaneis commendat.*

levis stranguria in urinæ excretionem percipiatur, dosi dein aliquantum iterum diminuenda est. Emulsio camphorata cum mucilagine gummi arabici parata brevi hanc stranguriam aufert.

V E R M I S M A J A L I S.

MELOE Proscarabeus L. Mayenwurmkäfer. Vermes mense Majo colligendi, ea cum cautela, ut forcipula, leviter absque pressione, ne exsudans mucilago perdat, capti, statim ollæ vel vitro melle aliquantum repleto, postea bene obturando, immittantur.

ODOR nullus; SAVOR acris.

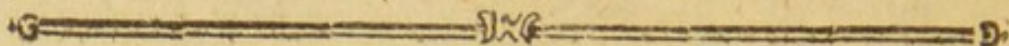
VIRTUS antihydrophobica, diuretica. *Majori dosi caustica.*

USUS in morfu canis rabidi ad hydrophobiam avertendam.

DOSIS. Adultis omni hora unum granum hujus insecti cum aliquot granis nitri contriti datur. Continuetur hoc medicamentum, donec urina stranguriosa vel cruenta evadit, quamvis simul decoctum muciluginosum desuper hauriatur. *

Vulnus exterum sacrificetur, pulvere cantharidum inspergatur, et diu apertum servetur.

* *Bekanntmachung des spezifischen Mittels wider den tollen Hundsbisz.* Berlin 1777. Et *Etwas über und wider den tollen Hundsbisz.* Hamburg. 1782. Cel. DEHNE author hujus scripti p. 68. dicit solo hoc insecto interne dato sex homines a cane rabido morsos fuisse sanatos.

E M E T I C A.

R A D I X I P E C A C U A N H Æ.

VIOLA Ipecacuanhæ L. Brechwurzel.

ODOR graviusculus, subnauseosus; SAPOR amaricans, nauseosus.

VIRTUS. Dosi *majori* emetica, dosi *minori* alterans, sudorifera, antispasmodica, anthelminthica.

USUS. Vomitoria tumores a saburra primarum viarum ortos evacuando, & tumores chronicos, augendo vasorum absorbentium vim, persæpe resolvunt. Hinc utilia deprehendebantur.

In phlegmone. (a)

— erysipelate. (b)

— abscessu aurium. (c)

— otitide pituitosa. (d)

— parotide biliosa. (e)

— glossitide. (f)

(a) *Cel. LIEUTAUD synopsis universæ medicinæ. Amstelod.. 1765. P. I. 289.*

(b) *Cel. TISSOT Avis au peuple p. 288. Cel. STOLL Rat. med. P. II. p. 80. 172. 361.*

(c) *Cel. OST. SCHACHT instit. med. p. 167.*

(d) *HIPPOCRATES lib. de affect. T. II. p. 163.*

(e) *Cel. STOLL R. m. P. II. p. 54. 55. 203. 104.*

(f) *Ill. SAUVAGES T. 2. P. I. p. 89. Cel. ASTRUC, de m. ven. p. 264.*

- In abscessu faucium. (a)
 — angina pituitosa. (b)
 — — scarlatinosa. (c)
 — — membranacea. (d)
 — — gangrænosa. (e)
 — — maligna. (f)
 — — variolosa. (g)
 — — ulcerosa putrida. (h)
 — — spasmodica. (i)
 — tumoribus metastaticis. (k)
 — oedemate crurum. (l)

(a) *Cel. GOHL Einleit.* p. 164. *Ill. RICHTER Ch. Bibl. Vol. v. P. II. p. 336.*

(b) *Cel. STOLL L. c. P. 2. p. 48.*

(c) *Act. soc. med. havn. Vol. II. p. 104. Cel. STOLL. l. c. P. II. p. 33. Samml. für Aerzte. Vol. II. P. II. p. 293.*

(d) *Schwed. Abh. 33. B. p. 338.*

(e) *Samml. für Aerzte Vol. v. P. 3. p. 393. & Vol. II. P. I. p. 96.*

(f) *Samml. für Aerzte Vol. II. P. 2. p. 41. & Cel. STEIDMAN med. Bemerk. Vol. 2. p. 185.*

(g) *Cel. SAGER system. p. 612.*

(h) *Samml. für Aerzte. Vol. v. P. II. p. 198.*

(i) *Cel. LIEUTAUD. synopsis. P. I. p. 367. & Cel. VOGEL de cogn. & curand. morb. p. 333.*

(k) *Ill. RICHTER Ch. Bibl. Vol. v. P. I. p. 117.*

(l) *Disput. pract. HALLERI T. II. p. 187. & Cel. HOFFMANN med. system. T. 3. p. 481.*

In oedemate volatico. (a)

— tumore albo articulorum. (b)

— strama (c)

— tumore rheumatico. (d)

Vulnera & ulcera, quæ vomitoria exigunt, sunt:

Vulnera & ulcera a saburra biliosa in pejus ruen-
tia. (e)

Aphthæ. (f)

Ulcera oris. (g)

—— uteri. (h)

—— crurum. (i)

(a) *Cel. BANG* in *Act. soc. med. Havniens.* T. I. p. 189.

(b) *Cel. BROWNE Pathologische Untersuch.* 1780. p. 119.

(c) *Cel. SAGAR syst.* p. 48. *Samml. für Aerzte* Vol. v. P. IV. p. 730. *Cel. WEIKARD observ. med.* p. 88.

(d) *Cel. ACKERMAN vom Trisnius* p. 202. grana 8 ipecacuanhæ cum Zij mellis crudi pro dosi dat; sine vomitu urinam & sudorem valde motum vidit.

(e) *Cel. STOLL* T. II. p. 372.

(f) *Samml. für Aerzte* Vol. IV. P. I, p. 69. & *Cel. STOLL* P. 2. p. 211. & P. III. p. 6.

(g) *CELSUS opera Amstel.* 1627. p. 386.

(h) *RIVERIUS opera Venetiis.* 1687. p. 62. & *Cel. PYE* in *med. Bemerk. und Untersuch.* p. 239.

(i) *HIPPOCRATES de locis in homine* §, 47. *Cel. COLLIN observat.* P. III. p. 52.

Vulnera capitis anæsthesiam ex cerebri commotione vel concussu inferentia. (a)

Tetanus a vulnere digiti ortus. (b)

Conveniunt denique emetica:

in herniis incarceratis. (c)

— prolapsu uteri. (d)

— ischuria. (e)

(a) FABR. HILDANUS *Cent. 2. obs. 84.* BALLO-
NII *Pharos medicorum Genævæ. 1668. p. 620.* Cel. BOUR-
DAU in *Ill. HALLERI disp. præct. T. VII. p. 150.* Cel. BOU-
DAU in *Mémoires de l'Acad. de Chirurgie. T. 1. p. 119.*
refert casum hominis ex alto in caput delapsi & atrocibus
symptomatibus affecti, in quo sexies secta vena nihil pro-
fuit, donec bis tartarum emeticum illi exhibuisset, ex cujus
usu mox signa quædam sensuum restitutorum edere capit.
Similem casum refert *Cel. SCHMUCKER Chir. Wahrnehm. T. 1. p. 474.*

(b) *Cel. TRNKA tract. de tetano. p. 461.*

(c) *Ill. RICHTER Abh. von Brüchen. Vol. 1. p. 218. & Ch. Bibl. Vol. v. P. III. p. 456.*

(d) RIVERIUS *opera. p. 44.* FORESTUS *lib. XXVIII. obs. 35.* MERCATUS *Gynæciorum lib. IV Basileæ 1588. p. 268. 473. 274.* RODERICA CASTRO *uni-versa muliebrium med. Hamburg. 1662. p. 265.*

(e) *Cel. LIEUTAUD synop. P. 1. p. 269.* irritis omnibus remediis ad emeticum tanquam ad sacram anchoram confugere fas esse dicit, nonnullos enim cum morte jam luctantes, hocce præsidio tempestive adhibito ex orci faucibus ereptos vidit.

In variis oculorum morbis : ut in Nyctalopia. (a)

Hæmeralopia. (b)

Epiphora. (c)

Mydriasi. (d)

Leucomate. (e)

Ophthalmia. (f)

Amaurosi. (g)

In morbis aurium & dentium ut :

in Cophosi. (h)

— Odontalgia. (i)

(a) *Ill. SAUVAGES T. II. p. 290. & 295. Cel. UNZER Wochensch. Vol. 3. p. 433.*

(b) *Samml. für Aerzte Vol. 4. P. 3. p. 208. Ill. RICHTER Ch. Bibl Vol. 1. P. IV. p. 125.*

(c) *FERNELIUS lib. 3. cap. 3.*

(d) *OST. SCHACHT instit. p. 150.*

(e) *Cel. SAGAR system. p. 17.*

(f) *Cel. STOLL P. 54. 55. & 102 ophthalmiam triplici emetico sanatam recenset.*

(g) *Cel. SCHMUKER Vermischte Ch. Schriften 2. Band. p. 16. Ill. RICHTER Ch. Bibl. vol. III. P. 2. p. 344. P. 351. 352. Schwed. Abhandl. vol. 1. p. 81.*

(h) *Eph. N. C. dec. III. An. II. observ. 256. Samml. für Aerzte. Vol. III. P. 1. p. 117.*

(i) *Cel. UNZER Wochensch. Vol. VI. p. 80.*

in hæmorrhagia narium saburosa. (a)

In morbis *periodice recurrentibus* ut :

in ophthalmia periodica (b)

— dolore oculorum periodico, (c)

— odontalgia periodica. (d)

Dosis. Adultis scopo *vomitum ciendi* in pulvere ad ℥j datur. Virtus emetica maximam partem in cortice radicis, minus vero in ipsa radice residet. Hinc corticis grana tria vel quatuor ciendo vomitui sufficiunt, radicis vero ℥j vel ʒ℔ sæpe ad vomitum excitandum requiritur. Scopo *alterandi* granum dimidium cum ℥j sacchari omni trihorio datur.

TARTARUS EMETICUS.

Est sal metallicus ex *regulo antimonii & acido tartari* constans. *Brechweinstein.*

ODOR nullus; SAPOR metallicus.

(a) *Cel. STOLL P. II. p. 372. Cel. MACBRIDE T. 2. p. 757.*

(b) *Cel. STOLL rat. m. Vol. II. p. 335. Cel. UNZER Wochensch. Vol. VI. p. 315.*

(c) *Cel. MEDICUS Geschichte der periodischen Krankh. p. 315.*

(d) *Cel. MEDICUS l. c. p. 315.*

VIRTUS *majori* dosi emetico - cathartica. Dosi *minori* alrerans , sudorifera , solvens , certius quam ipecacuanha simul purgans.

Usus in amaurosi * & aliis morbis, in quibus ipecacuanham laudavi.

DOSIS. Adultis ad gr. ij scopo *emetico* datur. *Scopo alterante* tartari emetici grana quatuor solvantur in aquæ cujusdam destillatæ ℥j, atque hujus mixturæ omni bihorio aut trihorio cochlear unum aut duo porrigantur.

VITRIOLUM ALBUM.

Est sal metallicus ex *zinco* & *acido vitrioli* constans.

ODOR nullus; SAPOR austerus.

VIRTUS cito vomitum movens; ideo

Usus in corpore heterogeneo in œsophago hærente. **

DOSIS. Ut ipecacuanha ad ℥j datur.

TURPETHUM MINERALE.

Est sal metallicus ex calce mercurii & acido vitrioli constans. *Mineralischer Turbith. Mercurius luteus seu flavus. Gelber Quecksilber-Præcipitat.*

* *Cel. SCHMUKER chirurg. Wahrnehm. T. 1. p. 474.* & *Ill. RICHTER observ. chirurg. fasc. II. p. 85.* multis observationibus tartarum emeticum in parva dosi administratum efficacissimum esse remedium in amaurosi dicit.

** *Ill. RICHTER Ch. Bibl. 4. B. 1. St. p. 44.*

ODOR nullus ; SAVOR nauseosus.

VIRTUS emetico-antivenerea.

USUS. Potest in omnibus morbis venereis dari, in quibus emetica laudantur: ut in siphylide, * gonorrhæa virulenta, ** & benigna *** in phymosi, **** bubone & testiculo venereo, ***** hydrophobia. *****

Dosis a granis tribus ad quatuor.

* In siphylide emetica laudarunt *Cel. MARGGRAVIUS Prodrum medicinae practicae. Ludg. Bat. 1685. p. 108. HARTMANNI Praxis chymiatrica. Norimb. 1677. p. 911. HOFFMANNUS Prolusiones de remediis delectu. Norimb. 1727. p. 931. Sylvius p. 299. BONNETUS thesaurus medicopracticus. Geneva. 1692. T. III. p. 494.*

** *Cel. BALLONIUS Pharos Medicorum. Geneva. 1668. p. 489. & Cel. OFTERDINGER in Ill. TODE Bibl. Vol. I. P. II. p. 98.*

*** *Cel. ALLEN Synops. med. 1723. p. 264. & Cel. OSTERDIK SCHACHT instit. med. Trajecti ad Rhenum 1765. p. 351.*

**** *Cel. BROOCKES Handbuch. 1766. T. 2. p. 101. & Cel. OFTERDINGER l. c.*

***** *Cel. BROOKES l. c. T. II. p. 78. & 81. Ill. RICHTER Ch. Bibl. Vol. v. P. I. p. 120. Cel. HOME Clinische Versuche. p. 336.*

***** *Ill. Van SWIETEN Cormment. T. III. p. 582. Samml. für Aerzte Vol. III. P. 447. & Vol. IV. P. IV. p. 303.*

E C C O P R O T I C A.

M A N N A C A L A B R I N A.

FRAXINUS ORNUS L. Manna. Est succus exsiccat-
tus.

ODOR nullus; SAVOR melligenus, dulcis, subace-
scens.

VIRTUS eccoprotica, solvens, obtundens.

USUS in morbis a saburra biliosa.

DOSIS. $\bar{z}$ ijj in sero lactis solutæ dentur.

P U L P A T A M A R I N D O R U M.

TAMARINDUS indica L. Tamarinden.

ODOR subvinosus. SAVOR intense acidus, gratus.

VIRTUS eccoprotica, antibiliosa, refrigerans.

USUS in morbis a saburra biliosa intestinali: ut in ery-
sipelate. Demum in intumescencia vesicæ felleæ
a calculo fellis.

DOSIS. *Pulpæ* $\bar{z}$ ij cum $\bar{z}$ ij cremoris tartari dantur for-
ma electuarii. *Fructuum* $\bar{z}$ iv cum $\bar{f}$ bj aquæ vel
seri lactis decoquantur.

P U L P A C A S S I A E.

CASSIA Fistula L. Cassien.

ODOR nullus; SAPOR acidulo-dulcis.

VIRTUS eccoprotica, diuretica, refrigerans.

USUS in morbis a saburra biliosa.

DOSIS. *Pulpæ* ℥ij forma electuarii dantur. Vel fructuum ℥iv cum aquæ ℥bj decoquantur, aut *pulpæ* ℥ij cum aquæ ℥vj dissolvantur.

P U L P A P R U N O R U M.

PRUNUS domestica L. *Pflaumen. Zwetschen.*

ODOR nullus; SAPOR acidulo-dulcescens.

VIRTUS solvens, eccoprotica, antibiliosa, refrigerans.

USUS in morbis biliosis.

DOSIS. *Pulpæ* ℥iij dantur forma electuarii cum ℥iij cremoris tartari. Supplet pulpam tamarindorum pro pauperibus, si pulveris foliorum sennæ ℥j additur. Vel Prunorum enucleatorum ℥iij cum ℥bj aquæ decoquantur.

R H A B A R B A R U M.

RHEUM palmatum L. *Rhabarbera.*

ODOR radicis fragrans, nauseosus; SAPOR amaricans.

VIRTUS purgans, roborans, tonica.

Usus in saburra intestinali, et ventriculi debilitate, in odontalgia.*

DOSIS. In pulvere ℥j datur. Vel ℥iij cum aquæ ℥vj infundantur.

A Q U A A M A R A.

Acidula scaturiens in Bohemia circa pagum Saydschütz & Sedlitz. Bitterwasser.

ODOR nullus; SAPOR amarissimus, ingrattissimus.

CONTENTA: parum admodum aeris fixi, multum salis amari.

VIRTUS incidens, digestiva, purgans.

Usus in hernia a foecibus indurata, incarcerata.

DOSIS. Vasculatim datur, seu ab ℥ij ad ℥iij omni hora, in aliis morbis scopo purgandi ad ℥bj.

S A L A M A R U S.

Est sal medius ex terra magnesiaca et acido vitrioli constans.** *Bittersalz.*

---

* *Ill.* BERGIUS dicit in *mat. m. p.* 335. Si frustulum masticatur & sensim deglutitur, roborat gingivas, fauces, œsophagum, atque dolenti denti applicatum & intra buccas retentum odontalgiam sæpe curat.

** Ejusdem indolis est, *Sal Sedlitzense*, *sal Seidschützense*, *sal alpinum helveticum*, quod in schisto passim reperitur, & *sal Epsomense*, quod etiam *sal catharticum anglicanum* dicitur.

ODOR nullus; SAPOR amaricans.

VIRTUS solvens, purgans.

USUS in morbis a saburra primarum viarum; in hernia a fœcibus incarcerata.

DOSIS. Ab ℥i℥ ad ℥ij in ℥i℥ aquæ solutum scopo purgandi datur. In hernia incarcerata ad cochlearia duo omni quadrante horæ exhibetur.

SAL POLYCHRESTUM SEIGNETTI.

Est sal medius ex *alcali minerali, ex alcali vegetabili fixo* atque *acido tartari* constans. *Seignetts Polychrestsalz.*

ODOR nullus; SAPOR amaricans, sale mirabili gratior.

Virtus incidens, resolvens, diuretica. Majori dosi laxans.

Usus prioris.

DOSIS. A ℥j ad ℥iij scopo resolvendi, ad ℥℥ scopo purgandi datur.

CREMOR TARTARI.

Est sal medius ex plurimo *acido tartari* et paucis *alcali vegetabili fixo* constans. *Weinsteinrahm.*

ODOR nullus; SAPOR acido-salinus.

VIRTUS antibiliosa, antiphlogistica, diuretica, solvens, *majori dosi* eccoprotica.

USUS in morbis a saburra biliosa primarum viarum: ut erysipelate bilioso, carbunculo, mala supuratione vulneris, ulceris, in angina & ophthalmia gastrica, demum in tumoribus hydropicis, in hæmorrhoidibus cæcis, in calculo felleo & inde nata intumescencia vesiculæ felleæ.

DOSIS. Scopo purgandi ab ℥℔ ad ℥j cum pulpa tamarindorum datur. Scopo alterandi ℥℔ bis, ter de die.

PRÆPARATA :

Electuarium eccoproticum. Pulpæ prunorum ℥ij, cremoris tartari ℥℔, fol. sennæ ℥℔, *m. s.* omni hora nucis magnitudine.

Limonada tartarea. Cremoris tartari ℥℔, syrupi papaveris albi ℥j, aquæ fontanæ Mens. j. m. *s.* pro potu vasculatim.

O L E U M R I C I N I.

RICINUS communis L. Wunderbaumöl. Kastoröl.
Est oleum e seminibus pressum, vocatur etiam *oleum palmæ Christi.* *

---

* *Cel. CANVANE diss. on the Oleum palmæ Chrtsti. s. oleum ricini, or as it is commonly called Castor - oil &c. Lond. 1769.*

ODOR olei recentis nullus; SAPOR blandus.

VIRTUS purgans, enthelminthica, blanda.

USUS. Tuto datur etiam in inflammatoriis morbis: ut
in hernia incarcerata, angina, gonorrhœa, tœnia.

DOSIS. Ab ℥β ad ℥j adultis. A ℥j ad ℥ij infantibus
cochleatim datur. Sæpe cochlear unum jam al-
vum ducit.

M A G N E S I A.

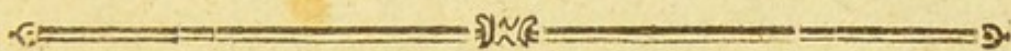
MAGNESIA salis amari. Weiße Magnesia. Est ter-
ra ex sale amaro elicita.

ODOR nullus; SAPOR terreus.

VIRTUS cathartica, acidum absorbens, antacrimo-
niosa *

USUS. Acido laborantibus utile purgans, ut & infan-
tibus atque hæmorrhoidariis.

DOSIS. Scopo purgandi adultis a ℥j ad ℥β in emul-
sione vel aqua datur. *Infantibus* a gr. v ad x
in lacte præbetur.

P U R G A N T I A A C R I O R A.

S C A M M O N I U M.

CONVOLVULUS Scammonia L. Scammonien. Est
succus inspissatus ex radice effluens.

---

* *Cel. HUNDERTMARK diss. de saccharo jaturni.*

ODOR hujus succi foetidiusculus. **SAPOR** subvitriolicus, nauseosus.

VIRTUS draſtice purgans, excrementa reddens foetidiffima. *

Usus in tumoribus & morbis frigidis.

Dosis granis v ad x & xv. *Resina scammonii* ad gr. x. cum amygdalis vel ovi vitello trita, aut in spiritu vini addito syrupo soluta, vel in massa pilulari exhibetur.

A L O E.

ALOE perfoliata L. Aloe. Est succus inspissatus e foliis.

ODOR graveolens, nauseosus, in crocum incidens. **SAPOR** amarissimus, diu faucibus inhærens.

VIRTUS purgans at simul stimulans, sanguinem ex-candefaciens, anthelminthica, stomachica, menses & hæmorrhoides pellens. Hinc gravidis & hæmorrhoidariis non convenit aloë.

Usus in saburra viscosa primarum viarum, in mensibus & hæmorrhoidibus provocandis.

Dosis. Scopo purgandi aloës depuratæ grana 30 cum totidem granis saponis veneti in forma pilulari dantur.

---

* *III. VAN SWIETEN Comment.. T. I. p. 8.T.IV*
P. 377.

R A D I X J A L L A P Æ.

CONVOLVULUS Jalappa L. Jalappenwurzel.

ODOR debilissimus. SAPOR acriusculus, ingratus.

VIRTUS purgans, hydragoga, anthelminthica.

Usus in morbis a saburra intestinali, aut a vermi-
bus.

Dosis. Pulv. radice ad ℥℔ cum cremoris tartari ana-
tica portione datur. *Resina* ad grana x cum
amygdalis trita, vel in spiritu vini addito syrupo
soluta datur.

F O L I A S E N N Æ.

CASSIA Senna L. Sennesblätter.

ODOR subaromaticus; SAPOR amaricans, nauseosus.

VIRTUS purgans, at tormina sæpe excitans. Stipites non
plus quam folia tormina excitant. *

Usus in morbis a saburra intestinali.

Dosis. Foliorum ℥℔ in pulvere vel electuario datur.
℥iij cum aquæ ℥vj infunduntur. *Folliculi sennæ*
eadem dosi in infuso dantur.

Infusum sennæ ex ℥i℔ foliorum, mannæ electæ ℥iij
paratur, cui saporis gratia succus citri & syru-

---

* *Ill. BERGIUS m. m. p. 329.* cum stipitibus so-
lis aqua infusis experimenta instituebat, & vidit stipites
non magis quam folia sennæ torminosos esse.

pus rubi idæi q. p. additur. Quovis bihorio ℥ij
sumantur.

H E R B A G R A T I O L Æ.

*GRATIOLA officinalis L. Gottesgnadenkraut. Wilder.
Aurin.*

ODOR nullus; SAPOR intense amarus, ingratus.

VIRTUS purgans, hydragoga, quandoque emetica,
fimul anthelmintica. *Extractum* est egregium
solvens.

Usus in morbis a saburra & in hydrope. *Extractum
gratiolæ* scopo alterandi ad grana iv vel v ma-
ne & vesperi datum in scrophulis, tumoribus
oedematosis, arthriticis, in amaurosi, in ulce-
ribus venereis & cariosis inveteratis, in tophis,
testiculo venereo, bubonibus, leucorrhæa ve-
neræ* utile est.

DOSIS. Pulvis foliorum scopo purgandi ad ℥j datur.
℥ij sæpe usque in diem posterum leniter alvum
laxant. Scopo purgandi ℥℔ extracti forma pi-
lulari et herbæ ℥j cum aquæ ℥iv forma infusi
exhibetur.

R A D I X S E N E K A.

POLYGALA Senega L. Senekawurzel.

ODOR peculiaris, ingratus. SAPOR calidiusculus, sub-
acriusculus.

---

* *Cel. KOSTRZEWSKI diss. de gratiola. Vienna
1775. p. 50.*

VIRTUS purgans, subemetica, diaphoretica, diuretica, expectorans, anticolubrina.

Usus in morsu colubri Crotalophori externe forma cataplasmatidis & interne forma decocti datur. * Prodest etiam in tumoribus hydropicis.

Dosis. Radicis Senekæ ꝑ℥ in aquæ ꝑ℥℥ coquatur, & colaturæ ꝑ℥℥ bis de die hauriantur. Hoc decoctum novies vel decies alvum movet & urinam copiose elicit. **

P U L P A C O L O C Y N T H I D I S.

CUCUMIS Colocynthis L. Coloquinte.

ODOR debilis, ingratus; SAPOR amarissimus, nauseosus, acriusculus.

VIRTUS drastice purgans cum vehementissimis torminibus, abortiva.

* *Cel. TENNENT physical disquisitions. P. 2. London. 1735.* curationum felicissimarum a Pensilvanis sylvestribus in morsu venenatissimi serpentis Crotalophori clam perfectarum diuturnus spectator fuit. Valuit adhuc, cum sanguis jam e pulmonibus excuteretur, labia vulneris livida & corpus totum tumefactum in demorso erat. Etiam in morsu Colubri Beri radix auxilium attulit. *III. LINNÆI Amoenit. T. VI. p. 212.*

** *Cel. MILMAN animadversiones de natura hydro-
pis. p. 119.*

Usus. *Tinctura colocynthidis* in dentium dolore laudatur, in * gonorrhæa & morbis venericis. **

Dosis. *Tinctura* ad guttas 15 purgat. *Extractum aquosum* ad gr. ij datur, ubi alia purgantia falunt.

Extractum catholicum ad ℥℔

— *panchymagogum Crollii* ad ℥℔ vel gr. xv datur.

E L A T E R I U M.

MOMORDICA Elaterium L. *Efelskürbs*saft. *Cucumis asininus*. Est succus inspissatus e pomis emanans.

ODOR nullus; SAPOR acris, subamaricans, mordens.

VIRTUS drastice purgans, hydragoga, abortiva.

USUS in morbis, ubi alia purgantia alvum non movent.

Dosis a grano uno incipiendum.

R A D I X L O B E L I Æ.

LOBELIA siphilitica L. *Blaue Cardinalsblume*.

ODOR virosus; SAPOR tabacinus, acris, linguæ adhærens.

* *Ill. MURRAY Ap. med. T. 1. p. 410.*

** *Cel. WEDEL Amoen. mat. med. p. 250* Seminum, quæ mitius purgant, infuso cerevisia parato chirurgus multos in lue venerea curavit.

VIRTUS emetica, draſtica, antivenerea. *

Usus. Feri Americæ ſeptemtrionalis hanc radicem jam dudum inſtar arcani in lue venerea adhibuerunt, atque hunc morbum æque feliciter vincunt, ut Euxæpei mercurio. In pertinaciori malo admifcent radicem *Ranunculi abortivi*, & hoc decocto ſimul ulcera eluunt, aut ulcera putrida conſpergunt cortice interiori *Ceanothi americani* L.

Dosis. Radicis manipulus unus coquitur in aquæ menturæ tribus, & ter de die libra una bibitur.

HERBA DIGITALIS PURPUREÆ.

DIGITALIS purpurea L. *Fingerhutblume*.

ODOR nullus; SAVOR amarus ingratus, exulcerans os, fauces, oſophagum.

VIRTUS emetico - draſtica, torminoſa, reſolvens, majori doſi venenata.

Usus in ſcrophulis, ulceribus ſcrophuloſis, ** in tu-

* *Ill. LINNEI Amoenit. acad. T. 4. p. 518. & ſeqq.*

** *Cel. PERCIVAL prædi. Eſſays on medical ſubjects p. 47.* Convaluit vir, variis corporis locis ſcrophuloſis ulceribus tentatus in crure dextro tam diris, ut de amputatione jam cogitaretur, uno cochleari ſucci bis intra 14 dies cum dimidia pinta cereviſiæ calidæ inter dira ſymptomata hauſto, & applicata quotidie herba poſt expreſſionem reſidua. Alius vir ſcrophuloſus tumore lurido cubiti dextri per triennium ſub diriffimis doloribus laborans quatuor præbiis ſucci per intervallum unius menſis integre fere ſanatus

moribus induratis mammæ & parotidum. *

Dosis. Succo expressi cochlear medium, vel si æger robustus est, integrum in mensura una aquæ dilutum omni die sensim datur.

---

legitur. Multum levaminis cochlear unum succi in cerevisia sumpti feminæ conciliavit, quæ scrophuloso tumore oculi, fissuris labii superioris insigniter tumidi, tumoribus articulorum in digitis & continuo fere artuum dolore affligebatur; sed ob nimiam remedii violentiam ab ulteriori usu cessavit. Vide etiam HALLERI *hist. stirp. helv.* n. 330. & *Aereal influences* p. 49. & 50. ubi hereditariæ scrophulæ notantur curatæ.

* *Ill. RICHTER Ch. Bibl. 4. B. 3. St. p. 591.* succo herbæ digitalis interne dato mammas scirrhosas plurimum diminuebat. Aliam historiam mammæ & parotidum induratarum succi digitalis cochleari uno in mensura aquæ diluto intra 18 dies curatarum refert *Cel. MAYER in RICHTERS Ch. Bibl. 5. B. 3. St. 531. S.*

I N D E X

A.

Abrotanum.	147	Anserina.	129. 403
Abſynthium vulgare.	137	Anſeris axungia.	84
Acetofa.	199. 417	Antimonium.	229. 434
Acetofella.	199. 418	Apium fativum.	195
Acetum.	197. 417	Aqua amara.	464
Aconitum.	365	— calcis.	206. 448
Acorus verus.	164. 394	— calida.	261
Aër fixus.	265	— carolina.	263
— inflammabilis.	266	— frigida.	256
— muriaticus.	266	— marina.	449
Aerugo.	247	— Pymontana.	447
Aethiops mineralis.	239. 445	— Selterana.	447
Agaricus præparatus.	274	— Spadana.	448
Ajuga pyramidalis.	128	Aquila alba v. Merc. dul-	
Alabaſtrum.	215	cis.	
Album græcum.	91	Arabicum gummi.	91. 342
Alcea.	74	Arcanum duplicatum. v.	
Alchimilla.	127	Tartarus vitriolatus.	
Alcohol vini.	123	Argentum.	220
Alkana.	127	— vivum. v. Mer-	
Alkekengi.	150	curius.	
Alliaria.	145. 362	Aristolochia longa.	148
Allium.	171. 361	— rotunda vera.	149
Alnus.	136	Armoracia, ſeu Raphanus	
Aloë	103. 468	ruſticanus.	168. 360
Althæa.	73. 341	Arnica.	153. 362
Alumen crudum.	211	Arſenicum album.	242. 446
— plumoſum.	218	— citrinum.	243
— uſtum.	242	Artemiſia.	147
Ambra.	110	Arteriſectio temporalis.	268
Ammoniacum gummi.	92. 410	Arthanita.	167
Amygdalæ dulces.	79. 343	Aſa foetida.	96. 412
Amylum.	72	Aſarum.	170
Anagallis.	147. 379	Aſphaltum.	112
Anchuſa.	190. 355	Avena.	69
Anethum.	157	Aurantium.	419
Anguillæ axungia.	85	Auripigmentum.	244
Anime gummi.	197	Aurum.	220

I N D E X.

B.

Balaustia.	132	Betonica.	160
Balneum ferri granulati.	264	Betulæ lymphæ.	370
Balsamum carpathicum.	109	Biis mustellæ fluviatilis.	143
————— copaviæ.	106	Bismuthum.	227
————— de Mecca, f. O-		Bistorta.	126
————— pobalsamum.	106	————— alba.	216
————— de Tolu.	107	————— armena.	216
————— Hungaricum.	109	Bolus rubra.	216
————— Peruvianum.	107	Bombax f. gossypium.	272
	408	Bonus Henricus.	188
————— Rackasira.	409	Borax.	211
Barbarea.	359	Bovis sebum.	87
Bardana.	352	Bovista, f. crepitus lupi.	275
Basilicum.	158	Branca ursina.	74
Beccabunga.	189. 358	Brassica alba, f. oleracea.	186
Bdellium.	93		353
Belladonna.	183. 375	Bryonia.	166
Bellosti liquor.	241	Bufo.	206
Benzöë.	97	Butyrum antimonii.	246
Beta rubra.	187	————— vaccinum.	88

C.

Cacao butyrum.	88	Carex arenaria.	351
Cadmia fossilis. v. Lapis		Carica.	370
calaminaris.		Carvum.	400
Calamus aromaticus, f.		Caseus.	90
Acorus.	164. 394	Cassia pulpa.	462
Calendula.	152	Catechu succus.	407
Calomel.	235. 439	Catechu f. terra japonica.	131
Camphora.	104. 412	Cati sylvestris axungia.	85
Cancrorum oculi, v. La-		Cauterium.	255
pides cancrorum.		Ceanothus.	179
Canis axungia.	85	Centaurium minus.	140
Cannabis.	76. 345	Cepa.	171
Cantharis.	250. 451	Cera alba.	113
Caprifolium.	132	Cerefolium.	161. 401
Caranna.	103	Cerevisia.	126. 416
Carbonum ardentium calor	253	Cervi sebum.	86
Carduus benedictus.	141	Ceti sperma.	88
		Chamaëdris.	140

I N D E X

Chamæpitis.....	141	Colocynthis pulpa....	471
Chamomilla Romana... 152.		Colophonium.....	101
———— vulgaris....	152	Concharum testæ.....	212
Charta.....	273	Contrajerva.....	162.395
Cheiri flores.....	154	Copaiva.....	106. 408
Chelidonium majus....	178	Corallia alba.....	216
Chinæ cortex.....	149	———— rubra.....	216
———— radix.....	349	Cortex peruvianus....	149.38
Cichoreum.....	387	———— pini.....	150
Cicuta.....	185.374	Cremor lactis.....	78. 346
Cina.....	384	———— tartari....	198. 465
Cinis bufonum.....	206	Crepitus lupi, v. Bovista..	
Cinnabaris factitia.....	445	Creta alba.....	214
———— nativa.....	238	———— Colonienfis.....	214
Citrullus.....	344	Crocus.....	181
Citrus.....	199. 418	———— metallorum....	228
Clematis, v. Flammula		Cryftallus montana....	219
jovis.....		Cucumis.....	345
Cochlearia.....	168.358	———— atininus, v. Elaterium.	
Cochlearum opercula....	432	Cucurbita.....	344
Colchicum.....	346	Cuprum.....	221. 436
		Cydonia.....	75

D.

Datura, v. Stramonium.		Dentaria, vel Dentillaria.	169
Daucus sativus....	196. 369	Diervilla.....	390
Dens leonis, v Taraxa-		Digitalis purpurea....	189.473.
cum.....		Dulcamara.....	390

E.

Ebulus.....	420	Equisetum.....	129
Elaterium.....	472	Eupatorium.....	138. 380
Electrica scintilla.....	154	Euphorbii gummi.....	251
Elemi.....	98	Euphrasia.....	128. 392
Enula, f. Helenium.163.	396	Extractum saturni.....	230

F.

Faba.....	70	———— tauri.....	144
Farfara, f. Tussilago....	393	Fermentum panis.....	180
Fel lucii piscis.....	144	Ferrum.....	222. 437

I N D E X

<p>Ficus..... 194</p> <p>Flammula jovis, f. Clema- tis..... 175. 366</p> <p>Foeces vini..... 125</p> <p>Foeniculum..... 165. 400</p> <p>———— aquaticum. v. Phellandrium.</p>	<p>Foenugræcum..... 76</p> <p>Fonticulus..... 270</p> <p>Fraxinus..... 405</p> <p>Fuligo..... 116. 414</p> <p>Fumaria..... 392</p> <p>Fungus Melitenfis.. 137. 407</p>
--	--

G.

<p>Galbanum..... 95</p> <p>Gallæ tarcicæ..... 135</p> <p>Gelatina cornu cervi... 348</p> <p>Gentiana lutea..... 379</p> <p>———— rubra..... 143</p> <p>Geranium Robertianum.. 135</p> <p>Glacies..... 259</p> <p>———— mariæ, v. Lapis specularis.</p> <p>Glans quercinæ..... 406</p> <p>Gluten scriniariorum... 90</p>	<p>Glyzirrhiza, v. Liquiritia.</p> <p>Gossipium, v. Bombax.</p> <p>Graminis radix..... 351</p> <p>Granatus, v. Ballaustia.</p> <p>Gratiola..... 141. 470</p> <p>Guajaci refina..... 411</p> <p>Guajacum, f. lignum san- ctum..... 93. 398.</p> <p>Guttæ gummi..... 104</p> <p>Gypsum..... 215</p>
---	---

H.

<p>Hæmatites..... 224</p> <p>Hedera arborea... 104. 142</p> <p>Helenium, v. Enula.</p> <p>Helleborus albus..... 168</p> <p>Hebar antimonii..... 229</p> <p>Hirci sebum..... 87</p> <p>Hirudo..... 269</p>	<p>Hirundinaria, v. Vinceto- xicum.</p> <p>Hordeum..... 69. 339</p> <p>Horminum..... 75</p> <p>Hyosciamas albus..... 374</p> <p>———— niger... 182. 373</p> <p>Hypocastanea..... 71</p> <p>Hyssopus..... 155</p>
---	---

I.

<p>Jalapa..... 469</p> <p>Jasminum..... 154</p> <p>Jchthyocolla..... 89</p> <p>Imperatoria, f. Ostrutium. 163</p>	<p>Jpecacuanhæ radix..... 454</p> <p>Iris florentina..... 154</p> <p>Juglans..... 136</p> <p>Juniperus..... 165. 398</p>
---	--

K.

<p>Kermes; minerale, v. sulphur auratum antimonii.. 434</p>

I N D E X

L.

Lacca.....	115	Limonium.....	418
Lac lunæ.....	214	Linaria.....	184
— vaccinum.....	78. 346	Lini semen.....	342
Ladanum.....	95	Linum sativum.....	75.
Lapides cancrorum. 212.	431.	Linteum carptum.....	272
Lapis Calaminaris.....	226	Liquiritia, f. Glyzirrhi-	
— calcareus.....	214	za.....	195
— causticus.....	244	Liquor anodynus minera-	
— Infernalis.....	248	lis Hoffmanni, v. spir.	
— specularis.....	215	vitrioli dulc.....	
Laurocerasus.....	378	———— Bullofti.....	241
Laurus.....	162	———— nitri fixi..	205. 246
Lavendula.....	154	Lithargyrium.....	231
Lens.....	70	Lixivium faponario-	
Lichen islandicus, v. Mu-		rum.....	245. 427
fcus islandicus.....		Lobelia.....	472
Lignum sanctum, v. Gua-		Lupinus.....	71
jacum.....		Lupulus.....	148
Lilium album.....	74	Lycopodium.. 114. 188.	354.
———— convallium....	155		

M.

Magnes.....	222	Melo.....	344
Magnesia alba.....	467	Mentha crispa....	156. 402
Majorana.....	157	Mercurialis.....	186
Maltha.....	111	Mercurius aceratus.....	444
Malthum hordei.....	340	———— alcalifatus....	234
Malva arborea, f. rosea, 74		———— calcinatus....	443
— vulgaris.....	73. 342	———— dulcis.....	430
Mandragora.....	184	———— gummosus 234.	438
Manna.....	462	———— nitrosus.....	444.
Marcafita, v. Bismuthum ..		———— præcipitatus al-	
Margarita.....	212	bus.....	236
Marubium album.....	386	———— ruber	
Marum verum.....	159. 401	236. 249.	443
Mastiche, f. Mastix....	98	———— Sublimatus cor-	
Mater perlarum.....	213	rosivus 237. 248.	441
Matricaria.....	147	———— tartarifatus..	445
Medulla offium.....	87	———— vivus.....	233
Mel.....	193. 368	Mezereum.....	367
Melilotus.....	152	Millefolium.....	146
Meliffa officinalis.....	157	Millepedes.....	450

I N D E X

Miliūm.....	71	Muscus islandicus.....	391
Minium.....	231	Mustellæ fluuiatilis bilis..	143
Morus nigra.....	194. 419	Myrrha.....	96
Moschus.....	451	Myrthus.....	161
Moxa.....	255	————— brabantica.....	151
Mungos.....	382		

N.

Naphtha aceti....	203. 424	Nihilum album, v. Pom-	
Naphtha vitrioli..	203. 424	pholix.....	
Naturtium] aquaticum...]	359	————— gryseum, v. Tu-	
————— hortense. 169.	358	tia.....	
————— crispum	359	Nitri fixi liquor....	205. 246
Natrum hungaricum v. Sal		Nitrum.....	209. 427
fodæ.....		Nix.....	259
Nicotiana, f. Tabacum..	174	Nux juglans.....	136

O

Oleum amygdalarum dulci-		————— ricini.....	466
um.....	81. 346	————— sabinae.....	119
————— animale Dippellii.	116	————— succini ..	115
————— anisi.....	119	————— tartari per deliqui-	
————— Been.....	8	um.....	205
————— betulinum.....	121	————— templinum.....	120
————— cajeput.....	119	————— terebinthinæ.....	117
————— camphoræ causticum		Olibanum.....	93
	242	Ononis.....	351
————— caryophyllorum..	118	Onopordon.....	146
————— ceræ.....	81	Opopanax.....	94. 411
————— cinamomi.....	118	Opobalsamum liquidum, v.	
————— juniperi.....	121	Balsamum de Mecca....	
————— lateritium.....	116	————— siccum, v. Bal-	
————— laurinum.....	120	samum peruvianum.....	
————— lavendulæ.....	118	Opium.....	180. 370
————— ligni saffrafras..	120	Opuntia.....	190
————— olivarum....	79. 347	Origanum vulgare.....	155
————— ovorum.....	81	Orobus.....	71
————— palmæ.....	82	Oryza.....	70. 341
————— petrae, v. Petrole-		Os sepiæ.....	213. 433
um.....		Osteocolla.....	214
————— philosophorum ..	116	Ostracodermata, seu.....	

I N D E X

Ostrearum testæ . . . 212. 432 Ostrutium, v. Imperatoria . . . Ovi albumen 89		Ovorum testæ . . . . 213. 432 ————vitelli 89
---	--	---

P.

Panacea, v. Merc. dulcis . . . Papaver album . . . 180. 345 Passulæ majores . . . . . 369 Pentaphillum . . . . . 127. 404 Pepo, v. cucurbita . . . . . Perfoliata . . . . . 130 Petroleum, f. oleum petræ . . . . . 111 Petroselinum . . . . . 164 Phellandrium, f. Fœnicu- lum aquaticum . . . . . 399 Phosphorus . . . . . 113 Phytolacca . . . . . 177 Pimpinella alba . . . . . 170 ———nigra, f. fangu- forba . . . . . 397 Pini turiones . . . . . 410 Pinus sylvestris . . . . . 150 Piper album . . . . . 399 ———nigrum . . . . . 173. 399 Piscis axungia . . . . . 86 Pix liquida . . . . . 108 — solida 101		Plantago lanceolata . . . . 129 Plumbago . . . . . 169 Plumbum . . . . . 226 ———ustum . . . . . 232 Poma borsdorfiensia 194. 419 Pompholix, f. Nihilum al- bum . . . . . 226 Populus . . . . . 151 Porci axungia . . . . . 83 Primula veris . . . . . 132 Prunella . . . . . 128 Prunorum pulpa . . . . . 463 Psyllium . . . . . 75 Ptarmica . . . . . 166 Pulpa cassiæ . . . . . 462 —— colocynthidis . . . . . 471 —— prunorum . . . . . 463 —— tamarindorum . . . . . 462 Pulsatilla nigricans . . . . . 366 Pumex . . . . . 319 Pyrethrum . . . . . 166 Pyrola 135
--	--	---

Q.

Quassia . . . . . 378 Quercus 133. 406		Quercus marina 355
---	--	------------------------------

R.

Radiorum solarium calor. 253 Radix ipecacuanhæ . . . . . 454 Ranarum sperma . . . . . 90 Rapa . . . . . 195. Raphanus niger . . . 179. 361 Raphanus rusticanus, v. Armoracia		Rhabarbarum . . . . . 463 Rhododendrum . . . . . 177. Ribes rubrum . . . . . 420. Ricini oleum . . . . . 466 Ricinus communis . . . . . 83 Roob ebuli 420
--	--	--

I N D E X.

Roob Sambuci.....	420	Rubia tinctorum.....	388
Rosa rubra.....	131	Rubrica fabrilis.....	218
Rosmarinus fylvestris.158		Ruta hortensis, f. graveo-	
	402	lens.....	139
————— vulgaris.158.	403		

S.

Sabadilla.....	172	Sapo venetus.....	191.356
Sabina.....	175.367	Sarcocolla.....	94
Saccharum.....	192.369.	Sarsaparilla.....	350
Saccharum saturni.....	232	Sassafras.....	397
Sagapenum.....	96	Scamonium.....	467
Sal alkali minerale, v.		Scarificatio cruenta....	268
fal fodæ.....		Scilla.....	167. 364
————— amarum.....	464	Scordium.....	146
————— ammoniacum. 208.	429	Scorzonera.....	352
————— culinare....	210. 428	Scrophularia.....	385
————— fontanum.....	210	Secale.....	69
————— gemmæ.....	210	Sedum acre.....	176
————— marinum.....	210	————— minus.....	176
————— mirabile.....	430	Selenites, f. lap. specula-	
————— sedativum Homber-		ris, item glacies mariæ	215.
gii.....	422	Sempervivum majus....	187
————— seignetti.....	465	Senecio.....	189
————— Sodæ.....	205 426	Senega, f. feneka....	470
————— tartari.....	204 426	Senna.....	469
————— volatile cornu		Sepia, v. os sepia.....	
cervi.204.	426.	Serpentaria virginiana..	162
————— ficcum.....	208		395
Salicornia.....	360.	Serpillum.....	160
Salix alba, f. fragilis..	134	Setaceum.....	270
Salvia.....	159	Sideritis.....	189
Sambucus....	153. 393. 420	Sinapi.....	173
Sandaraca.....	99	Solanum nigrum....	184. 377
Sanguis draconis.....	102	Spiritus Mindereri.....	210
Sanguisorba, v. Pimpinell-		————— nitri dilutus.201.	422
la nigra.....		————— ——— dulcis....	423
Sanicula.....	404	————— ——— fumans....	241
Santalum citrinum.....	359	————— falis ammoniaci	
Santonici f. Cinæ femina.	384.	causticus.....	245
Saponaria.....	192. 357.	————— ——— amoniaci	
Sapo niger.....	191	fluidus.....	425

I N D E X

Spiritus falis ammomiaci	Stannum.....	222. 437
simplex.....	Staphisagria.....	172
———— concentratus	Stibium , v. Antimonium ..	
i.....	Stramonium, f. Datura..	183
240	Styrax calamita.....	94
———— dilutus.201.421	———— liquida.....	108
———— dulcis.202.423.	Suber.....	133
———— vini rectificatiffi-	Succinum.....	111
mus.....	Succus catechu.....	407
123	Sulphur auratum antimo-	
———— simplex..	nij.....	434
415	———— citrinum.....	112
———— vitrioli....200.421	Sulphuris flores.....	413
———— dulcis..202	Symphytum, f. Consolida	
423	major.....	73
Spongia marina....273 450		
———— præparata.....		
274		
Squilla , v. scilla.....		

T

Tabacum , v. Nicotiana.....	Terra japonica, v. Catechu..	
Tacamahaca.....	————figillata.....	217
Talcum album.....	————tripolitana.....	217
Tanacetum.....	————vitrioli dulcis.....	224
Taraxacum, f. Dens Leo-	Testæ ovorum.....	213. 432
nis.....	Thermæ aëratæ.....	263
387	————hepatifatæ, f. sulphu-	
Tartarus cerevisiæ.....	reæ.....	264
266	Thus, v. Olibanum.....	
———— emericus..229.459	Thymelæa.....	271
———— solubilis Neuman-	Thymus hortensis... ..	160
ni.. ..	Tinctura antimonii Thedia-	
431	na.....	435
———— vulgaris, seu	Tolu , v. Balsamum de	
———— tartarifatus.....	Tolu.....	
429	Tormentilla.....	126
———— vitriolatus, f. Arca	Tragacantha.....	92
num duplicatum.....	Trifolium fibrinum..	139 380
430	Triticum.....	68
Tartari cremor....198.465	Tussilago, f. Farfara....	393
———— oleum.....	Tutia, f. Nihilum gry-	
205	feum.....	226
———— fal.....		
204		
———— terra foliata... ..		
429		
Tauri fel.....		
144		
Telephium.....		
187		
Terebinthina.....		
109. 409		
Terra antipsora.....		
217		
———— foliata tartari....		
429		

I N D E X

V

Vaccæ butyrum.....	88	Viola tricolor.....	354
Valeriana officinalis....	384	Viperæ axungia.....	84
Venæ sectio.....	267	—————jus.....	349
Veratrum, v. Helleborus		Viride aeris, v. Ærugo....	
albus.....		Virga aurea.....	385
Verbascum..	186	Vitellus ovi.....	348
Vermis majalis.....	453	Vitis vinifera.....	130
Veronica.....	386	Vitrioli æther....	203. 424
Vervecis serum.....	86	—————colcothar.....	224
Vesicatorium.....	269	—————oleum.....	240
Vineacea.....	124	Vitriolum album....	226. 460
Vincapervinca.....	130	—————cæruleum, f. de Cy-	
Vincetoxicum, f. Hirundi-		pro.....	221. 247
naria.....	363	—————martis.....	225
Vini fœces.....	125	—————viride.....	225
Vinum album.....	124. 415	Vitrum.....	219
———Austriacum.....	415	Vomica nux.....	377
———Hispanicum.....	415	Ulmus.....	77. 391
———Mosellanum.....	415	Unguentarius cortex....	77
———Rhenanum.....	415	Urtica major.....	178
———rubrum....	124. 415	Uva ursi.....	405
———Tokaynum.....	415	Uvularia.....	135

X

Xanthium strumarium.....	149. 394
--------------------------	----------

Z

Zinci flores.....	225
Zincum.....	225

